

**Dib u eegida Dad-dilka Guriga Ka Dhex
Dhacay
Warbixin guud**

Dib u eegis lagu sameeyo geeridii Xasan ee Janaayo
2019

**Dib u eegis Guddoonka Guddiga iyo Qoraaga
Warbixinta:
Mark Wolski**

Warbixin Dhameystiran: Ogosto 2022

JADWALKA TUSMADA

1. HORDHAC	3
2. JADWALKA WAKHTIYADA	3
3. QARSOODINIMADA	4
4. SHURUUDAHA TIXRAACA	4
5. HABKA	6
6. KU LUGLAHLAHAANSHAHQA QOYSKA	7
7. WAX KU SOO BIIRIYAYAASHA	9
8. GUDDIGA DIB U EEGISTA	9
9. QORAAGA IYO GUDDOONKA MADAX BANAAN	10
10. DIB U EEGISTA BARBAR SOCDA IYO HABRAACYADA LA XIDHIIDHA	11
11. SINAANTA	12
12. FAAFINTA	13
13. MACLUUMAADKA TAARIIKHEEDKA - XAQIIQOYINKA	14
14. ISKU XIGXIGA TAARIIKHAHA SIDEY U DHACEEN	15
15. DULMARKA	27
16. FALANQEYNTA	30
17. GUNNAANADADA – CASHARADA LA BARTAY	79
18. TALLOOYINKA	85
{B>LIFAAQA 1<B}	-
SHURUUDAHA TIXRAACA	87
{B>LIFAAQA 1<B}	-
BAARITAANKA HABEYSAN EE AY KU LUG LEEYIHIIN HAAYADO BADAN	90
{B>LIFAAQA 1<B} - BAYAANKA MADAX-BANAANIDA EE GUDDOONKA / QORAAGGA	91
{B>LIFAAQA 1<B}	-
KOOBIDA QORSHO HAWLEEDKA	92
{B>LIFAAQA 1<B}	-
KOOBIDA HALKA BOG	100
{B>LIFAAQA 1<B}	-
WARQADDA JAWAAB-CELINTA EE HOME OFFICE	101

1. Hordhac

- 1.1 Dib u eegisyada Dilka Guriga Ka dhex dhaca (DHRs) waxaa lagu aasaasay si hoos imaata Qaybta 9(3), Xeerka Rabshadaha Guriga, Dembiga iyo Dhibanayaasha 2004.
- 1.2 Warbixintan DHR (wixii halkan ka danbeeya loo aqaan doono 'dib u eegista') waxay eegaysaa jawaabaha wakaalada iyo taageerada la siiyay Hassan (magaca been abuurka ah), oo degan Bristol kaasoo la deganaa Omar (magaca aan beenta ahayn) ilaa uu geeriyooday Janaayo 2019. Xasan da'adiisu waxeey ahayd [REDACTED] markuu dhintay. Asalkiisuna wuxuu ahaa Soomaali, wuxuuna UK yimid 2014 isagoo soo maray Holland. Omar da'diisu waxeey ahayd [REDACTED] sidoo kale asalkiisu waa Soomaali wuxuuna degenaa UK in ka badan 20 sano. Dib u eegista ayaa loo wakiishay iyadoo lagu salaynayo in Xasan ay isku qoys ahaayeen Cumar.
- 1.3 Ka dib markii ay booliiska u yeedheen ina-adeerkii Cumar oo sheegaya in Cumar uu qof dilay, boolisku waxa ay tageen oo ay heleen Cumar, iyaga oo xoog ku galay ciwaankooda waxa ay heleen Xasan oo dhintay, isaga oo dhaawacyo kala duwani ka soo gaadheen toorey.
- 1.4 Cumar waa la xiray oona la xukumay. Ka dib waxa uu qirtay dambiga dilka ah waxaana lagu xukumay xabsi daa'in oo ugu yaraan laba sano ah.
- 1.5 Dib-u-eegiddan Dilka Guriga Dhexdiisa Ka Dhacay waxa loo wakiishay Safer Bristol Partnership (hadda loo yaqaan Keeping Bristol Safe Partnership) si ay u tixgeliso xidhiidhka/ku lug lahaanshaha wakaalada ee Xasan iyo Cumar 5tii sano ee ka hor dhimashadii Xasan ee Janaayo 2019. Ku lug lahaanshaha wakaalada ka sokow, dib u eegistu waxay sidoo kale baari doontaa wixii hore si loo aqoonsado asal kasta oo khuseeya ama raad raac xadgudubka ka hor dilka, haddii taageerada laga helay bulshada dhexdeeda iyo haddii ay jiraan wax caqabado ah oo ku aadan helitaanka taageerada. Qaadaashada hab guud, dib-u-eegistu waxay raadinaysaa in la aqoonsado xalalka ku habboon si mustaqbalka looga dhigo mid ammaan ah.
- 1.6 Ujeedada ugu muhiimsan ee loo qabanayo DHR-yada waa in la suurtageliyo in casharro laga barto dilalka halka qofka lagu dilo iyada oo ay sabab u tahay rabshadaha qoyska iyo xadgudubka. Si duruustaaas loo barto sida baaxadda leh ee suurto-galka ah, xirfadlayaasha waxay u baahan yihiin inay si buuxda u fahmaan wixii dhacay dil kasta, iyo tan ugu muhiimsan, waxa u baahan in la beddelo si loo yareeyo khatarta dhibaatooyinka noocan oo kale ah oo laga yaabo iney dhacaan mustaqbalka. .
- 1.7 Nidaamkan dib u eegista kama dhacayo maxakamadaha dambiilada ama dembiilayaasha, mana qaadanayo qaab habraac anshaxeed.
- 1.8 Guddiga dib u eegista ayaa muujinaya sida ay uga xun yihiin qoyska, iyo asxaabta Xasan ee ka dhintay.
- 1.9 Guddidu waa maanqab; ma aysan awoodin inay la hadlaan mid ka mid ah asxaabta Xasan ama qoyska waxayna ku tiirsan yihiin aragtida asxaabta Cumar iyo qoyska.
- 1.10 Guddiga dib u eegista ayaa sidoo kale u mahadcelinaya qoyska reer Cumar, kuwaas gacan ka gaysatay howshan.

2. **JADWALKA WAKHTIYADA**

- 2.1 Hay'adda Keeping Bristol Safe Partnership (Bristol Community Safety Partnership), waxay u xilsaartay DHR si waafaqsan 'Hagitaanka Sharciga ah ee Anshaxa Dib u Eegista Dilka Guriga'. Home Office ayaa go'aanka qoraal lagu ogeysiiyay 19^{-kii} Maarso 2019.
- 2.2 Mark Wolski waxaa loo wakiishay inuu bixiyo Gudoomiye Madaxbanaan (kadib 'gudoonka') DHR-da Sebtembar 2019. Warbixinta oo dhameystiran waxaa loo gudbiyay Iskaashiga Badbaadada Bulshada markey ahayd Luulyo 2022. Waxaa soo gudbiyay Iskaashiga Badbaadada Bulshada Guddiga Hubinta Tayada ee Xafiiska Arrimaha Gudaha Sebtembar 2022.

- 2.3 Hagida Home Office waxay sheegaysaa in dib u eegis lagu dhameeyo lix bilood gudahooda laga bilaabo go'aanka hore ee lagu dhisayo mid. Muddada dib u eegista ayaa si aad ah loogu kordhiyay sababo dhowr ah:
- Shirkii ugu horreeyay ee guddiga lama qaban ilaa 5th Sebtembar 2019 si loo hubiyo in wakaaladu ka soo qaybgeli karaan.
 - Maxkamadeynta dambiyada ayaa socotay markii shirkii ugu horreeyay ee guddiga la qabtay, waxaana markii dambe dib loo dhigay xukunka iyadoo la sugayo warbixinnada dhimirka ee Cumar. Tani waxay dib u dhigtay isku daygii hore ee la doonayay in lala xidhiidho.
 - Si aad awood ugu yeelato xidhiidhka asxaabta, asxaabta oo aad raadsato ra'yi bulsho oo ballaadhan.
 - Faafida korona fayras waxa ay shuruudo badan dul dhigtay hay'adaha.
- 2.4 Mid ka mid ah dib u dhaca ugu weyn ee ku yimid horumarka DHR ayaa ah dib u dhaca weyn ee xukunka Cumar. Kursigu waxa uu u arkayey in aad loo jecel yahay in lala hadlo, si loo fahmo xiriirka uu la leeyahay Xasan. Si kastaba ha ahaatee, shirgudoonku ma doonayn in uu wax saamayn ah oo dibadda ah ku yeesho qiimaynta cilmi nafsiga ee Cumar ee socota, sidaa awgeedna waxa uu halis ugu jiraa in uu farageliyo hannaanka garsoorka. Fursadii ugu horaysay ee lagu xidhiidho waxay ahayd kadib xukunkii 14th August 2020, laakiin waxa sii daahday markii qareenka Cumar uu ku wargaliyay gudoomiyaha in racfaan laga qaadanayo.

3. QARSOODINIMADA

- 3.1 Faahfaahinta qarsoodinimada, daah-furka iyo faafinta ayaa laga wada hadlay waxaana kuwada heshiiyeen Hay'adaha Xubinta Guddigu kulankii ugu horreeyay ee Guddiga.
- 3.2 Dhammaan macluumaadka laga wada hadlay waxaa lagu heshiiyey si qarsoodi ah oo aan loo sheegin cid saddexaad iyada oo aan la heshiin Wakiilka Hay'adda mas'uulka ka ah.
- 3.3 Dhammaan Wakiilada Wakaaladdu waxay isku raaceen inay shakhsi ahaan mas'uul ka yihiin ilaalinta badbaadada dhammaan dukumeentiyada ay haystaan ee la xidhiidha DHR iyo xafidista iyo u turista macluumaadkaas si qarsoodi ah.
- 3.4 Waxaa lagu taliyay in dhammaan xubnaha guddiga dib u eegista ay adeegsadaan nidaam email ah oo sugan iyo in dukumentiyada la ilaaliyo sirta ah.
- 3.5 Si loo ilaaliyo aqoonsiga xubnaha qoyska, ereyada qarsoon ee soo socda iyo magacyo been abuur ah ayaa la isticmaalay dib u eegista oo dhan. Magacyada been abuurka ah ayaa guddigu u xushay in ay yihiin kuwo aqoon u leh bulshada Soomaaliyeed.
- 3.6 Qaybo ka mid ah warbixintan ayaa dib loo habeeyey si loo ilaaliyo aqoonsiga dadka ku lugta leh warbixintan.

Shaxda 1

Magac been abuur ah	Xiriirka	Da'da wakhtiga shilka	Qowmiyad
Xasan	Marxuum- La degaha	■	Afrikaan Madow (Soomaali)
Cumar	Kiraystaha ka diiwaan gashan goobta dilku ka dhacay	■	Afrikaan Madow (Soomaali)

4. SHURUUDAHA TIXRAACA

- 4.1 Shuruudaha Tixraaca oo buuxa ayaa lagu daray *Lifaaqa A*. Dib-u-eegiddu waxay ujeedadeedu tahay in la ogaado waxa laga bartay dilka, iyo in tallaabo laga qaado barashadaas, iyada oo la eegayo ka hortagga dilka iyo hubinta in shakhsiyaadka iyo qoysaska si wanaagsan loo taageero.
- 4.2 Guddiga dib u eegista ayaa ka koobnaa hay'ado ka soo jeeda xaafadda Bristol, maadaama dhibanaha iyo dembiilaha ay ku noolaayeen xaafaddaas xilliga uu dilku dhacayay.

- 4.3 Wakhtiga loo qabtay DHR waxa lagu heshiiyey ugu yaraan 5 sano ka hor dhimashadii Xasan Janaayo 2019, marka laga reebo macluumaad kasta oo kale oo khuseeya ee la xidhiidha xadgudubka guriga ka hor taariikhda. Markay ku habboon tahay, macluumaadka ka baxsan muddadan ayaa lagu daraa si loo bixiyo macnaha guud iyo sidoo kale in la sahamiyo dhacdooyinka xusidda mudan ka hor muddada ku habboon.
- 4.4 Qodobbada muhiimka ah ee weydiinta iyo imtixaannada ee shuruudaha tixraaca ayaa lagu heshiiyey sida.

Erayga 1 - Ka warqabka qoyska ee xadgudubka iyo caqabadaha ka warbixinta.

- 4.4.1 Haddi qoyska, asxaabta ama saaxiibadu ay rabaan inay ka qaybqaataan dib u eegista. Hadday haa tahay, xaqiiji haddii ay ka war hayeen dhaqan xumo lagula kacay dhibbanaha, ka hor dilka (sheegid kasta, oo aan waqti xaddidnayn).
- 4.4.2 Marka la eego xubnaha qoyska, haddii ay ka warqabeen xadgudub iyo mid kasta caqabadaha la kulma ka warbixinta xadgudubka? Mise habka ugu wanaagsan ee fududeeyay ka warbixinta?

Erayga 2 - Isgaadhsiinta Hay'adaha

- 4.4.3 Ma laga yaabaa in soo hagaajinta mid ka mid ah kuwan soo socda ay Xasan u horseedi lahayd natiijo ka duwan tii hore
Iyadoo la tixgelinaayo:-
- a) Isgaadhsiinta iyo wadaaga macluumaadka ee u dhexeeya adeegyada ee ku saabsan ilaalinta dadka waaweyn.
 - b) Isgaarsiinta gudaha adeegyada
 - c) Isgaadhsiinta iyo xayeysiinta dadweynaha iyo adeegyada aan takhasuska ahayn ee ku saabsan dabeecadda iyo baahsanaanta xadgudubka guriga, iyo adeegyada gaarka ah ee deegaanka ee la heli karo

Erayga 3 - Heerarka iyo Siyaasadda

- 4.4.4 Haddii shaqada ay qabteen adeegyada kiiskan ay yihiin kuwo waafaqsan mid kasta ururka:
- a) Heerarka xirfadeed
 - b) Siyaasadda xadgudubka guriga, hababka iyo borotokoolka

Erayga 4 - Tallaabooyinka Wakaalada

- 4.4.5 Jawaabta ay hay'adaha ay khusayso ka bixiyaan tixraac kasta oo la xidhiidha Xasan kuwaas oo ku saabsan xadgudubka guriga ama waxyeelo kale oo muhiim ah laga bilaabo 2013. Waxay raadin doontaa inay fahamto go'aamadii la qaatay iyo ficillada la sameeyay ama aan la fulin waxayna caddaynaysaa sababaha. Gaar ahaan, meelaha soo socda ayaa la baadhi doonaa:
- a) Aqoonsiga fursadaha muhiimka ah ee qiimeynta, go'aan qaadashada iyo faragelinta wax ku oolka ah ee kiiskan laga bilaabo marka ugu horeysa ee lala xiriiro dhibbanaha ama dembiilaha.
 - b) Haddi talaabooyinka la qaaday ay ahaayeen kuwo waafaqsan qiimaynta iyo go'aamada la gaadhay iyo in waxqabadayadaasi ay ahaayeen kuwo wakhtigeedii ku haboonaa oo waxtar leh.
 - c) Haddii adeegyada ku habboon la bixiyay/la bixiyay iyo/ama weydiimo khuseeya la sameeyay iyada oo la eegayo qiimayn kasta oo la sameeyay.
 - d) Tayada qiimayn kasta oo khatar ah oo ay samayso hay'ad kasta oo ku saabsan Xasan,

carruurta ama dembiilayaasha.

Muddada 5 - Xadka

- 4.4.6 Haddii heerarka ururka ee heerarka faragelinta loo dejiyay si habboon iyo/ama codsatay si sax ah, kiiskan.

Erayga 6 - Dareenka Dhaqanka

- 4.4.7 Haddii dhaqamada ay sameeyeen dhammaan hay'adaha ay ahaayeen kuwo xasaasi u ah qowmiyadda, dhaqanka, luqadda iyo aqoonsiga diinta ee shakhsiyaadka la kala leeyahay iyo haddii baahiyo takhasus leh oo dhinaca maadooyinka ah la sahamiyey, la wadaagay si habboon oo la duubay.

Muddada 7 - Kordhinta

- 4.4.8 Haddi arrimuhu kor u qaadeen maamulka sare ama ururo kale iyo xirfadlayaasha, haddii ay ku habboon tahay, oo loo dhammeeyo waqti ku habboon.

Erayga 8 - Arrimaha Tababarka iyo Wacyigelinta

- 4.4.9 Haddi ay noqoto, wax kasta oo tababarro ah ama shuruudo wacyigelineed oo la aqoonsaday si loo xaqiijiyo aqoon iyo faham ka sii balaadhan ee hababka xadgudubka guriga iyo/ama adeegyada.

5. HABKA

- 5.1 Go'aanka fulinta DHR waxaa qaatay Guddoomiyaha Madaxa Bannaan ee Bristol Iskaashiga Badbaadada Bulshada.
- 5.2 Dib u eegista waxaa loo sameeyay si waafaqsan Hagida sharciga ee hoos timaada S9(3) Sharciga Rabshadaha Guriga, Dembiyada iyo Dhibanayaasha (2004) iyo rajada hagidda sharciga Hay'adaha badan ee Anshaxa Dib u eegista Dilka Guriga Diisambar 2016.
- 5.3 Dacwadaha dembiyada ayaa socday markii dib u eegistu bilaabantay, laakiin wakhtigaas Shirkii ugu horreeyay ee guddiga ayaa billaabay, Cumar waxa uu qirtay dambiga, waxaana xukunku sugayay natiijada qiimeynta dhimirka.
- 5.4 Dib u eegistani waxay raacday hagida sharciga. Marka la ogeysiyo dilka, wakaaladaha ayaa la waydiistay inay hubiyaan ku lug lahaanshaha dhinacyada ay khusayso oo ay xafidaan diiwaankooda. Habka la qaatay ayaa ahaa in la raadiyo Dib-u-eegis Maareyn Shakhsiyeed (IMRs) dhammaan hay'adihii iyo wakaaladihii xiriir la lahaa Xasan iyo Cumar muddadii ku habboonayd.
- 5.5 Liis buuxa oo hay'ado ah oo la waydiistay inay baadhaan diiwaankooda iyo calaamad muujinaysa in Waxay xidhiidh la sameeyeen Xasan ama Cumar midkood waxa lagu muujiyay Lifaafa B.
- 5.6 37 hay'adood ayaa lala xiriiriyay si looga xaqiijiyo ku lug lahaanshahooda. Kow iyo toban hay'adood ayaa sheegay iney xiriir la lahaayeen. Wax ku biirinta qoran ayaa lagu qeexay Shaxda 2. Hay'adaha xidhiidhka la sameeyay, balse aan dhamaystirin warbixin rasmi ah, tani waxa ay ku timid xidhiidhka taariikhiga ah ee uu lahaa.
- 5.7 Guddiga dib u eegista ayaa ka kooban hay'ado ka socda Bristol, sida dhibbanaha iyo dembiilaha ku noolaa deegaankaas markii uu dilku dhacay. Hay'adaha ayaa sida ugu dhaqsaha badan loola xiriiriyay ka dib markii dib u eegista la sameeyay si loogu sheego dib u eegista, kaqeybgalkooda iyo baahida loo qabo in la ilaaliyo diiwaankooda.
- 5.8 Kulankii ugu horreeyay, guddiga dib u eegista ayaa tixgeliyey dulmarka xaaladaha. Guddigu waxay ogaadeen in kani uu yahay kii labaad ee DHR ee loo wakiishay bulshada Soomaaliyeed dhexdeeda. Codsiga guddoomiyaha, Iskaashatada Badbaadada Bulshada ee Bristol waxay aqoonsatay wakiilka khaaska ah ee deegaanka si uu u caawiyo ka qayb qaadashada kooxaha iyo jaaliyadaha BAME.
- 5.9 Qodobada lagu heshiiyey waa la isku afgartay in dib u eegis lagu sameeyo si looga faa'iidaysto. ilaa hadda, ilo wareed aan la aqoonsan ama shakhsiyaad ama ururo ay khusayso.
- 5.10 Shirkii ugu horreeyay ee guddiga wuxuu dhacay 5th Sebtembar 2019. Kulamada danbe ee guddiga

Waxay dhacday Janaayo 16, 2020, 6-da Noofembar 2020, 29-ka Luulyo 2021, 10-ka Disembar 2021, 17-ka Maayo 2022 iyo 20-ka Luulyo 2022.

5.11 Tiro dib u dhac ah ayaa hor istaagay horumarka dib u eegista, oo uu ku jiro cudurka faafa ee korona fayruska. Intaa waxaa dheer, dib u dhac ayaa ku yimid in la aqoonsado xubinta golaha deegaanka oo la gaari karo bulshada deegaanka Soomaalida oo awood u leh in ay go'aan ka gaarto shirar ama kulammo ay la yeelato guddoomiyaha. Bishii Luulyo 2021, shirgudoonku wuxuu codsaday in la aqoonsado wakiil cusub. Qofkani waxa uu si guul leh u fududeeyey in miiska wadahaadalka lala yeesho wakiilada bulshada, iyo xidhiidhka qoyska Xasan. Guddoomiyuhu waxa uu jeclaan lahaa in uu garwaaqsado taageerada wakiilkan iyo sida ay muhiimka ugu tahay kaalintooda ku aaddan wargelinta dib u eegista.

5.12 Iyadoo ay taasi jirto, dib u dhacyadaas, ayaa waxaa dhacay kulamo iyo wada hadallo kale oo dhowr ah

ka baxsan shirarka guddiga oo dhan. Tan waxaa ku jiray laba kulan oo u dhexeeya guddoomiyaha, booliiska iyo adeegga ambalaasta, iyo laba kulan oo u dhexeeya guddoomiyaha, CCG iyo AWP.

Dokumentiyada la eegay

5.11 Marka lagu daro dukumeentiyada lagu eegay miiska 2, kursiga ayaa sidoo kale la siiyay helitaanka waxyaabaha soo socda;

- Warbixinta falanqaynta sababta xididka ee AWP
- Booliiska MG5 (soo koobida caddaymaha muhiimka ah)
- Warbixin la daabacay oo ku saabsan soo koobidda Garsooraha
- Dokumentiyada istiraatiijiyadda "Rabshadaha ka dhanka ah Haweenka iyo Gabdhaha" Maxaliga ah
- Macluumaadka tirakoobka ee ka soo baxa Falanqaynta Istaraatiijiyadda Wadajirka ah ee Deegaanka
- Bogga aqoonsiga ee waadh deegaanka
- Adeegga Ambalaaska ee Koonfur Galbeed: Tixgelinta Caafimaadka Maskaxda iyo Kartida ee Bukaannada Soo Bandhiga iyaga oo Is-wax-u-yeelay ama Isku-day Is-dil (Oktoobar 2020)
- Qiimaynta Istaraatiijiyada Wadajirka ah ee Baahiyaha
- Foomka Qiimaynta Saamaynta Saamaynta Covid- ee Bristol

6. KU LUGLAHAANSHAHA QOYSKA, SAAXIIBADA, ASXAABTA SHAQADA, DERISKA IYO BULSHADA BALAN

Qoyska Xasan

6.1 Bilaysku waxa ay la shaqaynayeen nin uu adeer u yahay Xasan intii uu socday baadhitaanka xiriir la'aan waalidiinta Xasan iyo afar walaalo ah, walaal ka weyn, walaal ka yar iyo laba gabdhood oo walaalo ah oo ka yar kuwaas oo sida ku cad xogta bilaysku ku nool yihiin Soomaaliya.

6.2 Guddoomiyuhu wuxuu la hadlay sarkaalka xiriirka qoyska (FLO) ka hor inta uusan warqadaha u dirin wuxuuna ogaaday in ina-adeer ayaa diiday wax taageero ah oo ka yimid Adeegga Taageerada Dilka. Guddoomiyuhu waxa uu u habeeyey in Booliiska FLO uu keeno warqadiisa iyo ogaysiinta rasmiga ah ee DHR ee ka socota Iskaashatada Badbaadada Bulshada ee Bristol dabayaaqada Oktoobar 2019. Waraaquhu waxay qeexen taageerada laga heli karo Taageerada Dhibbanaha iyo U doodista Ka Dib Xadgudubka Guriga ee Dhimasho ah (AAFDA) oo ay la socdaan xaashiyaha Home Office.

6.3 31-kii Oktoobar 2019-ka ayuu guddoomiyuhu warqadaha la socday isaga oo tilfoonno la soo xiriiray. ka dibna laga bilaabo 4-tii ilaa 10-ka Noofambar ka hor inta aan la hadlin ina-adeerkii. Sheekadan, inadeerkii waxa uu sheegay in qoysku ay isku dayayeen in ay noloshooda sii wataan oo aanay doonayn in ay ka qayb qaataan hawsha.

6.4 Waqtigan xaadirka ah, dacwadaha dambiyada ayaa wali socda, shirgudoonkuna wuu sii socday xiriir bille ah oo lala yeesho FLO sida dacwadaha iyo dhageysiga ay dhaceen. Muddadii u dhaxaysay Noofambar ilaa Febraayo waxay si cad u caddaatay in ina-adeerkii iyo qoysku aanay xaadiriin maxkamadda oo aanay soo dhawaynin xidhiidhka FLO. Marxaladdan, guddoomiyuhu waxa uu

go'aansaday in uu siiyo muddo wakhti ah hoggaanka qoyska ee la magacaabay, muddo u ogolaado in dib u eegistu ay sii socoto iyo in la sii wado su'aalaha kale, si loo ixtiraamo go'aankiisa ah inuu isku dayo inuu sii socdo.

- 6.5 Gudoomiyuhu waxa uu booliiska ka doonay warbixin ku saabsan qoyska balaadhan ee UK oo uu wax ka bartay in aysan jirin faahfaahin qoys oo kale oo ay og yihiin, sidoo kalena aysan ka helin macluumaadka xiriirka qoyska tooska ah ee Soomaaliya.
- 6.6 Iskaashatada Badbaadada Bulshada ee Bristol waxay caawimo ka raadisay khabiir beesha deegaanka ah in laga caawiyo aqoonsiga xubnaha qoyska iyo bixinta aragtida bulshada. Dadaallada waxaa fashiliyay intii lagu jiray 2020 cudurka faafa ee korona fayras.
- 6.7 Bishii Abriil 2020, guddoomiyuhu wuxuu aqoonsaday agaasimayaasha aaska ee mas'uulka ka ahaa aaska Xasan adeeg oo raadsaday gargaarkooda. Ka dib dhawr wada hadal oo telefoon iyo iimaylo ah (4-ta, 6-da, 12-ka Maayo) ujeedada agaasimaha aaska waxa ay ahayd in uu isku dayo oo uu sheego qoyska iyo xubnaha bulshada ee yaqaana Xasan. Guddoomiyuhu waxa uu iimaylo kale soo diray^{20kii} Juun iyo 26kii Luulyo. Maqnaanshaha wax jawaab ah, khadka weydiinta ayaa la soo gabagabeeyay.
- 6.8 Guddoomiyuhu wuxuu kaloo warqad u qoray safaaradda Soomaaliya bishii Nofeembar 2020, isagoo ka dalbanaya in laga caawiyo la xiriirinta qoyska Xasan. Wax jawaab ah lagama helin.
- 6.9 Xagaagii 2021, kursigu wuxuu mar kale telefoon u diray ina-adeerkii, kaas oo ku celiyay mowqifkiisii. Isagoo aqoonsan caqabadaha dhaqan ee iman kara, shirgudoonku waxa uu codsaday taageero dheeraad ah si loo gaadho qoyska. Khabiir cusub oo bulshada ku takhasusay ayaa la aqoonsaday oo af-soomaali ku hadlaya, kaddib markii uu shirgudoonku wada hadal la yeeshay ayaa mar kale la soo xidhiidhay qoyska. Isagoo ka gaabsaday inuu ku lug yeesho, wuxuu awooday inuu bixiyo aragti ku saabsan Xasan, laakiin wuxuu mar kale ku celiyay in qoysku ay rabaan inay sii socdaan, iyagoo muujiyay aragti ah inay aqbaleen wixii 'Alle' u qaddaray Xasan.
- Qoyska Cumar, asxaabtiisa iyo bulsho weynta*
- 6. 10** Gudoomiyuhu waxa uu ka dalbaday booliiska iyo hay'adaha inay caawiyaan si loo ogaado qoyska iyo asxaabta' bulshada oo uu awooday inuu la hadlo afar qof oo ay ku jiraan walaal, adeer iyo saaxiibo.
- Bulsho waynta*
- 6.11 Khabiirka labaad ee beesha ee la magacaabay xagaagii 2021 ayaa awooday inuu la xiriiro wakiilada bulshada ee ka kala socda laba urur oo xidhiidh adag la leh dadka deegaanka. Kuwaas oo kala ahaa 'CaafiHealth' iyo 'Somali Recourse Centre'. Khabiirka bulshadu waxa uu marti galiyay shir u dhexeeya guddoomiyaha iyo ururadan Janaayo 2022.
- Dembiilaha*
- 6.12 Hannaanka dib u eegista ayaa bilaabmay markii dacwadda dembiga aan la dhamaystirin iyo sidaas shirgudoonku waxa uu go'aansaday in aanu xidhiidh bilow ah la samayn si aanu u faragelin dacwadahaas.
- 6.13 Halka Cumar uu qirtay dambiga ah in uu dilay, waxaa jiray dib u dhac weyn oo ku yimid xukunka laga bilaabo Disembar iyo illaa gu'ga 2020, iyadoo Cumar la qiimeynayey lagana daweynayey jirrooyinkiisa dhimirka iyo xannibaadaha ka dhashay cudurka faafa ee korona fayrus. Marka la eego dib-u-dhacyo ballaadhan oo ka dhashay xannibaadda, guddoomiyuhu wuxuu dib u dhigay xiriirinta ilaa laga dhammeeyo qiimeynta Cumar iyo xukunka, mar labaad si looga fogaado in wax faragelin ah lagu sameeyo dacwadda.
- 6.14 Xukunka ka dib, guddoomiyuhu wuxuu warqad u qoray guddoomiyaha xabsiga, isagoo ka codsaday in warqad loo diro u gudbiyay Cumar. In kasta oo guddoomiyuhu aanu jawaab ka helin, waxa uu soo qabanqaabiyay

wada-hadallo hordhac ah oo lala yeesho Cumar 6^{-dii} Oktoobar. Waxaa dhacay wicitaan muuqaal ah, Cumar ayaa weydiistay inuu hadlo

looyarkiisa. Wareysiga waa la dhimay, waxaana shirgudoonku la hadlay qareenkiisa oo codsaday in wareysiga dib loo dhigo inta laga helayo racfaan laga qaadan karo xukunka.

- 6.15 Ka dib xiriir dheeri ah oo lala yeeshay qareenka, isku day dheeri ah ayaa dib loo dhigay ilaa racfaan laga qaadanayo. Markii la ogeysiisay in racfaanka lagu guul darreystay, guddoomiyuhu wuxuu warqad u qoray Cumar bishii Janaayo 2021, isagoo ka codsaday inay mar kale kulmaan wax jawaab ahna ma helin.

7. Ka qaybqaatayaasha dib u eegista

- 7.11 Dib-u-eegis Maareyn Shakhsiyeed ama Warbixino Xaqiiqo ah ayaa laga codsaday hay'adaha soo socda, kuwaas oo dhammaantood lagu martiqaaday inay sameeyaan guddiga.

Shaxda 2

Wakaalada	Dabeecadda wax ku biirinta	Waxaa dhameystiray oo soo gudbiyay
Bristol, North Somerset iyo South Gloucestershire Group Commissioning Clinical Commissioning Group (BNSSG CCG) iyagoo ka wakiil ah GP-ga	IMR iyo isku xigxiga taariikhaha dhacdooyinka	Kirsten Bowes
Avon iyo Wiltshire Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee NHS Trust	IMR iyo isku xigxiga taariikhaha dhacdooyinka	Elizabeth Bessant, Hogaanka Caafimaadka ee Bristol
Guryaha iyo Adeegyada Mulkiilaha Golaha Magaalada Bristol (BCC H&LS)	IMR iyo isku xigxiga taariikhaha dhacdooyinka	Krystal Presland
Avon iyo Somerset Constabulary	IMR iyo isku xigxiga taariikhaha dhacdooyinka	Iain Jamieson, Sarkaalka Dib u eegista Badbaadinta
Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust (SWASFT)	Kooban Warbixinta	Jon Hurt
Isbitaalada Jaamacadda ee Bristol iyo Weston NHS Foundation Trust	Isku xigxiga taariikhaha	Lama duubin
Adeegyada Carruurta iyo Qoyska ee Golaha Magaalada Bristol	Warbixinta Xaqiiqda	Elena Castenares

7.2 Madaxbanaanida iyo tayada IMRs

IMR-yada waxa qoray qoraayaal ka madax bannaan maaraynta kiiska ama bixinta adeegga ay khusayso. IMRs-ka la helay ayaa guddiga u sahlay in ay falanqeeyaan xiriirkii ay la yeesheen Xasan iyo Cumar.

- 7.3 Markii la helay IMR's iyo taariikho taariikheed, taariikhyahannadii waa la isku daray, waxaana su'aalo lagu soo diray waraaqo guddi, si loogu tixgeliyo guddiga 2 iyo jawaabaha xiga.

8. XUBNAHA GUDIGA DIB U EEGIDDA

- 8.1 Guddiga dib u eegista waxaa ku jiray wakiilada wakaalada soo socda:

Shaxda 3

Wakaalada	Magaca	Magaca Shaqada
Caafimaadka Dadweynaha ee Golaha Deegaanka ee Bristol		Khabiir Sare oo Caafimaadka Dadweynaha ah
Caafimaadka Dadweynaha ee Golaha Deegaanka ee Bristol		Khabiir Sare oo Caafimaadka Dadweynaha ah
Daryeelka Bulshada ee dadka waaweyn ee Golaha Magaalada Bristol		Madaxa Adeegga, Ilaalinta Dadka Waaweyn iyo Kooxaha Takhasuska leh
Maareynta Khatarta Aasaaska		Kursi

Maareynta Khatarta Aasaaska		Guddoomiye-ku-xigeenka
Bristol, North Somerset iyo South Gloucestershire Group Commissioning Clinical Commissioning (BNSSG CCG)		Madaxa Ilaalinta Dadka Waaweyn
Bristol, North Somerset iyo South Gloucestershire Clinical		Lagu Magacaabo GP Adult Safeguarding
Bristol, North Somerset iyo South Gloucestershire Clinical		Qorista CCG
Avon iyo Wiltshire Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee NHS		Madaxa Ilaalinta
Guryaha iyo Adeegyada Mulkiilaha Golaha Magaalada Bristol (BCC H&LS)		Madaxa Siyaasadda iyo Mashruuca
Guryaha iyo Adeegyada Mulkiilaha Golaha Magaalada Bristol (BCC H&LS)		Madaxa Ku-meel-gaarka ah ee Maamulka Guryaha
Adeegyada Carruurta iyo Qoyska ee Golaha Magaalada Bristol		La-taliyaha Shaqaalaha Bulshada
Avon iyo Somerset Constabulary		Maamulaha Xiriirka Iskaashiga
Avon iyo Somerset Constabulary		DI
Avon iyo Somerset Constabulary		Siyaasadda iyo Taageerada DCI
Avon iyo Somerset Constabulary		DCI (Sarkaalka Sare ee Baarista)
Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust (SWASFT)		Madaxa Ilaalinta
Badbaadada Bulshada Golaha Deegaanka ee Bristol		Xiriiriyaha Bulshada
Taageerada Dhibbanaha		Maareeyaha Xisaabaadka Qandaraaska

- 8.2 Wakiilada wakaaladu waxay ahaayeen kuwo leh heer ku haboon khibrada wayna ka madaxbanaanaayeen kiiska.
- 8.3 Gudiga dib u eegista ayaa kulmay wadar ahaan lix jeer, iyadoo kulankii ugu horeeyay uu dhacay 5-tii Sebtember 2019 iyo kulamadii xigay 16-ka Janaayo 2020, 6-da Noofembar 2020, 29-ka Luulyo 2021, 10-ka Diseembar 2021 iyo 17-ka Maayo 2022.
- 8.4 Guddoomiyaha dib u eegista wuxuu u mahadcelinayaa cid kasta oo waqtigeeda, dulqaadka iyo iskaashiga ka geysatay dib u eegista.

9. QORAAGA WARBIXINTA DULMARKA AH

- 9.1 Guddoomiyaha dib u eegista ayaa ahaa Mark Wolski. Mark waxa uu dhammaystay tababar uu ansixiyay Xafiiska Arrimaha Guduhu waxa uuna ka qayb galay tabobarkii xigay ee u doodista ka dib xadgudubka guriga ee dilaaga ah. Waxa uu dhammaystay 30 sano oo adeeg ku dayasho mudan oo uu la qaatay Adeegga Booliska Magaalo-madaxda isaga oo ka fadhiistay darajada Kormeeraha. Intii uu ku guda jiray adeeggiisa waxa uu helay waayo-aragnimo la taaban karo oo uu ku hoggaamiyo

ka jawaabista Xadgudubka Guriga, Ilaalinta Dadweynaha iyo Ilaalinta. (Ka eeg Lifaafa C ee Bayaanka Madaxbanaanida).

10. DIB U EEGITAANADA HAREERKA SOCDA EE KALE

Dacwad ciqaabeed

- 10.1 Dacwooyinka dembiyadu way socdeen markii hawsha DHR ay bilaabatay. Cumar ayaa qirtay dambiga lagu soo oogay, waxaana lagu xukumay 14^{kii} Agoosto 2020 xabsi daa'in oo ugu yaraan 2 sano ah.

- 10.2 Dib u dhigista xukunka waxa ay sabab u ahayd qiimayntii dhimirka ee Cumar iyo marka la soo koobo, Garsooraha Sharafta leh ee Blair QC waxa uu bixiyaa aragti faa'iido leh oo ku wajahan ujeedooyinka dib u eegista.

Waa inaan ku xukumo dilka Xasan. yaad lahayd
Sida aan u fahmay, waxa la siiyay hoy-yeeyn, sababtoo ah ma uusan haysan meel uu ku noolaado
wakhtigaas, sidaas darteed waxa uu joogay cinwaankaaga Easton si ah natiijada ka
dhalatay naxariistaada awgeed adigoo markaa isaga siinaya hoygaas.

Waxaad leedahay taariikh dhibaatooyin maskaxeed oo u muuqda, hubaal, inay soo shaac baxeen 2008 markii lagugu xukumay dembi ka soo horjeeda Qaybta 20 ee Dembiyada ka dhanka ah sharciga qofka oo lagugu xukumay 6 bilood oo xadhig ah. Toban sano ka hor, waxaad ku xukuntay 3 bilood oo xadhig ah dembi kale oo Qaybta 20.

Midkoodna, sida cad, ma hayo wax ka mid ah halista waxa aad hadda hortayda la kulanto, laakiin waxa la ii sheegay in ay ahayd 2008-dii markii aad bilowday inaad qaadata daawada dhimirka. Taasi waxay lahayd tiro waxyeelooyin ah kuwaas oo ku dhibayay. Waxaad qaadatay dawadaas, waxay u ekaan kartaa wixii aan akhriyay, wax u dhigma sagaal ama toban sano waxayna u egtahay in dhibaatooyinka soo raaca ay yihiin kuwo ay dhakhaatiirtu kula taliyeen inaad joojiso isticmaalka daroogadaas. Taasi waxay noqon kartaa wakhti xagaaga 2017, waxay noqon kartaa guga 2018. Si kastaba ha ahaatee, hubaal, waxay u egtahay in lix bilood ama wax ka badan dilkan ka hor, aadan qaadanin daawooyinka dhimirka. Waxay u muuqanaysaa inaad qaadanaysay xoogaa ka-hortagga niyad-jabka iyo wax aad kula tacaalayso dhibaatooyinkaas soo raaca ee aad hore ula dhibtoonaysay dawooyinka dhimirka.

Adiga, waxay u egtahay, in bulshada iyo qoyskaagu ay ogaadeen in caafimaadkaaga dhimirka uu sii xumaanayo ka dib markaad joojiso daawadaas. Dr H, warbixinteeda, waxa ay ku qeexday sida adiga iyo qoyskaaguba aad u bixisaan xisaabo joogto ah oo aan leexleexad lahayn oo xumaan ah, kuwaas oo ay ka mid yihiin jahawareerka iyo aaminsanaanta dhalanteedka weyn, dhalanteedka maqalka, qaska iyo hanjabaada dabeecadda iyo is-waxyeelaynta ka hor xadhigaaga iyo, maalmaha taasoo keentay dembiga, qoysku waxay ku tilmaameen kororka hanjabaadaha rabshadaha xun ee xubnaha qoyska, oo ay ku jiraan hanjabaad dil iyo hanjabaad dab qabad.

Taas waxa aad u xaqiijisay kalkaalisada caafimaadka maskaxda ee xabsiga, oo wax yar ka dib markii xabsiga lagugu xidhay ka dib, ka dhigtay gabi ahaanba wax shaki ah in aad si cad maskaxiyan u liidato, maskaxiyan, jahawareer iyo run ahaantii jiran. Waa arrintu, waxay u muuqataa, inaad aragtay dhakhtarkaaga guud usbuuc ka hor dilkan, markii aad u tagi lahayd dhakhtarka xanuun kale oo aad la ildarnayd. Waxa ay u muuqataa in uu jiray wada hadal ku saabsan dabeecadda guud, oo waxa ay u muuqataa in aad sheegtay in aad guud ahaan OK.

Waxaa lagu yiri magacaaga, runtii, si cad ma aadan ahayn, taasna waxaa laga yaabaa, inay sababtu tahay inaad wax fikrad ah ka lahayn sida aad u xanuunsan tahay, oo joojisay qaadashada daawada bilo ka hor. Tartiib tartiib tartiib ah ayaa u sii xumaanayay, heerka aad ku baraarugtayna ma cadda, xanuunka nafsiga ah awgeed.

Waxa aan la iska indho tiri karin in, saldhigga booliiska, markii lagu wareystay dembigan, aad qiratay in aad maqashay codad, aad u wareertay iyo in aad joojisay daawaynta sababtoo ah waxaad dareentay mar kale oo aad dib ugu laabanayso markaad caafimaad qabtid. oo aad fahantay in ay daroogo tahay, markii la qoray, waa in si joogto ah loo qaataa oo la qiro inaad doqon ahayd joojinta qaadashada, codadka ayaa soo noqonaya markaad joojiso daawada si aad wax u fahanto, aragtidayda, sida arrimuhu waxay bilaabeen inay xumaadaan. Waxa aan garan la'yahay intee ayay ahayd ka hor dhacdadan in aad runtii lumisay fahamkeeda.

Dhiirrigeliye:

- 10.2 Baadi-goobiyaha ka dib gabagabada dacwadaha dembiga ayaa go'aansaday in la sii daayo dacwadda looma baahnayn, dacwaduna way xidhantay iyada oo aan la baadhin.

11. SINAANTA IYO KALA DUWANAANTA

11.1 Guddiga dib u eegista ayaa tixgeliyey dhammaan sifooyinka la ilaaliyo ee da'da, naafanimada, dib u habeynta jinsiga, guurka iyo lamaanne ku noqoshada guriga, uurka iyo hooyada, jinsiga, diinta iyo caqiidada, jinsiga iyo nooca galmada inta lagu jiro habka dib u eegista.

11.2 Shirkii ugu horeeyay ee guddiga dib u eegista, ayaa lagu ogaaday in sifooyinka la ilaaliyo ee nooca galmada, jinsiga iyo naafanimada ayaa loo baahan yahay in lagu tixgeliyo dib u eegista.

Nooca galmada

11.3 Xasan iyo Cumar waxa ay u wadaagayeen guri si kirayste ahaan iyo guri-la dejiye ahaan, wax war ah looma soo bandhigin dib u eegista oo ku saabsan in ay ahaayeen lammaane isku-galmooda.

Jinsiyada

11.4 Qowmiyadda iyo asalka ay ka soo jeedaan ayaa loo arkayay inay muhiim yihiin, maadaama ay Xasan iyo Cumar labaduba ahaayeen Asal Soomaali ah, oo ku nool waadh ay ku nool yihiin dad aad u sarreeya oo BAME ah, laakiin sidoo kale muujinaya in ka sarreeya heerka celceliska dembiyada, heerka dhimashada ugu sarreysa ee dhimashada iyo muujinta xaalad-la'aaneed oo sarreeya.¹ Warbixin dheeraad ah oo ciwaankeedu yahay "Faaxiga Bulshada, Soomaalida ku nool Bristol waxay muujinaysaa meel aad u cad oo ay dadka Soomaalida ahi u leeyihiin waadhkan.

11.5 Guddidu waxay ogaatay in Xasan iyo Cumar ay ka kala yimaadeen degaanno kala duwan oo ku yaalla Waqooyiga Afrika

(16.7.(3) Mid wuxuu ka yimid British Somaliland, midna Talyaanigu wuxuu maamuli jiray 'United Nations Trust Territory of Somalia' oo ku midoobay Jamhuuriyadda Soomaaliya. Arrintaas ayaa loo arkayey mid muhiim ah marka la eego in taasi ay si uun u fasiri karto dhacdooyinkii naxdinta lahaa iyo in kale, sidoo kale marka la eego sababta keentay in kursiga uu dhib ku hayo la macaamilka qoyska Xasan, oo ka soo horjeeda qoyska Cumar.

Naafada

11.6 Naafanimada ayaa loo tixgeliyey sida ay muuqatay in Cumar uu ka cabanayay Maskaxda la ogaaday Cudurada caafimaadka. Xeerka Xuquuqul Insaanka ee 2010 ayaa naafanimada ku qeexaya "Qofku waa naafo haddii iyada ama iyada ay leedahay naafo jireed ama maskaxeed taas oo saameyn xun iyo mid fogba ku leh awoodda qofkaas si uu u qabto hawl maalmeedka caadiga ah".²

11.7 Guddigu waxa kale oo ay tixgeliyeen qaababka bulshada iyo caafimaadka ee naafada, taas oo faa'iido leh

waxaa soo koobay Jaamacadda Leicester; "Waxaa jira dhowr nooc oo naafo ah oo la qeexay dhowrkii sano ee la soo dhaafay. Labada ugu badan ee la sheego waa 'bulshada' iyo 'caafimaadka' moodooyinka naafada. Qaabka caafimaad ee aragtida iinta

¹ Laga soo xigtay: <https://www.bristol.gov.uk/documents/20182/436737/Lawrence+Hill.pdf/bec15541-2bf1-4702-9d70-c9f5d54f8bb2> (la galiyay 28th Diisambar 2019)

² Isha: <https://www.equalityhumanrights.com/en/equality-act/protected-characteristics#disability> (Marin loo helay Disembar 2019)

naafanimada sida 'dhibaato' oo uu leeyahay qofka naafada ah. Looma arko arrin ay khusayso cid aan ahayn qofka ay khusayso. Tusaale ahaan, haddii kursiga curyaamiinta ee ardaygu uu awoodi waayo inuu galo dhismo tillaabooyinka qaar dartood, qaabka caafimaadku wuxuu soo jeedinayaa in tani ay tahay kursiga curyaanka, halkii uu ka ahaan lahaa jaranjarooyinka. Qaabka bulshada ee naafada, si ka duwan, waxay u arki doontaa tillaabooyinka caqabadda naafada. Habkani waxa uu soo jiitaa fikradda ah in ay tahay mujtamaca dadka naafada ah, iyada oo loo marayo naqshadaynta wax kasta si loo daboolo baahiyaha inta badan dadka aan naafada ahayn. Waxa jirta in la aqoonsan yahay hab-bulsheedka in ay jirto wax-qabad weyn oo ay bulshadu ku dhimi karto, ugu dambayntana meesha ka saari karto caqabadahaas curyaaminta ah, hawshaasina ay tahay mid u taalla bulshada, halkii ay ka ahayd qofka naafada ah".³

11.8 Guddidu waxay isku raaceen in Cumar buuxiyey qeexida Xuquuqul Insaanka oo uu door bidayo qaabka bulshada ee qeexidda iyo in sidaas la sameeyo ay ka tarjumayso muhiimadda sharciga sinnaanta iyo waajibaadka saaran mas'uuliyiinta dawladda;

- ka saar ama yarayso khasaaraha soo gaadhay dadka sababtoo ah sifo la ilaaliyo.
- daboolo baahiyaha dadka leh sifooyinka la ilaaliyo.
- ku dhiiri geli dadka leh sifooyin la ilaaliyo inay ka qayb qaataan nolosha guud iyo hawlaha kale⁴

11.9 Guddigu waxay siiyeen shuruudahan iyo haddii isgoysyadu ay muuqatay, taasi waa aragtida ah in aqoonsiyo bulsho oo kala duwan ay gacan ka geystaan takoorka nidaamka.⁵

12. FAAFINTA

12.1 Marka ay dhameeyaan guddiga dib u eegista, Warbixinta Kooban ee Fulinta iyo Warbixinta Guud waxaa loo soo bandhigi doonaa Iskaashiga Badbaadada Bulshada si loo ansixiyo. Marka lagu heshiiyo, waxaa loo diri doonaa Home Office si loo hubiyo tayada.

12.2 Talooyinka waxaa lahaan doona Iskaashiga Badbaadada Bulshada, kaas oo mas'uul ka noqon doona faafinta waxbarashada iyada oo loo marayo shabakadaha xirfadlayaasha ah ee gudaha, iyo sidoo kale helitaanka warbixinnada horumarka qorshe hawleed. Liiska buuxa ee qaataha iyo wakaaladaha ayaa lagu muujiyay hoos.

Shaxda 4

Wakaalada

Xubnaha Guddiga DHR

KBSP DHR koox-hoosaad

KBSP Kooxda Gudbinta Xadgudubka Guriga iyo Xadgudubka Galmada

Iskaashiga Ka Yagleelida Bristol mid Badbaadsan Kooxda Fulinta

Iskaashiga Ka Yagleelida Bristol mid Badbaadsan - Guddoomiye Madaxbanaan

Golaha Deegaanka ee Bristol - Madaxa fulinta

Golaha Magaalada Bristol - Ku-xigeenka Duqa Magaalada oo mas'uul ka ah Adeegyada Carruurta, Waxbarashada iyo Sinaanta

Golaha Deegaanka ee Bristol - Xubin ka tirsan golaha wasiirada oo mas'uul ka ah Caafimaadka Dadweynaha, Bulshooyinka iyo Bristol One City

Golaha Magaalada Bristol - Xubin ka tirsan golaha wasiirada oo mas'uul ka ah daryeelka bulshada ee dadka waaweyn iyo nidaamka daryeelka isku dhafan

Golaha Deegaanka ee Bristol - Agaasimaha Fulinta ee Dadweynaha

Golaha Deegaanka ee Bristol - Agaasimaha: Carruurta, Qoysaska iyo Bulshooyinka Ammaan

Golaha Magaalada Bristol - Agaasimaha Caafimaadka Dadweynaha iyo Badbaadada Bulshada

Golaha Deegaanka ee Bristol - Agaasimaha: Guryaha iyo Adeegyada Mulkiilaha

Booliska Avon iyo Somerset - Taliyaha Booliska ee Bristol

Booliska Avon iyo Somerset - Taliyaha Ciidanka Booliska

³ Xigasho: [Qaabka bulshada iyo caafimaadka ee naafada - Jaamacadda Leicester](#) (La galiyay Janaayo 21)

⁴ Xigasho: <https://www.citizensadvice.org.uk/law-and-courts/discrimination/public-sector-equality-duty/what-s-the-public-sector-equality-duty/> (La helay Diseembar 2019)

⁵ Isha: <https://www.dictionary.com/browse/intersectionality> (la galiyay Janaayo 2020)

13. MACLUUMAADKA TAARIKHEED (XAQIIQOYINKA)

13.1 Dadka ugu waaweyn

Shaxda hoose ayaa soo koobaysa xaqiiqooyinka muhiimka ah ee khuseeya shakhsiyaadka lagu sheegay dib u eegista.

Shaxda 5

Magaca Warbixinta	Xiriirka dhibbanaha	Da'da wakhtiga Dilka	Qowmiyad Asal ahaan	Iimaanka	Naafada
Xasan	Dhibbanaha	■	Madow Afrikaan	Muslim	Midna ma muuqato
Cumar	Dembiilaha	■	Madow Afrikaan	Muslim	Caafimaadka Maskaxda

13.2 Xogta Dhabta ah

Xogta guud ee la xidhiidha deegaanka

13.2.1 Guriga ay degenaayeen waxa uu ku yaalaa mid ka mid ah 34 waaxood oo ku yaala magaalada Bristol, waxa kale oo uu ka muuqdaa dhawr caqabadood oo ay ka mid yihiin;

- heerar ka sarreeya waaxyaha kale
- heerka saddexaad ee dambiyada ugu sarreeya
- heerka ugu sarreeya ee qoysaska buux dhaafiyay
- Boqolkiiba tirada ugu badan ee dadka ka tirsan kooxda laga tirada badan yahay ee Madow ama Qowmiyada iyo tirada badan ee dadka ku dhashay meel ka baxsan Boqortooyada Midowday (UK), kuwaas oo bulshada Soomaaliyeed ay saddex jeer ka badan tahay kuwa kale. Intaa waxaa dheer, Ingiriisi maaha luqadda koowaad ee 30% dadka deegaankan.⁶

Macluumaadka asalka ah ee la xidhiidha Dhibbanaha

13.2.2 Xasan wuxuu jiray ■■■■■ markuu dhintay. Waxa uu asalkiisu yahay Soomaali, waxaana la rumeysan yahay inuu u dhashay Holland. Isagoo UK yimid 2014, wuxuu ahaa nin iskii u shaqeysta oo ah darawal gawaadhida yaryar.

13.2.3 Waxa uu la noolaa Cumar, isaga oo degay mid ka mid ah laba qol oo jiif ah oo ku yaal guri guriyeyn iyo adeegyo mulkiilaha dawladda hoose ee magaalada Bristol. Cumar wuxuu ahaa kireystaha kaliya ee diiwaangashan Xasanna uma diwaan gashanayn inuu ku nool yahay ciwaanka.

13.2.4 Xasan waxaa yaqaanay GP-ga deegaanka oo kaliya. Waxaa jiray xiriir aad u kooban oo lala yeeshay hay'adaha kale.

Macluumaadka asalka ah ee la xiriira dembiilaha

13.2.5 Cumar wuxuu jiray ■■■■■ markii Xasan dhintay. Ninkan ayaa asalkiisu Soomaali yahay, waxaana diiwaanka socdaalka uu sheegay inuu ku sugnaa UK in ka badan 20 sano. Ma uusan shaqeeneynin

⁶ Xigasho: [Lawrence Hill profile ward profile 2021 \(bristol.gov.uk\)](http://lawrence.hill.profile.ward.profile.2021.bristol.gov.uk) (la galiyay Luulyo 2021)

markii uu dilku dhacayay.

13.2.6 Wuxuu ahaa kireystaha diiwaangashan oo degane daarta uu dilku ka dhacay.

13.2.7 Muddadii ay khusaysay waxa loo yaqaanay bilayska tiro yar oo guriga ah dhacdooyinka lamaane hore. Kahor muddada ay khusayso ee 1996 iyo 2008 waxa lagu xukumay falal rabshado ah. Waxa uu aad u yaqaannay GP-giisa iyo xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka dhimirka ee takhasuska leh oo ay ugu wacan tahay jirro dhimir ah oo ay ku jirto la ogaaday xanuunka kadeedka ee ka dib (PTSD). PTSD waa cillad maskaxeed oo laga yaabo inay soo baxdo ka dib marka ay la kulmaan dhacdooyin khatar ah ama cabsi leh.⁷

13.3 Ka Koobnaanta Qoyska

13.3.1 Xasan waa mid ka mid ah shan walaalo ah. Labadii walaalihiis, laba gabdhood oo walaalo ah iyo waalidkii ayaa weli Soomaaliya deggan. Qoyskan ayaa ka soo jeeda beesha hawiye ee Soomaaliya. Booliisku waxay ula dhaqmeen wiil uu adeer u yahay Xasan oo deggan xaafadda Bristol isagoo ah qoys toos ah. Iskuma dayin inay la hadlaan qoyskiisa oo jooga Soomaaliya.

13.4 Dhacdooyinka Dilka

13.4.1 Bishii Janaayo 2019, booliisku waxay waceen ciwaanka Cumar si ay ula hadlaan eedeymaha ah inuu u hanjabay qof kale. Markii uu ka tagay kaadhka taleefoonka, Cumar waxa uu tagay saldhigga booliiska deegaanka, waxaana arrintii lagu xalliyay talo aan rasmi ahayn.

13.4.2 Isla maalintaas wiil uu adeer u ahaa Cumar ayaa booliska wacay oo u sheegay in Cumar albaabka soo garaacay oo uu sheegay in uu qof hantidiisa ku dhex dilay uun. Cumar dhiig baa galay.

13.4.3 Booliis ayaa loo wacay wax yar kadibna waxay yimaadeen ciwaanka guriga Cumar. Waxay xoog ku galeen, waxayna heleen Xasan oo jiifa sagxad ka mid ah qolalka hurdada oo uu dhaawac ka soo gaaray laabta. Dhakhaatiirta caafimaadka ayaa ka soo qayb galay oo way waayeen garaaca wadnaha.

13.4.4 Saacada gudaheed, dhakhtar diiwaan gashan ayaa yimid oo sheegay in Xasan dhintay.

13.5 Dhimashada ka dib

Baaritaanka meydka ayaa lagu go'aamiyay sababta dhimashada oo ah dhaawacyo badan oo tooreey ah, oo ay ku jiraan dhaawacyo gacanta, wejiga iyo nabar ku dhow wadnaha.

13.6 Baaritaanka iyo Natijada

13.6.1 Baaritaan ka dib, Cumar waxaa lagu eedeeyay dilka Xasan. Kadib waxa uu ka soo muuqday maxkamada Bristol Crown Court. Waxa uu qirtay dambiga ah in uu dilay, waxaana lagu sameeyay qiimeyn maskaxeed. Ka dib dhowr jeer oo dib loo dhigay, 20-kii Agoosto 2020, waxaa lagu xukumay xabsi daa'in waxaana lagula taliyay inuu sii xirnaado ugu yaraan laba sano.

13.7 Habka dhimashada

13.7.1 Ma jiro wax dacwad ah oo lagu soo oogay dacwad ciqaabeed ka dib.

14. ISKU XIGXIGA TAARIIKHAHA DHACDOOYINKA

⁷ Xigasho: <https://www.bmi.com/content/351/bmi.h6161> (la galiyay Maayo 2020)

Kursigu waxa uu raadiyay aragtida qoyska Xasan sida ku cad qaybta 6aad ee sare. Waxaase laga xumaado ah in aan la go'aamin karin tafaasiil weyn oo isaga ku saabsan iyo in la qirey caqabadda arrintan lagu soo bandhigay marka la eego matalaadda khibradda iyo aragtida dhibbanaha ee kiiskan. Taas bedelkeeda, waxa uu kursigu awooday in uu la hadlo tiro saaxiibo ah iyo qoyska uu ka soo jeedo dembiilaha Cumar.

14.1 Sooyaalka Taariikhda Xasan

- 14.1.1 Faahfaahinta asalka ah ee la bixiyay waxay ku timid aqoonta deegaanka ee wakiilka labaad ee bulshada ee loo xilsaaray inuu kala shaqeeyo guddoomiyaha dib u eegista, iyo xiriirka ay la leeyihiin qaraabada xigta ee booliisku la tacaalayeen.
- 14.1.2 Waxa uu yimid UK dhowr sano ka hor dilka, isaga oo degay agagaarka Bristol sababo la xiriira xiriir iyo qaraabo ku nool agagaarka. Waxaa la fahamsan yahay in uu ka soo shaqeeyay UK si uu u taageero qoyskiisa Soomaaliya. Ma uu ahayn oo weligii ma guursan.
- 14.1.3 Xasan waxa uu ina-adeerkii ku sifeeyaa in uu ahaa mid aad u naxariis badan oo mar walba diyaar u ah inuu dadka kale caawiyo. Waxa uu ahaa mid u heellan qoyskiisa, isaga oo ku dadaalaya sidii uu u wanaajin lahaa nolosha hooyadii iyo walaalihiis ee Soomaaliya.

14.2 Taariikhda Cumar

- 14.2.1 Waxa la fahamsan yahay in reer Cumar ay ka soo jeedaan qabiil kale oo Somaliland ah, kaas oo ah degaan ka tirsan maxmiyaddii hore ee British Somaliland. Waxaa kaloo la fahamsan yahay in iyadoo Cumar iyo Xasan ay ka soo kala jeedaan qabiillo kala duwan, ay qabiiladoodu wadaagaan waayo-aragnimada ay wadaagaan Waqooyiga Afrika marka loo eego khibradaha qoyska ee dagaalka iyo dhaawacyada.
- 14.2.2 Bishii Maarso 2020 ayaa shirgudoonku la hadlay qaar ka mid ah qoyska Cumar iyo asxaabtiisa, isaga oo weydiistay dulmar nolosha Cumar.

Xubinta Qoyska/saaxiibka 1

Waxa uu sheegay in Cumar uu yimid UK 30 sano ka hor 1990-meeyadii, uuna la soo darsay dhibaatooyin ka dhashay dagaalka. Markii uu yimid UK, waxa uu bilaabay in ay ka muuqdaan calaamado xanuun dhimir ah oo uu ku tilmaamay xanuunka dhimirka. Waxa kale oo uu sheegay Cumar in uu indhihiisa ku arkay wiil ay ilmo adeer ahaayeen oo lagu dilay Cardiff taas oo saamayn ku yeelatay caafimaadka dhimirka.

Waxa uu xasuustaa Cumar in uu cusbitaalka ku jiray muddo laga daweynayay xanuunka dhimirka. Waxaad mooddaa in Cumar uusan mar walba qaadan daawadiisa iyo mid ka mid ah sababaha la xiriira waxyeellooyinka qaarkood oo ay ku jiraan dhaqdhaqaaqa wejiga ee aan ikhtiyaarka lahayn. Nin Cumar oo kale ah oo aad u han weynaa, arrintan aad bay ugu adkayd, wuxuuna sheegay in arrintan ay Cumar dhib ku tahay. Isagoo hadalkiisa sii wata ayaa waxuu tilmaamay in marka uu dawadiisa qaadan waayo uu Cumar bilaabay in uu maqlo codadka, waxa uuna sidoo kale ku eedeeyay in uu basaasay Cumar.

Mar wax laga weydiyey waxa kale ee uu Cumar helay waxa uu ku macneeyey in wiil ay ilmo adeer yihiin uu dhakhaatiirta ula tagi jiray oo uu weliba caawin jiray. Dhab ahaan u shaqaynta sidii u doode, daryeele ama shaqaale taageero.

Kursigu waxa uu weydiyey, in Cumar uu isku dayey daawaynta dhaqanka Soomaalida⁸, laakiin inta uu og yahay, Cumar ma yeelin.

Waxa uu ka hadlay dhacdo bishii December, oo Cumar lagu soo hubeeyay mindi weyn, isaga oo is

⁸ Daawaynta dhaqameed ee jirrooyinka dhimirka ee Soomaaliya - Dadka qaba cudurka dhimirka waxaa lagu daweyaa taageero diimeed iyo bulsho (tusaale, qoyska iyo qabiilka) oo ay ku jiraan hababka iyo qoob ka ciyaarka caado u ah. - Ziyara (booqasho) macbadyo maxalli ah ama wali nool (saaxiibka Ilaah) ayaa sidoo kale loo isticmaalaa bogsiin ahaan. Xigasho: [CSO-M. Warbixinta Caafimaadka.pdf \(councilofsomaliorgs.com\)](#)

jaray. Wuxuu wacay 999 wuxuuna sheegay in bilaysku aanay waxba ka sheegin iyaga iyo inay u yeedhaan ambalaas. Waxa uu u malaynayaa in adeegga ambalaasku uu albaabka soo garaacay oo aanay arag isaga.

Intaa ka dib waxa uu ka sheekeeyay waxa uu ka ogaa dhacdooyinkii dilka ka hor iyo in uu jiray khilaaf ku saabsan lacag uu Cumar sanado badan ka hor kiraystay. Eedeyn ka dib, wuxuu fahmay in Cumar uu tagay saldhigga, su'aalo yar ka dib loo ogolaaday inuu baxo.

Mar uu Xasan wax ka weydiiyey, waxa uu sheegay in Cumar uu ahaa nin aad u naxariis badan, Xasanna uu soo geliyay. Waxa uu sheegay in Xasan uu ahaa guri la'aan, uuna la noolaa Cumar muddo sanad ku dhow. Wuxuu sheegay in beeshu ay kula talisay inuu ka tago hab-dhaqanka Cumar, balse Xasan wuxuu sheegay in Cumar uu raalli ka yahay isaga oo sidaasna uu ku haray. Wuxuu kaloo sharxay in rag kale ay ku sugnaayeen ciwaanka, balse ay uga tageen hab-dhaqanka Cumar.

Mar uu sii hadlayay Xasan iyo qoyskiisa ayuu sheegay in reer Cumar iyo Xasan ay wada hadleen, odayaalna ay arrinta ku lug lahaayeen, sidii reerahana heshiis laga gaaray.

Isku soo wada duuboo waxa uu qaatay aragtida ah in jawaabta booliisku aanay ku filnayn oo ay arrimuhu rooga hoostiisa mareen.

Xubinka Qoyska/saaxiibka 2

Waxa ay taqaannay Cumar ilaa 30 sano, iyada oo ku sifaysay in uu ahaa qof wanaagsan, naxariis badan oo la halgamayay caafimaadkiisa maskaxeed sannado badan oo uu ku jiro isku day dil ah 20 sano ka hor.

Markii ay wax ka waydiisay daawaynta, waxay ka hadashay dhakhtarkiisa GP-ga iyo inay kala soo qaybgashay mar mar, markii uu la tacaalayay xaalad keentay in wejiga laga dareemo iyo dhaqdhaqaaq aan ikhtiyaari ahayn oo wajigiisa ah. Afkiisa si fiican ayuu u xidhi waayey oo carrabkiisu wuu laadlaadsan jiray.

Waxay u sharaxday inay iyaduna la joogtay markii uu isbitaalka booqday. Waxa aanu ka hadalnay hab-dhaqanka Soomaalida, iyaduna uma malaynayn in uu isku dayay dawooyinkan oo kale

Mar ay u kuur gashay sida xaaladiisa ay u saameysay, ayay sheegtay in bulshada Soomaaliyeed ay ka jirto ceeb weyn oo dhanka dhimirka ah, isla markaana aysan jirin cid dooneysa in loo aqoonsado inuu qabo cudurka dhimirka.

Waxay u muuqatay in Cumar uu aad ugu dadaalay sidii uu xaaladiisa u maareyn lahaa, balse mar mar uu la kulmay xaalad kacsanaan ah. Iyadoo hadalkeeda sii wadata ayaa waxay sheegtay in mararka qaar uu u hanjabo dadka ka tirsan bulshada, isla-markaana ay ka warqabto in mararka qaarkood Booliska lagu soo wargeliyo. Waxa ay sheegtay in dadka beesha ka tirsan ay ku sheekeysanayeen in uu qof dili karo, dadkuna ay ka baqayaan. Waxay sii wadataa in booliisku aanay dan ka lahayn inay raadiyaan macluumaadka isaga laga qoray markii ay la macaamilayeen. Mar wax laga weydiiyay tusaale kasta markii ay dareentay in xaaladdu ay sidaas tahay, waxay ku macneysay in tani ay ahayd markii uu qof ugu hanjabay inuu dili doono.

Waxa ay intaa ku dartay in arrimaha Cumar ay ka mid yihiin dhibaatooyinka dhimirka ee ka jira bulshada Soomaaliyeed, isla markaana ay dareentay in bulshada aan la dhegeysan, isla markaana aysan jirin wax war ah oo ku saabsan meel ay gargaar ka raadsadaan. Waxay sheegtay in 'ay' bulshada Soomaaliyeed aysan hubin sida ay isu soo bandhigi karaan/ay u raadin lahaayeen gargaar.

Sheekada caafimaadka dhimirka iyo bulshada Soomaaliyeed oo halkeeda ka sii socotay ayaa iyaduna iskeed isu xilqaantay in ay dareentay in natijada ugu danbeysa ay tahay dhalinyaro Soomaaliyeed oo la ildaran dhibaatooyin dhanka dhimirka ah oo ay ku dhameysanayaan xabsiga iyo in baaritaan lagu sameeyo dilalkii ka dhacay Bristol ee ay ku lug lahaayeen dhalinyaro Soomaali ah ay muujin doonto heerka uu gaarsiisan yahay. arrinta.

Mar wax laga weydiiyay sida Booliska iyo maamulada kale ay ula dhaqmaan bulshada Soomaaliyeed, waxa ay dareentay in is dhexgalka uu dhacay xilli ay dhibaato jirto oo ka duwan in la

qorsheeyay.

Xubinta Qoyska/saaxiibka 3

Waxay is yaqaaneen Cumar muddo ku dhow labaatan sano, oo ay isku beel ka soo jeedaan, wuxuu ku tilmaamay inuu ahaa saaxiib wanaagsan.

Waxa uu sheegay Cumar in uu qabo xanuun dhanka dhimirka ah, isla markaana uusan aqoon sida uu isku xakameeyo, isaga oo dhibaato kala kulmay lamaane hore oo uu xabsiga ku jiray.

Isla markiiba ka hor dilka, wuxuu sheegay in Cumar uu u hanjabay dad kale. Waxa uu sheegay in ay bulshada ka soo waceen taleefoono la xiriira hab-dhaqankiisa, iyaga oo eegaya in uu qof toorey ku dhufto. Isaga laftiisu wuxuu wacay bilayska, wuxuuna u sheegay halka uu Cumar deggan yahay, wuxuuna rumaysan yahay in aan miisaan ku filan laga daba gelin waxa uu ku hadlayo.

Mar la weydiiyey Cumar xaggee taageero ka helay, waxa uu sheegay in uu og yahay in nin ay ilmaadeer yihiin uu caawiyey, in uu GP haysto oo uu dawooyin qaatay. Sidoo kale waxa uu sheegay Cumar in uu u sheegay in ay seegtay dawadii uu siin jiray, waxa uuna sheegay in la siiyay dawo qaldan.

Mar wax laga weydiiyey xaaladda guriga Cumar, waxa uu sheegay inay jiraan laba ama saddex kale oo Cumar la degganaa Xasan. Waxay u guureen dhawr toddobaad ka hor hab-dhaqanka Cumar awgeed, qaar kalena waxay kula taliyeen Xasan inuu ka guuro. Waxa aanu ka warhayn muddada uu Xasan la noolaa Cumar oo aanu Xasan laftiisa garanayn, degaankaas ayuu ku cusbaa, isaga oo Nederlaan ka yimi.

Xubinta Qoyska/saaxiibka 4

Waxay Cumar is yiqiineen ilaa sodon sano, waxayna ahaayeen saaxiibo wanaagsan. Sanadihii lasoo dhaafay xiriirkooda waa ay waayeen ilaa uu Cumar dariiqa ku arkay oo uu u hanjabay, arrinkaas oo booliska loo gudbiyay. Tani waa xisaabtiisii.

Waxay yimaadeen UK qiyaastii 1989-kii, Cumarna wuxuu yimid sannad ka dib. Waxay ku kulmeen Bristol oo ay noqdeen saaxiibo wanaagsan. Waxa uu Cumar ku tilmaamay nin wanaagsan, aad u dadaal badan, balse qabay xanuun dhanka dhimirka ah. Mar wuu fiican yahay, marar kalena wuu xanuunsanayay.

Waa ay wada sheekeysan jireen, meelona aadi jireen, balse muddo ka dib waxay aadeen dariiqooda, iyaga iyo qoysaskooda oo uu sheegay in Cumar uu leeyahay ganacsi u gaar ah.

Markii ay dib u soo xusuusteen xanuunka dhimirka ee Cumar, waxay u maleeyeen inay tahay nooc ka mid ah PTSD iyo in shakhsiyadiisa ay isbedeli doonto. Wuxuu la socday in Cumar uu ka heli jiray gargaar isbitaalka oo uu lahaa nooc daawo ah.

Mar uu ka hadlayay dhacdadii uu Cumar ugu hanjabay ayuu sheegay in muddo aad u dheer uusan arag Cumar, balse xilli fiid ah oo uu ka soo baxay shaqada abbaare 10-kii habeenimo ayuu Cumar ka soo wacay meel lagu qaxweeyo. Aad buu u xanaaqay, oo ku dhawaaday inuu miyir qabo. Wuu ii hanjabay, haddana markii ugu dambaysay ee aanu wada hadalnay, waanu gacan qaadnay. Waxa uu sheegay in uu cabsaday, isla markaana uu si dhab ah u qaatay hanjabaadii loo soo jeediyay, sidaasina uu ku tagay Saldhiga. Waxa uu booliiska u sheegay taariikhdiisa, waxa uuna u sheegay dhibaatooyinka caafimaadka maskaxda ee Cumar. Booliiska ayaa sheegay inay la hadli doonaan Cumar. Waxa uu tilmaamay in ay tageen gurigiisii, waxa uu la hadlay booliiska. Waxa uu ka baxay saldhiga ka dibna waxa uu mindi ku dhuftay saaxiibkiis.

Isagoo hadalkiisa sii wata ayuu sheegay in Booliska ay waceen, ka dib markii ay la hadleen oo uu sheegay in Cumar uusan ula jeedin wax dhibaato ah, wax walbana ay hagaagayaan. Dabadeed dhawr saacadood ka bacdi ayuu taleefoon la soo wacay, wuxuuna ka war helay in Cumar uu qof mindi ku dhuftay.

Markii uu baaray baarista eedeymaha danbiyeedka, guddoomiyuhu wuxuu weydiiyay faahfaahin dheeraad ah. Waxa uu ku micneeyay in uu bayaan ka bixiyay, booliskuna ay sheegeen in ay la hadli

doonaan. Kursigu waxa uu sahamiyey in ay waydiiyeen in loo sheegay waxa dhici doona iyo in kale. Waxa uu ku jawaabay in uu Cumar u macneeyay in aanu caafimaad qabin oo uu u malaynayo in Cumar uu naftiisa ama qof kale wax yeelayo. Kursigu wuxuu weydiiyey inuu jiro a

sheekadii ku saabsanayd imaatinka maxkamada ma uusan soo celin arinkaas, isaga oo sii watay in uu aad u cabsanayo, Cumarna uu aad uga weyn yahay.

Kursigu waxa uu sahamiyey waxa uu saaxiibku ka warhaya halka uu Cumar gargaar u doontay, waxa uu ku macneeyey in uu dhakhtarkiisa iyo cusbitaalkaba caawimo ka doonay. Ma uusan rumaysnayn in Cumar isku dayay daawaynta dhaqanka Soomaaliyeed. Waxa uu sii raaciyay in Cumar uu sannado badan la dhibtoonayay arrimihiisa, isaga oo caadi ahaan aad u sheekeysanaya, uu marmar aad uga xanaaqay. Wuxuu dadka kale ka maqlay in Cumar uusan qaadanayn kiniinka.

Markii ay indha indheeyeen xiriirka ka dhaxeeya maamulada iyo bulshada Soomaaliyeed ayaa waxa ay ku macneeyeen in uu dareemayo in mar walba ay aad u daahday, dhibaatooyin badan oo dhanka bulshada ah ay jiraan iyo in guud ahaan ay jiraan dhibaatooyin badan oo dhanka bulshada ah iyo in bulshadu ay kalsooni darro ka qabto. maamulka deegaanka iyo booliska.

14.3 Sheeko taariikheed oo isku dhafan

- 14.3.1 Qaybtan soo socotaa waxay soo koobaysaa xidhiidhka Xasan iyo Cumar ay la leeyihiin wakaaladaha. Si loo kaalmeeyo akhristaha, shaxda hoose waxa ay soo koobaysaa magacyada ururada iyo doorkooda kiiskan. Baaragaraafyada ku jira taariikhda sheekada waxa ay horudhac u yihiin wakaalada hogaanka si ay u aqoonsadaan isha aasaasiga ah ee macluumaadka oo ay u caawiyaan akhristaha.

Shaxda 6

Ururka	Doorka	Soo gaabinta
Kooxda Komishinka Caafimaadka	Omar GP Daryeelka aasaasiga ah	GP1
Kooxda Komishinka Caafimaadka	Hassan GP Daryeelka aasaasiga ah	GP2
Avon iyo Wiltshire Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee NHS Trust	Adeegyada Caafimaadka Maskaxda	AWP
Guryaha iyo Adeegyada Mulkiilaha Dawladda Hoose ee Bristol	Bixiyaha Guriga / Milkiilaha Guriga Omar	GURYEYNTA
Avon iyo Somerset Constabulary	Booliiska	BOOLIISKA
Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust		SWASFT
Isbitaalada Jaamacadda Bristol NHS Foundation Trust	Isbitaalka deegaanka	ISBITAALKA

Kahor Muddada ay khusayso (kahor 19^{kii} Janaayo 2014)

GP-ga

- 14.3.2 Sannadkii 2004-tii, taariikhda GP-gu waxay muujinaysaa in Cumar lagu muujiyay diiwaanka GP-ga inuu ku jiro diiwaanka Cudurrada Maskaxda ee Daran (SMI). Odhaahda jirro maskaxeed oo daran (SMI) waxa ay tilmaamaysaa dadka qaba dhibaatooyinka nafsiga ah ee inta badan aad u daciifiya oo awooddooda shaqo iyo hawlo shaqo ay aad u liidato.⁹
- 14.3.3 Cumar waxa laga helay 2008 dii xanuunka kadeedka ka dib. Intaa ka hor xanuunkiisa waxaa lagu tilmaamay inuu yahay murugo kacsan iyo xanuuno niyad jab ah waxaana tan la maareeyay oo dib loo eegay si joogto ah si loo xakameeyo calaamadaha u dhexeeya GP-giisa iyo dhakhtarka dhimirka iyo u gudbinta AWP.

AWP

- 14.3.4 Cumar waxa daaweeyay AWP dhowr sano oo ay sabab u ahayd jirro caafimaadka dhimirka ah.

⁹ Laga soo xigtay: <https://www.gov.uk/Government/publications/severe-mental-illness-smi-physical-health-inequalities/severe-mental-illness-and-physical-health-equalities-briefing> (la helay May 2020)

Sannadkii 1998-kii, waxa uu la ildaran yahay paranoia waxaana lagu dawooyey dawooyinka dhimirka ka hortagga dhimirka wakhti uu ku jiray dacwad maxkamadeed oo la xidhiidha eedaymo isku-day dil ah oo lala beegsaday lammaanihiisii hore.

- 14.3.5 2003, waxaa lagu qiimeeyay sharciga caafimaadka dhimirka, isagoo la ildaran paranoia. Tani waxay daba socotay dhacdo la sheegay inuu middi ku eryanayay qof wadada marayey. Waa la sii daayay maalintii xigtay.
- 14.3.6 Sanad ka dib, 2004, waxaa la dawooyey ka dib markii la qaatay xad dhaaf ka dib markii ay murmeen lammaanihiisa. Waxaa dib loogu soo celiyay daryeelka GP-giisa.
- 14.3.7 Bishii Oktoobar 2013, waxaa laba jeer arkay Kooxda Xidhiidhka Caafimaadka Maskaxda, isagoo iskood u gooyay gacmihiisa. Waxaa laga helay niyad-jabka kacsiga kadib dhimashadii ayeeyadii.

Guriyeynta

- 14.3.8 Waxay u muuqataa inay jirto taariikh kiis oo ballaadhan oo la xidhiidha maaraynta bixinta kirada.
- 14.3.9 IMR waxa ay sheegtay in nidaamkooda maaraynta BCC H&LS uu muujiyay digniin la aamini karo oo digniin ah oo ku saabsan dhacdo 2008dii oo Cumar lagu soo oogay dacwad oo uu ku dhamaystay xabsi dhaawac jidheed daran (GBH).
- 14.3.10 Taariikhda kiiska maamulka kirada ee cinwaanka ayaa sidoo kale muujinaysa in 28-dii Janaayo 2010 Cumar loo dhigay cusbitaal caafimaad dhimirkiisa.

Booliska Avon iyo Somerset

- 14.3.11 Cumar waxa ay garanayeen booliisku, isaga oo lagu helay dambiga GBH 1996-kii, waxaana lagu xukumay muddo xabsi ah, ka dib dhacdo uu la yeeshay lammaane hore. Waxa kale oo lagu helay dambiga GBH 2008dii waxaana lagu xukumay muddo xabsi ah.

Daryeelka Bulshada ee Carruurta

- 14.3.12 Daryeelka Bulshada ee Carruurta waxay hayaan diiwaanno la xidhiidha Cumar inuu yahay lammaanihii hore ee hooyo toddoba carruur ah oo timid UK 2001. Waxay u muuqataa, in kasta oo aan la isku raacsanayn in Cumar laga yaabo inuu yahay aabaha ilmaheeda ugu yar oo 11 jir ahaa wakhtiga dilka. Ma jiro wax caddayn ah oo muujinaya xidhiidhka Cumar iyo mid ka mid ah carruurta.
- 14.3.13 2016, inta lagu guda jiro arrin aan xiriir la lahayn, hooyadu waxay sheegtay booqashooyinka aabbaha carruurteeda yaryar, laakiin wax tafaasiil ah lama muujin cidda tani ula jeedo.

2014

- 14.3.14 Waxa jiray hal xidhiidh oo ka dhexeeya Xasan iyo hay'adaha sannadkii 2014-kii, markii uu GP-giisa iska diiwaan-geliyay 1-dii December 2014-kii.
- 14.3.15 **GP1:** Cumar waxa uu xidhiidho dhawr ah la yeeshay GP-giisa iyo Adeegyada Guriyeynta iyo Mulkiilaha Dawladda Hoose ee Bristol (BCC H&LS) intii lagu jiray 2014kii.
- 14.3.16 **GURYEYNTA: 27kii Janaayo 2014,** Cumar wuxuu wacay BCC H&LS wuxuuna ogolaaday inuu bixiyo lacag bishii. Intii lagu guda jiray wada sheekeysii dheeraad ah isla maalintaas, fariin ayaa loo daayay Omar oo kula talinaysa £12.35 oo hoos timaada 'kharashka joogida' iyo in Waaxda Shaqada iyo Hawlgabku ay samaynayso ka jarista deymaha. Kharashkani waxa uu la xidhiidha sharciga la soo bandhigay 2013, oo loo yaqaan cashuurta hurdada¹⁰. Saamaynta la taaban karo ee cashuurtani waa in qofka faa'iidada guryeynta ee xaq u leh ama qayb ka mid ah guryaha ee credit universal laga jaray 14% hal qol jif oo dheeri ah iyo 25% laba qol ama ka badan oo dheeraad ah.
- 14.3.17 **GURYEYNTA: 6-dii Maarso 2014,** BCC H&LS waxay wacday Cumar waxayna uga tagtay fariin cod ah oo ay kula talinayso inuu dalbado lacag bixinta guriyeynta ee ku-meel-gaadhka ah (DHP). DHP waxay

¹⁰ Xigasho: <https://www.gov.uk/government/news/housing-benefit-reform-removal-of-the-spare-room-subsidy-fact-qaashida> (la galiyay Janaayo 17, 2020)

ku siin kartaa lacag dheeraad ah mar ka koonsalku go'aansado in kiraystuhu u baahan yahay caawimo dheeraad ah si uu u daboolo kharashka guriga¹¹. Dhammaan maamulada deegaanka waxaa la siiyaa sanduuqa DHP kaas oo u ogolaanaya lacag bixinta dadka degan agagaarka maamulka deegaanka ee ay haysato dhibaato dhaqaale. Ujeedadu waa in la bixiyo kaalmadan muddo ku meel gaar ah ilaa laga khafiifiyo culaayska maaliyadeed.

- 14.3.18 **ISBITAAL: 10kii Juun 2014**, Cumar waxa la dhigay cusbitaalka sababtuna tahay xad-dhaaf xad-dhaaf ah oo xanuun baabi'iye ah oo dhabarka xun taas oo uu ku sababeeyay kor u qaadida gabadhiisa oo 8 jir ah. Waxa la xusay in aanay jirin gelitaan u dhiganta oo soo jeedinaysa in lala xidhiidho carruur kasta wakhtigan. Xidhiidhka diiwaanka carruurta ayaa muujinaya Cumar inuu hore u ahaan jiray lammaane naag leh tiro carruur ah, kuwaas oo mid ka mid ah laga yaabo inuu ahaa Cumar.
- 14.3.19 **GURYEYNTA: Taariikhdu markay ahayd 18kii Juun 2014**, diiwaanadu waxay muujinayaan in foomka heerka adeegga macaamiisha lala buuxiyay kiraystaha. Qoraalku wuxuu qoray in uu helay faa'iidooyin dhowr ah oo ay ka mid yihiin; Taageerada Dakhliga, Gunnada Shaqo-doonka, Gunnada Taageerada Shaqada (ESA), Gunnada Nolosha Naafada (DLA) Dhibcaha cashuurta iyo dhibcooyinka hawlgabka. Waxaa lagula taliyay in lacagta xigta ay ku egtahay^{1da} Luulyo iyo in marxaladda xigta ay tahay in la helo amar lahaanshaha.
- 14.3.20 **GP1: 21kii Juun** uma iman ballanta GP-ga.
- 14.3.21 **GURYEYNTA: Intii u dhaxaysay Juun iyo Luulyo**, waxa jiray xidhiidho lala sameeyay BCC H&LS oo ku saabsan shaqooyinka dayactirka joogtada ah oo ay ku jiraan cusboonaysiinta albaabka dabka ee ka dib la dhammaystiray Oktoobar.
- 14.3.22 **GURYEYNTA: 26-dii Agoosto**, Cumar waxa uu la xidhiidhaa BCC H&LS oo ku saabsan warqadda hore ee maxkamadda ee ku saabsan kirada dhicisoobay. Wuxuu maalintaas bixiyay £50 wuxuuna ogolaaday inuu bixiyo £50 labadii toddobaadba. Diiwaanada ayaa muujinaya inuusan dooneynin inuu dalbado lacag bixinta guriyeynta ee ku talagalka ah, inkastoo uu ogyahay inuu ku xiran yahay 'canshuurta qolka jifka'.
- 14.3.23 **GURYEYNTA: 6-dii Noofambar**, Cumar waxa uu wacay BCC H&LS ka dib fariin qoraal ah oo uu ogolaaday in uu bixiyo £50 maalinta xigta goobta lacag bixinta. Foomka DHP ayaa loo soo diray.

2015

- 14.3.24 **ISBITAAL: Waxa jiray hal xidhiidh oo kaliya oo uu la yeeshay Xasan intii lagu jiray 2015**, markii uu ka qayb galay qaybta degdega ah ee cisbitaalka deegaanka ee arrin aan xidhiidh la lahayn.
- 14.3.25 **GURYEYNTA: Inta badan xidhiidhka Cumar ee wakaaladaha waxa ay la xidhiidhay BCC H&LS ee ku saabsan xaaladiisa kiraysi/kiraysi iyo waliba arin ku saabsan ilmo adeer u soo guuray si uu u xanaaneeyo sida hoos ku qeexan. Waxaa jiray hal xiriir oo uu la sameeyay GP-giisa.**
- 14.3.26 **GP1: 27-kii Maayo**, Cumar waxa uu arkay GP-giisa oo uu kala hadlay jimicsiga iyo socodka xanuunka dhabarka. Ma jirin xiriir kale oo uu GP-giisa la sameeyay 2015kii.
- 14.3.27 **GURYEYNTA: 1da Juun 2015**, Cumar waxa uu ugu tagay xafisyada BCC H&LS wax ku saabsan

¹¹ Isha: <https://www.gov.uk/government/publications/claiming-discretionary-housing-payments/claiming-discretionary-housing-payments> (la galiyay 17-ka Janaayo 2020)

Intii lagu jiray 2017, ma jirin xiriir wakaalad ah oo uu la sameeyay Xasan, xiriirkii Cumarna waxa uu ahaa BCC H&LS iyo GP-giisa.

GURYEYNTA: Inta u dhaxaysa 4-ta iyo 24-ka Jannaayo waxa jira saddex gelis oo ku saabsan nidaamyada BCC H&LS, kuwaas oo dhammaantood la xidhiidha kiraysiga iyo kirada uu ku leeyahay. 12-kii Janaayo ayaa sarkaal guriyeyay taleefoon u diray oo uga tagay fariin cod ah Cumar si uu ula xiriir. Tan waxaa daba socday fariin qoraal ah mana aysan ahayn ilaa 24-kii Janaayo inuu taleefoon soo diray oo uu buuxiyay foomka caadiga ah ee adeegyada xiriirka macaamiisha. Taasi waxay ku tusinaysay in adeerkiis deggan yahay iyo in Cumar

kiraysiga uu kula jiro ina-adeerkii. Wadahadalka waxa uu sheegay in ina-adeerkii uu la soo guuray 1^{dii} May si uu u daryeelo isaga. Isbeddel xaalad ayaa la dhammeeyey, adeerkiisna waxaa la siiyey waraaq-waraysi iskiis u shaqeyste ah si uu u buuxiyo.

14.3.28 **GURYEYNTA:** 8-dii Juun BCC H&LS waxay heshay warqad Cumar kaga codsanayo inaaddeerkiis inuu wax ka qabto arrimaha kiraysiga. Tani macnaheedu maaha in ina-adeerku uu hayo mas'uuliyadda kireysiga, ee wuxuu siiyay fasax BCC H&LS inay kala hadasho isaga oo ku saabsan joogteynta kireysiga.

14.3.29 **GURYEYNTA:** 7-dii Luulyo BCC H&LS waxay damceen inay wacaan Cumar laba jeer waxaana sidoo kale loo diray warqad lagu codsanayo xidhiidh degdeg ah oo khuseeya kiradiisa. Kaalmada guryeynta waa la hakiyey maadaama uu ina-adeerkii soo degay waxaana loo baahday xisaabinta dheefaha guryeynta oo dib loo eegay. Tixgelinta ayaa la siiyay bixinta ogeysiiska lahaanshaha wakhtigan. Tan waxaa daba socday 20-kii Luulyo iyada oo telefoon kale oo aan laga jawaabin loo diray Cumar. Cod kale ayaa ku hadhay isagoo codsanaya lacag-bixinta qof aan ku tiirsanayn oo ah darawal tagasi iskii u shaqeysta.

14.3.30 **GURYEYNTA:** Ma jirin isku dayo kale oo xiriir shaqsi ah lala sameeyay Cumar 2015, inkastoo 5-tii Agoosto la duubay in BCC H&LS ay ka fiirsanayaan tallaabo maxkamadeed.

2016

14.3.31

Ma jirin wax xiriir ah oo hay'ad ah oo uu la yeeshay Xasan intii lagu jiray 2016-kii, dhammaan xiriirrada Cumarna waxay la xiriireen BCC H&LS ama GP-giisa. Diiwaanada BCC H&LS waxa loo kala qaybin karaa laba qaybood, kuwa la xidhiidha dayactirka iyo kuwa la xidhiidha kiradiisa iyo kiradiisa.

14.3.32

GP1: Horaantii 2016, intii u dhaxeysay 12-ka Febraayo iyo 4-ta Maarso, Omar waxa uu arkay GP-giisa oo la xiriirta dareen

14.3.33

Tijaabooyin dhiig ayaa la qaaday ma jirin xiriir kale oo la xiriira walaacyadan.

GURYEYNTA: 4-tii Agoosto, sarkaal guri ayaa Cumar kala xiriiray qorshaha bixinta kiradiisa. Qorshe la awoodi karo ayaa lagu heshiiyey ka soo horjeedka Ogaysiis Raadinta Lahaansho kaas oo dhacayay 24-ka Agoosto. Waxaa la xusay inuu ku dhacay niyad jab, balse uu taageero ka helay inaaddeerkii.

14.3.34

GURYEYNTA: Xiriir dheeri ah ayaa la sameeyay 15-kii Noofambar ee ku saabsan kiradiisa. Waxa uu ku micneeyay in uu awoodi waayay in uu iska bixiyo maadaama ay joogsatay kaalmada nolosha ee naafada. Waxaa la xusay in uu ka dhawaajiyay "wax yar oo jahawareersan". Dib ayaa loo soo wacay, waxaana la buuxiyay foomka caadiga ah ee adeegyada xiriirka macaamiisha. Qoraaladu waxay ku diiwaan galiyeen inuu qabo niyad-jab. Tan laguma faahfaahin.

14.3.35

ISBITAAL: Dabayaaqadii sanadkaas, diiwaanada cisbitaalka maxaliga ahi waxay muujinayaan in ku dhawaad 2dii Disembar, Cumar la dhigay cusbitaal maxalli ah oof wareenka. Daawaynta ka dib, dhawr maalmood ka dib ayaa laga saaray. Waxaa la xusay in uu guriga kula noolaa wiil uu adeer u ahaa oo uu Soomaaliya booqday sanadkii 2015-kii.

14.3.36

GURYEYNTA: 14-kii Diseembar gabadh ay saaxiibo yihiin ayaa soo wacday BCC H&LS iyadoo isku dayday inay ku hadasho magaca Cumar. Qoraaladu waxay tixraacayaan hawl-wadeenada wicitaanka welwelka ku saabsan caafimaadka Cumar, iyagoo soo jeedinaya in saaxiibku u waco ambalaas ama NHS-ta. Saaxiibka ayaa sidoo kale sheegay in Cumar uusan mar walba u oggolaan inay gasho guriga oo laga yaabo inuu u baahan yahay sarkaal kaalmeeya kireysiga. Tani uma muuqato in la daba galay.

2017

14.3.37

wuxuu helay Gunnada Taageerada Shaqada (ESA) iyo Gunnada Nolosha Naafada (DLA). Qorshe lacag-bixineed ayaa lagu heshiiyey fahamka ah in haddii qorshaha la ilaalin waayo, BCC H&LS ay u gudbi doonto Maxkamadda Degmada oo ay raadsan doonto lahaanshaha.

14.3.38

14.3.39

GURYEYNTA: 20-kii Maarso, Kooxda Hantidhawrka Gudaha ee Golaha Deegaanka ee Magaalada Bristol waxay heleen maxkamad oomar ka dhan ah Cumar iyadoo loo cuskanayo caddaynta eedayn la'aanta shaqada iyo laga shakisan yahay sii-kiraysi. Dalabkani kama soo bixin nidaamka BCC H&LS ilaa uu dhacayo 2018.

Heshiiskii lagu sameeyay maxkamada ayaa ahaa in mudada ilaa 16/3/18 eedaysanaha, Cumar, uu siiyo dacwoodaha, Golaha Magaalada Bristol, 3dii biloodba mar, dukumentiyoo muujinaya sii wadida lahaanshaha gurigiisa.

- 14.3.40 **GURYEYNTA:** Laga bilaabo **28-ka Maarso** qiyaastii ilaa dhamaadka sanadka, waxaa jirta hal fariin qoraal ah oo loo dirayo Cumar oo lagu xasuusinayo inuu bixiyo ka dibna tiro lacag bixin ah ayaa la bixinayaa, 18-ka Abriil, 27-ka May, 2-da Luulyo, 21-ka Sebtembar iyo 20-ka November.
- 14.3.41 **GP1:** Markey ahayd 21-da April, Cumar waxa uu la kulmay GP-
[REDACTED]
[REDACTED]
- 14.3.42 **GP1: Maayo 8-deedii**, waxa uu ka qayb galay dib u eegis Xanuunka Cadaadiska Dhaawaca Kadib. Cumar wuxuu sharraxay inuu racfaan ka qaadanayo sheegashooyinka dheefaha wuxuuna sidoo kale codsaday warqad jirro. Waxa uu ka qayb galay dib u eegis dheeraad ah oo PTSD ah 2nd Juun.
- 14.3.43 **GP1: 24-kii Luulyo**, waxa uu kala qayb galay qalliinka walaashii oo uu shaaca ka qaaday in uu aad u cabi jiray fiid kasta isaga iyo askartii hore. Waxaa jiray dood ku saabsan inuu joojiyo qaadashada daroogada olanzapine ee uu qaadanayey muddo 14 sano ah. Khatarta caafimaadkiisa ee ka bixista degdega ah ayaa laga wada hadlay.
- 14.3.44 **GP1: 27-kii Luulyo**, Cumar waxaa loo gudbiyay Adeegga Khamriga iyo Daroogada ee Soo-kabashada (ROADS) ka dibna waxaa la ogaaday inuusan qaadan gudbintan, iyada oo aysan jirin wax raad ah oo ku saabsan nidaamyadooda.
- 14.3.45 **GP1: 31-kii Luulyo**, dib u eegis ayaa lagu sameeyay Cumar dyskinesia daahitaanka iyadoo la ogaaday in caafimaadkiisa maskaxeed uu sii xumaanayay, daahitaanka dyskinesia waa xaalad wejigaaga iyo/ama jirkaagu ay si lama filaan ah u sameeyaan dhaqdhaqaaq qalloocan oo gariiraya ama aayar aadan xakameyn karin. Waxay u yeelan kartaa saameyn daawadu leedahay, inta badan daawooyinka dhimirka.¹² Waxaa lagu heshiiyey in GP-gu kiiska kala hadlo dhakhtar kale GP-guna uu dib ugu noqdo Cumar.
- 14.3.46 **GP1:** Ka dib kulan tababar ah oo dhacay 23-dii **Agoosto**, Cumar mar kale waxa uu GP kula soo qayb galay walaashii markii go'aanka joojinta daawadiisa la qaatay si loo yareeyo calaamadaha daahitaanka dyskinesia, iyada oo ujeedadu tahay in dib u eegis lagu sameeyo bukaanka xarunta caafimaadka lagana hadlo maskaxda.
- 14.3.47 **GP1: 31kii Agoosto** waxa uu u tagay GP-
[REDACTED]
[REDACTED]
- 14.3.48 **GP1:** Cumar lama arag ilaa **22-ka Sebtembar** [REDACTED] Wuu diiday wax taageero ah.
- 14.3.49 **GP1: Oktoobar 5-teedii**, Cumar waxa uu tagay GP-giisa si uu u eego PTSD.
2018
- 14.3.50 Sannadkii 2018, Cumar waxa uu xidhiidh joogto ah la yeeshay wakaaladaha, oo ay ku jiraan daawaynta dhakhaatiirta ku takhasusay caafimaadka dhimirka iyo booliiska. Waxaa sii socday xiriir aan la yaab lahayn oo lala yeesho BCC H&LS oo ay ku jiraan xiriirka iyo hagaajinta arrimaha dayactirka guriga iyo qoraallada ku saabsan bixinta kirada iyo GP-giisa marka la eego welwelka caafimaad ee joogtada ah.
- 14.3.51 Xasan waxa kale oo uu xidhiidho kala duwan la yeeshay GP-giisa iyo mid ka mid ah booliiska iyo cusbitaalka oo la xidhiidha shil baabuur oo aan xidhiidh la lahayn dib u eegistan.
- 14.3.52 **BOOLIISKA 5tii Jannaayo**, Cumar saaxiibkiis hore ayaa wacay booliiska wuxuuna soo jeediyay eedeymo weerar ah, isagoo lagu eedeeyay inuu sababay sanko oo dhiig baxaya. Markii ay booliisku

¹² Xigasho: <https://www.mind.org.uk/media/23932654/tardive-dyskinesia-2Q18.pdf> (la galiyay 19-kii Janaayo 2020)

yimaadeen, waxay u muuqatay mid sakhraansan, waxayna labadooduba sheegeen inaysan xiriir ka dhaxeyn, dhibbanahana waxaa lagu soo dejiyay ciwaan kale. Dabagalka xadgudubka guriga iyo liiska hubinta khatarta kadeedka (DASH-RIC ama DASH) lama dhamaystirin.

- 14.3.53 **GURYINTA:** Intii u dhaxaysay Jannaayo ilaa Maarso, waxa jiray shan qoraal oo la soo galiyay oo ku saabsan Cumar, laba la xidhiidha bixinta kiraynta iyo shan la xidhiidha arrimaha dayactirka guriga ee caadiga ah.
- 14.3.54 **GP1: 10ka Jannaayo** Cumar waxa uu tagaa GP-ga dib u eegis kale oo kadeedka ka dib iyo labada maalmood ee soo socda baadhitaano kale oo caafimaad oo caadi ah.
- 14.3.55 **GP2:** Bishii Maarso, xiriirkii ugu horreeyay ee la duubay ee lala yeesho Xasan waa la duubayaa, iyadoo ballanta ugu horreysa ay tahay **6-da Maarso**, baaritaannada dhiigga toddobaad ka dib. Xasan waxaa laga helay Cagaarshowga B iyo qoraallo taxane ah oo ku saabsan diiwaankiisa daawaynta iyo ogeysiinta Caafimaadka Dadweynaha England. Natiijo ahaan, waxaa lagu taliyay in xubnaha qoyska ay tahay in laga tallaalo Cagaarshowga.
- 14.3.56 **GP2:** Tan la xiriirta, **15-kii Maarso**, waxaa loo soo mariyay dariiqa qorida bulsheed ee "Wellspring Healthy Living Centre" oo ah hay'ad samafal oo maxalli ah oo 'jirta si ay wax uga qabato sinnaan la'aanta caafimaadka ee ay la kulmaan dadka deegaanka'¹³ deegaanka u dhow. Dhaqtarka GP-ga wuxuu xusay 25-kii Abriil in Xasan uusan ku lug yeelan adeeggan.
- 14.3.57 **GP2:** Bishii Abriil, Xasan waxa loo gudbiyay adeegyada cagaarshow, diiwaannada caafimaad ee bishii Maajona waxay muujinayaan inuu ku guuldarraystay inuu ka qaybgalo ballan GP-ga daba-galka ah iyo sidoo kale ballantiisii cagaarshow.
- 14.3.58 **GP1:** Inta lagu jiro bilaha Abriil iyo Maajo waxaa jira tiro qoraallo ah oo ku saabsan xaalad Cumar laga helay dyskinesia daahitaanka. **23-kii Abriil** wuxuu ka soo qayb galay daryeele, waxaana ka dhacay dood ku saabsan daawadiisa waxaana la isku raacay in loo gudbiyo xaaladdiisa. Badhtamaha May Avon iyo Wiltshire Mental Health Partnership Trust (AWP) waxay helayaan u gudbinta PTSD ee ku saabsan khibradaha dagaal ee taariikhiga ah [REDACTED] arrimaha socda ee dyskinesia daahida.
Tani waxay keentay qiimayn fool ka fool ah ilaa Juun.
- 14.3.59 **AWP: 10kii Maayo GP 's** Cumar waxa uu u soo gudbiyay Bristol Mental Health Goob Keliya oo laga soo galo si loo qiimeeyodagaalka taariikhiga ah
iyo dhibaatooyinka sii socda ee dyskinesia daahitaanka.
- 14.3.60 **BOOLIISKA 29-kii Maayo** Kahor ballantii uu la lahaa AWP, Cumar wuxuu u sheegay dhacdo gudaha ah booliiska. Waxaa jiray muran afka ah oo dhexmaray Cumar iyo saaxiibkiisii hore. Way sakhraansantay oo waxay doonaysay alaabteeda wuxuuna rabay inay ciwaankiisa ka tagto. Cumar ayaa ku farxay in uu hantidii wareejiyo, kadibna waxa ay ka baxday ciwaanka. DASH lama dhamaystirin dhacdadan.
- 14.3.61 **AWP: 7-dii Juun**, Cumar waxa uu ka qayb galay ballan AWP isaga iyo saaxiibkii taas oo keentay dhawr fal. Kuwaas waxaa ka mid ahaa u gudbinta Cumar Nilaari ee daaweynta hadalka dhaqameed ee xasaasiga ah, qorista warqad taageero ah oo ku saabsan Lacagaha Madaxbanaanida Shaqsiyeed iyo

¹³ Xigasho: Xigasho: [Wellspring Healthy Living Centre - Adeegyada Caafimaadka iyo Fayo-qabka ee Bristol - Annaga nagu saabsan - \(wellspringhlc.org.uk\)](https://wellspringhlc.org.uk) (La galiyay May 2021)

Bixinta faahfaahinta xiriirka ee Khadka Dhibaataada Bristol iyo Sanctuary. Intaa waxaa dheer, waxaa lagu soo gabagabeeyay in calaamadaha Cumar aysan ku socon dyskinesia daahitaanka iyo in baaritaanno jireed ay tahay in la sameeyo oo ku saabsan calaamadaha. Waxa kale oo lagu taliyay in ay tahay in la beddelo daawada (ka-hortagga niyad-jabka) oo loo beddelo Mirtazapine. Waxaa jira tiro 'log log' ah oo ku saabsan waraaqaha u dhexeeya xirfadlayaasha caafimaadka (AWP iyo GP Practice), laakiin Cumar dib looma arag ilaa 3-da Janaayo 2019. Cumar wuu ku guuldareystay inuu ka soo qeyb galo ballan 20-kii Luulyo. Cumar ayaa ku guuldareystay inuu ka soo qeyb galo ballamihii Nilaari^{28kii} Juun iyo 1dii Agoosto. Waxay uga tageen fariin cod ah^{30kii} Agoosto iyo isku day dheeri ah oo lagu doonayay in lala xiriiryo 5tii Sebtembar, nambarku ma xiriirin.

14.3.62 **BOOLIISKA** 7-dii Sebtembar bilayska ayaa loogu yeedhay dhacdo guri, iyada oo la soo sheegay warbixin

Cumar rafiiqiisii hore isagoon wargelin oo sakhaansan ayaa isu rogay. Waxay ka tagtay markii ay booliisku yimaadeen, laakiin si kastaba ha ahaatee, booliisku waxay baaritaan ku sameeyeen gurigiisa si ay u hubiyaan inaysan halkaas joogin. Booliisku waxay soo bandhigeen in ay dhamaystirayaan DASH, laakiin Cumar wuu diiday in aanu doonayn in uu wakhtiga ku lumiyo booliiska.

14.3.63 **GP2:** 5-tii Diisembar, Xasan waxa uu GP-gu arkay wax ku saabsan cagaarshowga fayraska ee raaga.

14.3.64 **BOOLIISKA** 12-kii Diisambar waxyar ka hor saqdii dhexe tiro taleefoon ayaa la soo diray adeegga ambalaasta iyo booliiska, iyo sidoo kale wicitaannada u dhexeeya wakaaladaha.

14.3.65 **SWASFT:** Wax yar ka hor saqdii dhexe, qof sheeganaya inuu yahay qaraabo fog ayaa wacay Adeegga ambalaasta ayaa sheegay in dad ka tirsan bulshada ay garaaceen oo ay u sheegeen in Cumar uu saacad ka hor bannaanka u soo baxay calaamado nafsii ah oo uu gacantiisa isku dhaawacay. Kantaroolka ambalaasta ayaa wacday bilayska kuwaas oo sheegay in aanay iman, laakiin waxay kula taliyeen in ay haysteen tiro taleefoon oo ku saabsan Cumar oo ay awoodeen in ay bixiyaan adeegga ambalaasta lambarrada taleefannada gacanta si ay ula xiriiraan saaxiibada Cumar. Waxay la hadleen saaxiib iyo xog-bixiyihii asalka ahaa, iyagoo u soo diray ambalaas oo timid abbaare 6:45 subaxnimo 13-kii Diisembar. Shaqaalihii markabka ayaa Cumar kala hadlay nidaamka is-dhexgalka ee fidsan, wuxuuna ku adkaystay inuu fiican yahay oo uusan u baahnayn gargaarkooda. Waxay duubeen inuu u ekaado mid isku xiran oo uusan u muuqan mid dhib badan. Shaqaalihii markabka ayaa istaagay, shilkana waa la xiray.

14.3.66 **BOOLIISKA** Adeegga ambalaasta ayaa taleefoon u diray booliiska si ay uga warbixiyaan welwelka laga qabo daryeelka

Nin 45 jir ah (oo markii dambe magaciisa lagu sheegay Cumar), kaas oo saacad ka hor ku sugnaa waddada oo uu is-difaacay gacantiisa. Qofka u soo wacay ambalaansada wuxuu ahaa qaraabo fog wuxuuna sheegay inuu u malaynayo in Cumar uu qabo xanuunka dhimirka. Qofka soo wacay ayaa kula taliyay adeegga ambalaasta oo uu u malaynayay in Cumar uu hadda joogo guriga, qofka soo wacayna uu ka walaacsan yahay in Cumar uu naftiisa waxyeelleeyo. Adeegga ambalaasta ayaan weli goobta joogin markii la soo wacay balse waxa ay ahayd in ay yimaadaan ciwaanka Cumar oo ay doonayeen in ay ku wargeliyaan booliiska maadaama aysan hubin waxa dhici kara marka ay yimaadaan. Waxa kale oo ay rabeen in ay booliiska u sheegaan hab-dhaqankii Cumar ee saacad ka hor, kaas oo ahaa in Cumar uu naftiisa wax u dhimayo, uu dadka u gardaran yahay, isla markaana uu muujinayo calaamado nafsii ah.

14.3.67 Maamulaha wacitaanka booliisku wuxuu kula taliyay shaqaalaha ambalaasta inay u yeedhaan booliiska marka ay joogaan goobta

ciwaanka waa in ay u baahdaan caawimaad bilayska maadaama wax kasta oo kale ay hore u dhaceen oo ninka labka ah uu hadda guriga joogo. Ma jiraan wax booliis ah oo loo xilsaaray dhacdada, wax diiwaan ah oo dheeraad ahna laguma samayn Niche.¹⁴ Xiriiriyaha taleefoonka ayaa duubay in dhacdadani ay tahay arrin caafimaad oo keliya, mana jirto wax muujinaya in Cumar uusan la shaqeyn doonin shaqaalaha ambalaasta.

¹⁴ Niche waa nidaam casri ah, oo si buuxda u sifaysan nidaamka maaraynta diiwaanka booliiska.

14.3.68 **BOOLIISKA** Qof kale oo soo wacay "Qofka 1" ayaa la xiriiiray bilayska isagoo sheegay inuu helay taleefoon

Dadka kale qiyaastii 20 daqiiqo ka hor in ay sheegaan in saaxiibkiis (oo markii dambe loo aqoonsaday Cumar) uu waddada ku jiro oo uu qabo arrimo caafimaad oo dhimirka ah, uu ahaa mid dagaal badan oo gacanta ku gooyay mindi. "Qofka 1aad" wuxuu rumaysnaa in Cumar uu hadda joogo ciwaanka gurigiisa oo mindi wata uuna ka walaacsan yahay in Cumar uu naftiisa ama qof kale waxyeelleeyo. Isaga

waxa uu sheegay in aanu Cumar laftiisa la hadlin oo aanu hubin in Cumar uu ilaaway dawadii uu siin jiray iyo in kale. Wuxuu kula taliyay Cumar inuu keligii noolaa.

- 14.3.69 "Qofka 1" waxa kale oo uu sheegay in subaxnimadii hore ee 12¹¹¹ Diseembar, Cumar uu watay mindi oo uu aaday meel kafateeri ah, maqaaxidana waa la xidhay sababtoo ah dhammaantood way ka baqeen. Waxa uu ku andacoodey in Cumar uu hadda naftiisa wax u dhimayo balse ma jiraan wax faah faahin ah oo ku saabsan sida iyo goorta uu dhacay.
- 14.3.70 "Qofka 1" wuxuu u gudbiyay nambarka taleefoonka Cumar maamulaha wicitaanka. Waxa uu waydiiyay bal in ay booliisku heli karaan Cumar oo ay kaxaysan karaan sababtoo ah waxa uu khatar ku noqon doonaa naftiisa iyo dadkaba. "Qofka 1aad" waxa uu rabay in mar kale lala xiriiro arrimaha ku saabsan horumarka isaga oo doonayay in uu qoyskiisa u cusboonaysiiyo oo uu sheegay in uu Cumar qaraabo ahaa. Maamulaha wicitaanku wuxuu kula taliyay inuu sameeyo codsi ah "Qofka 1" in lala xiriiro. Xiriiriyaha taleefoonka ayaa sidoo kale sheegay inuu u gudbin doono arrinta asxaabta si ay u ogaadaan waxa dhacaya. Maamulaha wicitaanka wuxuu u gudbiyay tafaasiisha dadka soo wacaya adeegga ambalaasta, diiwaanka wicitaankana waa la xiray sida 'Caafimaadka Maskaxda, wax ka qabashada hay'ad kale'. Ma jirto wax askar ah oo loo diray goobta, wax diiwaan ahna laguma samayn Niche.
- 14.3.71 Waxaa xusid mudan in "Qofka 1" uu lahaa lahjad adag oo uu ahaa khad teleefoon oo liita kaas oo adkeynayay isgaarsiinta.
- 14.3.72 **BOOLIISKA** Codsiga tafaasiisha "Qofka 1" ee hore waxaa sameeyay adeegga ambalaasta. Taleefankii hore iyo taleefoonadii khuseeyay ayaa la siiyay adeegga ambalaasta, waxaana goobta Cumar loo akhriyay qofkii soo wacay. Taliyaha wacitaanka booliisku wuxuu kula taliyay adeegga ambalaasta in booliisku ay ka sugayeen wicitaan iyaga ka hor intaysan tagin, diiwaannadana waa la cusboonaysiiyay si ay tan u muujiyaan.
- 14.3.73 **SWASFT**: Maalintii xigtay, **14-kii Diisembar**, adeegga ambalaasta waxa u yeedhay rafiiqii Cumar kaas oo ka helay guriga oo u maleeyay inuu suuxsan yahay oo aanu neefsanaynin. Markii ay yimaadeen, waxay heleen Cumar oo sariir ku hurda. Waxa uu ka cadhooday in lammaanihiisu uu soo wacay adeegga ambalaasta. Farsamoyaqaanka ambalaasku waxa uu qiimeeyay in uu feejigan yahay oo uu si fiican ugu jihaysan yahay heerka miyirka ee caadiga ah. Wuu diiday in si buuxda loo hubiyo oo uu saxeexay diidmo dhaqangal ah.

2019

- 14.3.74 2019, ma jirin wax xiriir ah oo hay'ad ah oo ay la samaysay Xasan illaa uu dilka dhacay. Si kastaba ha ahaatee, waxaa jiray dib u soo cusboonaatay xiriirkii Cumar uu la yeeshay GP-giisa, kaasoo ahaa kii ugu horreeyay tan iyo bishii Sebtembar 2018-kii iyo baaritaan ay booliisku ku sameeyeen eedeymaha dambiga ee Cumar looga shakisan yahay.
- 14.3.75 **GP1: 3- dii Janaayo** Cumar ayaa ka qayb galay
Dib-u-eegis PTSD ayaa la sameeyay mana loo baahnayn daaweyn dheeraad ah.
- 14.3.76 **BOOLIISKA 8-dii Jannaayo** saaxiibkii Cumar "Qofka 2" waxa uu si shaqsi ah u tagay saldhigga booliiska deegaanka. Waxa uu ku eedeeyay Cumar in uu ka soo wacay goob lagu shaaho oo ku taal xaafadda, uuna ugu hanjabay in uu dili doono lacag dhan £300 oo dayn ah. Waxa uu ku macneeyey in aanu xasuusan karin in uu Cumar lacag ka soo amaahday oo aanu garanayn waxa arrintan la xidhiidha. Maaddaama uu jiray fal-dambiyeed handadaad/hanjabaad ah waxaa la sameeyay diiwaanka Niche. Eedeynta waa la kormeeray iyadoo ay ugu wacan tahay inuu jiro lambar taleefan oo khalidan oo loo duubay "Qofka 2" waxaa la go'aamiyay in shilku u baahan yahay booliisku inay yimaadaan ciwaankiisa.
- 14.3.77 **10-kii Janaayo** sarkaal ayaa ka qeyb galay ciwaanka uu bixiyay "Qofka 2". Waxa la ogaaday in aanu deganayn ciwaanka balse ay qoyskiisu degenaayeen. Waxa ay ku wargeliyeen sarkaalka in aanu

lahayn hoy go'an, waxa ay siiyeen nambarka gacanta. Maalintaas ka dib "Qofka 2" waxa uu soo xadiray saldhiga booliiska waxana uu ku celiyay eedaymihii hore waxana uu u sheegay sarkaalka in Cumar uu qabo arimo caafimaadka dhimirka ah, isaga oo aaminsan in dhacdadani u dhacday xanuunka dhimirka. Waxa uu sheegay in Cumar markii uu yaraa uu ahaa mid gacan ka hadal ah, isla markaana uu ka cabsanayay oo aan la saadaalin karin arrimo la xiriira caafimaadka dhimirka, ma uusan rumaysnayn in Cumar uu dili doono.

- 14.3.78 Sargaalka ayaa ku macneeyay in aysan u badneyn in ay natiijo wanaagsan ku dhamaato, Cumar oo wajahaya eedaymo. Waxaa la isku afgartay in sarkaalka uu Cumar si aan rasmi ahayn ugala hadlo dhacdadaas si arrinta loo xalliyo. Askarigii waxa uu ka soo qayb galay ciwaanka Cumar waxa uuna ka tagay kaadhka wicitaanka isaga oo waydiisanaya Cumar in uu la xidhiidho.
- 14.3.79 Ka dib Cumar waxa uu ka soo qayb galay saldhiga oo uu sharaxay in uu aaminsan yahay in "Qofka 2" uu lacag amaahiyay sanado ka hor iyo wixii hanjabaad ah oo loo geystay kulaylka xilligan. Hadda wuxuu rabay inuu ka tago arrinta. Cumar waxa uu u muuqday mid aad u degan oo aftahan ah sarkaalka, waxana uu siiyay aragti ah in aan hanjabaadahaasi la doonayn in la fuliyo.
- 14.3.80 Sargaalka ayaa Cumar ku wargeliyay in "Qofka 2" uusan rabin inuu Cumar dhibaato soo gaaro, isagana ayaa diiday in Cumar si rasmi ah loo wareysto. Sargaalkii ayaa Cumar kula taliyay in haddii lagu leeyahay lacag uu la tashado oo uusan u hanjabin. Arrinta waa la xidhay iyada oo aanay jirin wax tallaabo ah oo kale. "Qofka 2" waa la cusboonaysiiyay.
- 14.3.81 **BOOLIISKA** Gelinkii dambe ee shalay, isla maalintaas, booliiska waxa soo wacay xubin qoyska ka mid ah isagoo sheegay in Cumar uu ku soo wareegay cinwaankiisa oo uu sheegay in uu qof dilay.
- 14.3.82 Saraakiisha ayaa soo xadiray ciwaanka Cumar oo si qasab ah ku soo galay halkaas oo ay ka heleen meydka Xasan oo dul yaal sagxadda, isagoo nabar laabta ka ah.
- 14.3.83 Dhakhaatiirta caafimaadka ayaa isla markiiba goobta ku sugnaa oo way waayeen garaaca wadnaha. Wax yar ka dib, Xasan waxa uu sheegay in uu dhintay dhakhtar.
- 14.3.84 Shan iyo toban daqiiqo gudahood markii la soo wacay, booliis waxaa ku joojiyay waddo u dhow Cumar. kaasoo caddeeyey inuu qof dilay. Cumar waxa uu xidhnaa dhar dhiigi ku jiro oo la xidhay.
- 14.3.85 Cumar ayaa la wareystay saddex jeer intii uu ku jiray xabsiga ka hor inta aan dacwad lagu soo oogin joogitaanka looyar iyo qof weyn oo ku habboon. Inta uu wareysiga bixinayay waxa uu sheegay in uusan xasuusan karin in uu sheegay in uu qof dilay. Waxa uu sheegay in aanu xasuusan xidhashada dharka dhiigu wasakhaysan yahay ama sida uu u dhaawacmay. Intii lagu guda jiray waraysiga waxa uu qiray in uu hayo PTSD iyo qaadashada dawooyin. Waxa uu sidoo kale sheegay in uu joojiyay qaadashada daawadiisa dhowr todobaad ka hor, marka uu daawadiisa qaadan waayo uu maqlo codad.

15. Dulmarka

15.1 Soo koobida macluumaadka qoyska, asxaabta iyo shabakadaha kale ee aan rasmiga ahayn

Qoyska iyo asxaabta Xasan

- 15.1.1 Waan ka xumahay wax yar baa laga yaqaan Xasan ama qoyskiisa. Qoyskiisa ugu dhow ayaa degan Soomaaliya iyo ilmo-adeer maxalli ah oo ay booliisku la macaamileen ma uusan gelin hawsha DHR.

Qoyska iyo asxaabta Cumar

- 15.1.2 Kursiga ayaa waxaa u suurtagashay inuu la hadlo tiro qoys iyo asxaab ah, waxayna ku tilmaameen Cumar inuu ahaa nin han weyn, oo ay ku adkaatay inuu maareeyo xanuunka dhimirka. Waxaa lagu yaqaanay inuu qabo PTSD iyo arrimo kale iyo inuu si joogto ah u tago GP-giisa oo uu dawo u qaato xaaladdiisa.
- 15.1.3 Mararka qaarkood, wuu kacsan yahay waxaana la rumeysan yahay inay tani dhacday markii uusan qaadan daawadiisa.

- 15.1.4 Qoysku waxay muujiyeen inaysan ku qanacsanayn jawaabaha adeegga degdegga ah ee laba shil. Midka ugu horreeya ee la xiriira xogta ah in Cumar lagu soo hubeeyay mindi oo uu naftiisa ku waxyeeleeyay waddada dhexdeeda. Jawaabtii labaad ee baaritaanka ku saabsan hanjabaad dil ah, markii la sheegay in booliiska la ogeysiiyay dhibaatooyinka Cumar.
- 15.1.5 Waxay kaloo muujiyeen walaac ballaaran oo ku saabsan cudurrada dhimirka ee bulshada Soomaaliyeed iyo jawaabta 'nidaamka' arrimahan.
- 15.2** Warbixin kooban oo ka timid dambiilaha
- 15.2.1 Guddoomiyuhu wuxuu qabanqaabiyay kulan toos ah oo uu la yeeshay Cumar xabsiga oo uu si kooban ula kulmay Dayrta 2020. Wuxuu sheegay inuu rabo inuu marka hore la hadlo looyarkiisa. Guddoomiyuhu wuxuu la xidhiidhay qareenkiisa, waxaana la isku raacay in shir la sugo inta racfaan laga qaadanayo. Racfaankii dhicisoobay ka dib, guddoomiyuhu wuxuu mar kale la hadlay garyaqaankii, wuxuuna kula taliyey inuu ku qanco in shirgudoonku la kulmo Cumar. Waqtigaan, wuxuu raray xabsiyada. Guddoomiyuhu wuxuu warqad u qoray guddoomiyaha xabsiga Agoosto 2020 iyo laba jeer Cumar 2021, isagoo doonaya kulan. Wax jawaab ah lagama helin.
- 15.3** Soo koobida macluumaadka loo yaqaan Hay'adaha/ Xirfadlayaasha ku lugta leh
- Dulmar*
- 15.3.1 Qaybtan soo socotaa waxay soo koobaysaa xidhiidhka Xasan iyo Cumar ay la leeyihiin wakaaladaha. Cumar waxa uu xidhiidh joogto ah la lahaa GP-giisa, adeegyada caafimaadka dhimirka iyo bixiyaha guriyhiisa, iyo xidhiidh yar oo uu la yeesho booliiska, cisbitaalka iyo adeega ambalaasta. Taa beddelkeeda, Xasan xidhiidh aan badnayn ayuu la lahaa hay'ad kasta. Guddigu waxay garwaaqsadeen caqabada tan lagu soo bandhigay ee ku saabsan matalaadda khibrada iyo aragtida dhibbanaha iyo/ama dembiilaha.
- Xasan*
- 15.3.2 Xasan waxa uu xidhiidh kooban la lahaa oo kaliya adeegyada sharciga, isagoo UK yimid 2014kii.
- Wakaaladaha Caafimaadka
- 15.3.3 Dhanka caafimaadka, waxaa jiray xiriir xaddidan oo uu la leeyahay GP-giisa laga soo bilaabo barta isdiwaan gelinta 2014 ilaa 2018. Ballamaha waxay u muuqdaan kuwo caadi ah oo dabiici ah, iyadoo la tixraacayo maaraynta Cagaarshowga dhiigga iyo^{21st} Maarso 2018 u gudbinta Adeegga Qorista Bulshada ee Wellspring Healthy Living Centre, oo aanu iman. Waxa kale oo jiray laba xidhiidh oo lala yeeshay cusbitaalka deegaanka, kuwaas oo midkoodna aanu khusayn dib u eegistan.
- Booliiska
- 15.3.4 Booliisku waxay hal xidhiidh la yeeshen Xasan oo keliya taas oo la xidhiidha shil baabuur oo aan xidhiidh la lahayn sannadkii 2018-kii.
- Cumar*
- 15.3.5 Cumar waxa uu xidhiidho dhawr ah la yeeshay hay'adaha sharciga ah tan iyo markii uu yimid UK dabayaaqadii 1980-kii.
- Wakaaladaha Caafimaadka (GP iyo Avon & Wiltshire Metal Health Partnership Trust)
- 15.3.6 Marka la eego caafimaadkiisa, waxa uu la kulmay caqabado badan oo dhanka caafimaadka maskaxda ah. Waxa lagu sheegay xanuunka kadeedka ee daba-galka ah, muddadaas ka horna waxa xanuunkiisa lagu tilmaamay murugo kacsan iyo qaybo niyad-jab ah.¹⁵ Xanuunkiisa waxaa la maareeyay inta u dhaxaysa

¹⁵ Niyad-jabka kacsan waa nooc niyad-jab ah oo ku lug leh calaamado ay ka mid yihiin nasasho la'aan iyo xanaaq. Dadka la kulma niyad-jabka noocan ah inta badan ma dareemaan caajisnimo ama hoos u dhac. Niyad-jabka kacsan waxa lagu magacaabi jiray "melancholia agitata." Waxaa hadda loo yaqaan "waallida isku qasan" ama "sifooyin isku dhafan." Waxaana lagu arki karaa dadka qaba xanuunka laba-cirifoodka. Laakin kacsiga maskaxda waxaa sidoo kale lagu arki karaa xanuunka weyn ee niyad-jabka. Isha: <https://www.healthline.com/health/agitated-depression> (la galiyay Juun 2020)

- 15.3.7 Kahor wakhtiga ku haboon, Cumar waxa uu xidhiidh wakhtiyo ah la yeeshay AWP kaas oo ay ku jirtay ogolaansho laba toddobaad ah 1998 kii ka dib xaalad nafs ah iyo qiimayno kale oo caafimaadka dhimirka ah 2003 iyo 2004, ka dib dhacdooyin muuqda oo miyir beel ah. Muddo xasilloon ayaa ku xigtay ilaa 2013, markii laga helay niyad-jabka falcelinta ka dib dhimashadii ayeeyadii.
- 15.3.8 2018, waxaa u gudbiyay GP-giisa AWP marka la eego PTSD-giisa iyo maaraynta joogtada ah ee dyskinesia daahitaanka. Waa la siidaayay mana uusan raacin u gudbinta daaweynta hadalka ee xasaasiga ah ee dhaqanka.

Guriyeynta

- 15.3.9 Cumar waxa uu ku noolaa guri golahiisa laga soo bilaabo Noofambar 1999kii. Waxa jira diiwaan dheer oo maarayn kiis oo ku saabsan diiwaanada guryaha iyo guryaha dawlada hoose ee Bristol (BCC H&LS) ee la tacaalaya maamulka kirada. Diiwaanada BCC H&LS waxay muujinayaan inay jirto 'khatar la aamini karo' oo ku taal nidaamkooda taasoo ay ugu wacan tahay xukun hore oo dembi gacan ka hadal ah. Waxa kale oo diiwaankooda lagu xusay in 2010 uu wakhti ku qaatay cusbitaal sababo la xidhiidha xanuunka dhimirka. Xagaagii 2015, waxa uu u fasaxay BCC H&LS in uu la hadlo ina-adeerkii si uu uga caawiyo sii wadida kiraysiga. Bishii Maarso 2017 waxaa la helay amar maxkamadeed oo lagu raadinayo lahaanshaha iyadoo ay ugu wacan tahay walaacyo la xiriira sii kireysi. Middaani wax tallaabo ah lagama qaadin, waxaana kiiska la xiray March 2018.

Booliiska

- 15.3.10 Cumar wuxuu lahaa taariikh rabshado ah oo lala xiriiriyay caafimaadkiisa maskaxeed. Kahor muddada ay khusayso tan waxa ku jiray xukun dhaawac halis ah oo jidheed sannadkii 1996kii oo gaadhigiisa u kaxaystay xaaskiisa ay kala tageen.
- 15.3.11 Muddadii ay khusaysay 2014 ilaa 2019 waxa uu la xidhiidhay booliiska shan jeer sida hoos ku xusan;
- Saddex ayaa ku lug lahaa Cumar oo ay isku dhaceen gabadh uu xidhiidh la lahaa inta u dhaxaysa Janaayo iyo Sebtembar 2018.
 - Mid la xidhiidha Cumar oo uu soo gaadhay arrin caafimaadka maskaxda ah oo uu haysto a mindi December 2018.
 - Mid ka mid ah bishii Janaayo 2019 waxay ku lug lahayd Cumar inuu khilaaf ka dhexeeyo nin uu sheegay in lagu leeyahay isaga oo lacag ah oo u hanjabaya isaga.

Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust (SWASFT)

- 15.3.12 Adeegga ambalaasku waxa uu Cumar la yeeshay laba xidhiidh oo khuseeya muddada ay khusayso. Midda koowaad, wax yar ka hor saqdii dhexe ee 12-kii Disembar 2018 ayaa la sheegay in Cumar uu is-waxyeeleeyay. Adeegga ambalaaska ayaa yimid horraantii maalintii xigtay, ka dib wada hadallo badan oo lala yeeshay xog-bixiyaha iyo adeegga booliiska. Cumar waxaa lagula hadlay intercom, adeegga ambalaastana ma aysan baarin.
- 15.3.13 Maalintii xigtay, adeegga ambalaasta ayaa ka soo qayb galay ka dib markii lammaanihiisa muuqda uu u sheegay inuu miyir daboolan yahay. Wuu ka cadhooday in loo yeedhay, ma uu doonayn in la baadho, waxaanu saxeexay afeef.

Daryeelka Bulshada ee Carruurta

- 15.3.14 Xidhiidhada Daryeelka Bulshada ee Carruurta (CSC), ee la xidhiidha Cumar inuu yahay aabbe suurtagal ah mid ka mid ah toddobada walaalo ee qoyska. Diiwaanada ayaa tilmaamaya in uu ka tagay qoyska qiyaastii 2008 oo uu la xidhiidhay CSC 2010 si uu u sameeyo eedayn dayac ah oo aan caddayn. Waxaa jira

Xiriir sugan lama diwaangelin ka dib. Waxa jira qoraallo ku saabsan dhacdo 2004tii oo ka hadlaysa

jirrooyinka dhimirka, laakiin ma jiraan wax xusuus ah muddada ku habboon.

16. Falanqaynta

Falanqaynta Dib-u-eegista Dilka Guriga waxay sahamisaa sababaha ay dhacdooyinka u dhaceen, sida iyo haddii macluumaadka la wadaagay iyo, ka bacdi, haddii wadaagista go'aamo xog-ogaal ah iyo ficillada la qaaday.

16.1 Ku Xadgudubka Guriga

16.1.1 Dib u eegistani waxay ku tiirsan tahay qeexida xadgudubka qoyska wakhtiga shilka iyo hawlgelinta dib u eegistan.

Qeexitaanka Dowladda ee xadgudubka gurigu waa: - Dhacdo kasta ama qaab kasta oo shil ah oo lagu xakameynayo, qasbid, dhaqan hanjabaad ah, rabshad ama xadgudub u dhexeeya dadka da'doodu tahay 16 ama ka weyn kuwaas oo ah, ama ahaan jiray, lammaane soke ama xubnaha qoyska iyada oo aan loo eegin jinsiga ama jinsiga. Xadgudubku wuxuu ka koobnaan karaa, laakiin kuma koobna, noocyada xadgudubyada soo socda: nafsiyan, jireed, galmo, dhaqaale, shucuur.

Xakamaynta habdhaqanka waxa lagu qeexaa sida: - Falal kala duwan oo loogu talagalay in qofka laga dhigo mid hoos yimaada iyo/ama ku tiirsanaanta iyada oo laga soocay ilaha taageerada, ka faa'iidsiga kheyraadkooda iyo kartidooda dano shakhsi ahaaneed, ka-hortagga hababka looga baahan yahay madaxbannaanida, iska caabinta iyo baxsashada. iyo nidaaminta hab-dhaqankooda maalinlaha ah.

Dhaqanka qasabka ah waxaa lagu qeexaa sida: - Fal ama qaabka falalka weerarka, hanjabaada, bahdilaadda iyo caga-juglaynta ama xadgudubyada kale ee loo isticmaalo in lagu waxyeelleeyo, lagu ciqaabo ama lagu cabsi geliyo dhibanahooda.

16.1.2 Xasan waxa uu u dhintay hal fal oo dil ah oo uu gaystay Cumar.

16.1.3 Waxaase laga xumaado ah in aan la dhisin sawir dhanka Xasan ah duruufaha ku xeeran. Guddidu waxay si buuxda ugu tiirsanaayeen xogta laga helayo baadhista bilayska, IMR's iyo xidhiidhka wakaaladaha iyo akoonnada saaxiibada Cumar iyo qoyska.

16.1.4 Anagoo tixgalinayna maqaal, "Dilka iyo bulshada: maxaad dil u sameysay?"¹⁶ waxaa la soo jeediyay in dilku uu ku koobnaan karo afarta ujeeddo ee, damaca, jacaylka, nacaybka ama dhaca. Si kastaba ha ahaatee, ma jirto wax caddayn ah oo ku saabsan ujeeddada lagu sheegay soo koobidda garsooraha maxkamadda, ama hay'ad ama xiriir qoys oo awood u siinaya dilkan in lagu kala saaro shuruudahan. Marka la tixgeliyo damaca, ma jiraan wax soo jeedinaya in dilku loo geystay lacag galmo ama in la dilo qof la tartamayey. Ma jiraan wax tilmaamaya dil naxariis ah, mana jirto caddayntooda oo muujinaysa faa'iido dhaqaale ama dhac. Suurtagalnimada hadhayna waxay noqonaysaa in Cumar uu nacay Xasan. Mar labaad, ma jirto wax muuqda oo tan u soo jeedinaya dhiirigelin ahaan.

16.1.5 Guddidu waxay ogaatay in Xasan iyo Cumar ay ka soo jeedaan qabaa'il kala duwan, oo ka soo kala jeeda Soomaaliya iyo Somaliland. Si kastaba ha ahaatee, waxa ay qoyska Cumar ula muuqatay in halkii ay ku kala duwanaa lahaayeen, waayo-aragnimadii la wadaagay ay u fasiri karto sababta uu Cumar Xasan u soo dajiyay, isaga oo garwaaqsan in aanu awoodin ama aanu aqoon si uu guri u galo. Xaaladdan oo kale waaya-aragnimada la wadaago ee tixraacaysa waayo-aragnimada qoys ama shakhsi ahaaneed ee dhaawacyada dagaalka iyo barakaca.

16.1.6 Si loo sii baadho xidhiidhka, ma jirto xog la heli karo oo muujinaysa in xidhiidhka Cumar iyo Xasan uu ahaa mid shakhsi ah marka loo eego xidhiidh ku dhex-jiro/xariifnimo. Tan waxaa taageeray

¹⁶ Xigasho: [09627250608553401.pdf \(crimeandjustice.org.uk\)](https://www.crimeandjustice.org.uk) (la galiyay Luulyo 2021)

xisaabaadka asxaabta iyo qoyska Cumar oo soo jeediyay in ay jiraan marti kale oo guriga deggan, kuwaas oo ka guuray sababo la xiriiira dhaqanka Cumar oo sii xumaanaya. Sida muuqata beeshu waxay kula talisay Xasan inuu meesha ka baxo, balse wuxuu sheegay in Cumar 'waa ku fiican yahay'.

Qaabka Xadgudubka

- 16.1.7 Waxa kale oo marag ma doonto ah oo tilmaamaya in Xasan uu ahaa dhibbanaha xadgudubka iyo tacaddiyada qoyska ka ballaadhan ee uu Cumar kula kacay intii uu la noolaa ama in ay jirto hab-dhaqanka Xasan oo sii kordhaya ka hor weerarka dhimashada. Gabagabadani waxay ku salaysan tahay xogta ay ururiyeen bilayska Avon iyo Somerset ee qayb ka ah baaritaanka dilka, iyo sidoo kale ay bixiyeen wakaaladaha, asxaabta iyo qoyska.
- 16.1.8 Maqnaanshaha caddaynta qaabka xadgudubka qoyska, guddiga dib u eegista ayaa tixgeliyey haddii ay jiraan siyaabo kale oo lagu fahmo xaaladaha kiiskan.

Jadwalka Dilka

- 16.1.9 Guddigu waxay tixgaliyeen bal in Cumar uu hore uga fikiray dilal kale Erayada nooc ka mid ah fikradda dilka, haddii uu jiray safar dil ah oo loo marayo waqti cayiman, iyo/ama haddii falka dilku ahaa fal khasab ah, oo ay kiciyeen duruufo ama dhacdo. Nasiib darro, haddii aan la helin macluumaad dheeraad ah oo ka tarjumaya aragtida Xasan taasi waa mid aan suurtagal ahayn in la ogaado.
- 16.1.10 Cilmi-baaris dhawaan¹⁷ Dilka qoyska dhexdiisa waxa uu soo jeediyay muhiimada kiciya dilka. Marka si wada jir ah loo tixgeliyo xaaladda nafsanaanta ah ee qofka iyo joogitaanka arrimo khatar ah oo la aqoonsan yahay, kiciyayaashani waxay muujin karaan dilku khatar dhab ah. Kiciyayaashaas waxaa ka mid ah; caafimaadka maskaxda oo hoos u dhaca; oo luminaya xakamaynta dhibbanaha. Mar kale falanqayntu waa la fashiliyay iyada oo aan la eegayn aragtida Xasan.

Caafimaadka Maskaxda

- 16.1.11 Mid ka mid ah sharraxaad muuqata ayaa ahayd ilaa xadka uu caafimaadka maskaxda Cumar ku xisaabtami karo dilka. Waxaa cad in Cumar uu dhowr sano ka xanuunsanayay cudurka dhimirka iyo in muddadaas lagu jiray uu si caadi ah u maray dib u eegistii PTSD oo uu u raadsaday caawimo la xiriiirta dawooyinka waxyeellooyinkooda ay ka mid yihiin dhaqdhaqaaqa wejiga ee aan ikhtiyaarka lahayn. Sidoo kale waa arrin xaqiiqo ah in walaac ay keeneen dad kale oo ku saabsan caafimaadka dhimirka Cumar Diseembar 2018 iyo Janaayo 2019 oo ay tahay in la tixgeliyo.
- 16.1.12 Dhammaan asxaabtii iyo qoyskii Cumar ee uu shirgudoonku la hadlay waxay ka war hayeen xanuunka dhimirkiisa. Iyaga waxa uu ka hadlay dhibaatooyinka Cumar ka haysta maaraynta xaaladiisa, isaga oo sheegay in mararka qaar uu fiican yahay, balse ay jiraan xaalado kacsanaan ah. Mid ka mid ah mawduucyada muuqda ayaa ahaa Cumar oo aan qaadan ama seegin daawadiisa taas oo saameyn xun ku yeelan doonta wanaaggiisa. Waxa kale oo ay tixraaceen in uu qabo xanuunka dyskinesia, taas oo ah dhaqdhaqaaq aan ikhtiyaari ahayn oo muruqyo waji ah oo kala duwan, taas oo si gaar ah xaalad murugo leh u ahayd nin kibirsan sida Cumar.
- 16.1.13 Wareysiga booliiska, Cumar ayaa ka jawaabay su'aalo la xiriiira xanuunka dhimirka oo uu ka hadlay ku saabsan maqalka codad u sheegayay inuu dilo toddobaadyadii iyo maalmo ka hor dilka. Baahitaanka xanuunka dhimirka ee la xidhiidha dilku waxa uu ahaa mawduuc laga sameeyay daraasado dhawr ah iyo dib u eegis lagu sameeyay dhammaan dilalka qoyska intii u dhaxaysay 1997 iyo 2008, 'Cudurka Dhimirka iyo Dilka Guriga: Daraasad Sharaxeed Ku Salaysan Dadweynaha' ayaa lagu ogaaday in; Tiro aad u tiro yar oo ka mid ah dembiilayaasha dilka qoyska ayaa lahaa calaamadaha cudurka dhimirka wakhtiga dilka, iyadoo dilka qoyska qaangaarka ah ay aad ugu dhowdahay inuu la xiriiro cudurka dhimirka.¹⁸
- 16.1.14 Caafimaadka maskaxda ee Cumar xaqiiqdii waxay ahayd qodob ka mid ah maxkamadaynta dembiga.

¹⁷ Xigasho: <http://eprints.glos.ac.uk/4553/1/NSAW%20Report%2004.17%20-%20finalsmall.pdf> (La galiyay Juun 2020)

¹⁸ Isha: <https://ps.psychiatryonline.org/doi/pdf/10.1176/appi.ps.201200484> (La galiyay Juun 2020)

Xukunka ayaa dib loo dhigay si loo ogolaado in la soo gabagabeeyo warbixinnada dhimirka waxaana Cumar lagu xukumay dil dil ah oo ka duwan dil iyadoo loo cuskaday mas'uuliyadda la dhimay. Tan waxaa lagu soo koobay

Garsooraha oo soo koobaya cutubka 10.2. Ilaa heerka uu xanuunka dhimirka Cumar ku macneeyay dhacdooyinka naxdinta leh ayaa ahaa arrin muhiim ah oo dib u eegista lagu sameeyay.

- 16.1.15 Xidhiidhka ka dhexeeya dilka iyo caafimaadka dhimirka ayaa sidoo kale lagu xidhay xiisaha warbaahinta ee dhowaan, iyada oo maqaal war ah oo la daabacay Agoosto 2020 lagu sheegay, 'Waxaa jiray 111 dil oo ay geysteen dadka helaya adeegyada caafimaadka dhimirka sannadka ilaa 19-kii Maarso oo warbixin cusub oo ay soo saartay NHS England waxay ka digaysaa la'aanta adeegyada isku-xidhka, wada-xidhiidhka liita iyo helidda daryeelka qalalaasaha ee liita ee dadka aadka u xanuunsan ayaa dhamaantood sabab u ahaa dilka. Waxay timid iyadoo cilmi-baaristu ay muujinayso saamiga dilalka ay geystaan bukaannada caafimaadka dhimirku, iyadoo aad dhif u ah, ay sare ugu kacayso qayb ka mid ah dilalka guud. Ilaa Maarso 2019 dilalka uu geystay qof qaba dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka ayaa ka dhigaya lix meelood meel 671 wadarta sanadkaas'.¹⁹
- 16.1.16 Guddoomiyuhu wuxuu isku dayay inuu helo waxyaabo dheeraad ah si uu u tixgeliyo xiriirka ka dhexeeya bukaannada la nool cudurrada dhimirka ee dilka geystay waxaana lagu xusay kuwan soo socda.
- a) Baaritaanka Qarsoodiga ah ee Qaran ee Is-dilka iyo Dilka Dadka Dhimirka Qaba (Julaay 2013), ayaa lagu sheegay "Intii lagu guda jiray 2001-2011, 615 qof oo lagu xukumay dil (10% wadarta saamiga) ayaa loo aqoonsaday inay yihiin bukaanno, ie, qofka ayaa lagu jiray. la xidhiidha adeegyada caafimaadka dhimirka 12 bilood ka hor dembiga, celcelis ahaan 56 dil sannadkii"²⁰
 - b) Maqaalka "Dadka qaba jirro maskaxeed oo daran sida dembiilayaasha iyo dhibanayaasha rabshadaha: wakhtiga hab cusub oo caafimaadka dadweynaha ah"²¹ warbixino dhowr ah oo ay ka mid yihiin; - 5.3% dhammaan rabshadihii ka dhacay England iyo Wales 2015-2016 waxaa geystay dad qaba jirro maskaxeed oo daran, taas oo ka dhigan walaac weyn oo xagga amniga dadweynaha ah, laakiin marka loo eego, waxay ka dhigan tahay qayb yar oo ka mid ah tirada guud ee rabshadaha. falalka lagu sameeyo dadka oo dhan; - Gaar ahaan dilalka, oo inta badan lagu tilmaamo walaaca ugu weyn ee warbaahinta, kuwa ay geystaan dadka qaba cudurka dhimirku aad bay dhif u yihiin; - dadka qaba xanuunka saddex-jibbaaran (tusaale ahaan, shakhsiyaadka qaba jirro maskaxeed oo daran iyo khalkhal isticmaalka mukhaadaraadka iyo khalkhalka shakhsiyadda bulshada ka soo horjeeda) waxay aad ugu dhowdahay inay ka rabshad badan yihiin dadka qaba cudurka dhimirka oo daran oo keliya
 - c) Daabacaadda Xafiiska Arrimaha Gudaha, "Dib-u-eegisyada Dilka Guriga Natiijooyinka Muhiimka ah ee Falanqaynta Dib-u-eegista Dilka Guriga" waxay ogaatay in kiiska dilka qoyska dhexdooda, arrimaha caafimaadka dhimirka ay yihiin arrimo ku jira dhammaan toddobada xaaladood iyo in arrimaha caafimaadka dhimirka ay ku jiraan 25 ee 33 dil oo lamaane ah.
- 16.1.17 Iyadoo maqaalladani ay dhamaantood ka warramayaan faafaanka cudurrada dhimirka ee la xidhiidha waxyeellada halista ah, haddana qoraagu waxa uu awoodi waayay in uu helo xog la xidhiidha dadka la nool xanuunka dhimirka, kuwaas oo hore u muujiyay in ay awood u leeyihiin in ay qof waxyeelleeyaan oo ay dilaan. Tani waxay khusaysaa kiiskan, sida uu tilmaamay garsooraha marka la soo koobayo. Guddigu waxay tixgaliyeen faa'iidooyinka ku-talinta guddiga Arrimaha Gudaha ee cilmi-baarista mawduucan waxayna ku soo gabagabeeyeen in taladan ay tahay mid aan macquul ahayn in iskaashi maxalli ah uu horumaro. Si kastaba ha ahaatee, guddigu waxa uu qirayaa oo soo dhawaynayaa qorshayaasha kaydinta dib u eegista dilka qoyska taas oo u sahlaya kuraasta iyo guddiyada inay cilmi-baadhis ku sameeyaan natiijooyinka dib-u-eegista dilka qoyska ee sharciga ah.

(LO1) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Helitaanka macluumaadka/cilmi-baadhis ku saabsan haddii

¹⁹ Xigasho: <https://www.independent.co.uk/news/health/homicide-mental-health-services-nhs-enRland-a9655281.html> (Marin loo helay Oktoobar 2020)

²⁰ Xigasho: [*display.aspx \(manchester.ac.uk\)](https://www.manchester.ac.uk/display.aspx) (Marin loo helay Maayo 2021)

²¹ Xigasho: [Dadka qaba jirro maskaxeed oo daran sida dembiilayaasha iyo dhibanayaasha rabshadaha: waqtiga hab cusub oo caafimaadka dadweynaha - The Lancet Public Health](https://www.thelancet.com/public-health/article/S2468-2667(21)00055-5) (Marin loo helay Maayo 2021)

bukaannada la nool cudurka dhimirku, kuwaas oo hore u muujiyey karti ay ku geysan karaan waxyeello halis ah oo ay sii wadaan inay geystaan dil.

Jawaab: Warbixinta guud ee lala wadaago Home Office iyo kaydka qorshaysan ee dib u eegista ayaa noqon doona mid waxtar u leh wargelinta dib u eegista mustaqbalka.

16.2 Aragtida GP/CCG

- 16.2.1 Isla dhaqanka GP-ga ayaa u adeegay Xasan iyo Cumar labadaba. Iyadoo Kormeerkii ugu dambeeyay ee CQC ee dhaqanka la sameeyay Juliaay 2019²², warbixinnada 'waxay u baahan yihiin horumar', baaritaanka shaxda xogta kormeerka ma soo kicin arrimaha u baahan sahaminta marka la arko ka dhanka ah la macaamilka Xasan iyo Cumar.
- 16.2.2 Marka la eego habka GP-ga uu u wajaho xadgudubka guriga, waxaa la xusay in shabakadeeda ay kula taliso macaamiisha inay wadaan booliiska, khadka caawinta Xadgudubka Guriga ee Qaranka oo ay u soo bandhigto bukaanada ballan si ay ula kulmaan GPgooda.
- 16.2.3 Dhaqanku wuxuu ku yaalaa meel u dhow magaalada Bristol oo u adeegta dadyow kala duwan. Shabakadu waxa ay leedahay xidhiidho ballaadhan oo luuqadaha qalaad oo ay ku jiraan Soomaaliga iyo Carabiga, taas oo muujinaysa wacyigelinta iyo hagaajinta baahida gudaha.
- 16.2.4 Dhaqanku waa Aqoonsi iyo Gudbin lagu Hagaajinayo Badbaadada (IRIS) iyo hawladeenada ku hawlan waxa loo tababaray inay aqoonsadaan oo ay taageeraan bukaanada dhibanayaasha rabshadaha qoyska.²³ IRIS waa khabiiir ku takhasusay rabshadaha qoyska iyo tacaddiyada tababarka, taageerada iyo barnaamijka u gudbinta GP-yada kaas oo si toogan loogu qiimeeyay tijaabo la kantaroolay oo aan kala sooc lahayn waxaana loo aqoonsan yahay habka ugu fiican.

Xasan

- 16.2.5 Xasan ayaa xiriir aad u yar la lahaa qalliinka, isaga oo ka qeyb galayay arrimaha caafimaadka ee aan la xiriirin. Ma jirin ka-qaybgalayaal dhalin kara su'aalo la xidhiidha xadgudubka guriga, sida imaanshaha ku saabsan dhaawac aan la sharraxin.

Cumar

- 16.2.6 Isaga oo markii ugu horreysay iska diiwaan-geliyay GP-ga sannadkii 2002, Cumar waxa uu lahaa taariikh caafimaad oo ballaadhan oo uu la ildaran yahay jirro dhimir iyo la ogaaday xanuunka kadeedka ka dib (PTSD). Waxa uu ku jiray GP-ga diiwaanka cudurrada dhimirka ee halista ah. Kani waa diiwaanka 'dadka qaba dhibaatooyinka nafaaniga ah ee inta badan aad u daciifiya oo awooddooda inay ku galaan hawlo shaqo iyo kuwo shaqoba ay aad u liidato.'²⁴
- 16.2.7 Cumar waxa uu tagay GP-giisa ku dhawaad afar iyo toban jeer mudadii ay khusaysay, iyada oo saddex kale oo la soo galiyay markii aanu iman. Imaanshaha muddada ku habboon ayaa ahayd mid aan la arki karin marka laga reebo; shilalka horraantii 2014-kii ee ku saabsanaa inuu si ula kac ah u qaatay ka dibna si lama filaan ah u qaatay; iyo sidoo kale 2017 markii uu ka qayb galay dhowr jeer oo ku saabsan dhibaatooyinka daawaynta iyo la-talinta la xidhiidha 2018. Waxaa la xusay in intii u dhaxaysay 20^h Juliaay 2018 iyo 3dii Janaayo 2019 aysan jirin wax diiwaan ah oo booqasho GP ama ku lug leh.

Isticmaalka xad dhaafka ah ee ula kac ah

²² Isha: <https://www.cqc.org.uk/location/I-558155440> (Marin loo helay Juun 2020)

²³ Xigasho: <https://iris.org/iris/about-the-iris-programme/> (Marin loo helay Juun 2020)

²⁴ Xigasho: [Jirro maskaxeed oo daran \(SMI\) iyo sinnaan la'aanta caafimaadka jirka: warbixin kooban - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#) (Marin loo helay Janaayo 2021)

- 16.2.8 Waxaa jira laba qoraal oo 2014 ah oo ku saabsan xad-dhaaf si ula kac ah iyo xad dhaaf shil ah. Kuwaasi kuma xidhna faallooyinka IMR-da waxaana lagu baadhay meel ka baxsan guddiga.
- 16.2.9 Qiyaastii ugu horeysay ee xad dhaafka ah ayaa lagu qiimeeyay adeega isku xirka dhimirka ee qaybta shilalka iyo degdega ah ee isbitaalada jaamacadaha ee Bristol iyo Weston NHS Foundation Trust waxaana loo arkay in aan loo baahnayn in wax laga bedelo daawadiisa iyadoo la dareemayay in kicinta dhibaata ay dhaaftay. oo tallaabo dheeraad ah looma baahnayn. Qiyaastii labaad ee xad dhaafka ah waxay dhacday 5 bilood ka dib waxayna la xiriirtay isticmaalka paracetamol si loo yareeyo xanuunka, markii la xasuusiyay khatarta isticmaalka paracetamol. Si kastaba ha ahaatee, laguma arkin dhaqanka muddo ku dhow 11 bilood.

PTSD

- 16.2.10 Gelitaanno badan ayaa inta lagu jiro xilliga ku habboon waxay la xiriiraan dib u eegista PTSD. Guddoomiyuhu waxa uu ogaaday in dib u eegisyadani ay gundhig u yihiin daba-gal lagu sameeyay ogaanshaha hore, ie Cilad-sheegidda PTSD mar hore ayaa la sameeyay, xaaladda Cumarna waxa cudurkan la sameeyay 2008dii. Ma aysan ahayn dib-u-eegis caafimaad oo qotodheer, halkii ay tixraacayaan soo saarista qoraal ku habboon xaalad joogto ah. Natijada gelitaankan marar badan ayaa ah soo saarista bayaan, 'qoraal habboon' oo u oggolaanaysa qof inuu dalbado dheefo oo uu shaqada ka tago. *Gabagabadiina Cumar sanado badan ma shaqayn.*
- 16.2.11 Marka la tixgeliyo in dib u eegisyo qoto dheer oo PTSD la sameeyay, kursiga waxaa lagu wargeliyay in 'xaaladaha badankooda ay arrimaha hore u qaadi lahaayeen adeegyada daryeelka caafimaadka dhimirka ee labaad'. Marka la tixraaco AWP IMR, Cumar laguma arag muddada ku habboon adeegyada daryeelka caafimaadka dhimirka ee sare ilaa u gudbintiisa May 2018. Laga soo bilaabo diiwaannada AWP, sababaha gudbinta (kiciya), ahaanshaha baahida loo qabo qiimeynta dagaalka taariikhiga ah ee PTSD, oo sii wada dhibaatooyinka soo daahay dyskinesia.

Caafimaadka maskaxda, daawooyinka iyo waxyeellooyinka

16.2.22 Waxay ahayd markii uu tagay xarunta GP-ga bishii Luulyo 2017 in Cumar uu muujinayey calaamadaha daahitaanka dyskinesia (TD), taas oo ah dhaqdhaqaaq aan ikhtiyaari ahayn oo murqaha wajiga ah ee kala duwan waxaana lagu arki karaa daawooyinka qaarkood, sida caadiga ah daawooyinka ka hortagga dhimirka sida. olanzapine. Dhaqdhaqaaqyada aan ikhtiyaarka lahayn waxaa ka mid noqon kara xanaaq, carrabka oo dibadda u baxa, dharbaaxida dibnaha, dhaq-dhaqaaq degdeg ah ama dhaqdhaqaaq dhaq-dhaqaaq ah. Qiyaastii 20% dadka, cilladdu waxay faragelisaa shaqada maalinlaha ah.²⁵ Marka sahaminta GP-ga, waxaa la sheegay in "TD gaar ahaan aan fiicneyn oo uu awoodo, oo inta badan uu saameyn weyn ku yeesho nolosha bukaanka iyo muhiimad ahaan u hoggaansanaantooda nidaamyada iyo adeegyada daawada".

16.2.23 Waxay u muuqataa in TD-du inta badan aan dib loo celin karin taasna waxaa lagala hadlay Cumar iyo go'aan lagu gaaray in daawada la joojiyo, iyadoo khatarta ugu weyn ay tahay caafimaadka maskaxda ee bukaanka oo sii xumaanaya. Marka la baarayo sida loo wajahayo khatartan, waxaa la ogaaday in habka isbeddelka daawada guud ahaan uu yahay 'xarunta bukaan-socodka', si kale haddii loo dhigo ka doodista fursadaha iyo samaynta go'aamo ku salaysan doodda. Xaaladdan oo kale qorshaha dib u eegista ayaa ahaa in lagala hadlo natiijada joojinta daawadu dhakhtarka dhimirka iyo in daawadu dib loo bilaabo, ama doorasho kale oo laga doodo oo la tijaabiyo. Xaaladda Cumar ma jirin wax saameyn xun oo muuqda.

Xiriirka ka dhexeeya GP iyo AWP

16.2.24 Markii la baarayay sida natiijada qiimeynta loogu sheegay, waxaa la ogaaday in tan lagu qabtay iimayl iyo wada hadal taleefoon iyadoo la filayo in diiwaannadan la duubay xilli hore. Cumar waxa la arkay^{7dii} Juun 2018, waxa uu dhaqanku helay warqad 11kii Juun waxaana jiray dood dhexmartay maskaxda iyo xarunta GP-ga 27kii Juun. Qiimaynta halista AWP waxa kale oo loo soo diray GP-ga. Waxay u muuqataa in qulqulka macluumaadkani uu ahaa waqtigii loo baahnaa, inkastoo GP-giisa uu qiray in mawduuca khatarta ah aan laga hadlin.

(LO2) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Hubi in wareejinta laga bilaabo dugsiga sare ilaa daryeelka aasaasiga ah ay ku jirto tixraac cad oo khatar ah.

Qiimeynta khatarta

16.2.25 Waxa kale oo laga bartay GP-giisa, in qiimaynta khatarta ah aan si joogto ah loo dhamaystirin, halka AWP ay qaadatay habab badan oo qaacido ah, qiimaynta khatarta naftiisa, khatarta dadka kale iyo kuwa kaleba. In kasta oo tani ay khusayso hadal dheeraad ah oo hoos imanaya falanqaynta AWP, waxa la xusay in ay sameeyeen lix qiimayn oo khatar ah muddo wakhti ah iyo in ay u arkaan khatarta sidii ku-meel-gaar ah, si kale haddii loo dhigo maaha xaalad joogto ah, iyada oo AWP ay samaysay qiimaynta khatarta marka ay jirto dhacdooyinka muhiimka ah ama barta kala guurka.

16.2.26 Dhaqtarka GP-ga su'aashu waxay ka dhalan kartaa ujeedada qiimayn kasta oo khatar ah iyo, goorta la qabanayo. Xagga Cumar, waxaynu ognahay inay jireen dhacdooyin la taaban karo (qaadashada xad dhaafka ah, sidoo kale la il daran dhinaca Saamayn) waxaana jirtay meel looga gudbayo daryeelka sare oo lagu noqday daryeelka aasaasiga ah. Waxaan sidoo kale ognahay in uu jiro farqi weyn oo waqtiga ah, laga soo bilaabo xagaagii 2018 ilaa Janaayo 2019 markii Cumar uusan arkin GP-giisa.

16.2.27 Marka la sii tixgeliyo habka loo maareeyo khatarta, hage faa'iido leh oo ay bixiso Waaxda Caafimaadka oo cinwaankeedu yahay Dhaqanka ugu Wanaagsan ee Maareynta Khatarta, iyadoo lagu hagayo xirfadlayaasha caafimaadka dhimirka ayaa bixinaya soo koobid faa'iido leh oo ah hababka qiimeynta

²⁵ Isha: https://en.wikipedia.org/wiki/Tardive_dyskinesia (Marin loo helay Juun 2020)

halista iyo sidoo kale arrimaha khatarta ah.²⁶

Qaababka Khatarta

16.2.28 Tilmaamuhu wuxuu soo koobayaa saddex hab oo loo maareeyo khatarta.

- Habka anecdotal halkaas oo macluumaadka la helay inta lagu jiro koorsada qiimeynta bukaan-socodka la tixgeliyo. Macluumaadkan looma ururin si habaysan oo xog kasta oo loo arko inay khusayso looma gelin samaynta khatarta si joogto ah oo habaysan.
- Habka dhabta ah ee qiimeynta khatarta waxay diiradda saartaa arrimaha khatarta ah ee la muujiyay in ay la xiriiiraan tirakoobka khatarta korodhka ah ee muunado badan oo dad ah. Habka qaacidada ah ayaa inta badan la adeegsadaa: dhibcaha guud waxaa loo xisaabiyaa inay tahay tilmaame khatar loo malaynayo muddo cayiman, oo guud ahaan lagu cabbiro sannado. Habkan waa in si taxadir leh loogu isticmaalo bukaanada gaarka ah ee ku jira waxqabadka kiliinikada. Khaladaadka waxay u badan tahay inay dhacaan haddii qalab ku salaysan habkan loo isticmaalo si loo saadaaliyo khatarta shakhsi ahaaneed halkii la maareyn lahaa. Waa in loo isticmaalo oo kaliya qayb ka mid ah qiimaynta khatarta guud.
- Garsoorka qaabaysan (ama xirfad-yaqaan) waa habka bixiya fursadaha ugu badan ee maaraynta khatarta rabshadaha ay tahay ujeedada. Habkani waxa ku lug leh xirfad-yaqaanku samaynta go'aan ku saabsan khatarta oo ku salaysan isku-darka: - qiimeynta arrimo si cad loo qeexay oo ka soo jeeda cilmi-baaris; - waayo-aragnimada bukaan-socodka iyo aqoonta isticmaalaha adeegga, oo ay ku jiraan khibrada daryeelaha; iyo - aragtida adeegsadaha adeeggiisa ee khibraddooda.

Arrimaha Khatarta

16.2.29 Hagahan waxa uu soo koobayaa arrimaha khatarta ah ee rabshadaha waxaana ku jira dhawr qaybood; arrimaha dadka; taariikhda asalka; taariikhda bukaan-socodka; arrimo nafsii ah iyo kuwo nafsiiyeed; iyo macnaha guud. Mid kasta oo ka mid ah qaybaha waxaa ku jira tiro astaamo ah oo ay ku jiraan taariikhdiisa rabshadaha taas oo Kuliyadda Royal ee Dhakhaatiirta Cilmi-nafsiya ee daabacadeeda 'Qiimaynta iyo maaraynta khatarta kuwa kale' ay leedahay 'Taariikhda rabshadaha ama khatarta kuwa kale ayaa aad muhiim u ah'.²⁷ Xaaladda Cumar waxaynu ognahay xoogaa taariikh ah oo ku saabsan waayo-aragnimadii uu u lahaa halyeyga dagaalka ee Soomaaliya. Waxaan sidoo kale ognahay taariikh dembi oo sidoo kale lagu xusay qiimeynta khatarta ah ee lala wadaagay GP-ga bishii Juun 2018.

16.2.30 Khatarta la-talinta kaamilnimada ee ah eexda dib-u-fiirinta, su'aashu waxay kacday haddii ay duruufo isku mid ah jiraan, in halkii lagu tiirsanaan lahaa isbeddelka duruufaha, dhacdo cusub, qiimeynta khatarta 'ka-guurka ka dib' ay tahay in la dhammeeyo. Tan waxaa taageeray

Waaxda Caafimaadka Dhaqanka ugu Fiican ee Maareynta Khatarta oo ku talisa, "Qorshayaasha maareynta khatarta waa in ay ku jiraan taariikhaha loo qorsheeyay ee dib-u-qiimeynta, si aan si fudud loogu beddelin falcelinta xiisadda ama dhacdooyinka kale."²⁸

16.2.31 Arrinta qiimaynta khatarta ah ee la qorsheeyay waxa lala sahamiyay GP-ga Cumar waxana uu qabay ra'yi ah in ay adkaan karto in bukaanku arrintan ku lug yeesho, inkasta oo la qiray in sugitaanka dhacdo kiciye ay soo bandhigayso khatarteeda. Xaaladda Cumar, xitaa markii uu la kulmay GP-ga Jannaayo 2019, ma jirin wax kicinaya ama digniino muuqda oo u qalmi lahaa qiimeyn khatar cusub oo la socota hagida hadda. GP-gu waxa uu soo jeediyay in laga yaabo in bukaanada lagu wargeliyo ama la baro aqoonsashada marxaladda hore haddii ay dareemaan inay halis ugu jiraan naftooda ama kuwa kale. Caqabadda habkani waxay noqonaysaa ku-tiirsanaanta bukaan-socodka oo leh aragti ku filan oo lagu garto inay wax khalidan yihiin, arrinkaas oo garsooruhu ka faallooday xaaladda maskaxda ee Cumar markuu soo koobay. "Waxa la yidhi adiga oo ku hadlaya magacaaga, run ahaantii, si cad ma aadan ahayn, taasna waxa laga yaabaa, in ay ahayd sababtoo ah maadan wax fikrad ah ka haysan

²⁶ Xigasho: [Daboolista Khatarta Maareynta Dhaqanka ugu Fiican \(publishing.service.gov.uk\)](#) (Marin loo helay Janaayo 2021)

²⁷ Isha: [qiimayntaandmanagementrisktoothers.pdf \(rcpsych.ac.uk\)](#) (Marin loo helay Maarso 2021)

²⁸ Xigasho: [Daboolista Khatarta Maareynta Dhaqanka ugu Fiican \(publishing.service.gov.uk\)](#) (Marin loo helay Maarso 2021)

sida aad u caafimaad qabtid, oo aad joojisay qaadashada daawada bilo ka hor. Tartiib tartiib ayaa u sii xumaanayay, heerka aad ka sii baraarugtay arrinkaas, xanuunka nafsiga ah awgeed, ma cadda.”

- 16.2.32 Guddigu waxay tixgeliyeen farqiga u dhexeeya waqtiga (June 2018 ilaa Janaayo 2019), iyo haddii dhaqanka la filayo inuu daba galo Cumar. Dhinaca kale waxa laga yaabaa in tani ay muujisay muddo xasilloon, laakiin dhinaca kale ka dib la shaqayntiisa AWP, waxa laga yaabaa inay muujisay isbeddel duruufeed. Si kastaba ha ahaatee, imaanshaha uu ka soo qayb galay hawshan ayaa ah mid doorasho shakhsi ah, guddiguna waxa ay soo gabagabeeyeen in aanay caqli gal ahayn in la daba galo tirada bukaanada ee go'aansaday in aanay raadsan talo caafimaad oo dheeraad ah.
- 16.2.33 Si kastaba ha ahaatee, waxaan ognahay in markii Omar la arkay Janaayo 2019, dib u eegis PTSD la sameeyay, laakiin sidoo kale kuwani maahan dib u eegis qotodheer. Marka la eego in sidoo kale la soo jeediyay in Cumar uu ka lumay fahamka sida uu u xanuunsan yahay, waxaa la soo jeediyay in tani ay culeys ku kordhineyso baahida loo qabo qiimeynta khatarta ah ee bukaanada sida Cumar ka dib markii uu ka soo wareegay dugsiga sare oo loo beddelay daryeelka aasaasiga ah, sida, si loo hubiyo 'in la baaro. ', sida lagu taliyay daabacaadda 'Waaxda Caafimaadka ugu Fiican ee Maareynta Khatarta' ee lagu xusay 10.3.31. Waxaa la soo jeediyay in tani ay tahay arrin u taal asxaabta daryeelka caafimaadka aasaasiga ah iyo kuwa sare inay si wadajir ah uga fiirsadaan.

[(LO3) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Si loo tixgeliyo faa'iidooyinka qiimeynta khatarta la qorsheeyay.]

Wakhtiga lumay

- 16.2.34 Marka la tixraaco taariikh nololeedka ballaadhan, waxay u muuqataa inay jireen laba xidhiidh oo hay'ad ah oo keliya oo Cumar la sameeyay intii u dhaxaysay Sebtembar iyo badhtamihii Disembar. Kuwaas waxaa lagu tixgaliyaa iyadoo lagu salaynayo haddii laga yaabo inay keeneen wax welwel ah oo la xiriiira caafimaadka dhimirka iyo sidaas darteed nooc kasta oo feejignaan ah ama wadahalal lala yeesho hay'adaha kale. Kii ugu horreeyay ee la xidhiidha dhacdo gudaha ah bishii Sebtembar markii lammaanihiisii hore uu noqday mid sakhraansan. Ma jiraan wax tilmaamaya in tani ay ahayd inay kicisay feejignaan ilaalin ah ama si kaleba. Dhacdadii labaad ee lagu soo waramayo in uu naftiisa ku waxyeeleeyay wadada dhexdeeda ayaa dhalin lahayd walaac la xidhiidha caafimaadkiisa maskaxeed. Wax digniino ilaalin ah lama samayn, adeegga ambalaastana uma gudbin Cumar GP-giisa. Sidaa darteed, GP-gu kama warqabin dhacdadan 'kicinta'.

Xiriirka ka dhexeeya wakaaladaha kale iyo GP-ga

- 16.2.35 Cumar waxa kale oo loo gudbiyay Adeegga Khamriga iyo Maandooriyaha ee Soo-kabashada ku jihaysan (ROADS) bishii Luulyo 2017 iyo Nilaari bishii Luulyo 2018. Ma uusan qaban mid ka mid ah adeegyadan. In kasta oo aanu ka qaybgelin, guddigu waxa ay tixgeliyeen sida dhaqanku u ogaan lahaa sida loogu guulaystay tixraacyadan.
- 16.2.36 Gudoomiyaha ayaa daba socday agaasimaha Nilaari oo xaqiijiyay in Cumar uusan ka qeyb galin balamaha bilihii June iyo August uuna ka jawaabi waayay fariin cod ah bishii August. Ma jirin wax diiwaan ah oo GP-ga lagu wargeliyay in Cumar uusan guursan. Tan waxaa la filan lahaa si waafaqsan heerarka Nilaari ee ku dhaqanka xirfadda. Wakiilka guddiga labaad ee COG (GP) ayaa sidoo kale xaqiijiyay in rajada ay noqon doonto in ka-qaybgal la'aanta dib loogu celiyo tixraacaha.
- 16.2.37 Markii laga doodayay adeegga komishanka ee ROADS-ka, waxaa lagu macneeyay in ROADS ay isku dayi doonto in ay la xiriirto macaamiisha saddex jeer iyo in haddii ka qaybqaadashadu ay guul darreysato, ay la xiriiri doonaan hay'adda soo gudbinaysa haddii taas la codsado. Waxay sidoo kale u dhaafi lahaayeen farriimaha ama qoraallada macmiilka si ay saameyn ugu yeeshaan 'Haddii aad taageero ka rabto ROADS fadlan nagala soo xiriir'
- 16.2.38 Kala duwanaanshaha daahsoon ee siyaasada udhaxeeya Nilaari oo rajaynaya tixraacayaasha in lagula taliyo ka qaybqaadasho la'aan iyo Waddooyinku kaliya inay dib u soo celiyaan haddii la codsado waxay u muuqataa fursad lagu nidaaminayo laguna xoojinayo wareegga jawaab celinta GP's, taas oo

keentay in GP'ga weydiimo xirfadle ah, marka xigta ay arkaan bukaan. .

- 16.2.39 Markii aan arrintan u kuurgalayay shirkii shanaad, waxa caddaatay in duruufahani ay sidoo kale soo bandhigeen caqabad gaar ah. Cumar waxa u gudbiyay Nilarri AWP walina AWP waa laga saaray isku mar. Tani waxay dhalinaysaa su'aasha, yuu adeeggu u sheegi lahaa haddii macmiilku aanu hawlgeelin? Guddigu waxay caddeeyeen baahida loo qabo dib-u-celinta jawaab-celinta adag ee ka dhaxaysa wakaaladaha loo gudbiyay iyo xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka aasaasiga iyo sare.

(LO4) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka aasaasiga ah iyo sare in la siiyo macluumaad/cusbooneysii ka soo gudbinta ururada kale.

Taageerada qoyska

- 16.2.40 Taariikhda GP-ga waxay muujinaysaa in Cumar uu ka qayb galay qaliinka 24th Luulyo 2017 walaashiis iyo 23 rd April 2018 oo uu weheliyo daryeelhiisa. In kasta oo tafaasiisha aan la diiwaangelin, waxay u muuqataa in daryeeluhu yahay isla xubin qoyska ka mid ah oo Cumar ku taageeray BCC H&LS iyo AWP. Kani waa ina-adeerkii uu kursigu la hadlay.

Ilaalinta

- 16.2.41 Mawduuca ilaalinta waxa lagu tixgaliyey in Cumar uu la noolaa xanuun xagga dhimirka ah oo muddo dheer u diiday inuu shaqo raadsado. Labadan xog ayaa ku kalifay guddiga in ay weydiyaan in ay jiraan arrimo kale oo laga yaabo in ay ku muteysteen in loo gudbiyo adeegyada bulshada. Ka dib oo dhan, u-qalmitaanka daryeelka iyo baahiyaha taageerada waxaa lagu go'aamiyaa imtixaan saddex marxaladood ah.

- **Xaaladda 1-** Baahida daryeelka iyo taageerada qofka weyni waxay ka timaaddaa ama la xidhiidho jirro ama jirro jireed ama maskaxeed oo aanay sababin arrimo kale oo duruufeed;
- **Xaaladda 2-** Natijada baahida qofka weyn, qofka weyni ma awoodo inuu gaaro laba ama in ka badan oo ka mid ah natiijooyinka lagu qeexay xeerarka iyo ku qeexan qaybta, iyo;
- **Xaaladda 3 -** Sababta oo ah awood la'aanta in la gaaro natiijooyinkan, waxaa jira, ama ay u badan tahay, inay jiraan, saameyn weyn ku leh fayyo-qabka qofka weyn.

- 16.2.42 Xaaladda Cumar, waxaynu ognahay in shuruuda 1 ay ku qanacday, laakiin marka la tixgeliyo tobanka shuruudood ee u-qalmitaanka, xogta kaliya ee si cad u muuqatay waxay ahayd inaanu awoodin inuu sii wado shaqada sida dib u eegista PTSD, qoraallo jireed ayaa la qoray. Ma jirin tilmaameyaal cad oo muujinaya in GP-ga Cumar uusan awoodin inuu gaaro mid ka mid ah natiijooyinka kale.

Sinaanta

- 16.2.43 Marka la tixgeliyo arrinta sinnaanta, dhowr sifooyin la ilaaliyo ayaa khuseeya kiiskan iyo sida uu dhaqanku ula dhaqmay Cumar. Kuwaas waxaa ka mid ah jinsiyadda iyo naafanimada sida lagu qeexay qaybta 11.
- 16.2.44 Waxaa la xusay in website-ka dhaqanka uu si cad u daboolo dhaqamo badan oo ay ku jiraan kuwa ka yimid Soomaaliya. Boggeeda internetka waxa ay ku sheegtay, "Waxa aanu leenahay turjubaano la shaqeeya kooxdayada daawaynta si ay u bixiyaan adeegyada turjumaada ee Soomaaliga qaarna sidoo kale ku hadlaan Carabi. Haddii luqadaada koowaad ka timid meel kale oo adduunka ah markaa waxaan isticmaalnaa adeegga turjumaada taleefanka. Bukaanku sidoo kale waxay keeni karaan qaraabo si ay u tarjumaan." Arrinkii Cumar looma baahnayn turjumaan ujeedooyinka la-talinta caafimaadka, xubnaha qoyska ee ka qayb-galay la-tashigiisa waxay u noqdeen taageero.
- 16.2.45 Waxaan ognahay in Cumar loo gudbiyay urur dhaqan ahaan ku habboon inuu ka hadlo daawaynta iyo in kasta oo aanu ka qaybgelin, tan waxaa loo aqoonsan yahay dhaqan togan. Si kastaba ha ahaatee, wada hadal dhex maray guddoomiyaha iyo Nilaari xagaagii 2021, ayaa la isla gartay in aanay jirin daawayn ku takhasusay afka Soomaaliga oo la heli karo.

- 16.2.46 Baaritaan lagu sameeyay qaabka waadhka deegaanka, ayaa sheegaysa in waaxda deegaanka ay ka kooban tahay tirada ugu badan ee dadka ku nool Bristol ee ah qowmiyada Madaw ama Minority.
- 16.2.47 Isla dukumentigaas ayaa sheegay in Soomaaliya ay tahay dalka ugu sarreeya ee asal ahaan / meesha uu ku dhashay, saddex jeer ka sarreeya Jamaica, ku dhawaad shan jeerna ka sarreeya Pakistan. Tani waxay soo jeedinaysaa fursad lagu baaro wax-soo-saarka maxalliga ah ee khuseeya bulshada deegaanka Soomaalida.

(LO5) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi bixinta daawaynta af-soomaaliga ee takhasuska leh ee la heli karo ee aagga.

Falanqaynta Kooban ee Ixtiraamka Khadadka Muhiimka ah ee Weydiinta

Erayga 1 - Ka warqabka qoyska ee xadgudubka iyo caqabadaha ka warbixinta.

- 16.2.46 Waxaa marag ma doonto ah in Xasan iyo Cumar midkood uu xiriir xad-gudub ah dhex maray.

Erayga 2 - Isgaadhsiinta Hay'adaha

- 16.2.47 Dhaqanku wuxuu tixraacay adeegyada daryeelka caafimaadka dhimirka ee sare waxaana isla markiiba lagu wargaliyay natiijada gudbinta. Taariikhdu waxay sidoo kale muujinaysaa in dhaqanku uu sidoo kale leeyahay kulamo xidhiidhineed oo joogto ah oo lala yeesho khabiiirada caafimaadka dhimirka.
- 16.2.48 Dhaqanku wuxuu sidoo kale u gudbiyay Waddooyinka iyo Nilaari. Ma muuqato wax jawaab celin ah oo ka soo baxay labada hay'adood waxayna guddigu ku soo gabagabeeyeen in ay tahay wax aan macquul ahayn in dhaqanka la sii wado maadaama aysan jirin wax ku qasbaya bukaanada inay ka soo qaybgalaan oo mugga ayaa tani ka dhigaya hawl aan macquul ahayn in la qabto sabab la'aan. Si kastaba ha ahaatee, guddigu wuxuu soo gabagabeeyey in jawaab celinta jawaab-celinta ee wakaaladaha bukaanada loo gudbiyay la xoojin karo iyada oo la ogeysiinayo dhaqanka GP-ga.

(LO4) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka aasaasiga ah iyo sare in la siiyo macluumaad/cusbooneysiin laga bilaabo gudbinta Nilaari iyo ROADS.

Talo soo jeedin 1: Qaado tillaabooyinka lagu hubinayo in Nilaari iyo ROADS, oo leh oggolaansho ku habboon ay bixiyaan wararka ku saabsan u gudbinta bukaanka ee daryeelka aasaasiga ah (GP).

- 16.2.49 Natiiyooyinka qiimaynaha khatarta ayaa lagu wargeliyay qaab wakhtiyaysan, in kasta oo GP-gu uu qiray in mawduuca khatarta ahi aanu ahayn mawduuc gaar ah oo wada hadal ah.

Erayga 3 - Heerarka iyo Siyaasadda

- 16.2.50 Ma jiraan wax caddayn ah oo tilmaamaya in dhaqanku aanu shaqaynayn heerarka ku-dhaqanka mihnadlaha ah iyo siyaasadaha xadgudubka guriga iyo nidaamyada aan lagu dabaqi karin kiiskan.

Erayga 4 - Tallaabooyinka Wakaalada

- 16.2.51 GP-gu si joogto ah uma sameeyo qiimaynta khatarta ah ee ku saabsan khatarta naftiisa ama dadka kale, ee ku saabsan bukaanka la nool PTSD ama jirada dhimirka. U gudbinta waxa loo gudbiyaa daryeelka caafimaadka dhimirka ee labaad, kuwaas oo sameeyay qiimayn khatar ah oo loo gudbiyay GP-ga, inkasta oo aanay khusayn wada hadal gaar ah.

(LO2) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Hubi in wareejinta laga bilaabo dugsiga sare ilaa daryeelka aasaasiga ah ay ku jirto tixraac cad oo khatar ah.

- 16.2.52 Cumar waxaa loo yaqaanay nin lagu soo bandhigay rabshado halis ah oo ka dhacay Soomaaliya, waxaana uu ku jiray qiimeyntiisa khatarta ah, isagoo ka qeyb qaatay falal xun oo dagaal iyo falal kale oo ka dhacay UK.
- 16.2.53 Guddigu waxay aqoonsan yihiin mudnaanta jadwalka qiimeynta khatarta iyadoo la raacayo Waaxda Dhaqanka ugu Fiican ee Maareynta Khatarta, laakiin maanka ku hayaan saameynta kheyraadka ee bixinta tan dhammaan bukaannada. Waxay sidoo kale aqoonsadaan suurtagalnimada in lagu baro bukaannada si ay uga digtoonaadaan calaamadaha / ogeysiisyada baahida loo qabo in la raadsado caawimo, iyada oo la aqoonsanayo caqabadaha bukaannada ee leh fahamka aqoonsiga calaamadahan.

(LO3) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; *Faa'iidooyinka qiimaynta khatarta ah ee la qorsheeyay iyo wacyigelinta bukaannada si ay u aqoonsadaan calaamadaha hore ee isbeddelka dabeecadda iyo marka la raadsado daryeel caafimaad.*

Talo soo jeedin 2: Dib u eeg hab-maamuuska qiimaynta khatarta iyo maaraynta, iyadoo la hubinayo in (a) u hoggaansanaanta daawada loo tixgeliyo bukaannada taariikhda rabshadaha leh, (b) in qiimaynta kala-guurka ka dib loo qorsheeyay/lagu qabto kooxdan, (c) isbedbeddelka fahamka bukaanka ayaa la tixgaliyaa. iyo (d) in tan si cad loogu diiwaan geliyey wareejinta u dhaxaysa AWP iyo GP.

- 16.2.54 Guddigu waxay aqoonsan yihiin baahida loo qabo cilmi-baaris dheeraad ah oo ku saabsan cudurrada dhimirka, kuwa muujiyay kartida inay ku kacaan falal waxyeello halis ah iyo kuwa sii wada inay dilaan.
- 16.2.55 Caqabadaha Cumar iyo ka sii xumaanshaha caafimaadka dhimirka ayaa si habboon loogu daweeeyay daryeelka aasaasiga ah PT SD ee socda
Waxaa loo soo gudbiyay WADOOYINKA; wadahaadalo lala yeeshay asxaabtiisa dhakhtarka dhimirka wax ka bedelna lagu sameeyay daawadiisa. Maaddaama xaaladdiisu ay ka sii dartay, waxaa loo gudbiyay daryeelka caafimaadka dhimirka ee labaad si habboon bishii Maajo 2018.
- 16.2.56 *Erayga 6 - Dareenka Dhaqanka*
- 16.2.57 Dhaqanka GP-gu wuxuu isu muujiyaa inuu yahay mid xasaasi ah oo dhaqan ahaan leh, iyada oo loo marayo shabakadeeda wejiga dadweynaha iyo bixinta adeegyada tarjumaada ee bulshada deegaanka.

- 16.2.58 Cumar waxaa loo gudbiyay urur dhaqan ahaan ku habboon in laga hadlo daawaynta, in kasta oo aanu ka hawlgelin, tan waxaa loo aqoonsan yahay dhaqan togan. Si kastaba ha ahaatee, guddigu waxa ay ogaadeen in aanay jirin khubaro ku takhasusay daawaynta afka Soomaaliga oo la heli karo wakhtigaas, taas oo muujinaysa farqiga suurtogalka ah ee bixinta kooxda laga tirada badan yahay ee degaanka.

(LO5) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi bixinta daawaynta af-soomaaliga ee takhasuska leh ee la heli karo ee aagga.

Talo soo jeedin 3: In la horumariyo fahamka baahiyaha gaarka ah ee Bulshada Soomaaliyeed ee deegaanka (SC) ee dhinaca caafimaadka maskaxda oo ay ka mid yihiin; - Maxaa awood u siiya/hortagaya helitaanka taageerada SC oo si cad u tilmaamaysa daldaloolada bixinta. _____

Muddada 7 - Kordhinta

- 16.2.59 Eeg 16.2.47

Erayga 8 - Arrimaha Tababarka iyo Wacyigelinta

- 16.2.60 Dhaqanku waa dhaqan IRIS, mana jiraan wax shuruudo tababar ah oo la aqoonsaday oo ku saabsan wacyigelinta xadgudubka guriga.

16.3 Aragtida AWP

- 16.3.1 Guddoomiyuhu waxa uu laba kulan la yeeshay AWP iyo CCG, oo ka baxsan kulamadii guddiga ee rasmiga ahaa si ay u caddeeyaan arrimaha farsamada iyo weliba natiijooyinka IMR. Sidaas darteed, waxa uu guddoonka la siiyey tafaasiil ku saabsan warbixinta Falanqaynta Sababta keentay oo si degdeg ah loo soo gabagabeeyey dilka ka dib.
- 16.3.2 Intii lagu jiray muddada ku habboon, AWP waxay hal xiriir la yeelatay Cumar^{7dii} Juun 2018. Tani waxay ahayd qiimayn ay sameeyeen laba kalkaaliyayaal caafimaadka dhimirka ee diiwaangashan, ka dib markii uu u soo gudbiyay GP-ga. Saxiibkii Cumar ayaa u raacay qiimayntan.
- 16.3.3 Natiijadii ka soo baxday qiimaynta, warqad ayaa loo diray dhakhtarka Cumar oo sharraxaysa qorshahan soo socda:
- U gudbinta Nilaari ee daawaynta hadalka dhaqameed ee xasaasiga ah iyo faahfaahinta xiriirka la bixiyay.
 - Warqad taageero ah oo loo qoray PIP soo socota
 - kala hadal dawada la-taliyaha dhakhtarka dhimirka
 - Faahfaahinta sida loola xidhiidho waxa la siiyay khadka qalalaasaha ee Bristol²⁹ iyo meesha quduuska ah ee taageero fool ka fool ah³⁰.

Kiiska waxaa xidhay AWP.

²⁹ Nambarka telefoonka dhibaataada waxa loo heli karaa 24/7 kuwa ku jira xiisadda niyadeed ama maskaxda, oo ay maamusho Bristol MIND. 2021-Maayo-2024

³⁰ Hay'ad bixisa taageero kal-fadhi ah oo ku salaysan ad-hoc oo loogu talagalay dadka qaba niyad-jabka daran. 2021-Maayo-2024

- 16.3.4 AWP waxay raacday iimaylka GP-ga, kaas oo ku soo gabagabeeyey in calaamadaha Omar aysan u badneyn inay la socdaan dyskinesia daahitaanka waxayna soo jeediyeen beddelka daawadiisa ka hortagga niyad-jabka ee Citalopram una beddelo Mirtazapine 30mg. Waxay kaloo kula taliyeen Cumar inuu joojiyo qaadashada Tetrabenazine waxayna ku taliyeen baaritaanno jireed oo dheeri ah oo ku saabsan dhibaatooyinka daanka.
- 16.3.5 Kulan xiriirinta GP-ga ayaa dhacay dhowr toddobaad ka dib markii calaamadaha Cumar ee dyskinesia daahida ay hadda hoos u dhaceen, waxay ku celceliyeen talo ku saabsan joojinta Tetrabenazine, waxayna u jiheeyeen qorshaha sidii lagu taliyey qiimeyn dhowaan.
- 16.3.6 Kursigu wuxuu u xaqiijiyay GP-ga in Cumar aan lagu arag dhaqanka ilaa 6 bilood ka dib. Daawadiisii lama beddelin, Cumarna waxa uu sii waday in uu helo warqado ku celcelin ah oo daawadiisii asalka ahayd. Waxa uu sidoo kale xaqiijiyay in khatarta aan laga hadlin.

Qiimeynta khatarta

- 16.3.7 Guddigu waxay ogaadeen in AWP ay samaysay lix qiimaynood oo halis ah intii lagu jiray Sebtembar 2011 ilaa Juun 2018, oo keliya mid ka mid ah kaas oo dhacay muddadii ku habboonayd. Qiimaynta halista waxa ay dabooshaa dhawr meelood oo ay ka mid yihiin; khatarta nafsadda; khatarta dadka kale; khatarta dadka kale. Sahminta ka dib, guddigu waxay ogaadeen in AWP ay xustay tafaasiisha Cumar ee taariikhda xukunkiisa iyo xidhiidhka uu la leeyahay booliiska.
- 16.3.8 Arrinka ku saabsan sida loo sameeyo qiimeynta caafimaadka dhimirka iyo khatarta ayaa la baaray, guddiga waxay ogaadeen in qaab-dhismeedka la raacay loo yaqaan 5 P, taas oo ah.
- Soo Bandhigidda Dhibaataada - Maxay yihiin dhibaatooyinka ugu waaweyn xilligan?
 - Qodobbada la saadaalinayo - Ma jiraan wax la soo dhaafay oo laga yaabo in ay saameeyaan sida bukaanku hadda dareemayo?
 - Qodobada da'aya - Ma jiraan wax ka dhigay bukaanka dareen ka sii dara?
 - Qodobbada sii jiri kara - Maxaa caawin kara in dhibaataadu sii socoto?
 - Qodobbada ilaalinta - Ma jiraan wax caawiya?

Taariikhda Fara-qaadka Denbi-baarista

- 16.3.9 Cumar waa la yaqaanay AWP ka hor muddada ay khusayso. Xiriirkii hore waxaa ka mid ah:
- a) 1998-kii isagoo qaatay laba toddobaad oo ku saabsan xanuunka dhimirka ee qaadka oo lagu garto paranoia oo leh qofka labaad iyo saddexaad
 - b) 2003dii qiimayn aan rasmi ahayn markii uu ka warbixiyey niyadda oo hoosaysa, miyir beelka, maqalka codadka iyo qorshayaasha is-dilka. Waxa si aan rasmi ahayn loo seexiyay waadh maxalli ah oo iskii ayaa maalintii xigtay.
 - c) 2004-tii qiimeyn ka dib markii la qaatay xad-dhaaf, ka dib markii uu muran la galay lammaanihiisa. Wiil uu adeer u yahay ayaa sheegay in 10-kii maalmood ee la soo dhaafay laga saaray, uuna u maleeyay in dadku ay isku dayayeen inay sumeeyaan.
 - d) 2011kii waxa la wareegay Kooxda Caafimaadka Dhimirka ee Bulshada ee CBT iyo adeegyada xirfadaha. Ma uu hawlgelin.
 - e) Sannadkii 2013-kii ayaa la arkay isaga oo gacmaha is-goynaya, (oo u baahan in lagu shubo), waxaana la sheegay in uu qabo niyad-jabka, taas oo ay keentay dhimashadii ayeeyadii.

Khatarta Dadka kale

- 16.3.10 Iyadoo ka baxsan muddada ku habboon, dhacdooyinkani waxay muujinayaan dabeecadda joogtada ah ee xanuunka dhimirka Cumar, kaas oo lagu xukumay laba dembi oo dhaawac jireed oo daran oo liddi ku ah Qaybta 20 ee Dambiyada ka dhanka ah Sharciga Qofka (sida uu xusay Garsooraha Sharafta leh ee Blair QC) .

Dhacdooyinkan loo yaqaan AWP waxay muujinayaan awooddiisii hore ee uu ugu geysan lahaa waxyeelo halis ah dadka kale. Waxaa kaloo la xusay in Cumar intii uu ku jiray ciidanka Soomaaliya uu ku kacay rabshado xad dhaaf ah.

16.3.11 Si kastaba ha ahaatee, dhacdooyinkani waxay sidoo kale muujinayaan in iyada oo Cumar uu sannado badan la xanuusanayay jirro maskaxeed, ay jirtay waqtiyo xasilloon, oo uusan dareemin.

16.3.12 AWP waxay soo gabagabaysay inay jiraan arrimo khatar ah oo taagan oo aan firfircoonayn. Halista uu u leeyahay waxyeelada dadka kale ayaa loo qiimeeyay inay hoosayso.

Khatarta Nafta

16.3.13 Waxyaalihii hore ee Cumar uu la macaamilay AWP waa la xusay, sidoo kale waxaa jiray dhacdooyin kale oo is-waxyeelleeyay 2006 iyo 2004 markii uu is-waxyeelleeyay. Waxaa la soo gabagabeeyay in wakhtigaas khatarta uu naftiisa u leeyahay lagu qiimeeyay mid hoose.

Khatar ka timaada kuwa kale

16.3.14 In kasta oo ay hore u jireen rabshado gacan ka hadal ah oo u dhexeeya isaga iyo dadka kale, wakhtigaas qiimaynta khatarta ah ayaa lagu qiimeeyay mid hoose.

Kooban Khatarta

16.3.15 Guud ahaan, Falanqaynta Sababta Xididka waxay soo gebagebaysay in arrimaha khatarta ahi ay yihiin kuwo taagan, ku jira oo aan firfircoonayn. Waxay soo koobaysaa in "Ma jirin saadaal la duubay oo ku saabsan khatarta mustaqbalka" oo soo jeedinaysa baahida loo qabo in la tixgeliyo khatarta mustaqbalka. Daabacaaddeeda 'Qiimaynta iyo Maaraynta khatarta kuwa kale' Kuliyadda Royal ee Dhakhaatiirta Cilmi-nafsiga waxay leedahay, "Qorshaha iyo qorshe waa inay si gaar ah u qeexaan xaaladda hadda jirta oo ay sheegaan waxa la samayn karo si loo yareeyo khatarta mustaqbalka."³⁵ Sidaa darteed waxay u muuqataa inay jirtay fursad la lumiyay oo lagu tixgalin lahaa khataraha mustaqbalka, oo ay ku jiraan khatarta kuwa kale.

16.3.16 Isla tilmaantan ayaa iftiiminaysa "Taariikhda rabshadaha ama khatarta dadka kale aad bay muhiim u tahay", Falanqaynta Sababta Xididduna waxay si cad u tixraacaysaa in Cumar taariikhdiisii gacan-ka-hadalka ahaa ee loo yaqaanay nidaamka caddaaladda dembiyada iyo sidoo kale in uu la kulmay rabshadihii ka dhacay Soomaaliya la ogaa.

Qiimaynta Khatarta ee wakhtiga

16.3.17 Doodda guddigu waxay isku raaceen in qiimayn kasta oo khatar ahi ay tahay qiimayn wakhti ka dib, iyo in khatar kasta ay isbedbedesho. Tani waxay dhalisay dood ku saabsan marka AWP ay dhamaystirto qiimaynta halista. Waxaa la sheegay inay dhacaan (a) 'waqtiyada kala guurka' ama marka ay jiraan wax (b) 'dhacdo cusub'. Dhab ahaantii, tani waxay ku tiirsan tahay inuu jiro kiciye oo ka soo horjeeda qiimeynta khatarta la qorsheeyay.

16.3.18 Khatarta eexda dib-u-eegista, su'aashu waxay kacday haddii duruufo isku mid ah ay jiraan, halkii lagu tiirsanaan lahaa isbeddelka duruufaha, dhacdo cusub, qiimeynta khatarta 'ka-guurka ka dib' waa in la dhammeeyaa. Tan waxaa taageeray Waaxda Caafimaadka Dhaqanka ugu Wanaagsan ee Maareynta Khatarta oo ku talisa, "Qorshayaasha maareynta khatarta waa in ay ku jiraan taariikhaha loo qorsheeyay ee dib u qiimeynta, si aan si fudud loogu beddelin falcelinta qalalaasaha ama dhacdooyinka kale."³⁶

(LO3) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Jadwalka qiimaynta halista ka dib bixitaanka adeega.

16.3.19 Hagitaanku waxa uu sii wadaa in qorshayaasha maaraynta khatarta ahi ay saadaaliyaan waxa duruufaha keeni kara dib u eegis, siinta baaxadda adeegsadhaha ama daryeelaha si uu u codsado dib u

³⁵ Xigasho: Isha: [qiimayntaandmanagementrisktoothere.pdf](#) (Marin loo helay Agoosto 2021)

³⁶ Xigasho: [Daboolista Khatarta Maareynta Dhaqanka ugu Fiican \(publishing.service.gov.uk\)](#) (Marin loo helay Maarso 2021)

eegis. In kasta oo, RCA ama IMR midkoodna si gaar ah uga hadlin arrintan, RCA waxay tixraacaysaa Cumar in la siiyay faahfaahinta taageerada xasaradaha ee gudaha AWP iyo qaybta saddexaad (16.3.3). Waxa kale oo ay tilmaamaysaa Cumar oo uu la socday 'shaqaale taageere' kaas oo markii dambe loo aqoonsaday inuu ahaa saaxiibkii goobjoog ka ahaa wada-tashiga. Ma cadda doorka saaxiibku waxa uu ahaa, iyo waxa talo iyo tusaalayn la siiyay, taasoo keentay fursadda hubinta in saaxiibada weheliya, shaqaalaha taageerada iyo daryeelayaasha la siiyo macluumaad gaar ah.

Wadaagista Xogta

- 16.3.20 Si kastaba ha ahaatee tan sare, waxaan ognahay in Cumar uu la kulmay xilliyo kala-guur ah iyo/ama dhacdooyin ka dib qiimeyntan halista ugu dambaysa. Kii ugu horreeyay ee IS⁰¹ Diseembar 2018, markii ay soo baxeen warbixinno sheegaya inuu is-waxyeeleeyay, kii labaadna 8 -dii Janaayo 2019, markii uu tagay saldhigga booliiska ee la xiriira hanjabaad dil ah, wuxuu sameeyay gacan saddexaad. Waxaan ognahay in labada xaaladoodba, digniinaha ilaalinta aan la dhamaystirin kuwaas oo lagu tixgaliyo falanqaynta xidhiidhka booliiska. Sidoo kale, digniinta ilaalinta ama GP-ga midna kama aysan qaadin SWASFT imaanshaha 13^{-kii} iyo 14 -kii Diseembar. Dariiqa keliya, ee AWP laga yaabo in ay ku lug yeelan lahayd dheeraad ah waxay ahaan lahayd haddii Cumar lagu xidhi lahaa Xeerka Caafimaadka Dhimirka (MHA) ama haddii macluumaadka la helo oo soo dedejiya qiimaynta hoos timaada MHA. Waa arrin xaqiiqo ah in marnaba tan ay tixgaliyeen jawaab-bixiyeyaashii ugu horreeyay ee is-dhexgalkooda, loomana tixgeliyo inay lagama maarmaan u tahay daryeelka aasaasiga ah.
- 16.3.21 Intii lagu guda jiray kulamadii dhexmaray guddoomiyaha, AWP iyo CCG, waxaa muuqatay in iyada oo AWP ay ka warqabtay xukunkii Cumar hore, GP-gu ma uusan ka warqabin ilaa qiimeynta khatarta ah la wadaago Juun 2018. Si kastaba ha ahaatee, GP-gu dib uma soo celin, lamana diiwaangelin in wax gaar ah oo looga hadlay khatarta ay dhaceen.
- 16.3.22 Marka la tixgeliyo habka ugu wanaagsan iyo hagidda, Kuliyadda Royal ee Dhakhaatiirta Cilmi-nafsiga waxay leedahay "Haddii mas'uuliyadda qorshaha maamulka loo gudbiyo bukaan-socod kale ama adeeg, waa in loo dhiibaa si hufan oo cad."³⁷ Xaaladdan oo kale, la-taliyaha cilmi nafsiga ayaa u diray GP-ga wax ku saabsan qiimeyntiisa dhimirka¹²-ka Juun 2018 wuxuuna sidoo kale ka hadlay natiijooyinka 27kii Juun 2018 kulan xiriiriyaha GP-ga uu la qaatay lataliyaha. Ma cadda in IMR ama RCA ay ku jiraan macluumaadka ay ku jiraan wada hadal toos ah oo ku saabsan khatarta, in ay la socdaan diiwaannada GP-ga, ay soo jeedinayaan baahida loo qabo in mar walba la hubiyo in khatarta ay ku xiran tahay wareejinta rasmiga ah.

(LO2) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi in wareejinta laga bilaabo dugsiga sare ilaa daryeelka aasaasiga ah ay ku jirto tixraac cad oo khatar ah

Daawooyinka

- 16.3.23 Su'aasha ah in Cumar uusan qaadan daawadiisa ayaa ahayd mid hadal ah. Dhinaca kale, waxa ay ka caawisay maaraynta xanuunka dhimirka, dhinaca kale waxa la rumaysan yahay in ay ka qayb qaadanayso dyskinesia daahitaanka iyo in aanu qaadan daawadiisa ayaa loo aqoonsaday in ay saamayn xun ku leedahay xaaladiisa. In kasta oo daawaynta iyo qoritaanka daawadu ay ka baxsan yihiin baaxadda dib-u-eegista, saamaynta iyo khatarta ka iman karta in aanu daawadiisa qaadanayn ayaa laga hadlay. Dhowr arrimood ayaa la tixgeliyey oo ay ka mid yihiin:
- xaaladaha qofka bukaanka ah lagu qasbi karo inuu dawo qaato.
 - "U hoggaansanaanta Daawada",
 - ku xiran u hoggaansanaanta daawada, haddii xaaladda Anosognosia ay tahay arrin.

³⁷ Isha: https://www.rcpsych.ac.uk/docs/default-source/members/supporting-vou/managing-and-assessing-risk/assessmentandmanagementrisktoothere.pdf?sfvrsn=a614e4f9_4 (Marin loo helay Oktoobar 2020)

Ku gasbida bukaanka inuu dawo qaato.

- 16.3.24 Waxaa jira xaalado xaddidan oo ay sharci ku noqon karto in bukaanka la siiyo oggolaansho la'aan marka laga daweynayo bukaannada walaacyada caafimaadka jireed ama maskaxda. Marka sidaas la sameeyo waxaa laga yaabaa inay faa'iido leedahay in maskaxda lagu hayo farqiga u dhexeeya caafimaadka maskaxda iyo awoodda maskaxda.³⁸ Sababaha ayaa lagu qeexay hoos
- Haddii bukaan la dhigay cusbitaalka sida uu qabo Xeerka Caafimaadka Maskaxda (mararka qaarkood loo yaqaan qayb-qaybin).
 - Haddii bukaan laga soo saaray cusbitaalka iyadoo la raacayo qaybo ka mid ah Xeerka Caafimaadka Maskaxda, oo lagu dawaynayo amarka daawaynta bulshada (CTO).
 - Haddii bukaanka lagu qiimeeyay Xeerka Awooda Maskaxda in aanu lahayn awood uu ku ogolaado daawaynta oo la siiyo daawaynta danta ugu fiican, inkasta oo ay diidan yihiin.

Qodobadan midkoodna looma qaadan in lagu dabaqi karo kiiska Cumar.

U Hogaansanaanta Daawada

- 16.3.25 Garsoorayaasha oo soo koobaya, Garsooraha Sharafta leh ee Blair QC wuxuu arkay, *"Ma aadan lahayn fikradda ku saabsan sida aad u xanuunsan tahay, adigoo joojiyay qaadashada daawada bilo ka hor"*. Sidaa darteed way caddahay in u hoggaansanaanta daawadu loo arkay inay muhiim u tahay sharraxaadda dilka.
- 16.3.26 Ma cadda oo suurtagal ma noqon in si dhab ah loo go'aamiyo, in Cumar uu daawooyinkiisa qaatay ka hor ama ka dib u eegista AWP. Waxa laga og yahay GP-giisa, in Cumar uusan GP-ga arkin ka dib qiimeyntii AWP ee ku dhawaad 6 bilood iyo in daawadiisii aan waxba laga beddelin, laakiin uu sii waday inuu helo daawooyin hore loogu qoray oo ku celis ah.
- 16.3.27 _____ Si kastaba ha ahaatee, marka la tixgalinayo RCA iyo wadahalal lala yeelanayo wakiilka guddiga, u hoggaansanaanta daawadu midna lagama fikirin RCA, iyo/ama ma samayn qayb ka mid ah qiimaynta halista. Labada xaaladoodba waxa ay u muuqataa in ay tahay in ay ka muuqato qayb ka mid ah qiimaynta kasta oo khatar ah isla markiiba, iyo qayb ka mid ah qiimaynta kasta oo khatar ah oo mustaqbalka ah.

(LO6) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi sifooyinka u hoggaansanaanta dawada oo qayb ka ah borotokoolka qiimaynta khatarta iyo duubista

Anosognosia

- 16.3.28 Xaaladdan ayaa lagu tilmaamay inay tahay "awood la'aanta inuu ku garto xaqiiqada xaaladdiisa. Waa awood la'aanta qofka in uu aqbalo in ay qabaan xaalad u dhiganta calaamadahooda ama ogaanshaha rasmiga ah".³⁹ In kasta oo aysan caddayn in tani ay tahay sifo uu Cumar qaadan waayay dawooyinka, marka la eego duruufaha iyo garsoorayaasha oo soo koobaya, waxaa muhiim ah in la tixgeliyo si loogu sharraxo inuusan qaadan daawadiisa. Waxaa jira tiro maqaallo ah oo la heli karo kuwaas oo soo jeedinaya inay tahay sabab aan loo qaadan dawooyinka, sida goobta Maraykanka ee Isbahaysiga Qaranka ee Xanuunka dhimirka oo sharxaya "Aragti la'aanta sidoo kale waxay caadi ahaan keentaa qofka inuu ka fogaado daawaynta. Tani waxay ka dhigaysaa sababta ugu badan ee dadku u joojiyaan qaadashada daawadooda.

³⁸ Farqiga u dhexeeya awoodda maskaxda iyo caafimaadka dhimirka ayaa si ballaadhan u hadlaya in caafimaadka dhimirku ka kooban yahay fayobida nafsiiyeed iyo shucuureed ee qofka halka awoodda maskaxdu ay la xidhiidho awooddooda in ay go'aanno ku qaataan xaalado kala duwan. Labadu badanaa way is dhexgalaan oo haddii caafimaadka maskaxda qofka ay tahay mid saameynaysa awooddooda go'aan gaarista markaas waxaa laga yaabaa inay la'aan tahay awood maskaxeed. [Caafimaadka maskaxda iyo awoodda maskaxda \(hcsolicitors.co.uk\)](https://hcsolicitors.co.uk) (la galiyay Abriil 2022)

³⁹ Xigasho: [Anosognosia: Qeexid, Sababaha, Calaamadaha, Daawaynta, iyo in ka badan \(healthline.com\)](https://www.healthline.com/health/anosognosia) (Marin loo helay Agoosto 2021)

Iyo, sida ay inta badan ku weheliso xanuunka dhimirka ama waallida, fahan la'aanta waxay sababi kartaa dabeecad aan laga fiirsan ama aan **la rabin**.⁴⁰ Maqaal dheeraad ah ayaa soo jeedinaya, "Ka warqabka daciifka ah ee jirrada (anosognosia) waa dhibaato weyn sababtoo ah waa sababta kaliya ee ugu weyn ee shakhsiyaadka qaba schizophrenia iyo xanuunka laba-cirifoodka aysan qaadan daawooyinkooda."⁴¹ Isla ishani waxay tixraacaysaa tiro warbixino tacliineed ah oo ku xidhaya fahan la'aanta iyo habdhaqanka rabshadaha.

- 16.3.29 Inkasta oo "sababta iyo saameynta" anosognosia iyo dil aan lagu soo gabagabeyn karin dib u eegistan, waxay u muuqataa inay mudan tahay xiisaha wanaajinta ee qiimeynta khatarta ah.

(LO7) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi in isbedbedelka aragtida **bukaanka loo tixgeliyo inay qayb ka tahay borotokoolka qiimaynta khatarta ah.**

Daawaynta iyo Gudbinta

- 16.3.30 Natiijadii qiimaynta AWP waxay ugu dambayntii ahayd qorshe wax-ka-qabasho ku salaysan daryeelka aasaasiga ah sida lagu sharraxay cutubyada 16.3.2 ilaa 16.3.5 maadaama Cumar aanu buuxin heerkii daryeelka sare walaaciisa ugu weynina wuxuu ahaa waxa u muuqda inay yihiin calaamadaha waxyeellada soo raaca. dyskinesia daahid. Jawaabta kala soocidani waxay ku haboonayd heerka baahida iyo degdega ah ee lagu tilmaamay gudbinta iyo soo bandhigida wakhtigaas.
- 16.3.31 Si wax ku ool ah tixraacyada IMR waxay u fiirsadaan in aanay jirin (a) ma jiro wareeg hubinta hanti dhawrka ah oo ku saabsan u gudbinta Nilaari iyo (b) ay jirtay fursad la lumiyay oo lagu tixraaci lahaa Hagaajinta Helitaanka Daawaynta Cilmi-nafsiga (IAPT) taaso Cumar laga yaabo in uu helay daawaynta cilmi nafsiga ee PTSD gaarka ah ee aasaasiga ah. daryeel.

Wareega hubinta hantidhawrka ee ku saabsan u gudbinta Nilaari

- 16.3.32 Indho-indhayntan ayaa lagu sahamiyay kulan dhexmaray guddoomiyaha, CCG iyo wakiilka AWP. Marka laga hadlayo bartii waxbarasho ee ugu horreysay, Cumar waxaa loo jiheeyay dhanka Nilaari oo xiriir hore uu la lahaa balse aan hore u sii socon. La'aanta 'loop hanti-dhawrka' ayaa loo fahmay inay tahay si loo hubiyo laguna tijaabiyo haddii macmiil, Cumar kiiskan uu helay adeegyo. Arrimahan waxa lagu eegi doonaa iyada oo la raacayo falanqaynta CCG/ GP.

(LO4) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hagaajinta wareegyada hubinta ka dib u gudbinta wakaaladaha kale ee hubiya jawaab celinta macmiilka

Helitaanka IAPT

- 16.3.33 Marka la eego barta labaad ee waxbarashada waxaa la caddeeyay in takhaatiirta daryeelka sare aysan ka warqabin IAPT, oo ka soo horjeeda daryeelka aasaasiga ah oo aan ka warqabin. Qodobkan gaarka ah wuxuu ku xiran yahay talada hay'adda shakhsi ahaaneed;
- *Si kor loogu qaado wacyiga dariiqa PTSD oo dhamaystiran ee daryeelka aasaasiga ah*

(LO8) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi in shaqaaluhu ka warqabaan faragelinta IAPT ee PTSD ee daryeelka aasaasiga ah.

Sinaanta

- 16.3.3 AWP IMR waxa ay soo jeedisay talo "si loo aqoonsado doorka isku xidhka dhex galka adeegyada bulshada Somalida deegaanka". *Qoraaga RCA ayaa sharaxay 'Bulshada Soomaaliyeed waxaa la og*

⁴⁰ Xigasho: [Anosognosia | NAMI: Isbahaysiga Qaranka ee Xanuunka Dhimirka](#) (la galiyay Agoosto 2021)

⁴¹ Xigasho: [Wacyigelinta Naafada ah iyo Anosognosia ee Maskaxda III: Soo koobida Daraasada: Siyaasadda Cudurka Dhimirka Org](#) (la galiyay Agoosto 2021)

yahay in ay ka cago jiidayaan in ay ku lug yeeshaan adeegyada sharciga ah iyo doorka ay ku leeyihiin qaybta helista ee bixinta qaanuunka, si ay uga qayb qaataan wacyigelinta iyo xiriirka bulshadaas, tusaale ahaan ka-hortagga cunsuriyadda iyo sinnaan la'aanta (SARI)), waxay noqon kartaa hab lagu wanaajiyo wacyiga labada dariiqo iyo qaadashada. ' Qoraaga RCA waxa uu soo jeediyay talada "in lala shaqeeyo SARI si loo ogaado doorka isku xidhka dhex galka adeegyada bulshada Soomaalida ee deegaanka" iyada oo leh qodob ficil gaar ah "si loo aqoonsado laguna taageero hal ama laba shaqsi si loo horumariyo doorka isku xidhka shaqaalaha ee wacyigelinta/shabadhka bulshada Soomaalida".

- 16.3.35 Soo jeedinta ah in SARI laga yaabo inay door ka ciyaarto sidii wax looga qaban lahaa diidmada bulshada Soomaaliyeed ee ku lug lahaanshaha adeegyada sharciga ah ee la xiriira caafimaadka dhimirka, ayaa keentay dhowr tixgalin, oo ay ku jiraan fahamka doorka SARI iyo sinnaanta ballaaran.
- 16.3.36 SARI waxaa la aasaasay 1988 doorkeedana waxaa lagu sifeeyay inay tahay "wakaalad adeegsade/bulsheed u jihaysan oo siisa taageero iyo talo dhibanayaasha nacaybka waxayna horumarisaa sinnaanta iyo xidhiidhka wanaagsan ee ka dhexeeya dadka leh sifooyin la ilaaliyo sida sharcigu qeexayo."⁴²
- 16.3.37 Caqabadka ka jirta ka-qaybgalka bulshada Soomaaliyeed si ay ula falgalaan adeegyada caafimaadka dhimirka waa mid adag. Waa arrin ay garteen asxaabta iyo xubnaha qoyska Cumar oo iftiimiyay ceebta la xiriirta cudurka.
- 16.3.38 Xeerka Xuquuqul Insaanka ee 2010 wuxuu naafanimada ku qeexayaa "qofku waa naafo haddii iyada ama iyadu ay leedahay naafo jireed ama maskaxeed taas oo saameyn xun oo mudda dheer ah ku leh awoodda qofkaas uu u leeyahay inuu qabto hawl maalmeedka caadiga ah".⁴³ Cumar ayaa shaki la'aan la kulmay qeexitaankan. Sharciga sinnaanta ee 2010 wuxuu dhigayaa mas'uuliyiinta dawladda inay:
- ka saar ama yarayso khasaaraha soo gaadhay dadka sababtoo ah sifo la ilaaliyo.
 - daboolo baahiyaha dadka leh sifooyinka la ilaaliyo.
 - ku dhiiri geli dadka leh sifooyin la ilaaliyo inay ka qayb qaataan nolosha guud iyo hawlaha kale⁴⁴
- 16.3.39 Marka la eego talooyinka IMR iyo RCA, waxaa muuqata in ay jirto waajib ah in la raadiyo hagaajinta waddooyinka u dhexeeya bulshada Soomaaliyeed iyo bixinta adeegga caafimaadka dhimirka taasoo hubinaysa in hay'adaha ay ka soo baxaan waajibaadka hoos yimaada sharciga sinnaanta iyo wanaajinta kalsoonida bulshada Soomaaliyeed si ay ula macaamilaan. adeegyada. Tani waxay ku xiran tahay talada hay'ad gaar ah.
- Si loo aqoonsado doorka isku xidhka dhex galka adeegyada bulshada Soomaalida ee deegaanka

(LO5) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hagaajinta helitaanka adeeg dhaqan xasaasi ah oo bulshada dhexdeeda ah.

Falanqaynta Kooban ee Ixtiraamka Khadadka Muhiimka ah ee Weydiinta

Erayga 1 - Ka warqabka qoyska ee xadgudubka iyo caqabadaha ka warbixinta.

- 16.3.40 Waxaa marag ma doonto ah in Xasan iyo Cumar midkood uu xiriir xad-gudub ah dhex maray.

Erayga 2 - Isgaadhsiinta Hay'adaha

- 16.3.41 Waxa jira caddaymo ku saabsan xidhiidhka wakhtiga ku haboon ee u dhexeeya la taliyaha AWP iyo

⁴² Isha: <https://www.sariweb.org.uk/who-we-are/about-sari/> (la galiyay Oktoobar 2020)

⁴³ Isha: <https://www.equalityhumanrights.com/en/equality-act/protected-characteristics#disability> (La helay Diseembar 2019)

⁴⁴ Xigasho: <https://www.citizensadvice.org.uk/law-and-courts/discrimination/public-sector-equality-duty/what-s-the-public-sector-equality-duty/> (La helay Diseembar 2019)

GP-ga marka la eego daawaynta Cumar, inkasta oo GP-gu uu qiray in mawduuca khatarta ahi aanu ahayn mawduuc gaar ah oo wada hadal ah.

- 16.3.42 Waxaa jirta fursad lagu diiwaangeliyo isgaarsiinta cad ee mawduuca qiimeynta khatarta oo ay ku jirto wadaagga qiimeynta khatarta dhabta ah.

Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi in wareejinta laga bilaabo dugsiga sare ilaa daryeelka aasaasiga ah ay ku jirto tixraac cad oo khatar ah.

Talo soo jeedin 2: Dib u eeg hab-maamuuska qiimaynta khatarta iyo maaraynta, adoo hubinaya taas (a) U hoggaansanaanta dawada waxaa loo tixgaliyaa bukaanada leh taariikh rabshado, (b) in qiimaynta kala-guurka kadib loo qorsheeyay/lagu qabto kooxdan, (c) isbedbeddelka aragtida bukaanka ayaa la tixgaliyaa iyo (d) in tan si cad loogu diiwaan geliyey wareejinta u dhaxaysa AWP iyo GP

- 16.3.43 Ka dib markii Cumar u gudbiyay Nilaari, ma jirin wax dammaanad ah oo xigay oo ku saabsan waxtarka gudbintaas.

(LO4) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Tixgeli mudnaanta fulinta wareegyada hubinta ka dib u gudbinta wakaaladaha kale.

Talo soo jeedin 1: Qaado tillaabooyinka lagu hubinayo in Nilaari iyo ROADS, oo leh oggolaansho ku habboon ay bixiyaan wararka ku saabsan u gudbinta bukaanka ee daryeelka aasaasiga ah (GP).

Erayga 3 - Heerarka iyo Siyaasadda

- 16.3.44 Ma jiraan wax caddayn ah oo tilmaamaya in dhaqanku aanu shaqaynayn heerarka ku-dhaqanka mihnadlaha ah iyo siyaasadaha xadgudubka guriga iyo nidaamyada aan lagu dabaqi karin kiiskan.

Erayga 4 - Tallaabooyinka Wakaalada

- 16.3.45 Qiimaynta iyo ficilada ayaa la sameeyay waqti ku haboon waxaana loo arkay inay khatar ku tahay nafta, dadka kale iyo kuwa kale, iyadoo la tixgalinayo arrimo badan oo ay ka mid yihiin taariikhda gacan ka hadalka Cumar.

- 16.3.46 AWP laguma wargelin wax isbeddel ah ama dhacdooyin laga yaabo inay kiciyeen qiimayn khatar dheeraad ah ka dib markii laga saaray adeeggooda sida shilalka is-waxyeeleynta ama hanjabaadda mid kale (Diisambar 2018 iyo Janaayo 2019).

- 16.3.47 Guddigu waxay qireen in taariikhda rabshadaha Cumar loo tixgeliyey qiimeynta khatarta ah. Si kastaba ha ahaatee, waxaa jiray fursado lagu wanaajinayo habka qiimeynta khatarta iyadoo la qorsheynayo qiimeynta halista iyadoo la raacayo hagida, sidoo kale aqoonsiga arrimo kale sida u hoggaansanaanta daawada iyo isbedbeddelka aragtida bukaanka waxay u qalmi kartaa ka mid noqoshada gaarka ah ee habka. Indho-indhayntan waa in lala arko iyadoo lala kaashanayo falanqaynta CCG/GP.

(LO6 iyo LO7) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Si loo hagaajiyo borotokoolka qiimaynta khatarta, iyadoo la hubinayo in qiimayntu ay xisaabta ku dareyso u hoggaansanaanta daawada, isbedbeddelka aragtida bukaanka iyo sidoo kale hubinta in qiimaynta loo qorsheeyay kala-guurka ka dib bukaanada leh taariikh rabshado la diiwaangeliyay.

Talo soo jeedin 2: Dib u eeg hab-maamuuska qiimaynta khatarta iyo maaraynta, adoo hubinaya taas (a) U hoggaansanaanta dawada waxaa loo tixgaliyaa bukaanada leh taariikh rabshado, (b) in qiimaynta kala-guurka kadib loo qorsheeyay/lagu qabto kooxdan, (c) isbedbeddelka aragtida bukaanka ayaa la tixgaliyaa iyo (d) in tan si cad loogu diiwaan geliyey wareejinta u dhaxaysa AWP iyo GP

- 16.3.48 Dhakhaatiirta daryeelka sare ka warqab la'aanta fursadaha IAPT waxaa aqoonsaday qoraaga IMR waxayna ahayd mawduuca talada hay'ad gaar ah.

(LO8) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hubi in shaqaaluhu ka warqabaan faragelinta IAPT ee PTSD ee daryeelka aasaasiga ah.

Jawaab: Talada hay'ad gaar ah si kor loogu qaado wacyiga dariiqa PTSD ee daryeelka aasaasiga ah waxaa loola jeedaa

Muddada 5 ■ Xadka

- 16.3.49 Ma jirin wax caddaynaya xadgudubka guriga oo muuqda oo la tixgelinayo.
- 16.3.50 Heerarka faragelinta caafimaadku waxay u muuqdaan kuwo saami ah waxaana lagu falanqeeyay waqti ku habboon. (GP ilaa AWP).
- 16.3.51 AWP laguma ogeysiin shilal kale oo muujinaya hoos u dhac ku yimi caafimaadka maskaxda ee Cumar.

Erayga 6 - Dareenka Dhaqanka

- 16.3.52 AWP waxay ku qiratay IMR-kooda inay jirto wacyigelin la'aanta faragelinta cilmi-nafsiga ee takhasuska ah ee dhaqan ahaan la heli karo ee PTSD ee daryeelka aasaasiga ah waxayna sameeyeen hal hay'ad talobixin arrintan la xiriiira. Maqnaanshaha daawaynta ku-hadalka af-soomaaliga ee takhasuska leh ee lagu xusay falanqaynta GP-ga (paragraph 16.2.58) ayaa iyaduna meeshan khusaysa.

(LO5) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hagaajinta helitaanka adeeg dhaqan xasaasi ah oo bulshada dhexdeeda ah,

Talada wakaalad kali ah: Si loo aqoonsado doorka isku xidhka ee helida adeegyada bulshada deegaanka Soomaalida. +

Talo soo jeedin 3: In la horumariyo fahamka baahiyaha gaarka ah ee Bulshada Soomaaliyeed ee deegaanka (SC) ee dhinaca Caafimaadka Maskaxda oo ay ka mid yihiin; - Maxaa awood u siiya/hortagaya in SC ay hesho taageero oo si cad u tilmaamta daldaloolada bixinta.

- 16.3.53 Sheeko kale waxay noqon kartaa in adeegyada sharciga ah ay u baahan yihiin inay ka shaqeeyaan ka qaybgalka iyo dhisidda kalsoonida bulshada Soomaaliyeed.

Muddada 7 - Kordhintaa

- 16.3.54 Ma jirin wax cadeymo ah oo la soo bandhigay oo muujinaya in kiiska Cumar uu mudan yahay in uu sare u kaco oo loo gudbiyo maamulka sare.

Erayga 8 - Arrimaha Tababarka iyo Wacyigelinta

- 16.3.55 Ma jirin wax caddayn ah oo ku saabsan tababbarka iyo wacyiga la xidhiidha xadgudubka guriga oo muuqda.

16.4 Aragtida Adeegyada Guriyeynta iyo Mulkiilaha Golaha Magaalada Bristol

- 16.4.1 Cumar oo kaliya ayaa lagu yaqaanay BCC H&LS, isagoo kireyste ahaa dhowr sano. Ku lug lahaanshaha Cumar waa mid xadidan oo inta badan la xiriirta dayactirka caadiga ah iyo taariikhda kiiska maamulka kirada. Arrimaha kale ee muuqda waxaa ka mid ah taageerada ilmo adeer iyo tixraac caafimaadkiisa maskaxeed iyo khatarta suurtagalka ah ee dadka kale.

Maareynta Kirada

- 16.4.2 BCC H&LS waxay leeyihiin taariikh balaadhan oo la xidhiidha Omar la socodka lacagaha kirada ah. Mid ka mid ah qodobbada gacan ka geysta dhibaataada dhaqaale ayaa ah ku soo rogida 'lacag la'aan, haddii kale loo yaqaan 'canshuurta qolka jiifka'.⁴⁵ Sida ku cad isbeddellada, kiraystayaasha ku jira guriyeynta bulshada waxaa laga dhimay dheeftooda 14% haddii ay haystaan qol jiif oo firaaqo ah ama 25% haddii ay haystaan laba ama ka badan. Ma uusan jeclayn in uu raadsado Lacag-bixinta Guriyeynta ee Khaaska ah oo waxa uu bilaabay in uu soo kordhiyo deymo dheeraad ah. Si kastaba ha ahaatee, 2015, markii Cumar ina-adeerkii uu bilaabay inuu la noolaado, tani waxay la macno tahay inuusan sii haynin gurigiisa oo dacwaddan way joogsatay

⁴⁵ Xigasho: <https://www.gov.uk/government/news/housing-benefit-reform-removal-of-the-spare-room-subsidy-fact-sheet> (Marin loo helay 20^{kii} Sebtembar 2019)

inay dhaqan gasho. IMR ayaa lagu aqoonsaday barta waxbarasho ee wakaalad shaqsiyeed marka la eego bartan, maadaama nidaamka maamulka BCC H&LS aan la cusboonaysiin si loo muujiyo degane dheeraad ah. Tani waxay ku xiran tahay talada hay'adda.

- *Tababarka lagu hubinayo in saraakiishu ay yaqaaniin sida iyo goorta loo cusboonaysiinayo liisaska deganeyaasha ee nidaamka maamulka BCC H&LS.*

[(LO9) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Si loo hubiyo in xogta deganaanshaha guryaha la cusboonaysiiyay.

Isgaarsiinta Gudaha

- 16.4.3 Bishii Maarso 2017 waxaa la tuhunsanaa in Cumar uusan ku nooleyn gurigiisa oo ah guri weyn iyo guri oo uu kireynayo dhammaan hantida. Kooxda Hantidhawrka Gudaha ee Golaha Deegaanka ee Bristol ayaa helay amar maxkamadeed oo ka dhan ah Cumar. Dalabkani kama soo bixin nidaamyada BCC H&LS ilaa uu dalabku dhacay. Waxa maxkamadda lagu heshiiyey in Cumar uu bixiyo dukumentiiyo muujinaya hawlihiisa jireed ee ciwaanka ee uu sii wadi lahaa ciwaanka golaha deegaanka ee Bristol saddexdii biloodba mar. Arintan ayaa lagu macneeyay iyadoo ay jireen xiliyo uusan Cumar la xiriirin hay'adaha iyadoo mudadii u dhaxeysay 2017 ilaa 2018 aysan dhicin dhacdooyin la taaban karo, balse waxaa la ogaaday fursad waxbarasho oo u furan BCC H&LS oo ah jiritaanka maxkamada. Dalabka kama soo bixin nidaamka BCC H&LS ilaa dhowr bilood ka dib. Tani waxay ku xiran tahay talada hay'ad gaar ah.

Dib u cusbooneysi Kooxda Hantidhawrka Gudaha iyo BCC H&LS wadaaga habdhaqanka macluumaadka oo u kaydiya si sax ah marka guryaha BCC ay sameeyaan talaabooyin la qaaday tusaale ahaan amar maxkamadeed si loo caddeeyo deganaanshaha.

[(LO10) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Hubi in diiwaannada maxalliga ah ee hanti-dhowrka ay ka muuqdaan nidaamyada H&LS ee BCC.

Xiisaha Xirfadeed iyo Taageerada kuwa kale

- 16.4.4 Waxa la xusay in Cumar ina-adeerkii uu Cumar la soo guuray May/June 2016. Tani waxay la macno tahay inuusan sii haynin gurigiisa oo 'canshuurta qolka jifka' ay joojisay in la dabaqo. Tani waxay Cumar ka caawisay dhinaca dhaqaalaha, waxaana la xusay in ina-adeerkii uu ka caawin jiray daryeelkiisa. Arrinkaas waa la baadhay oo guddidu waxay ka war heshay Cumar iyo ina-adeerkii waxay ka soo qayb galeen xafiisyada BCC H&LS waxaana loo qoray warqad uu ku doonayo in ilma-adeerkii uu magaciisa uga hadlo arrimaha kiraynta. Si kasta oo ay ahaataba warqaddaasi, heerka uu gaarsiisan yahay ku lug lahaanshiyaha ina-adeerku waxa lala eegtay BCC H&LS, maadaama Cumar uu si toos ah warqado uga helay. Waxaa lagu macneeyay in tani ay tahay qaab taageero aan rasmi ahayn, laakiin Cumar ayaa weli ah kireystaha ay BCC H&LS wax ka qabato arrimaha kiraysiga. Ina-adeerku si sharci ah uma matalin magaca Cumar, balse waxay si rasmi ah u dhigaysaa in kiraystayaasha ay u ogolaadaan qof inuu la hadlo magaciisa. Waxay u muuqataa in qaraabada u dhaqmaya magaca kireystaha aysan ahayn wax caadi ah.
- 16.4.5 Guddidu waxay sii tixgalisay ilaa heerka uu ina-adeerkii 'daryeelay Cumar oo ay damceen inay fahmaan heerka daryeelka looga baahan yahay. Waxa laga yaabaa in ay ahayd in daryeelku ahaa mid aad u yar oo aan ka badnayn taageero, sida caawinta wax iibsiga. Taa beddelkeeda, shuruudaha ayaa laga yaabaa inay ahaayeen kuwo aad muhiim u ah. Waqtigan xaadirka ah, BCC H&LS waxay ogaatay in Cumar uu hore u qabay jirro dhimir, sidaas darteed waxaa lagu doodi karaa in heerka taageerada loo baahan yahay ay ka faa'iidaystaan karto xiisaha xirfadeed ee dheeraadka ah si loo hubiyo sababta uu ugu baahan yahay taageero iyo in kale inay kuwani la mid yihiin. baahida daryeelka iyo taageerada. Fursado dheeraad ah oo lagu sahaminayo xaaladiisa ayaa soo baxay dabayaaqadii sanadka.
- 16.4.6 4-tii Agoosto 2016, mar ay Cumar wada sheekaysanayeen oo ku saabsanaa kiradiisa, waxaa la ogaaday inuu taageero ka helay adeerkiis iyo inuu la kulmay niyad jab. ^{15kii} Noofambar, wadahalad dheeraad ah ayaa ka dhacay ijaarkiisa, wada sheekeysigii ugu horreeyayna, taariikhdi hore waxay xustay 'si daacad ah, wuxuu u muuqdaa mid ku wareersan xaaladda oo dhan. Fadlan qof ma u soo

celin karaa wacitaan. Dib ayaa loo soo wacay, waxaana sii socday doodaha ku saabsan kiradiisa. Intii lagu guda jiray wicitaanka dib-u-soo-celinta 'foomka heerka adeegga xiriirka macaamiisha (CCSS) waa la dhameystiray, tani waxay xustay in Cumar uu qabay niyad-jab. Si kastaba ha ahaatee, tan laguma sii balaadhin. Qoraaga IMR waxa uu xusay in xidhiidh kaas la mid ah uu jiray sanadkii 2010 (kahor wakhtiga ay khusayso) markii Cumar uu ku wargaliyay BCC H&LS in cusbitaalka loo dhigay caafimaadkiisa dhimirka, mana jirin xog dheeraad ah oo la raadiyay. Dhameystirka CCSS waxaa loo aqoonsaday fursad lagu sugo macluumaad dheeri ah oo laga yaabo inay bixiso macluumaadka lagu caawinayo fahamka duruufaha kireystaha waxayna ku xiran tahay talada wakaalad gaar ah taasoo keentay su'aalo cusub oo qoraal ah gudaha adeegga taageerada macaamiisha;

- *Foomka adeegga maamulka kirada ee CCSS in dib loo eego si loo hubiyo in su'aalo dheeraad ah oo khuseeya lala socdo macmiilka. Tani waa si foomku u sameeyo sidii loo abuuray oo loogu talagalay; in loo dhaqmo sidii hab lagu taageerayo joogteynta kireysiga ee horay loola socdo kiraystaha.*

(LO11) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Si aad u noqoto mid 'xirfadeed u xiiso badan' oo isku day oo aad si qoto dheer u fahanto duruufaha macmiilka.

- 16.4.7 In kasta oo talada la soo dhawaynayso, haddana waxa laga yaabaa in qofku ku doodo in ay jireen dhawr digniinoood oo suurtagal ah, tusaale ahaan in Cumar la og yahay in hore looga daweeeyey arrimo la xidhiidha caafimaadka dhimirkiisa, waxa uu lahaa qof ka caawiya daryeelkiisa, waxa ku dhacay niyad-jab iyo hal mar. Taleefoon, wuxuu ka dhawaaqiyay inuu wareersan yahay; Kaas oo ka faa'iidayisan karay xiisaynta xirfadeed ee soo hagaagtay si loo tixgeliyo xaaladdiisa si dhammaystiran.
- 16.4.8 Xeerka Daryeelka 2014 wuxuu qeexayaa u-qalmitaanka daryeelka iyo baahiyaha taageerada marka loo eego imtixaan saddex-heer ah;

- Xaalad 1-** Baahida daryeelka iyo taageerada qofka weyni waxay ka timaaddaa ama la xidhiidho jirro ama jirro jireed ama maskaxeed oo aanay sababeen arrimo kale oo duruufeed;
- Xaalad 2-** Natijadu waxay tahay baahida qofka weyn, qofka weyni ma awoodo inuu gaaro laba ama in ka badan natiiyooyinka lagu qeexay xeerarka:
- Maareynta iyo ilaalinta nafaqada
 - Ilaalinta nadaafadda shakhsi ahaaneed
 - Maareynta baahiyaha musqusha
 - In si habboon loo xidho
 - Awood u yeelashada isticmaalka guriga qofka weyn si badbaado leh.
 - Ilaalinta deegaanka guriga lagu noolaan karo
 - Horumarinta iyo ilaalinta qoyska ama xiriirka kale ee shakhsi ahaaneed
 - Helitaanka iyo ka qaybgalka shaqada, tababarka, waxbarashada ama iskaa wax u qabso
 - Isticmaalka tas-hiilaadka ama adeegyada lagama maarmaanka u ah bulshada deegaanka, oo ay ku jiraan gaadiidka dadweynaha, iyo tas-hiilaadka madadaalada ama adeegyada
 - Gudashada mas'uuliyad kasta oo daryeel oo qofka weyni u leeyahay ilmaha.
- Xaaladda 3- Natiiyo** la'aanta in la gaaro natiiyooyinkan, waxaa jirta, ama ay u badan tahay, inay saameyn weyn ku yeelan karto fayo-qabka qofka weyn. ⁴⁶

- 16.4.9 Waxaan ognahay in Cumar uu awoodi waayay inuu shaqo raadsado taasina ay ka mid tahay waxyaabaha la cayimay, balse lama oga, isla markiibana ma muuqato, haddii uu awoodi waayay inuu natiiyo kale gaaro. Intaa waxaa dheer, machadka daryeelka bulshada ee heer sare wuxuu sidoo kale xusayaa in saameyn kasta oo muhiim ah ay noqon karto natijada saameynta isugeynta. Tani waxay ka dhigan tahay in shakhsigu uu lahaan karo baahiyo dhowr ah oo ka mid ah natiiyooyinka u-qalmitaanka, laga yaabee heer aad u hooseeya, laakiin maadaama baahiyahani ay saameeyaan qofka qaybaha kala

⁴⁶ Isha: <https://www.scie.org.uk/care-act-2014/assessment-and-eligibility/eligibility/criteria-adults-care.asp> (Marin loo helay Noofambar 2019)

duwan ee noloshooda, guud ahaan saameynta shakhsi ahaaneed waa mid muhiim ah.⁴⁷ Tixgelintan weligood ma kala go'an oo waxay u baahan yihiin xiiso xirfadeed iyo maskax wax weydiin leh. Xagga Cumar, tani waxay la macno noqon lahayd in si buuxda loo tixgaliyo kiiskiisa iyo in diiradda la saaro qodobka soo bandhiga ee isaga oo ku dhibtoonaya bixinta kiradiisa. Waxaa intaa dheer, tixgelin sidoo kale waxaa laga yaabaa in la tixgeliyo feejignaanta ilaalinta iyo/ama calaamadaynta Omar iyo saaxiibkii/daryeelaha adeegyada dadka waaweyn. Taas macnaheedu maaha inuu xaq u lahaan lahaa.

- 16.4.10 Markii la sahamiyay nidaamka tababbarka maxalliga ah, wakiilka guddigu wuxuu ku taliyay inay jiraan tababaro ilaalin ah oo qasab ah oo loogu talagalay shaqaalaha guryeynta, oo ay weheliso bixinta Wacyigelinta Caafimaadka Maskaxda iyo tababbarka Gargaarka Degdegga ah ee Caafimaadka Maskaxda oo la heli karo.
- 16.4.11 14^{-kii} Diseembar 2018, waxaa soo baxday fursad kale oo lagu tixgelinayo xaaladda Cumar markii saaxiibkii uu soo wacay si uu ugala hadlo helida ogolaanshaha si uu ugala hadlo xaaladdiisa. Sheekadaan, Cumar saaxiibkiis waxay la wadaagtay inay ka welwelsan yihiin isaga, oo mararka qaarkood u diido inay gasho gurigiisa, sidaas darteed ma aysan hubin inuu fiican yahay. Saaxiibkii waxa uu ku tilmaamay in Cumar aanu awoodin in uu hadlo oo uu neefsado. Waxaa la siiyay talo wax ku ool ah oo ku saabsan la hadalka NHS ama wac ambalaas. Marka la tixraaco taariikhda taariikhda, waxaan ognahay in adeegga ambalaasta la soo wacay iyo in maalin ka hor booliiska iyo adeegga ambalaaska ay heleen wicitaano la xiriira isdifaaciddiisa. Taariikhda BCC H&LS waxay keenaysaa su'aasha, 'malaha wuxuu u baahan yahay TSO (Sarkaalka taageerada kireysiga)?' Ma jiro xog dheeraad ah oo la diiwaangeliyay oo sheegaysa in Cumar loo gudbiyay si uu taageero uga helo TSO inkastoo ay si cad u ahayd tixgelin.
- 16.4.12 Waxaa la isku raacay wakiilka guddiga in tani ay ahayd fursad la lumiyay si loo helo macluumaad dheeri ah, lana hubiyo dabagal iyo taageero. Si kastaba ha ahaatee, 'qorista' cusub ee ka dhex jirta xarunta adeegga macaamiisha taas oo hadda hubin doonta in Cumar loo calaamadeeyay la socodka iyo/ama abuuri doonta digniin ilaalin ah.

(LO12) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Si aad u dhiirigeliso 'doonista xirfadda', raadso macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan daryeelka kiraystaha iyo inaad 'Ka fikirto Badbaadinta' markaad la shaqaynayso kireystayaasha/macaamisheeda.

Taageerada Kiraystayaasha

- 16.4.13 Taageerada iyo la-talinta kiraystayaasha ay wajahaan dhibaato joogta ah ayaa lagu eegay dib u eegista. Dhowr ikhtiyaar oo loogu talagalay kiraystayaasha ayaa la iftiimiyay, oo ay ku jiraan; La-taliyayaasha macaamiisha ee Golaha Adeegga Muwaadinka ee Golaha Deegaanka ee Bristol ama sarkaal guriyaynta u gudbinta taageerada isagoo sii maraya Diiwaanka Taageerada Guriyeynta taasoo Adeegga Talobixinta Xuquuqda iyo Lacagta (WRAMAS)/Adeegga Taageerada Kiraystaha la raadin karo si ay uga caawiyaan kiraystaha sii jiristooda, kordhinta faa'iidooyinka, u gudbinta Xarunta Waxtarmada Soomaalida ee Bristol.
- 16.4.14 Mareegta Golaha Magaalada Bristol, doorka Saraakiisha Guriyeynta ee kiraystayaasha koonsalka ayaa lagu tilmaamay inay
- ka caawiyaan kiraystayaasha golaha inay fahmaan waxa laga filayo kirayste ahaan.
 - kala hadlaan kiraystayaasha qiimaynta kiraysigooda ka hor iyo lix booqasho kirayste cusub todobaadkiiba wixii ku saabsan waxa laga filayo koonsalka.
 - xaqiijiyaan in guryaha golaha deegaanka la daryelo lana dayactiro.
 - xaqiijiyaan in kiraystayaasha ay heli karaan taageerada saxda ah haddii ay qabaan dhibaatooyin xagga waxbarashada ah ama arrimaha caafimaadka jidhka ama maskaxda.
 - qaadaan tallaabo dhaqangelin ah kireystayaasha ku lug leh dhaqamada bulshada lidka ku ah ama ku xad-gudbinaya shuruudahooda kireysiga.
 - kala shaqeeyaan adeegyada kale sida Booliiska, Adeegga Bulshada iyo SARI si loo hubiyo in kiraystayaasha ay badbaadsan yihiin oo la taageero.

⁴⁷ Xigasho: [Maxay ka dhigan tahay saameyn weyn? I go'aaminta u-qalmitaanka sharciga daryeelka 2014 I SCIE](#) (La galiyay Maarso 2021)

• kala shaqeeyaan kiraystayaasha si ay u codsadaan maalgelinta mashaariicda lagu horumarinayo bulshadooda.⁴⁸

16.4.15 Iyadoo shabakadu ay si waxtar leh u calameyso taageerada wakaaladaha xasaasiga ah ee dhaqanka sida Wadajirka u istaaga ka hortagga midab-takoorka iyo sinnaan la'aanta (SARI), waxaa la arkay in marin-haweedka hore ee mareegaha uu yahay Ingiriis oo keliya. Si kastaba ha ahaatee, BCC H&LS waxay leeyihiin digniino ku saabsan nidaamyadooda halkaas oo caqabadaha luqaddu ay sababi karaan dhibaato xagga isgaarsiinta waxtarka leh. BCC H&LS waxay kaloo sheegeen inay la shaqeeyaan kooxda horumarinta bulshada ee ku saabsan barnaamijyada shaqada ee qorshaysan, si loo hubiyo in dhammaan kiraysteyaashooda ay ka warqabaan horumarinta iyo horumarinta shaqooyinka.

Khatarta Dadka kale

16.4.16 Nidaamyada BCC H&LS ayaa shaqaalaha uga digay Cumar inuu yahay khatar la aamini karo. Middaani waxay la xiriirtaa soo gelitaan 2008-dii halkaas oo lagu soo oogay oo uu ku qaatay muddada xabsiga ee waxyeelada Jirka daran. Sahaminta ka dib, waxaa la ogaaday in calaamadahan halista ah dib loo eego 18 biloodba mar. In kasta oo aysan u muuqan wax dib u eegis ah oo lagu diiwaan geliyay nidaamka BCC H&LS, waxaa la xaqiijiyay in kuwani ay ku dhaceen nidaam kale oo shirkadeed. Maqaanshahan wuxuu halis gelinayaa shaqaale cusub oo aan aqoon u lahayn duruufaha iyagoo ka warqaba dib u eegisyadii ugu dambeeyay.

Falanqaynta Kooban ee Ixtiraamka Khadadka Muhiimka ah ee Weydiinta

Erayga 1 - Ka warqabka qoyska ee xadgudubka iyo caqabadaha ka warbixinta.

16.4.17 Waxaa marag ma doonto ah in Xasan iyo Cumar midkood uu xiriir xad-gudub ah dhex maray.

Erayga 2 - Isgaadhsiinta Hay'adaha

16.4.18 BCC H&LS waxay aqoonsatay markii hanti dhawrka guduhu uu soo saaray amarka lahaanshaha iyadoo ay ugu wacan tahay ijayn hoose oo laga shakiyay, diiwaanada BCC H&LS aan dib loo cusboonaysiin wakhti ku haboon.

(LO9) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Si loo hubiyo in xogta deganaanshaha BCC H&LS la cusboonaysiiyay. **Jawaab-talin hal wakaalad:** Tababarka lagu hubinayo in saraakiishu ay yaqaaniin sida iyo goorta loo cusboonaysiinayo liisaska deganeyaasha gudaha nidaamka maaraynta BCC H&LS.

16.4.19 Waxa kale oo ay caddeeyeen in diiwaannada aan la cusboonaysiin markii uu ina-adeerkii bilaabay inuu la noolaado. Tani waxay ku xiran tahay talada hay'adda.

(LO10) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Hubi in diiwaannada maxalliga ah ee hanti-dhowrka ay ka muuqdaan nidaamyada H&LS ee BCC. **Jawaab-talin hal wakaalad:** Dib u cusbooneesi kooxda Hantidhawrka Gudaha iyo H&LS wadaaga habdhaqanka macluumaadka oo u kaydiya si sax ah marka guryaha BCC ay sameeyaan ficilo tusaale ahaan, tusaale ahaan amar maxkamadeed oo lagu caddeeyo deganaanshaha.

Erayga 3 - Heerarka iyo Siyaasadda

16.4.20 Hoos ka eeg qodobka 4

Erayga 4 - Tallaabooyinka Wakaalada

16.4.21 Ma jirin wax fursad ah oo lagula heshiiyey Xasan, inkastoo ay jireen fursado si weyn looga fiirsaday xaaladda Cumar sida ku cad qodobka 2aad.

16.4.22 Waxaa xaqiiqo ah in Cumar lagu yaqiin in laga daweeeyay xanuunka dhimirka, in mar uu la noolaa niyad

⁴⁸ Xigasho: [Saraakiisha guryaha ee kiraystayaasha koonsalka - bristol.gov.uk](https://www.bristol.gov.uk) (La galiyay Maarso 2021)

jab, saaxiibkii uu u soo guuray si uu u xanaaneeyo iyo in u fiirsi uu ka dhawaajiyay in xaaladdu ay tahay mid wareersan. Mar uu saaxiibkiis walaac ka muujiyay daryeelkiisa. In kasta oo aan la soo jeedin in uu si dhammaystiran u lahaa daryeel iyo baahiyo taageero si waafaqsan Xeerka Daryeelka, walaacyadan iman kara si buuxda looma baadhin si loo fahmo xaaladdiisa maadaama diiradda la saarayo joogteynta kireysiga iyo arrimaha kiradiisa. Talo bixin wakaaladeed ayaa lagu xidhay fursadan waxbarasho, taas oo la xidhiidha dhamaystirka foomka heerka adeegga xidhiidhka macmiilka (CCSS) kaas oo keeni kara in macluumaad badan la ururiyo. Waxa kale oo la soo jeediyay inay jirto fursad maskaxda lagu hayo oo lagu hayo Xeerka Daryeelka/Ilaalinta, si loo hagaajiyo xiisaha xirfadeed ee tixgalinta Cumar xaaladiisa guud ahaan, iyo in diirada la saaro qodobka soo bandhigaya ee ku dhibtoonaya kiradiisa. Ka dib oo dhan, wuxuu lahaa qof loo oggolaaday inuu ku hadlo magaciisa, waa la ogaa inuu ka dhacay niyad-jabka iyo faallooyin laga sameeyay isaga oo laga yaabo inuu u baahan yahay sarkaalka taageerada kireysiga. Tani waxa laga yaabaa inay keentay dhamaystirka digniinta iyo/ama calaamadaynta Cumar iyo daryeelhiisa si ay taageero dheeraad ah u helaan.

(LO11) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: Si aad u dhiirigeliso 'doonista xirfadda', raadso macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan daryeelka kiraystaha iyo in;

(LO12) Ka fikir Badbaadinta' markaad la shaqaynayso kiraystayaasha/macaamishooda.

Talo-soo-jeedinta Hay'adda shakhsi ahaaneed waxa ay tixraacaysaa: Foomka adeegga maamulka kirada ee CCSS waa in dib loo eego si loo hubiyo in su'aalo dheeraad ah oo khuseeya lala socdo macmiilka. Tani waa si foomku u sameeyo sidii loo abuurray oo loogu talagalay; in loo dhaqmo sidii hab lagu taageerayo joogteynta kireysiga ee horay loola socdo kiraystaha.

Talo soo jeedin 4: In barashada dib u eegistaan lagu wadaago tababbarka ilaalinta qasabka ah si loo dhiirigeliyo xiisaha xirfadeed ee korodhay marka la soo bandhigo walaacyada daryeelka macmiilka ee suurtagalka ah.

- 16.4.23 Guddidu waxa kale oo ay ogaatay in Cumar oo taariikhdiisa la garanayo awgeed, lagu xusay inuu soo bandhigay khatar la aamini karo. Waxaa la xaqiijiyay in calaamadeeyahan dib loo eegay 18 biloodba mar, laakiin nidaam gaar ah.

Muddada 5 • Xadka

- 16.4.24 Fiiri ereyga 2 si aad u tixgaliso baahida daryeelka iyo taageerada.

Erayga 6 - Dareenka Dhaqanka

- 16.4.25 BCC H&LS waxay xaqiijisaa inay jiraan digniino ku saabsan nidaamyadooda kuwaas oo muujinaya marka kiraystayaasha ay ku adkaan karto luqadda taas oo awood u siinaysa diyaarinta turjubaanada sida loogu baahan yahay.

Muddada 7 - Kordhinta

- 16.4.26 Ma jiraan arrimo muuqda oo u baahan in kor loogu qaado kormeeraha oo aan hore loo ogeysiin hanti dhawrka gudaha.

Erayga 8 - Arrimaha Tababarka iyo Wacyigalinta

- 16.4.27 In kasta oo tabobarka khasabka ahi uu ka dhaco meelo la xidhiidha ilaalinta iyo tabobarrada kale ee la heli karo iyo hababka shaqaalaha adeegga macaamiisha ay horumareen, waxa muuqata in

fursad lagu wanaajiyo xiisaha xirfadeed ayaa ka muuqatay la macaamilka Cumar. (Fiiri 16.4.22)

16.5 Aragtida Booliska Avon iyo Somerset

16.5.1 Muddadii ay khusaysay booliisku waxay xidhiidh la sameeyeen Cumar iyo/ama Xasan lix jeer ka hor dhimashadii Xasan 10/01/2019. Ma jiro wax xiriir ah oo ka dhexeeya Cumar iyo Xasan, xiriirka kaliya ee uu la sameeyay Xasanna wax quseeya ma jiro dib u eegistan.

- Saddex xiriir ayaa ku lug lahaa khilaaf u dhexeeya Cumar iyo haweeney uu xiriir la lahaa intii u dhaxeysay Janaayo iyo Sebtembar 2018.
- Mid ka mid ah xiriirku waxa uu la xidhiidhay Cumar oo uu soo gaadhay arrin caafimaadka dhimirka ah oo uu haysto mindi bishii Disembar 2018.
- Mid ka mid ah xiriirku wuxuu la xiriiray khilaaf Cumar iyo nin kale. Cumar ayaa ku andacoodey in ninkaas uu lacag ku leeyahay oo uu u hanjabay bishii Janaayo 2019.

16.5.2 Dhacdooyinkan soo socda ayaa u dhexeeya Cumar iyo lammaane hore.

Dhacdadii Koowaad

16.5.3 Rafiiqa Cumar ayaa ku andacooday in uu u gacan qaaday. Waxay joogtay meel ka baxsan ciwaanka Cumar. Way sakhraansan tahay oo wax dhaawac ahi ma muuqan. Waxaa jiray dhaqan togan oo ku saabsan adeegsiga muuqaalka jirka lagu xidho (BWV), in kasta oo aan la dhammaystirin liiska hubinta Xadgudubka Guriga, Dhaadhicinta iyo Sharafta Ku Salaysan (DASH).⁴⁹ Waxay u soo bandhigtay inay tahay mid sakhraansan oo xadgudub geysatay waxayna siisay saraakiisha xisaabaadyo is khilaafsan, halka Cumar uu soo bandhigay mid deggan oo u oggolaanaya askarta inay soo galaan gurigiisa si ay hanti ugu soo qaataan. Kiiskan ma uusan dhalin baaritaan xadgudub guri, markii la tixgelin lahaa, maadaama ay xiriir hore lahaayeen. Waxay u muuqataa in saraakiishu ay qaateen go'aanka oo ay sameeyeen wixii ay u malaynayeen inay ku saxan tahay duruufaha wakhtigaas inay si aan rasmi ahayn u xalliyaan arrinka sidii muran hantiyeed, taas oo kala firdhiyey xaaladdii iyada oo kor u qaadaysa ciwaan kale taas oo xaddidaysa heerka xadgudubka guriga. Baaritaanka sida weydiimaha deriska iyo dhegeysiga 999 cajaladood.

Dhacdo Labaad

16.5.4 Cumar waxa uu wacay booliiska isaga oo doonayey in wehelkiisu baxo. Way sakhraansan tahay oo waxay rabtay in loo soo celiyo hanti ay halkaas kaga tagtay. Uma eka in BWV la isticmaalay, oo DASH lama dhamaystirin.

Dhacdadii Saddexaad

16.5.5 Cumar wuxuu wacay booliiska wuxuuna ku eedeeyay in isla haweeneydaas ay dhibtay. Booliisku ma aysan arkin waxayna baareen gurigiisa si ay u hubiyaan inaysan halkaas joogin. Waxay u muuqatay inay sakhraansanaa. Booliisku waxay soo bandhigeen inay dhamaystirayaan DASH, laakiin lama dhamaystirin.

16.5.6 Iyadoo isticmaalka BWV loo arko habka ugu wanaagsan marka loo eego baadhista bilawga ah ee

⁴⁹ Xigasho: Xadgudubka Guriga, [Dabadhilifka](#) iyo [Sharafta Ku Salaysan](#) (DASH 2009) Aqoonsiga Khatarta, Qiimaynta iyo Qaabka Maaraynta waxa laga hirgaliyay dhamaan adeegyada bilayska ee UK laga bilaabo March 2009, kaaso ay ansixiyeen Golaha ACPO, oo hadda loo yaqaan Golaha Sare ee Booliska Qaranka (NPCC) : [Liiska Khatarta Dash - Badbaadinta nolosha iyada oo loo marayo aqoonsiga khatarta hore, ka-hortagga iyo ka-hortagga](#) (Marin loo helay Febraayo 2021)

dembiyada guriga, booliisku uma dhamaystirin DASH mid ka mid ah shilalka guriga. Mid kaliya ayaa lagu dhammeyn lahaa Cumar oo ah dambiilaha lagu eedeeyay iyo laba isaga oo dhibbanaha ah. Sahaminta, waxay u muuqataa in dhacdadii saddexaad, la isku dayay, laakiin wuu diiday inuu ka jawaabo su'aalaha la dhigay sidaas darteedna looma dhammayn.

- 16.5.7 Markii la baaray guddiga waxaa lagu wargeliyay in heerarka dhameystirka DASH ay soo fiicnaadeen ciidamada booliiska oo ku dhow 90%. Bilayska Avon iyo Somerset waxay bixiyeen xogtan soo socota ee heerarka dhammaystirka DASH ee la xidhiidha qowmiyadda 2019:

Xogta hoose waa dib u eegis lagu sameeyay dhacdooyinka Niche (ay ku jiraan dambiyada iyo shilalka aan dambiga ahayn) ee la abuuray intii u dhaxaysay^{1da} Janaayo 2019 ilaa 31st Diseembar 2019 kuwaas oo ka kooban u qalmida xadgudubka guriga (DA) iyo inta jeer ee dhamaystirka DASH ee kooxaha qowmiyadaha

Shaxda hoose iyo jaantuska hoose waxay muujinayaan, in muddada, 36% ee dhacdooyinka DA ee la xidhiidha dhibanayaasha Britishka cad, 5% dhibanayaasha British-ka ee aan caddaanka ahayn iyo 59% qowmiyadda lama diwaangelin.

Summada Safka	Tirada Dhacdooyinka DA ee Qowmiyada
Ingiriisi aan caddaan ahayn	1813
Lama Diiwaangelinin	21124
Caddaan Ingiriis	12805
Wadarta Guud	35742

Xogta hoose waxay muujinaysaa heerarka dhamaystirka DASH ee kooxaha qawmiyadaha ee dhacdooyinka DA waxayna muujinaysaa inuu jiro farqi yar oo kaliya ee boqolkiiba dhamaystirka heerarka u dhexeeya kooxaha Ingiriisida Cadaanka ah iyo Kuwa aan Cadaanka ahayn (8.1% vs 7.8%). Tijaabada tirakoobka ee Chi-squared waxay daaha ka qaadaysaa in aanu jirin xidhiidh muhiim ah oo ka dhexeeya qowmiyadda iyo dhamaystirka foomamka DASH ($P>0.05$).

Dhamaystirka DASH ee Dhacdooyinka Qowmiyada			
Qowmiyad	▼ Maya	Haa.	Grand Total
Ingiriisi oo aan caddaan ahayn	142	1,671	1,813
Lama duubin	2,718	18,406	21,124
Caddaan Ingiriis	1,039	11,766	12,805
Wadarta Guud	3,899	31,843	35,742

- 16.5.8 Jadwalku waxa uu muujinayaa farqi yar oo u dhexeeya heerarka dhammaystirka ee u dhexeeya kooxaha Ingiriisida Cad iyo kuwa aan caddaanka ahayn. Tani tirakoob ahaan ma ahan mid muhiim ah, in kasta oo 59% dhameystirka DASH aan la cabbiri karin marka loo eego qowmiyadda dhibbanaha.

(LO13) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Hagaajinta duubista jinsiyadda ayaa laga yaabaa inay ka caawiso booliiska inay qiimeeyaan dhammaystirka DASH ee kooxaha qowmiyadaha kala duwan.

- 16.5.9 Dhacdooyinkan taxanaha ah ee saddexda ah waxay muujinayaan fursadaha waxbarasho ee xaddidan ee ku aaddan dilka naxdinta leh ee Xasan, waxay xoojinayaan baahida loo qabo dadaallada joogtada ah ee ku saabsan habka loo wajahayo xadgudubka qoyska iyadoo la dhammaystirayo DASH RIC iyo baaritaan dhammaystiran. Iyadoo saddexdii kiisba saddex ka mid ah aan la dhamaystirin DASH, xogta xoogga ahi ma soo jeedinayso in wax fikrado ah laga yaabo in laga soo saaro sababta arrintani u dhacday.

Dhacdadii Afraad

- 16.5.10 Dhacdadii afraad ee saqdii dhexe ee 13-kii Diseembar 2018 waxaa laga yaabaa in lagu arko saddex qaybood. Qaybta hore waxay ahayd isgaadhsiin ka timid adeegga ambalaasta, oo ku saabsan wicitaan ay heleen wax yar ka hor saqdii dhexe, qaybta labaad waxay ahayd xog ka helay xubin qoyska ka mid ah saqdii dhexe ka dib iyo cid saddexaad, xidhiidh dambe oo dhex maray booliiska iyo adeegga ambalaasta. saacadaha hore.

Dhacdadii Afraad - Qaybta A

- 16.5.11 Waxay u muuqataa in ujeedada wacitaanka adeegga ambalaasku u yeedhay booliiska uu ahaa in la ogeysiyo macluumaadka la helay. Qoraaga IMR ee booliiska ayaa sheegay in qiimeynta halista la dhameeyay iyadoo lagu salaynayo qaabka THRIVE, kaas oo ah aalad qiimeynta halista u taagan Khatarta, Waxyeelada, Khatarta, Fursadaha Baaritaanka, Nuglaanta dhibbanaha iyo
- Heerka ka-qaybgalka ayaa loo baahan yahay si loo xalliyo arrinta. Cunsuriyada waxaa loo isticmaalaa in lagu meeleeeyo heerka mudnaanta dhacdada. Waxa kale oo loo isticmaali karaa in lagu gaadho oo lagu caddeeyo go'aanka hawlgelinta.⁵⁰ Qodobadan soo socda ayaa la xusay.
- Cumar waxa uu ahaa mid gardaro ku ah bulshada dhawaanahaan, waxaana suurtagal ahayd in uu mar kale gardaro.
 - Cumar ayaan la ogeyn halka uu ku sugan yahay inkastoo la rumeysan yahay inuu ku sugnaa ciwaanka guriga.
 - Cumar ayaa gacantiisa ka go'ay (is-waxyeelo) lamana oga inta uu le'eg yahay nabarka.
- 16.5.12 Hawlwadeenkii booliiska ayaa xidhay wicitaanka, iyadoo arrin caafimaadka dhimirka ah ay ka qaybqaadanaysay hay'ad kale. Qoraaga IMR waxa uu sheegay in laga yaabo in wacitaankan kor loogu qaaday kormeere oo uu soo jiitay jawaab degdeg ah.
- 16.5.13 Waxaa sidoo kale la xusay in sababta aan la geyn kheyraadka ay tahay in tani ay tahay arrin caafimaadka maskaxda ah oo la siiyay shaqaalaha qolka kontoroolka oo isku dayaya in ay maareeyaan baahi badan, booliska IMR ayaa soo gabagabeeyay in tani aan loo arkin wax aan macquul ahayn. In kasta oo aan lagu soo bandhigin sawirka dalabka wakhtigaas, kormeer qaran oo dhowaan lagu sameeyay maamulka xidhiidhka bilayska iyada oo loo marayo maaraynta wicitaanada iyo qolalka kantaroolka ee 2018/19 ayaa lagu ogaaday in "baahidu ay khatar ugu jirto in ay ka adkaato adeegga bilayska", iyada oo la xusayo "dambiyada iyo dhacdooyinka ku lug leh" dadka nugul ayaa kor u kacaya".⁵¹
- 16.5.14 Anigoo maanka ku haya talada kaamilnimada ee ah eexda dib-u-eegista iyo fahamka in Cumar lagu eedeeyay in uu ka cabanayay arrimo caafimaadka dhimirka, mid ayaa ku doodi kara sababaha loo dirayo degdegga ah. Ka dib oo dhan, wuxuu u soo bandhigay khatar naftiisa iyo kuwa kaleba oo uu dariiqa ku jiray isagoo haysta mindi iyo is-dilid. Heerkii ugu hooseeyay, wicitaankan bilawga ah wuxuu noqday eedayn dambi ah oo mudan in la baaro. Heerka khatarta sare, waxay ahayd suurtagalnimada in Cumar uu si xun u waxyeeleeyo naftiisa. Si kastaba ha ahaatee, hawl wadeenka booliisku waxa uu kula taliyay adeega ambalaasta in ay la taliyaan marka ay goobta joogaan, haddii ay u baahan yihiin gargaar dheeraad ah.
- 16.5.15 Markii la sahamiyay wakiilka guddiga, waxaa la ogaaday in wacitaankan, dhab ahaantii loo gudbiyay si dirqi ah, laakiin darajooyinkiisa mudnaanta hoose awgeed aan la qaadin, iyadoo fadhida 'mudnaanta ugu hoosaysa'.

(LO14) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Kordhinta wicitaanada diritaanka iyo/ama kormeerka halka ay jiraan arrimo halis ah oo hub iyo jirro maskaxeed ah.

Dhacdadii Afraad - Qaybta B

- 16.5.16 Toban daqiiqo gudaheed markii ugu horeysay ee la soo wacay ayaa nin ay qaraabo ahaayeen oo aad uga fogaa taleefoon u soo wacay booliiska wuxuuna u sheegay in Cumar lagu arkay wadada isaga oo mindi isku dhaawacaya uuna ka walaacsan yahay in Cumar uu naftiisa ama qof kale wax yeelo. In kasta oo aanu la hadlin Cumar laftiisa, waxa uu walaac ka muujiyay in laga yaabo in uu dawadiisii iloobay. Waxa kale oo uu sheegay in subaxnimadii hore ee maanta (12/12/2018) Cumar uu watay mindi oo uu aaday meel lagu qaxweeyo, maqaaxidiina ay xirtay, maadaama ay ka baqeen. Isaga oo hadalkiisa sii wata ayuu sheegay in haddii ay booliisku heli karaan Cumar oo ay kaxeeyaan

⁵⁰ Isha: <https://www.iusticeinspectorates.gov.uk/hmicfrs/glossary/thrive/> (Marin loo helay Juun 2020)

⁵¹ Xigasho: **Wacitaanka caawimaad: Booliisku waxay maamulka kala xiriiraan maaraynta wicitaanka iyo qolalka kantaroolka ee 2018/19* ([iusticeinspectorates.gov.uk](https://www.iusticeinspectorates.gov.uk)) (Marin loo helay Janaayo 21)

maadaama uu naftiisa iyo shacabkaba khatar ku noqonayo. Waxa uu sidoo kale codsaday in la soo kordhiyo maadaama uu ka walaacsan yahay xigaalka xiga. Ma uusan helin cusbooneysiin waxaana loo tixgelin karaa fursad la lumiyay si loo helo macluumaad dheeri ah oo si ballaaran ula macaamilo bulshada si loo sugo kalsoonida iyo kalsoonida iyadoo la siinayo jawaab celin waqtigeeda ku habboon.

- 16.5.17 Marka laga hadlayo wakiilka guddiga, ma jirto hagitaan gaar ah oo la xiriirta u yeerida xubnaha dadweynaha dib u soo celinta, wicitaannada soo laabashadana waxay guud ahaan ku xiran yihiin heerka baahida. Si kastaba ha ahaatee Xeerka Dhaqanka Dhibanayaasha ayaa jira, mar haddii baadhista booliisku bilaabato, inkasta oo kiiskan aan xog-hayaha loo go'aamin lahayn dhibbane.
- 16.5.18 Maamulaha wicitaanka wuxuu u gudbiyay tafaasiisha dadka soo wacaya adeegga ambalaasta, diiwaanka wicitaankana waa la xiray sida 'caafimaadka maskaxda, wax ka qabashada hay'ad kale'. Ma jirto wax askar ah oo loo diray goobta, wax diiwaan ahna laguma samayn Niche. THRIVE dib loo eegay lama dhamaystirin
- 16.5.19 Qoraaga IMR waxa uu xusay in THRIVE ay ahayd in ay tixgeliso arrimahan soo socda oo muujinaya baahida suurtagalka ah ee jawaab degdeg ah.
- Cumar waxaa loo maleeyay inuu sitay mindi.
 - Cumar wuxuu ahaa mid naftiisa waxyeelleeyay, waxaana lagu tilmaami jiray inuu u gardaran yahay xubnaha bulshada.
 - Khataraha ka dhalan kara lama garanayo, sida xaaladdiisa maskaxeed, halka uu hadda joogo iyo dhaawaca uu leeyahay halista uu leeyahay.
 - Booliisku waxay u baahdeen inay ogaadaan meesha uu ku sugan yahay Cumar si uu u helo daweyn dhaawaciisa.
 - Wuxuu u nuglaaday arrimaha caafimaadka dhimirka.
 - Waxaa lagu arkay fagaare isagoo mindi wata, waxaana loo baahnaa inaan bulshada ka dhigno meel nabdoon.
- 16.5.20 Qoraaga IMR wuxuu si waxtar leh u aqoonsaday in dembi sidoo kale la galay, taas oo ah; Haysashada maqaal leh daab ama dhibic meel fagaare ah, Sharciga Caddaaladda Dembiyada 1988 Qaybta 139 (sida lagu beddelay Xeerka Hubka Weerarka 1996).
- 16.5.21 Qoraagu waxa kale oo uu tilmaamay in baadhitaano sirdoon oo dheeraad ah aan la dhamaystirin oo ay kuwani muujin lahaayeen wicitaano hore oo ciwaanka.
- 16.5.22 Qoraagu waxa uu xusay in aanay u muuqan wax tafaasiil kormeerayaal ah oo lagu muujiyay taliska booliska iyo nidaamka xakamaynta (STORM)⁵² iyo falanqaynta booliisku waxay leedahay 'mararka qaarkood wicitaanada ma gaaraan kormeeraha kormeeraha'.
- 16.5.23 Wakiilka guddigu wuxuu xaqiijiyay in tafaasiishan dheeriga ah ay gacanta ku hayeen qof kale oo wacaya iyo in tafaasiisha lagu duubay wicitaankii asalka ahaa ee booliiska ay sameeyeen adeegga ambalaasta.

(LO15) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Raadinta dammaanad ku saabsan dhammaystirka THRIVE qiimaynta iyo kormeerka.

- 16.5.24 Bilayska IMR waxay xustay in tababar cusub oo ku saabsan ka faa'iidaydiga THRIVE hadda la bixiyo si xoogga la saaro qiimaynta halista iyo qiimaynta wacitaanka ku habboon iyada oo la adeegsanayo tababarkan iyo in wicitaannada dhacdadan loo isticmaali doono in lagu taageero tababarkaas.
- Dhacdadii Afraad - Qaybta C*
- 16.5.25 Qaybta saddexaad waxay la xidhiidhaa codsiga tafaasiisha adeegga ambalaasku kaliya ee la xidhiidha wacitaanka xubinta qoyska (qaybta B). Taliyaha wacitaanka booliisku wuxuu kula taliyay adeegga ambalaasta in booliisku ay ka sugayeen wicitaan iyaga ka hor intaysan tagin, diiwaannadana waa la

⁵² Nidaamka Hawlaha iyo Maareynta Khayraadka Hawleed. (Isha [si badbaado leh looma calaamadaysan \(staffordshire.police.uk\)](http://si.badbaado.leh.looma.calaamadaysan(staffordshire.police.uk)))

cusboonaysiiyay si ay tan u muujiyaan.

16.5.26 Booliisku waxay qireen oo damceen inay fahmaan fursadaha wax lagaga baran karo dhacdadan, iyagoo hoosta ka xariiqay afar arrimood. Mid kastaa wuxuu keenay talooyinka wakaaladaha maxaliga ah.

- Qiimaynta wicitaanka iyo hawlgelinta khaldan ee wicitaanka, laga yaabo inay sabab u tahay hadhka ogaanshaha
- Kalsooni la'aanta xirfadeed ee suurtoogalka ah ee maamulaha wacitaanka si uu u baxo 'qoritaan ka baxsan' oo uu si buuxda u caddeeyo dhaqanka Cumar ee kuwa kale ee mindida wata.
- Tayada xogta oo liidata iyada oo loo marayo duubista khaldan ee faahfaahinta Cumar
- Duubista dembiyada khaldan ee dembiga la shaaciyay - haysashada hub weerar ah meel fagaare ah.

16.5.27 Weedha caafimaad ee 'diagnostic overshadowing' ayaa loo soo bandhigay fikrad ahaan waxaana lagu qeexaa 'habka ay xirfadlayaasha caafimaadku si khalad ah ugu maleeyaan in calaamadaha jirku ay sabab u yihiin cudurka dhimirka ee bukaankooda. Natiijo ahaan, bukaanka cudurka dhimirku wuxuu helayaa baaritaan ku filan ama daaweyn ku filan'.⁵³ Xaaladahan natiijadu waxay noqotay in lagu tiirsanaado wakaalad kale si ay wax uga qabato arrimaha la soo bandhigay.

(LO16) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; In ifafaalaha hadh-baxa ogaanshaha ay ku xiran yihiin tababar iyo wacyi-gelin qolka kantaroolka xoogga, _____

16.5.28 Talooyinka hay'adda kaliya ee booliiska ayaa la sameeyay si wax looga qabto arrimahan.

- Tababarka ku saabsan 'hadhitaanka ogaanshaha' waa in la kordhiyo si loo waco gacan-qablada marka lagu daro kormeerayaasha Qolka kantaroolka. *Fadlan ogow in taladan uu hore u aqbalay Maareeyaha Dhacdada Ciidanka (FIM) oo qorshuhuna uu jiro si loogu diyaariyo wakhti la ilaaliyo oo ay telefoonada gacanta ku qaataan tababarkan.*

Waaxda Taliska-iyoo-koontaroolku waa inay dib u eegaan su'aalaha qoraalka wicitaanka oo ay wacaan maamulayaasha 'isticmaalka su'aalaha 'off-script' ee la xiriira wicitaanada halka caafimaadka dhimirka iyo hubka uu yahay sifo. Waaxdu waa inay qaaddaa tallaabada ku habboon si ay u horumariso aaggan sida loogu baahan yahay.

16.5.29 Iyadoo labadan talooyinka wakaaladaha maxaliga ah la soo saaray, arrimo dheeraad ah ayaa lala eegtay guddiga.

Qiimeynta khatarta

16.5.30 Waa arrin diiwaan gelin ah in wicitaankii labaad, uusan keenin qiimeyn khatar ah oo dib loo eegay. IMR waxay xustay in gacan-qabayaashu ay u muuqdaan kuwo aan si sax ah u qiimeyn wicitaanada iyagoo isticmaalaya THRIVE iyo Constabulary's Procedural Guidance for Deployment and Crime Qoondaynta. The THRIVE⁵⁴ model waxa loo isticmaalaa in lagu go'aamiyo sida wicitaanada loo maareeyo. Waxaa intaa dheer, marka la eego in tababbarka booliiska iyo go'aan-gaaridda, oo ay ku jirto hawlgelinta ay ku saleysan tahay Habka Go'aan-qaadashada Qaranka (NDM), waxaa laga yaabaa in lagu doodo in ku guul-darrida codsiga THRIVE iyo NDM ay keentay fursadda la gayn karo.

16.5.31 Waxay u egtahay in fursad waxbarasho oo dheeri ah ay ka soo baxdo dhacdadan, taas oo ah in la xasuusiyo shaqaalaha inay isticmaalaan NDM oo ay diiwaangeliyaan tixgalintaas.

(LO17) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Si loo muujiyo muhimadda ay leedahay isticmaalka NDM si loo

⁵³ Xigasho: <https://www.psychologytoday.com/gb/blog/two-takes-depression/20151Q/depression-and-diagnostic-overshadowing#:~:text=Clinically%2C%20it%27s%20called%20diagnostic%20overshadowing,ogaanshaha%20ama%20daawaynta%5Bi%5D.> (Marin loo helay Juun 2020)

⁵⁴ GURI: Khatarta, Waxyeelada, Khatarta, Baadhista, Nuglaanta & Ka-qaybgalka

gaaro go'aan wax ku ool ah iyo geynta agabka.

- 16.5.32 In kasta oo talooyinka ay keeneen in la ixtiraamo aqoonsiga hadh-dhaafka ogaanshaha, xalalka beddelka ah ayaa laga yaabaa inay si toos ah u jiifaan, marka la soo bandhigo wicitaannada leh arrimo badan oo nugal (caafimaadka maskaxda, is-waxyeeelaynta, qaadashada mindida) ee imaanshaha qasabka ah ama laga yaabo inay kormeeraan qasab ah. Tani waa mowduuca faallooyinka hoose.

(LO18) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Kordhinta wicitaanada diritaanka iyo/ama kormeerka halka ay jiraan arrimo badan oo halis ah; hubka, jirrooyinka dhimirka iyo is-waxyeeelaynta

Xiisaha Xirfadlaha/Xeeldheeraynta & Macluumaadka

- 16.5.33 Booliska IMR waxa ay qiraysaa in dhacdadani ay ku muteysan lahayd xiisaynta xirfadeed ee soo hagaagtay iyo wixii macluumaad ah ee la bartay ay caawin lahayd go'aan qaadashada dambe. Iyo sidoo kale dhiirigelinta shaqaalaha qolka kontoroolka inay ka baxaan qoraalka, waxay u muuqataa inay jiraan macluumaad kale oo la ogaan karo, laakiin aan la raadin sidii hore loo xusay. Xaaladdan oo kale hubinta xogta xogta sirtoonku waxay daaha ka qaadi kartaa dembiga Cumar iyo taariikh ballaadhan oo ay daaha ka qaadi lahayd dhacdooyinkii hore ee gudaha. Waxay u muuqatay guddiga, in taariikhdan hore la oga, laga yaabo in ay u badan tahay in ay keento in la geeyo agabka. Si kastaba ha ahaatee, lama hubo in ay dhacdooyinkan u aqoonsan lahaayeen sida hingaadka magacyada loo bixiyay iyo ciwaannada kala duwan ee la duubay ay caqabad ku noqdeen in Cumar si sax ah loo aqoonsado.

(LO19) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Si loo hubiyo in marka la gaarayo go'aamo ku saabsan dirida agabka, maamulayaasha wacitaanka ay sameeyaan hubin sirtoon oo ay la socdaan macluumaadka la hayo.

- 16.5.34 Kooxda waxay ogaatay 'Kooxda Kala soocidda Caafimaadka Maskaxda' ee saldhig u ahaan jiray gudaha qolka kantaroolka booliiska, hadda waxaa laga heli karaa taleefanka Isniinta ilaa Jimcaha, 9 subaxnimo ilaa 10 galabnimo. Waxay heli karaan diiwaannada caafimaadka dhimirka oo ay siidaayaan macluumaadka haddii xaaladdu u oggolaato tan ama xitaa si toos ah ula hadlaan qofka ay haysato dhibaataada caafimaadka dhimirka. Bristol, South Gloucestershire iyo North Somerset waxay xitaa awoodi karaan inay kalkaaliye geeyaan goobta, u gudbiyaan ama cusbooneysiyaan adeegyo. Habka iskaashiga waxaa loo aqoonsan yahay inuu yahay dhaqan wanaagsan, inkastoo doodaha guddiga lagu ogaaday in bukaanku ay leeyihiin ikhtiyaarka ah inay ka baxaan lafdhabarta NHS taasoo ka dhigaysa mid aan suurtagal ahayn in la raadiyo macluumaadkooda.

- 16.5.35 Marka la eego in go'aanka la qaatay in tani ay tahay arrin caafimaad oo ay wax ka qabatay SWASFT, waxay u badan tahay in baaritaanno dheeraad ah la dhammeeyey haddii kooxda la heli lahaa, inkastoo la qiray in wax macluumaad ah laga yaabo in aan la heli karin haddii bukaanku doortay. oo ka baxsan Laf-dhabarta NHS ee ka dhigaysa macluumaadka la heli karo. Waxa kale oo la ogaadey in 'Kooxda Kala-soocidda' aysan daba-gal, ama aysan baarin, ay caawiyaan kala soocidda kaliya waqtiga wicitaanka (haddii la heli karo). Intii lagu guda jiray dood-cilmiyeedka, waxaa muuqatay in saacado ka baxsan, ay jiraan albaabada laga heli karo macluumaadkan. In kasta oo la fahamsan yahay in agabku ay dhammaad yihiin, waxaa la aqoonsan yahay in heli la'aanta macluumaadka caafimaadka wakhtigaas ay caqabad ku ahayd wargelinta go'aan qaadashada iyo bixinta talobixin waqti degdeg ah qolka kantaroolka xoogga.

(LO20) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Saacadaha shaqada ee xaddidan ee Kooxda Kala soocidda Caafimaadka Maskaxda, waxay xaddidaysaa helitaanka isla markiiba macluumaadka caafimaadka iyo talada si loogu wargaliyo go'aan qaadashada.

Dalbashada

- 16.5.36 Iyadoo aan lagu soo bandhigin xog muujinaysa heerarka baahida wakhtiyada wicitaanadaas, waxaa la aqbalay in la tacaalida wicitaanku saqda dhexe ay u badan tahay in ay ku jirto xilli baahi badan oo sidaas darteed ay adagtahay. Qoraaga IMR waxa uu qiray in dhacdooyinkani ay ahaayeen fursad la lumiyeed oo lala xidhiidhi lahaa Cumar oo ay ugu yaraan horseedi lahayd in si habboon loo aqoonsado

oo si sax ah loo diiwaangeliyo dhacdada. Markii la baaray caqabadan, su'aasha kormeerka ayaa la kiciyay iyo haddii labada indhood ee cusub laga yaabo inay hageen jawaab ka duwan. Si kastaba ha ahaatee, kiiskan, wicitaanada ma aysan gaarin kormeere, inkastoo xiriiriyaha uu haysto ikhtiyaarka ah inuu la hadlo kormeeraha.

Kormeerka

- 16.5.37 Markii la baarayay kormeerka wax ka qabashada wicitaanka, waxaa la ogaaday in kormeerayaashu isticmaalaan qalabka hubinta tayada saddexdii biloodlaha ah si ay u qiimeeyaan waxqabadka. Si kastaba ha ahaatee, tani kuma jirto faragelin toos ah iyo kormeer dheeraad ah waqtigaas. Qoraaga IMR isaga oo la hadlaya Madaxa Taliska iyo Xakamaynta in badan ayaa la samayn karaa si loola socdo adeeg bixiyayaasha wicitaanka ee adeegsiga go'aaminta xirfadeed si loo sameeyo talobixin gaar ah. Tani waxay keenaysaa caqabad sida marka hawlwadeenadu ay talo raadsadaan ama sida kormeerayaashu u aqoonsadaan wicitaanada u baahan farogelin kormeer ah.
- 16.5.38 IMR waxay xustay adeegsiga 'summada hubka' iyo Maareeyaha Dhacdada Xooggu wuxuu ku taliyay in wicitaanada noocaan ah (halkaas oo qof daab leh uu joogo meel fagaare ah iyo khatarta loo malaynayo inay aad ugu badan tahay inuu naftiisa waxyeelleeyo) waxay u badan tahay in loo diiwaan geliyo walaac. loogu talagalay daryeelka oo leh sumad hub ah oo lagu daray kaadhka wicitaanka. Marka la eego in wicitaanadani ay ka soo baxeen dhowr weedho oo muhiim ah sida, 'middi,' waxyeelo', 'caafimaadka maskaxda' waxaa la soo jeediyay in mid kasta oo kuwan ka mid ah uu awoodi karo, laakiin hubaal dhammaan saddexda si wadajir ah waxay u adeegi karaan 'tags' ama 'calan' farogelin degdeg ah. Waxay u muuqataa in tani ay fursad u siinayso qolka kantaroolka xoogga si ay u baaraan oo ay u dejiyaan hab nidaamsan oo lagu kormeerayo wicitaanada leh calamada khatarta ah, si ay u bixiyaan kormeer heer sare ah iyo awood awood u leh 'xiritaanka' wicitaanada noocaas ah sida dhamaystiran. . Iyadoo la tixgalinayo jawaabta maxalliga ah ee Booliska Avon iyo Somerset iyo Guddoomiyaha Dembiyada ee warbixinta qaranka ee ku saabsan maaraynta wicitaanka ee Kormeeraha Ilaalinta Dabka iyo Adeegyada Badbaadinta (HMICFRS)⁵⁵ Waxaa la sheegay in saddex qaybood oo wicitaan ah loo xilsaaray in ay leeyihiin kormeerid ay ku jiraan, dadka maqan, kuwa ku habboon xallinta miiska, iyo shilalka hubka. Waxaa la soo jeediyay in wicitaanada leh arrimo badan oo halis ah ay tahay in loo tixgeliyo kormeerka qasabka ah. Tani waxay taageeri doontaa faallada lagu sameeyay warbixinta HMICFRS ee ku saabsan maaraynta wicitaanka qaranka ee ah 'ciidanka waxay u baahan yihiin inay yeeshaan kormeer ujeedo leh oo joogto ah si loo maareeyo khatarta loogana fogaado dib-u-dhacyada.'

(LO18) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Kordhinta wicitaanada diritaanka iyo/ama kormeerka halka ay jiraan arrimo badan oo halis ah; hubka, jirrooyinka dhimirka iyo is-waxyeelaynta

Siyaasadda

- 16.5.39 Si kasta oo ay ahaataba u fiirsiga sare, booliisku waxa uu baadhay siyaasadiisa la xidhiidha hubinta daryeelka ee laga yaabo in ay si macquul ah ula xidhiidho wicitaanada sida kor lagu sharaxay. Siyaasaddaas gudaheeda, waxay qeexaysaa waajibaadka asaasiga ah ee booliska si loogu daro;
- Si loo badbaadiyo nafta iyo addinka - Waxa jirta khatar la garan karo oo degdeg ah oo naf iyo maalba ah iyo/ama qofka nugal ama ilmaha uu dhibaataysan yahay ama waxay halis ugu jiraan in ay la kulmaan dhibaato degdeg ah oo weyn.
 - Si loo ilaaliyo nabadda boqoradda - Imaanshaha sarkaalka booliiska ayaa lagama maarmaan u ah ka hortagga jebinta nabadda.
- 16.5.40 Isla siyaasadii way sii socotaa "Constabulary-gu wuxuu ka jawaabi doonaa codsiyada kaalmada ee wakaaladaha dibadda iyo xubnaha dadweynaha si loo sameeyo 'baaro' halka shuruudaha soo socda laga soo buuxiyey;

⁵⁵ Xigasho: [PCC-Jawaabta-A-Call-For-Help.pdf \(avonandsomerset-pcc.gov.uk\)](#) (Marin loo helay Maarso 2021)

- Waxa jirta khatar la aqoonsan karo oo degdeg ah oo naf iyo maalba ah.
- Qofka nugul ama ilmaha ayaa silcaya ama waxay halis ugu jiraan inay la kulmaan dhibaato degdeg ah oo weyn.
- Waxa si macquul ah loo rumaysan yahay in dambi la galay, la galay ama la samaynayo.”

16.5.41 Wicitaannada taxanaha ah ee kor ku xusan, waxaa la soo jeediyay in dhammaan saddexda qodob ay joogaan iyo in siyaasaddu ay taageerto waajibaadka booliiska ee ilaalinta nolosha sida uu dhigayo qodobka 2 ee Axdiga Yurub ee Xuquuqda Aadanaha, oo uu ku jiro Xeerka Xuquuqda Aadanaha 1998.

16.5.42 Horumarinta siyaasaddan waxaa loo arkaa mid togan iyo in fursada waxbarasho ee la kormeerayo ay u adeegi doonto si loo xaqiijiyo u hoggaansanaanta siyaasaddaas.

Dhacdadii Shanaad

16.5.43 Dhacdadii ugu dambaysay, ee uu Cumar ku hanjabay in uu dilayo ayaa la soo sheegay 8^{dii} Janaayo 2019 laba maalmood ka hor dalkii Xasan. Iyadoo laba maalmood ay ka soo wareegtay magacaabista sarkaalka baadhista, ayaa sarkaalkaasi si degdeg ah ula hadlay dhibbanaha, waxaanu ka soo qaatay hadal dhibbanaha, waxaanu baadhay hababka sirtoonka bilayska oo uu la hadlay Cumar. Sargaalka ayaa soo bandhigay fursadaha lagu wajahayo kiiska, waxaana uu si cad u sheegay in baaristu aysan suurtagal ahayn in dacwad lagu soo oogo, maadaama aysan jirin marqaatiyaal. Markii ay saraakiishu la hadleen dhibbanaha wuxuu sheegay in uusan dooneyn in Cumar uu dhibaato soo gaaro, kaliya uu doonayo in laga tago oo uu ka fikiro dhibaatooyinka la xiriira caafimaadka maskaxda Cumar. Arrintii si dhab ah ayaa loo xaliyey khilaaf ahaan, sarkaalkiina wuxuu aqbalay in la isku dayo oo la xalliyo arrinta oo uu la hadlo Cumar.

Diiwaangelinta Xogta

16.5.44 Bilayska IMR wuxuu xusay in dhacdadii 13-dii Disembar aan lagu aqoonsan hubinta saraakiisha ee labada nidaam, STORM iyo NICHE, taas oo ay ugu wacan tahay si qaldan u higgsaada magaca magaca Cumar. Tani waxay keentay in sarkaalka baadhistu aanu ogayn dhacdadii dhawaan dhacday ee la xidhiidha caafimaadka maskaxda ee Cumar iyo inuu mindi isku waxyeelleeyey. Lama garan karo go'aanka uu sarkaalka baadhuhu ka gaadhay dhacdadan, haddii uu ka warqabay xogtan la xidhiidha.

16.5.45 Marka la baarayo heerka baaritaanka iyo waxa ay soo bandhigtay, waxay muujineysaa oo kaliya dhacdooyinkii hore ee gudaha, waxaana la dhihi karaa tani waxay ku qancin lahayd sarkaalka inuu awoodo inuu aqoonsado cidda uu la macaamilayo. Wadahadal lala yeelanayo wakiilka guddiga, kaliya baaritaan baaris ah, isku dayo kala duwan oo ciwaanka ah ayaa muujin lahaa shilalka December. Xaaladdan oo kale, farqiga dhabta ah ayaa ka dhashay isticmaalka nambarka iyo magaca dabaqyada ama lambarka iyo magaca waddada. Si kale haddii loo dhigo, waxaa jirtay arrin ku saabsan tayada xogta.

Caafimaadka Maskaxda, Xiisaha Xirfadlaha iyo Calaamadaynta

16.5.46 Diiwaanka booliisku ee dhacdooyinka ayaa muujinaya in dhibbanuhu uu booliiska u sheegay Cumar oo ka xanuunsanaya xanuunka dhimirka oo aanu doonayn in uu Cumar dhibaato galo. Arrintii si dhab ah ayaa loo xaliyay khilaaf, isagoo sheegay inuu doonayo in cidla loo daayo. Natiijadiina waxay noqotay in sarkaalkii ogolaaday in la isku dayo oo la xalliyo arrinta oo uu la hadlo Cumar.

16.5.47 Kursigu waxa uu la hadlay dhibbanaha kiiskan, oo Cumar sannado badan is yaqaannay oo ay saaxiibo ahaayeen. Waxa uu sheegay in uu booliiska u sheegay caafimaadka maskaxda Cumar sannadihii la soo dhaafay, booliiska IMR ayaa xaqiijinaya in sarkaalku uu ka warqabay dhibanayaasha welwelka caafimaadka maskaxda ee Cumar.

16.5.48 Booliiska IMR ayaa xusay in markii sarkaalka baarista uu la hadlay Cumar, uu ahaa mid degan oo aftahan ah. Waxa uu u muuqday mid caqli-gal ah oo uu sheegay in aanu wax niyad ah ka lahayn fulinta hanjabaadda. Si wada jir ah xaqiigda ah in sarkaalku uu awoodi waayay inuu aqoonsado dhacdooyinkii ugu dambeeyay ee Diisambar, natiijada baaritaanka waa la fahmi karaa. Khatarta eexda dib-u-eegis, waxay u muuqataa IMR in mawduuca caafimaadka maskaxda ee Cumar aan lagala hadlin Cumar, si kale haddii loo dhigo si toos ah u weydii in uu qabo wax dhibaato maskaxeed ah ama uu u baahan yahay caawimaad dhinacaas ah. Qayb ka mid ah tan waxaa loo arki karaa in ay ka danbeyso

in arrinta si aan rasmi ahayn loo wajaho, laakiin marka la eego cabsida uu dhibbanuhu qabay iyo xitaa haddii aan la daboolin marinka wareysiga rasmiga ah iyo dacwad oogayaasha, tani waxay ahayd fursad lagu weydiin karo xaaladdiisa caafimaad maskaxeed iyo 'sida uu dareemayo' oo u calaamadee inuu taageero.

- 16.5.49 Haddii arrinta si rasmi ah wax looga qaban lahaa, booliisku waxay ku qasbanaan lahaayeen inay la hadlaan Cumar si waafaqsan Xeerka C ee Xeer-dhaqameedka ee la xidhiidha waraysiyada ikhtihaariga ah, kaas oo dhigaya ogeysiis dadka lagu wareysto, "Haddii aad ka yar tahay 18 jir. ama aad baylahsan tahay, tusaale ahaan haddii aad leedahay dhibaato xagga waxbarashada ah ama dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka, markaas waxaad xaq u leedahay in qof kula joogo waraysiga. Qofkan waxaa loogu yeeraa "qofka weyn ee ku habboon" waxaana la siin doonaa koobiga Ogeysiiskan.⁵⁶
- 16.5.50 Inkastoo Cumar aan la xirin oo aan si rasmi ah loo wareysan, Shabakadda Dadka Waaweyn ee ku Haboon ee Qaranka ayaa sheegtay in "Wareysiyo caafimaad ayaa muujiyay in 39% dadka qaangaarka ah ee ku jira xabsiga bilayska ay qabaan cillad maskaxeed iyo 25.6% ay qabaan xanuunka dhimirka, niyad-jabka weyn, naafo garaadka ama awood la'aan si ay u oggolaadaan hagaha cilmi-baarista" (McKinnon and Grubin 2013, 2014), waxayna ogaadeen in booliisku ay diiwaan galiyeen baahida qof weyn oo ku habboon 5.9% kiisaska 2017/18.⁵⁷ Si kastaba ha ahaatee, waxaa sidoo kale la xusay in aysan jirin wax waajib ah oo qaanuun ah oo lagu siinayo dadka qaangaarka ah ee ku habboon, inkastoo ay jirto waajibaad sharci ah si loo hubiyo in ilmuhu leeyahay qaangaar ku habboon.
- 16.5.51 Tani maaha in la soo jeediyo in natiijadu ay ka duwanaa lahayd, laakiin tixgelin weyn oo cudurka dhimirku waxa laga yaabaa inay wanaajisay fahamkooda Cumar iyo/ama laga yaabo inay Cumar ku baraarujisay inuu tixgeliyo baahida loo qabo caawimaad.

(LO21) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Inaad si xirfadaysan u xiiseyso marka aad la macaamilayso shakhsiyaadka la sheegay inay la ildaran yihiin dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka si loo hubiyo fursadaha calaamadaynta taageerada la aqoonsaday.

Caafimaadka Maskaxda iyo Saamaynta Daawadu

- 16.5.52 Intii lagu guda jiray dood cilmiyeedka ku saabsan dilka, ayaa waxaa soo baxay in Cumar uu sababeeyay ama uu sharraxaad ka bixiyay in uu dawadiisa qaadan waayay iyo in ay noqon lahayd. suurtoagal ah in lagu ogaado waxa goobta laga helay, daawooyinka la qaatay ama aan la qaadan. Kuwaas waxaa lagu sahamiyay bannaanka shirka guddiga wakiilka guddiga booliiska.
- 16.5.53 Marka la eego qaadashada daawadiisa, Cumar wuxuu bixiyay tilmaamo aan caddayn oo ah inuu joojinayo daawadiisa marka uu bilaabo inuu dareemo fiicnaan, laakiin wax gaar ah lama sheegin. Dhowr jeer ayaa la weydiiyay sababta uu u joojiyay daawadiis iyo waxa ku kallifaya in uu dib u bilaabo balse jawaabaha uu bixiyay ayaan macno lahayn oo uu aad u jahwareeray. Waxa uu tilmaamay in uu aad u hooseeyo, uuna dareemayo qalqal iyo codad uu maqlayo haddii uu joojiyo qaadashada daawadiisa. Waxa uu sheegay in daawadu ay ka dhigi karto inuu dareemo daal yar balse tan kuma uusan xiriirin sababta uu u joojiyay qaadashada.
- 16.5.54 Suuragal ma noqon in la go'aamiyo daawadii uu Cumar haystay ama aanu qaadan. Isagoo xabsiga ku jira Cumar ayaa sheegay inuu qaatay afar dawo oo dhimirka ah, balse uusan garanayn magacyada. Qadkan weydiinta sidaas darteed ma suurtagelin in dabagal lagu sameeyo.

Falanqaynta Kooban ee Ixtiraamka Khadadka Muhiimka ah ee Weydiinta

⁵⁶ Xigasho:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/761390/2018_Co_deC-NoRE_HO_Final_NoHighlights_18-12-04.pdf (Marin loo helay Juun 2020)

⁵⁷ Xigasho: [Dadka waaweyn ee nugul \(appropriateadult.org.uk\)](https://www.appropriateadult.org.uk/) (Marin loo helay Maayo 2021)

Erayga 1 - Ka warqabka qoyska ee xadgudubka iyo caqabadaha ka warbixinta.

- 16.5.55 Ma jiro wax war ah oo ay heleen booliiska iyo kuwa kale oo ku saabsan inuu Xasan deggan yahay ciwaanka.

Erayga 2 - Isgaadhsiinta Hay'adaha

- 16.5.56 Booliisku waxay xogta ka heleen SWASFT iyo xubin qoys. Ma jirin xidhiidh kale oo lala yeeshay wakaaladaha iyo Kooxda Kala soocida Caafimaadka Maskaxda oo saacadaha shaqada la xaddiday lama helin inay helaan macluumaadka diiwaannada caafimaadka, mana bixiyaan talo caafimaad oo xirfad leh.

(LO20) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Saacadaha shaqada ee xaddidan ee Kooxda Kala soocida Caafimaadka Maskaxda, waxay xaddidaysaa helitaanka isla markiiba macluumaadka caafimaadka iyo talada si loogu wargaliyo go'aan qaadashada. Talo soo jeedin 5 Raadi si aad u hubiso in shaqaaluhu ka warqabaan sida loo helo macluumaadka caafimaadka saacadaha ka baxsan.

Erayga 3 - Heerarka iyo Siyaasadda

- 16.5.57 Booliisku ma dhamaystirin DASH RIC dhammaan saddexda shil ee guriga ee ay ka qayb galeen. Baaritaan lagu sameeyay xogta ayaa muujisay in ay jiraan daldaloolo xagga dhamaystirka xogta qowmiyadaha, laakiin xogta la soo sheegay, ma jirin farqi la taaban karo oo u dhexeeya bulshooyinka BAME.
- 16.5.58 Guud ahaan heerka dhamaystirka ciidanka ee DASH waxa ay ku dhaw yihiin 90% guddigu waxa ay ogyihiin in waxqabadkani yahay mid lagu eegayo, iyada oo loo marayo Booliska iyo Taliyaha Dambiyada iyo kulamo waxqabad.
- 16.5.59 Xarunta wax ka qabashada wicitaanku ma dhamaystirin qiimeynta khatarta THRIVE ee wicitaanka uu helay xubinta dadweynaha, sidaas darteed ma aysan shaqaynin hab-raaca xoogga oo dib uma eegin khatarta iyada oo la raacayo Habka Go'aan-qaadashada Qaranka.

(LO17) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Si loo muujiyo muhimadda ay leedahay isticmaalka NDM si loo gaaro go'aan wax ku ool ah iyo geynta agabka.

Jawaab: Tababar dib u soo celin ah oo ku saabsan isticmaalka THRIVE ayaa la bixinayey markii dib u eegistani ay bilaabatay oo loo adeegsanayey dhacdadan si loo taageero tababarka.

- 16.5.60 Horumarinta cusub ee siyaasadda daryeelka caafimaadka ee cusub ayaa loo arkaa horumar wanaagsan oo u ah booliiska, taas oo gacan ka geysan doonta bixinta hagida si loogu waco shaqaalaha si ay u go'aamiyaan in la geeyo shaqaalaha.

Erayga 4- Tallaabooyinka Wakaalada

- 16.5.61 Ma jirin wax walaac ah oo ay hay'ad ka soo saartay arrinta Xasan iyo xadgudubka guriga.

Muddada 5 - Xadka

- 16.5.62 Fursadda la lumiyay ee lagu dhammaystiri lahaa THRIVE waxay keentay fursad luntay oo lagu tixgelin lahaa khatarta.
- 16.5.63 Waxa jiray tiro calaamado halis ah, oo ay ku jiraan 'caafimaadka maskaxda', 'mindida' iyo 'nafta-waxyeeleynta' iyo sidoo kale dembiga muuqda ee mindida lagu haysto meel fagaare ah. Kuwaas waxaa lagu soo koobay IMR, waxaana lagu xusay inay tahay fursad la lumiyay in la geeyo agabka, qayb ahaan waxaa lagu sharaxay xaqiiqda ah in taleefoonku uu ku tiirsan yahay adeegga ambalaaska. Erayga farsamada 'hadhaynta ogaanshaha' ayaa loo adeegsaday si loo qeexo ifafaalaha iman kara iyo talooyinka hay'adaha gaarka ah ayaa la sameeyay si loo muujiyo kartidaan iyo sidoo kale in la tixgeliyo sida looga baxo 'script' oo loo raadiyo macluumaad dheeraad ah. Talooyinka wakaalad keli ah ayaa la sameeyay oo ku saabsan barashadan.

(LO15) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Raadinta dammaanad ku saabsan dhammaystirka qiimaynta

THRIVE iyo kormeerka.

(LO16) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; In ifaafalaha hadh-ka-sheegidda ay ku xiran yihiin tababar iyo wacyi-gelin gudaha qolka kantaroolka xoogga.

Talooyinka Hay'adda Keliya:

- Tababarka ku saabsan 'hadhitaanka ogaanshaha' waa in la kordhiyo si loo waco gacan-qablayaasha marka lagu daro kormeerayaasha Qolka kantaroolka. Fadlan la soco in taladan ay hore u ogolaatay FIM oo qorshuhu yahay in la diyaariyo wakhti la ilaaliyo oo dadka wacaya ay helaan tababarkan.
- Waaxda Taliska-iyoo-koontaroolku waa inay dib u eegaan su'aalaha qoraalka wicitaanka oo ay wacaan gacan-ku-hayeyaasha adeegsiga su'aalaha 'qoritaan-ka-baxsan' ee la xidhiidha wicitaannada halka caafimaadka dhimirka iyo hubku yahay sifo. Waaxdu waa inay qaaddaa tallaabada ku habboon si ay u horumariso aaggan sida loogu baahan yahay.

- Tababar dib u soo celin ah oo ku saabsan isticmaalka THRIVE ayaa la bixinayey markii dib u eegistani ay bilaabatay oo loo adeegsanayey dhacdadan si loo taageero tababarka.

- 16.5.64 In kasta oo ay jirto ifaafalaha hadhaynta ogaanshaha, fursad kale ayaa la aqoonsaday, oo ah calaamadaynta wicitaannada leh arrimo badan oo nugul (caafimaadka maskaxda, waxyeelaynta, qaadashada mindida ama hub) xaadirinta qasabka ah iyo/ama kormeerka.

(LO14) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Kordhinta wicitaannada diritaanka iyo/ama kormeerka halka ay jiraan arrimo halis ah oo hub iyo jirro maskaxeed ah.

(LO18) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Kordhinta wicitaannada diritaanka iyo/ama kormeerka halka ay jiraan arrimo badan oo halis ah; hubka, jirrooyinka dhimirka iyo is-waxyeelaynta.

Talo soo jeedin 6: Booliska Avon iyo Somerset si ay dib ugu eegaan siyaasadda maaraynta wicitaanka halkaasoo ay ka jiraan arrimo badan oo halis ah oo muuqda oo ay hirgeliyaan hab nidaamsan oo amraya in wicitaannadan la kormeero.

- 16.5.65 Waxay u muuqataa in macluumaadka aan loo isticmaalin si loo hubiyo kaydka booliiska iyo fursad lagu tixgaliyo wicitaankii hore ee gudaha laguma tixgelin go'aan kasta oo lagu geynayo kheyraadka.

(LO19) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Si loo hubiyo in marka la gaarayo go'aamo ku saabsan dirida agabka, maamulayaasha wicitaanka ay sameeyaan hubin sirdoon oo ay la socdaan macluumaadka la hayo.

Talo soo jeedin 7: Booliska Avon iyo Somerset inay dib u eegaan nidaamkooda wax ka qabashada wicitaanka si ay u xaqiijiyaan in hubinta sirdoonku la fuliyay laquna duubay nidaamka maaraynta wicitaanka.

Erayga 6 - Dareenka Dhaqanka

- 16.5.66 Waxaa doodda lagu xusay in qofka soo wacay ee soo tebiyay dhacdada bishii December uu ku hadlay lahad culus, laakiin taasi kama diidayso in walaaciisa la duubo ama uu u joogo caqabad.

- 16.5.67 Baahiyaha takhasuska leh ee Cumar ee la xidhiidha caafimaadka dhimirka. Tani ma ahayn arrin muuqata ama lama aqoonsanin markii la maaraynayey wicitaannada shilalka gudaha iyo iyadoo si cad loo sheegay qayb ka mid ah sababta loogu yeedhay booliiska bishii Diseembar, ma aysan dhalin bilayska in la geeyo sababtoo ah tan waxaa loo arkayay inay tahay arrin caafimaad oo wax laga qabanayo. by SWASFT. Go'aanka ah in aan imanayn sidaas awgeed waxa ay ka hor istaagtay booliisku fursad ay ku tixgeliyaan oo ay wax uga qabtaan baahi kasta oo khaas ah oo Cumar lahaa.

- 16.5.68 Booliisku waxay la tacaaleen hanjabaadaha ah in ay dilaan si aan rasmi ahayn, maadaama dhibbanuhu uu sheegay in aanu doonayn in uu Cumar dhibaato galo. In kasta oo ay xaqiiqadu tahay in booliisku ay la hadleen Cumar, si toos ah ugamay hadlin welwelka uu dhibbanuhu ka sheegay caafimaadkiisa maskaxeed. Tani waxay ahayd fursad la lumiyay.

(LO21) Fursad Waxbarasho/Tixgelin; Inaad si xirfadaysan u xiiseyso marka aad la macaamilayso shakhsiyaadka lagu eedeeyay inay la nool yihiin dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka si loo hubiyo fursadaha calaamadaynta taageerada la aqoonsaday.

Talo soo jeedin 4: In barashada dib u eegistaan lagu wadaago tababbarka ilaalinta qasabka ah si loo dhiirigaliyo xiisaha xirfadeed ee kordhay marka la soo bandhigo walaacyada daryeelka macmiilka ee suurtagalka ah.

Muddada 7 - Kordhinta

- 16.5.69 Qoraaga IMR wuxuu xusay suurtagalnimada in la geeyo agabka iyo in loo gudbiyo wax kasta oo walaac ah kormeeraha. Marka la eego in wicitaanada ay maamuleen xubno kala duwan oo shaqaale ah iyo astaamaha khatarta muuqata ee wicitaanada kor lagu sharaxay, waxay u muuqataa inay jirto fursad lagu soo bandhigo hab toos ah oo nidaamsan oo kormeerka wicitaanka, halkii lagu tiirsanaan lahaa waxa lagu tilmaamay qulqulka saddex biloodlaha ah. muunad. Nidaamkan waxaa lagu gaari karaa iyadoo saddex geesood ah la isticmaalo calamo iyo calaamado. (Fiiri 16.5.63)

Erayga 8 - Arrimaha Tababarka iyo Wacyigelinta

- 16.5.70 In kasta oo aanay jirin tababar toos ah iyo arrimo kor loogu qaadayo wacyigelinta oo ku saabsan xadgudubka guriga, arrimaha hadhaynta ogaanshaha waxa ay ahaayeen kuwo ay soo jeediyeen hay'ad gaar ah.
- 16.5.71 Waxa kale oo la soo jeediyay in duruufaha dilkani ay mudan tahay in lala wadaago saraakiisha booliiska iyo shaqaalaha u wacida.

16.6 Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust Aragtida Kalsoonida

- 16.6.1 Falanqayntan waxaa loo tixgeliyey iyada oo la tixraacayo taariikhda SWASFT, warbixin baaris kooban, wadahalal dhex maray guddoomiyaha iyo wakiilka guddiga halkaas oo su'aalo gaar ah lagu weydiiyey. Dhamaystirka IMR-yada buuxa waxa caadi ahaan loo hayaa shilalka hoos yimaada baadhista dambiilayaasha, xeeriyayaasha ama haddii kale ay ku dhacaan hamiga 'Qaabka Dhacdada Daran'.
- 16.6.2 Adeegga ambalaasku waxa uu Cumar laba xidhiidh la yeeshay muddadii ay khusaysay muddo yar gudaheed, lamana xidhiidhin Xasan.

Dhacdada 1

- 16.6.3 Dhacdadii ugu horreysay waxay dhacday iyadoo Cumar la sheegay inuu is-waxyeeleeyay ka hor saqdii dhexe ee 12^{-kii} Diisambar 2018. Qofka soo wacay wuxuu kula taliyay inay la xiriireen booliiska waxaana lagula taliyey inay u yeeraan ambalaas.

16.6.4 Markii dib loo eegayey diiwaanka wicitaanka, adeegga ambalaasta waxaa lagu soo bandhigay xoogaa dhib ah oo bilow ah, taas oo ah in xog-wariyuhu uu ahaa qolo saddexaad, oo aan si toos ah u arag Cumar is-waxyeleeyey. Ma cadda halka uu ku sugan yahay, sidaas darteed adeegga ambalaasku wuxuu la hadlay booliiska shan daqiiqo gudahood markii la wacay. Booliisku waxay bixiyeen namburada lagala xiriiri karo qaarkood oo la isku dayay iyo fariimaha codka laga tagay. Waxa ay la hadleen war-bixiyehii asalka ahaa, qoraalkuna waxa uu muujinayaa in uu ka walaacsan yahay Cumar, balse isaga laftiisu ma aanu haysan wax xidhiidh ah. Waxay ahayd walaaca soo wacay Cumar kuwa gacan ka geystay go'aanka ah in ambalaas la geeyo, inkastoo tani aysan ahayn wicitaan mudnaan sare leh. Tani waxay tusinaysaa in adeega ambalaasku uu ahaa mid firfircoon oo isku dayaya inuu helo macluumaad dheeraad ah.

Sirdoonka iyo Xogta

16.6.5 Adeegga ambalaasku wuxuu la hadlay booliiska shan daqiiqo gudahooda laga soo bilaabo wicitaankii asalka ahaa waxaana tan loo aqoonsan yahay dhaqan wax ku ool ah. Taleefan dheeri ah oo loo diray booliiska ayaa mar dambe la sameeyay, waxaana laga helay taleefoon nambarka suurtagalka ah ee Cumar iyo xog-hayaha asalka ah.

16.6.6 In kasta oo la isku dayay in la helo tafaasiisha booliiska iyo dadweynaha, su'aasha ayaa ka dhalatay xog raadin ballaaran, ka dib markii Cumar lagu tilmaamay inuu yahay maskaxiyan. Guddigu waxay ogaadeen in wakhtigaas oo kale aysan jirin ilo kale oo xog ah oo la heli karo, adeegga ambalaastana uu ku tiirsan yahay xogta booliiska ee xaaladdan oo kale. Eeg 16.5.35.

Degdega Jawaabta

16.6.7 Guddigu waxay sahamiyeen degdega ah ee loo nisbeeyey baaqan waxayna tixraaceen siyaasad ciwaankeedu yahay "Codsiga Caawimada iyo/ama Taageerada Heshiska Wadashaqeynta Goboleed ee udhaxeya Ciidanka Booliiska Koonfur Galbeed, Adeegyada Dabdamiska & Samatabbixinta iyo Adeegga Ambalaaska ee Koonfur Galbeed ee NHS Foundation Trust". Tani waxay qeexaysaa afar qaybood oo jawaab celin ah sida ku cad jaantuska hoose. Tani waxay ka tarjumaysaa qaybaha NHS-ta Qaranka sida uu qeexay Barnaamijka Ka Jawaabida Ambalaaska ee NHS.⁵⁸

⁵⁸ Xigasho: <https://www.england.nhs.uk/urgent-emergency-care/improving-ambulance-services/arp/> (Marin loo helay Agoosto 2020)

Qeybaha ARP

Qaybta Koowaad

Jirooyinka iyo dhaawacyada waqtiga halista u ah ee nolosha khatar gelin kara

Jawaab degdeg ah
Wadnaha oo istaaga, aan miyir qabin, neefsan
la'aan
Celceliska wakhtiga jawaabta 7 daqiiqo, sagaal
toban ka mid ah 15 daqiiqo gudahood

Qaybta Labaad

Xaalad Degdeg ah

Jawaab sax ah
Wadna xanuun, faalig, dhaawac halis ah
Celceliska wakhtiga jawaab celinta 18 daqiiqo,
sagaal ayaa baxay
toban ka mid ah 40 daqiiqo gudahood
Imaanshaha qaybaha takhasuska degdega ah.

Qaybta Saddexaad

Degdeg

Sax mspnnse
Dhaawaca Nori hi, bunni aan weynayn, addin
go'doonsan
iradure
Wakhtiga jawaabta sagaalka oo badiyaa 120
daqiiqo gudaheed
Wax badan arag oo daaw

Qaybta Afraad

Degdeg yar

Jawaab sax ah
Wakhtiga jawaabta tobankii sagaal ka mid ah
180 daqiiqo
'Maqal oo dib ha u celin'

- 16.6.8 Dhacdadan ayaa loo kala saaray inay tahay 'Qaybta 3' taasoo ah bukaannada u baahan gargaar caafimaad oo degdeg ah waxayna soo jiidataa waqtiga jawaabta bartilmaameedka ah ee 120 daqiiqo. Koodhka kama dambaysta ah ee la siiyay wicitaankan waxa lagu soo koobay; "Bukaanku waxa uu la ildaran yahay arrin caafimaadka dhimirka ah, oo aan la garanayn xaaladdiisa, si kastaba ha ahaatee waxaa jira suurtagal ay ku noqon karaan rabshado".
- 16.6.9 Adeegga ambalaaska ayaa laba iyo toban wacay ka hor imaanshaha kama dambaysta ah, iyaga oo isku dayaya in ay Cumar kala xidhiidhaan nambarka telefoonka ee la siiyay, iyo sidoo kale xog-bixiyaha asalka ah oo ay la macaamilaan booliiska. Isku dayadan ayaa la sameeyay intii u dhaxaysay 2.29am ilaa 5.51am waxaana ka mid ahaa in lala xidhiidho saaxiib kale oo aan garanayn halka uu Cumar joogo.
- 16.6.10 Warbixinta baadhista kooban ayaa lagu arkay in isku daygii ugu horeeyay ee wacitaanka daryeelka (2.29am) ee bukaanka uu ka baxsan yahay heerka labada saacadood ee nidaamka hawlgalka ee adeega taagan. Halkaa marka ay marayso, nambarka taleefoonka Cumar lama helin oo lama helin ilaa 3.21am. Tan iyo taariikhda dhacdadan, nidaamka qalliinka taagan dib ayaa loo qoray oo la sii daayay^{20kii} Abriil 2020 waxaana loo beddelay 'Nidaamka hubinta badbaadada Wicitaannada Aan La Qoondayn'. Baaritaanka kooban ayaa lagu sheegay "dib ayaa loo qoray sababtoo ah waxaa loo baahan yahay in la fahmo in baahida loo qabo in la kordhiyo, awooddayada aan uga jawaabno waqti ku habboon bukaannada qaarkood ayaa hoos u dhacaya, sidoo kale awoodda aan u leenahay inaan sii wadno wacitaanka daryeelka ee dhammaan bukaannada. Sidan oo kale, waxaan u baahannahay inaan la qabsano habkayaga oo aan hubinno inaan sii wadno ku shaqeynta adeeg badbaado leh oo suurtagal ah." Nidaamkan waxa la sii cusboonaysiiyay Janaayo 2021. Hagitaanku hadda waxay ku salaysan yihiin cabbirka 'booska' (safka 999 wicis ee muuqda). Waa in la ogaadaa in astaanta dalabka inta lagu jiro cudurka faafa ee korona fayras uu ahaa mid gaar ah oo aan la saadaalin karin taas oo habab badan ay ahayd in dib loo habeeyo. Komishaneerayaasha iyo xeeriyayaasha ayaa

kormeeraya maaraynta halista xidhmada.

- 16.6.11 Wakhtigii ugu dambeeyay ee imaatinka waxay ahayd 6 saacadood 53 daqiiqo kadib. Ambalaasta warbixinta kooban ee baadhista ayaa baadhisa dib u dhaca waxana la xusay in wacitaankan uu kor u kacay oo uu dib u eegis ku sameeyay kormeere u ilaalinaya wacitaanka sida qaybta 3. Ka jawaab celinta waa in loo arkaa iyadoo ka soo horjeeda baahida sii kordheysa. Intii u dhaxaysay saqdii dhexe iyo 1dii subaxnimo, waxaa jiray toban wicitaan oo qaybta 2 ah oo sugaya in la diro. Intaa waxaa dheer 1.08 subaxnimo maamulaha shaqada wuxuu xusay inay jiraan 48 wicitaan oo firfircoon iyo 68 oo sugaya qoondaynta. Arrimahan ayaa sidoo kale waxaa u sii dheeraa dib u dhac ku yimid xil wareejinta isbitaallada gobolka. Sidaa darteed mid ayaa laga yaabaa in lagu soo gabagabeeyo in wakhtiga jawaabta adeeggu uu ahaa mid la fahmi karo oo iyada oo la ilaalinayo wicitaanka qaybta 3, waxay isku dayday inay la xiriirto bukaanka iyo kuwa kale inta lagu jiro xilliga dirista.

Ficil ku saabsan Muuqaalka

- 16.6.12 Adeegga ambalaasku waxa uu ka soo qayb galay dhawr saacadood ka dib markii la soo wacay iyo arrimo dhawr ah. Arrinka ugu horreeya ee la xiriira go'aanka ah in Cumar lagula hadlo intercom oo aan la rabin in isaga lala hadlo. Dhinaca kale, waxa la sheegay in wakhtiga uu SWASFT imanayey uu u ekaa mid isku xidhan oo aanu u muuqan wax dhib ah, haddana dhinaca kale waxa hore loogu sheegay in uu ahaa qof nafsii ah, is-difaacay iyo kuwo kale oo ka welwelsanaa.
- 16.6.13 Markii laga wada hadlay wakiilka guddiga, waxaa la ogaaday inay tahay dhacdo soo noqnoqda in shaqaalaha ambalaasku ay istaagaan albaabka iyaga oo aan helin bukaanada leh shaqaalaha ambalaaska si ay u sameeyaan go'aamo firfircoon oo ku saabsan khatarta. Wadahadalka albaabka, shaqaaluhu waxay u fiirsan lahaayeen wax kasta oo caddaynaya in qofku u baahan yahay gargaar degdeg ah oo uusan la xiriirin karin ama laga hor istaagayo inuu sheego dhibka uu ku jiro. Haddii ay jiraan wax caddayn ah, shaqaaluhu waxay u yeedhi lahaayeen bilayska waxayna waydiisan lahaayeen inay diyaariyaan gelitaanka guriga si qasab ah.
- 16.6.14 Si loo caawiyo fahamka guddida go'aan gaarista shaqaalaha ambalaasta ee ka qayb galaya, wakiilka SWASFT wuxuu u soo jiiday guddiyada habka go'aan qaadashada wadajirka ah sida hoos ku cad. Waxaa la ogaaday in tani ay dhaqan gal tahay isla qaabka go'aan qaadashada ee uu isticmaalo adeegga booliiska.

MUUQAALKA GO'AANKA WADAJIRKA AH

- 16.6.15 Xaaladdan gaarka ah, shaqaalaha ambalaasku waxay miisaami lahaayeen 'macluumaadka la soo sheegay' iyo 'xogga la arkay'. Xaaladdan oo kale, sida aan ka baranay 16.6.6 ee sare, macluumaadka kale ee kaliya ee la heli karo ayaa ahaa mid ay bixiyeen booliisku.
- 16.6.16 Si kastaba ha ahaatee, shaqaalihii ka soo qayb galay ayaa go'aansaday inaan tallaabo degdeg ah loo baahnayn, waxay u muuqatay in Cumar uu ugu yaraan dadka kale u soo bandhigay xoogaa nuglaanta ah taasina waxay keentay su'aasha ah in wax digniin ah la tixgeliyey iyo/ama la soo sheegay sida digniin ilaalin. .
- 16.6.17 Si loo tixgeliyo lagama maarmaanka u ah digniinta noocaas ah, waa in la tixgeliyo, wadarta guud ee macluumaadka la heli karo, kiiskan, waxaa loo arkay in aysan jirin macluumaad ku filan oo la heli karo si loo helo feejignaan ilaalin ah, iyada oo lagu tiirsanaado macluumaadka laga soo sheegay iyo xiriirka Cumar intercom-ka.
- 16.6.18 Dhakhaatiirta takhaatiirta ah, waxay sidoo kale tixgelin lahaayeen tiro awoodo iyo siyaasado la heli karo wakhtigaas. Kuwaas waxaa ka mid ahaa;
- Baahida loo qabo in la raadiyo kaalmada booliiska si loo isticmaalo awoodaha nolol ammaan ah iyo addimada sida hoos timaada Xeerka Caddeynta Dambiyada iyo Booliska 1984
 - Awoodaha hoos yimaada Sharciga Caafimaadka Maskaxda 1983 halkaas oo ay jiraan walaacyo ku saabsan mawduuca uu qabo xanuunka dhimirka.
 - Xeerka Xuquuqul Insaanka oo ay ku jiraan gaar ahaan xaq nolosha iyo xuquuqda nolosha gaarka ah.

Marka la eego, in dhaawaca jidhku aanu u baahnayn daawaynta maalinta xigta marka SWASFT ka soo qaybgashay oo aanay jirin diiwaano caafimaad oo kale, waxa laga yaabaa in si macquul ah loo soo gabagabeeyo go'aanka ah in aan la isticmaalin awoodaha lagu xaqiijinayo gelitaanka si loo badbaadiyo nolosha iyo addinka uu sax ahaa.

- 16.6.19 Guddigu waxay sahamiyeen hababka kale ee laga yaabo inay diyaar u yihiin si ay wakaalada uga digtoonaadaan hab-dhaqanka Cumar iyo ikhtiyaarka kale ee kaliya ee ay tahay in bukaanka loo gudbiyo GP-ga. Go'aamada noocan oo kale ah waxaa lagu sameeyaa xaalad-kiis oo ay sameeyaan dhakhaatiirta safka hore iyadoo ku xiran tirada macluumaadka la heli karo, iyadoo la adeegsanayo qaabka go'aan qaadashada ee jaantuska sare. Kursiga ayaa lagu wargeliyay in ogolaansho cad loo baahan yahay gudbinta noocaas ah marka bukaanadu awood u leeyihiin inay oggolaadaan. Arrimaha soo ifbaxay, sidaas darteed waxaa ka mid ah (a) awoodda maskaxeed, (b) haddii isaga la waydiiyay iyo (c) arrinta oggolaanshaha.
- 16.6.20 Arrimaha awoodda maskaxeed waxaa haga shan qodob, oo ay ugu horreeyaan "Qofku waa in loo qaataa inuu leeyahay karti, haddii aan la caddayn in uu leeyahay karti".⁵⁹ Haddaba waxaa la qirayaa inay Cumar xaq u leedahay inaan la baarin, ama uusan oggolaan in wax digniin ah la sameeyo.
- 16.6.21 In kasta oo aanay suurtoagal ahayn in la go'aamiyo in Cumar la waydiiyay haddii uu oggolaaday in GP-giisa la ogeysiyo, dhowr qodob oo khuseeya Warbixinta Sannadlaha ah ee Adeegga Badbaadinta SWASFT 2018/19 60 tus jihada togan ee safarka ee lagu ilaalinayo gudbinta iyo digniinaha GP-yada.
- Caafimaadka maskaxda, is-waxyeeelaynta iyo is-dilka ayaa ku jiray tobanka ugu sarreeya calaamadaha la soo sheegay ee soo gudbiyay digniinaha ilaalinta ee dadka waaweyn. ⁶¹ *Heerarka tababarka ilaalinta ee la gaarey*

⁵⁹ Xigasho: [Sharciga Awoodda Maskaxda ee 2005 \(legislation.gov.uk\)](https://www.legislation.gov.uk) (Marin loo helay Agoosto 2021)

⁶⁰ IBID

⁶¹ Isha: [https://www.swast.nhs.uk/assets/Vswasftsafeguardingwarbixinta sanadlaha ah ee adeegga 2018-19.pdf](https://www.swast.nhs.uk/assets/Vswasftsafeguardingwarbixinta%20sanadlaha%20ah%20ee%20adeegga%202018-19.pdf) (la helay) Ogosto 2020)

waxay istaageen 92% iyo 95% shaqaalaha u baahan tababar. Heerka ilaalinta digniinaha iyo u gudbinta GP-yada ayaa korodhay 5tii sano ee la soo dhaafay, ogeysiisyada dadka waaweyn ayaa kor u kacay 20% sanadkii la soo dhaafay oo keliya, iyo GP-yadu waxay heleen ku dhawaad 50% gudbin ka badan tan hay'adda ku xigta ee daryeelka bulshada ee dadka waaweyn.

- 16.6.22 Sharciga khuseeya wadaagga macluumaadka waa mid adag. Xafiiska Warqabadka (ICO) wuxuu qeexayaa lix sababood oo wax la wadaago, mid ka mid ah waa oggolaanshaha. Saldhig kale oo sharci ah oo laga yaabo in la tixgeliyo waa 'dano muhiim ah' laakiin wuxuu sii wadaa inuu qeexo baahida loo qabo in ay sababto 'ilaalinta noloshaada ama nolosha qof kale'⁶². Si kastaba ha ahaatee, haddii doodan la isticmaalo, markaa adeegga ambalaasku wuxuu raadsan lahaa gargaar bilays oo lagu qasbay inuu galo si loo badbaadiyo nolosha iyo addimada, waxaana la odhan karaa in tixraac la samayn karo ogolaansho la'aan.
- 16.6.23 Anigoo maanka ku haya khataraha eexda dib-u-fiirinta, iyadoo la tixgelinayo qaybta koowaad ee qaabka go'aan-qaadashada ee 'ururinta macluumaadka iyo sirdoonka' iyo ogaanshaha in Cumar uu daawaynta ka helay dhakhaatiir takhasus leh oo caafimaadka dhimirka lixdii bilood ee la soo dhaafay, waxaa lagu doodi karaa in Awood la'aanta shaqaalaha ka qaybgalayaasha inay helaan macluumaadka ayaa xaddiday aragtida guud ee duruufaha.
- 16.6.24 Wadahadal lala yeeshay wakiilka guddiga SWASFT, aragti kale ayaa la soo bandhigay oo ah 'kalsoonidu waxay ogtahay in daaweeyayaasha isbitaalka kahor ay u nugul yihiin eex ka yimid falanqaynta ka dhalatay baaritaanka khatarta bukaanka. Sidaa awgeed, iyada oo qayb ka ah tababbarka arrimaha bani'aadamka, takhaatiirta safka hore waxaa lagu dhiirigelinayaa inay u arkaan dhacdo kasta oo xiriir ah dhacdo cusub' Waxaa la aqoonsan yahay in taariikhda caafimaadka iyo bulsheed ay muhiim tahay, laakiin waxaa aad muhiim u ah in la qiimeeyo khatarta bukaan-socodka isbitaalka kahor kiis. - kiis-kiis iyadoo la adeegsanayo calaamadaha iyo astaamaha soo bandhiga.
- 16.6.25 Si kastaba ha ahaatee, waxay u muuqataa shirguddoonka iyo guddiga, in la'aanta taariikh baadhiseed oo la heli karo ay xaddidday sawirka macluumaadka ee go'aannada lagu gaarayo wakhtigaas. Suurtagal maaha in la soo gabagabeeyo go'aan kale oo ku saabsan raadinta kaalmada bilayska si loogu qasbo gelitaanka ka dibna ogeysiinta GP-ga Cumar ayaa la samayn lahaa, laakiin aasaaska ayaa si wanaagsan loo ogaan lahaa. Waxa kale oo aan la soo jeedin in, ku dhawaad 1 milyan oo wacitaan ah oo loo soo waco kalsoonida ambalaaska ay ka dhalato digniinta GP-ga. Ka dib oo dhan, digniinaha Ilaalinta, kaliya 569 ayaa la sameeyay iyadoo lagu salaynayo is-waxyeelaynta ama fikradda is-dilka.⁶³ Si kastaba ha ahaatee, waxaa la qirayaa in dhacdooyinkan oo kale ay xiiso u yeelan doonaan GP-ga bukaanka iyo fursada aan ku tixgalinayo in shilalka is-waxyeelaynta/is-dilku ay buuxin karaan shuruudaha 'danta muhiimka ah' ee ICO.
- 16.6.26 Caqabadaha ka jawaabaya dhacdooyinka is-waxyeelaynta iyo fikradda is-dilku waxay ku xidhan yihiin faallo gaar ah nooca 5 ee hagidda caafimaadka SAWS oo cinwaankeedu yahay 'Caafimaadka Maskaxda iyo Tixgelinta Awoodda Bukaannada Soo Bandhiga inay is-waxyeelleen ama isku dayeen inay is-dilaan', halkaas oo ay ku jiraan Waxay si gaar ah ku talinaysaa in tixgelin la sameeyo iyada oo bukaanku oggolaado si loo tixraaco ama loo helo taageero ay ku jiraan Maskaxda, kooxda dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka, Samaritan ama GP-ga. Tilmaantan waxaa loo aqoonsan yahay wargelin iyo dhaqan wanaagsan.
- 16.6.27 Hagitaanku waxa kale oo uu faalo ka bixinayaa go'aamada lagu ogeysiinayo GP-yada ogolaansho la'aan.

"Bukaanku waxa uu diidaa in loo gudbiyo xirfadlayaasha kale ee caafimaadka iyo daryeelka bulshada... Bukaanku waxa laga yaabaa in uu sheego in aanu ogolayn in xirfadlayaasha kale ee daryeelka caafimaadka lala xidhiidho. Si kastaba ha ahaatee, haddii bukaanku uu halis ugu jiro in uu naftiisa (ama

⁶² Xigasho: [Ururku ma u baahan yahay ogolaanshahayga? | ICO](#) (Marin loo helay galiyay Juun 2021)

⁶³ IBID

kuwa kaleba) waxyeello halis ah u geysto oo uu halis ugu jiro in ay ka sii darto xaaladdooda, tani waa sabab macquul ah marka sirta ay si xad dhaaf ah u fuuli karto danta bukaanka, sida khatarta ay leedahay siidaynta la'aanta waxay u badan tahay inay ka miisaan badan tahay khatarta ay keeni karto siidaynta xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka ee takhasuska leh."

- 16.6.28 Hadalka kore ee lagu aqoonsanayo in bukaanku uu halis ugu jiro waxyeello, waxay qayb ahaan ku tiirsan tahay haysashada dhammaan macluumaadka la hayo. Sidaa darteed waxay culayska ku sii kordhinaysaa dooda hubinta in takhaatiirta daaweeyayaasha ay helaan macluumaad caafimaad oo khuseeya.

Dhacdada 2

- 16.6.29 Xidhiidhkii labaad ee uu la yeeshay adeegga ambalaaaska ayaa dhacay maalintii xigtay, saacadihii hore markii Cumar saaxiibkiis u muuqday in Cumar uu si caadi ah u seexday, markii ay isku dayday in ay toosisona waxa ay u malaysay in uu miyir daboolan yahay oo aanu neefsanayn, markaas ayaa garaacday 999. Markay sahaminayeen dhacdadan SWASFT, waxay sheegeen in Cumar aad uga cadhooday lamaanihiisa u yeedhay, oo uu u muuqday mid caafimaad qaba, feejigan oo jihaysan gooldhalinta 15/15 ee Glasgow Coma Scale kaas oo lagu tilmaamay 'hab wax ku ool ah oo lagu qiimeeyo naafanimada heerka miyirka leh ee ka jawaabaya kicinta la qeexay'.⁶⁴ Awoodiisa ayaa lagu qiimeeyay tijaabada CURE waxaana lagu ogaaday inuu leeyahay awood buuxda. Imtixaanka CURE waa afar waa qiimeyn afar heer ah oo lagu eegayo awoodda bukaanka; gaadhsii go'aan; fahmaan xogta u sahlaya inay go'aan gaadhaan; hayso xogta si aad go'aan u gaadho; shaqaaleysii macluumaadka si aad go'aanka si hufan u gaarto.⁶⁵

- 16.6.30 Intaa waxa dheer, Cumar waxa uu sheegay in aanu doonayn in la hubiyo oo uu saxeexay afeef arrintaas la xidhiidha. Tan waxaa loo aqoonsan yahay dhaqan togan.

- 16.6.31 Su'aasha ayaa ka dhalatay in Cumar ay SWASFT u aqoonsatay in uu yahay bukaan uu la kulmaayo dhibaato caafimaad maskaxeed iyo in uu naftiisa waxyeelleeyo waddada uu adeeggu kula hadlay maalintii hore. In kasta oo faallada 16.6.21 ay khusayso, waxay u muuqataa in tani ay soo bandhigtay fursad lagu tixgalinayo dhacdooyinkii maalintii hore, waxay sidoo kale u ekaan lahayd in natiijadu ay ahaan lahayd mid la mid ah, markii uu la hadlay, lagu sameeyay qiimeynta afarta marxaladood. oo diiday gargaar.

- 16.6.32 Si kastaba ha ahaatee, haddii loo aqoonsaday inuu isku mid yahay, waxaad mooddaa in dhacdooyinkan dhaqan galay maalin gudaheed ay muujinayaan isbeddelka dabeecadda Cumar.

Falanqaynta Kooban ee Ixtiraamka Khadadka Muhiimka ah ee Weydiinta

Erayga 1 - Ka warqabka qoyska ee xadgudubka iyo caqabadaha ka warbixinta.

- 16.6.33 Waxaa marag ma doonto ah in Xasan iyo Cumar midkood uu xiriir xad-gudub ah dhex maray.

Erayga 2 - Isgaadhsiinta Hay'adaha

- 16.6.34 Adeegga ambalaasku wuxuu la xidhiidhay bilayska shan daqiiqo gudahood markii la soo wacay. Tani waa dhaqan wanaagsan. Wicitaan dheeri ah ayaa la sameeyay 3.21am waxaana la helay faahfaahinta xiriirka suurtagalka ah ee bukaanka. Tani waxay ogolaatay isku dayo badan in la isku dayo oo lala hadlo Cumar.

Erayga 3 - Heerarka iyo Siyaasadda

- 16.6.35 Adeeggu waxa uu awoodi waayay in uu buuxiyo siyaasadiisa ah in uu sameeyo wicitaano samafal ah 2 saacadood gudahood, sababtoo ah, isku daygii ugu horreeyay ee 2.29 subaxnimo, ma ay haysan lambarka taleefoon ee Cumar. Tan waxa lahelay kaliya 3.21am, kadib wacitaan dheeri ah oo loo diray

⁶⁴ Isha: <https://www.glasgowcomascale.org/> (Marin loo helay Agoosto 2020)

⁶⁵ Isha: <https://mentalhealthcop.wordpress.com/2012/05/09/the-cure-test/> (Marin loo helay Agoosto 2020)

bilayska,iyaga oo soo jeedinaya fursad aad iskudaydo oo aad xog badan kuhelto goor hore. Siyaasaddan ka dib dib ayaa loo eegay.

Erayga 4 - Tallaabooyinka Wakaalada

- 16.6.36 Laba dhacdo ayaa u kacay qiimayn suurtagal ah. Marka la eego dhacdadii ugu horreysay ee is-waxyelaynta ah, ma jiraan xog ku filan oo la heli karo si loo tixgeliyo feejignaanta ilaalinta mana cadda haddii oggolaanshaha la bixiyay si loo ogeysiyo GP-ga Cumar. Waxaa la isla gartay in go'aamadii laga soo saaray ka qeyb galka dhacdadii ugu horreysay ay ku saleysnaayeen in la soo bandhigo xaqiiqooyin waafaqsan tabobarka, balse haddii Cumar Cumar taariikhdiisa la heli lahaa, go'aannada si wanaagsan ayaa loo ogaan lahaa, inkastoo aysan ka duwanayn. Xaaladdan Cumar waxa uu ka dhawaajiyay mid aan toos ahayn oo isku xidhan, ikhtiyaarka ah in uu raadsado caawimo booliis oo dheeraad ah si uu qasab ugu galo gelitaanka looma arag lama huraan.
- 16.6.37 Ugu dambayntii go'aan la gaadhay waxa uu meesha ka saaray in digniin loo diro GP-giisa in ay dhacday dhacdo walaac ah oo muujinaysa isbeddel ku yimi xaaladda caafimaad ee Cumar ee joogtada ah.
- 16.6.38 Shaqaalaha ambalaasta ayaa la hadlay dhacdadii labaad, waxaana mar kale lala dhaqmay iyadoo lagu saleynayo soo bandhigista calaamadaha mana jirto macluumaad dheeri ah oo la raadiyay taariikhda dambi baarista, sidoo kale lama sheegin wicitaankii maalintii hore. Si kastaba ha ahaatee, waxa uu qaaday imtixaan afar heer ah oo ku saabsan go'aan qaadashada wuuna diiday caawimada.
- 16.6.39 In kasta oo la isku dayay in laga fogaado talada kaamilnimada 'eexda dib-u-eegista', waxaa jiray xog la xiriirta jiritaanka, laakiin aan isla markiiba la helin oo waxtar leh. Guddigu waxay xuseen ku tiirsanaanta macluumaadka booliiska ee cutubka 16.6.6 taas oo ah mawduuca fursadaha waxbarasho ee kale (LO19 & LO20).

Muddada 5 - Xadka

- 16.6.40 Shaqaalaha ambalaasku waxay u shaqeeyeen si waafaqsan tabobarka iyo sida waafaqsan sharciga ilaalinta iyo hagida sida kaliya ee u digtoonaada GP-yada. Waxaa la go'aamiyay inaysan jirin macluumaad ku filan oo lagu muteysan karo feejignaanta ilaalin ah mana jirto wax xog ah oo markii dambe soo ifbaxday oo mudan in la feejignaado.
- 16.6.41 Iyadoo tixgelin dheeraad ah la siinayo digniinta GP-ga oo leh oggolaansho bukaan-socod, waxay ula muuqatay guddiga in GP-ga Cumar uu rabo inuu u ogaado dhacdadan inay tahay 'dhacdo kicin ah' sida ay dhici karto.

caawimada daaweynta joogtada ah ee daryeelka aasaasiga ah. Guddigu sidoo kale waxay maanka ku hayaan horumarka iyo kororka la soo sheegay ee digniinta GP-ga.

- 16.6.42 Dareenka kooxuhu waxa la soo jiiday SWASFT's Guide Clinical Revised 'Caafimaadka Maskaxda iyo Kartida Tixgelinta Bukaannada Soo Bandhiga inay is-waxyeeleen ama isku dayeen inay is dilaan' taasoo culays ku sii kordhinaysa dooda in takhaatiirta caafimaadka ay ka faa'iidayaan doonaan inay helaan macluumaadka ugu badan ee suurtoogalka ah si ay u ogeysiyaan go'aankooda. samaynta.

Erayga 6 - Dareenka Dhaqanka

- 16.6.43 Shaqaalaha ambalaasku waxa ay awoodeen in ay Cumar kula xidhiidhaan intercom ka dibna qof ahaan laba jeer oo kala duwan. Ma jirin caqabado muuqda.

Muddada 7 - Kordhinta

- 16.6.44 Wicitaanada waxay ku xiran yihiin qiimeyn iyo kormeer joogto ah oo ka soo horjeeda asalka isbeddelka baahida.

Erayga 8 - Arrimaha Tababarka iyo Wacyigelinta

- 16.6.45 Tababarka ilaalinta kalsoonida ayaa leh mid la soo bandhigi karo (95% heerka 1, iyo 92% heerka 2). Waxtarka waxaa loo tarjumay marka la eego kororka weyn ee digniinaha 5 sano kahor 2018/19.

Dhaqanka Wacan

- 16.6.46 SWASFT aad bay ugu adkeyd jawaab celintooda dhacdadii ugu horeysay, iyagoo sameeyay laba iyo toban wicitaan, ka hor awood u leh in la geeyo unug.

- 16.6.47 U hoggaansanaanta tababarka oo la hagaajiyay iyo natiijooyinka ka soo baxa ee ku saabsan ilaalinta digniinaha waa la aqoonsan yahay.

- 16.6.48 SWASFT Tilmaamaha Caafimaad ee Dib loo eegay 'Caafimaadka Maskaxda iyo Tixgelinta Awooda Bukaansocodka Qofka soo bandhiga isagoo is-wax-yeeleeyay ama isku dayay inuu is-dilo' waxaa loo aqoonsan yahay tafatirantiisa iyo tixgelintiisa dhammaystiran ee arrimaha si loogu wargaliyo go'aan qaadashada takhtarka.

16.7 Tixgelin Ballaaran oo Ka Soo Baxaya Hawlgelinta Qoyska

- 16.7.1 Markii aan la hadlayay asxaabta iyo qoyska Cumar, tani waxay sahashay in la fahmo qaar ka mid ah arrimaha dhaqanka ee laga yaabo in ay khusayso dib u eegista.

Qabiilada

- 16.7.2 Dukumeenti tixraaceed faa'iido leh oo cinwaankiisu yahay "Dhaqanka, xaaladda iyo caafimaadka maskaxda ee Soomaalida

qaxooti"⁶⁶ waxay ku siinaysaa xoogaa sheeko ah oo khuseeya dib-u-eegista, taas oo ku daraysa fahamka xisaabaadka afar/shan xubnood oo qoyska ah / saaxiibada Cumar.

- 16.7.3 Guddoomiyuhu wuxuu ogaaday in Cumar iyo Xasan ay ka soo kala jeedaan beelo iyo degaano kala duwan

Afrika, iyadoo Cumar uu ku yimid aag hore loo odhan jiray British Somaliland iyo ta kale ee Talyaanigu maamuli jiray 'United Nations Trust Territory of Somalia' oo ku midoobay Jamhuuriyadda Soomaaliya.

- 16.7.4 Kursiga waxaa u suurtagashay in uu la hadlo dadka ku xiran Cumar, laakiin lama hadlin Xasan. Qayb ka mid ah tan

Waxaa laga yaabaa in ay sabab u tahay xaqiiqda ah in Xasan uu dhawaan yimid UK, laakiin waxaa

⁶⁶ Isha: <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/52624> (la galiyay Abriil 2020)

laga yaabaa in qayb ahaan lagu macneeyo nidaamka qabiilka ee xooggan ee ka dhex jira bulshada Soomaaliyeed.

- 16.7.5 Markii la isku dayay in uu la hadlo reer Xasan, ayaa kursigii lagu wargeliyay in qoysku rabo arrimaha gadaal ka dhig. Xubnaha kale ee qoyska ayaa ku micneeyay in odayaal ay ku lug yeesheen arrinta reerahana ay heshiis la gaareen. Waxay noqon kartaa in hab dhaqameed lagu xalliyo khilaafaadka la isticmaalay, taasoo si faa'iido leh loogu qeexay daabacaadda UNHCR ee 'Dhaqanka, xaaladda iyo caafimaadka dhimirka ee qaxootiga Soomaaliyeed', oo qeexaysa "Xeer iyo diya Xeer-dhaqameedka Soomaaliyeed (Xeer/heer) waa af. nidaam asal ahaan ka soo jeeda Islaamka ka hor, waxaana inta badan lagu dhaqmaa in lagu xalliyo mashaakilaadka bulshada, tusaale ahaan marka ay qoysasku isku dhacaan. Marka dhib dhaco, odayaasha (xeer beegti) ayaa isu yimaada si ay heshiis u dhex dhigaan dhinacyada ay khusayso".⁶⁷

Xanuunka Dhimirka iyo Bulshada Soomaaliyeed

- 16.7.6 Mid kasta oo ka mid ah asxaabta Cumar iyo xubnaha qoyska ayaa si fiican uga warqabay in uu maskaxda ka xanuunsanayo jirro, qaarna waxay tixraacaan nooc ka mid ah PTSD. Waxay ka sheekeeyeen xilliyo uu roonaaday, laakiin sidoo kale xilliyo uu xanaaqay. Mid ka mid ah waxa uu ka hadlay xanuunka nafsiga ah iyo in Cumar uu maqlay codadka iyo Cumar oo ku eedeeyay inay basaaseen. Waxay kaloo sheegeen inay taasi ka sii dartay markii Cumar uusan qaadan daawadiisii. Tan waxaa xaqiijiyay mid kale inay maqleen inuusan jeclayn qaadashada kaniiniyada. Waxa saaxiibadaas ka caddeeyey in Cumar uu sannado badan ka haystay dhibaatooyin xagga caafimaadka maskaxda ah iyo hubaal tan iyo markii uu UK yimid ku dhawaad 1989kii.
- 16.7.7 Kursigu waxa uu sahmiyay waxa uu Cumar helay, asxaabtiisa iyo xubnaha qoyskuba way ka warhayeen inuu waxa uu qaatay xoogaa dawo ah waxana uu ku jiray daawaynta dhakhtarkiisa. Waxay kaloo ka war hayeen inuu muddo ku qaatay cusbitaalka dhimirka. Mid ka mid ah qoyska ayaa sharaxay in bulshada Soomaaliyeed ay ka jirto ceeb la xiriirta xanuunka dhimirka. Waxay kaloo sheegeen in arrimaha Cumar ee la xiriira xanuunnada dhimirka ay yihiin kuwa barafka barafka ku haya dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka ee bulshada Soomaaliyeed. Waxay kaloo muujiyeen aragti ah in bulshada Soomaaliyeed aysan hubin sida ay isu soo bandhigi lahaayeen oo ay u raadsan lahaayeen in laga caawiyo cudurrada dhimirka.
- 16.7.8 Mid ka mid ah ilma-adeerkii Cumar ayaa sharraxay sida ay u doonayeen inay Cumar u caawiyaan, sidii ay uga qayb-galeen qaliinka GP-ga si uu taageero isaga. Tani waxay ahayd xilli uu si gaar ah uga cabanayey jir-dilka wajiga, oo ay ku adkaatay inuu afkiisa xidho, carrabkiisuna uu laadlaadsan jiray. Mar la waydiiyey in arrintani keentay caawimo kale, ama in Cumar uu raadsaday dawooyin dhaqameedka Soomaalida, waxa ay sheegeen in uu ku tiirsan yahay GP-ga oo uu xasuusan yahay in uu cusbitaalka u tegay caawimo balse aanu kaalmo ka helin ilo kale.
- 16.7.9 Fikradda cudurka dhimirka waxaa lagu tixraacay dukumeentiga Hay'adda Qaxootiga ee Qaramada Midoobay "Dhaqan, xaaladda iyo caafimaadka maskaxda ee qaxootiga Soomaaliyeed". Dukumeentigani wuxuu sharxayaa in qofka uu ku dhaco jirro maskaxeed oo daran lagu tilmaamay "waali", oo macno ahaan loo tarjumay 'waalan' ama 'waalli'. Intaa waxaa dheer, dukumeentigu wuxuu sharaxayaa "in qof lagu calaamadiyo inuu yahay wali waxay u horseedi kartaa takoorid bulsheed, go'doomin iyo dhaleeceyn. Qofka waliiga ah waxaa haysta ku dhawaad guud la'aan guur iyo shaqo, waxaana inta badan laga saarayaa inay qaadaan masuuliyad kasta oo qoyska ama beesha dhexdeeda ah." Taas macnaheedu maaha in Cumar shuruudihisii iyo soojeedintiisiiba ay ahaayeen kuwo xad dhaaf ah, laakiin marka sidoo kale la arko iyada oo ay barbar socoto daahida dyskinesia, waxa la qiyaasi karaa saamaynta xun ee Cumar, oo ah nin ay saaxiibbadiis ku tilmaameen mid aad u han weyn.
- 16.7.10 Golaha Ururada Soomaalida ayaa sheegay in faquuqa ay tahay caqabada ugu weyn ee haysata bulshada Soomaaliyeed ee ku nool UK marka la eego dhanka caafimaadka dhimirka. In kasta oo

⁶⁷ Xigasho: [5bbb73b14.pdf \(unhcr.org\)](#) (Marin loo helay Disembar 2021)

calaamadaynta iyo dhaleecaynta lagu hayo dadka qaba cudurka dhimirku ay aad ugu badan tahay bulshooyinka kale, haddana aad ayay uga sii caddahay oo aad ayay uga caddahay bulshooyinka xidhiidhka qaraabada si weyn u haya. Isku soo wada duuboo, dadka qaba xanuunka dhimirku waa la takooraa waxaana lagu eedeeyaa inay yihiin kuwo aan dawo lahayn.⁶⁸

⁶⁸ Xigasho: <https://www.councilofsomaliorgs.com/sites/default/files/resources/CSO-M.Health%20Report.pdf> (La helay Abriil 2020)

- 16.7.11 In kasta oo sheekada guud ee laga soo xigtay wada-hadalladii lala yeeshay asxaabta iyo qoyska ee la xidhiidha caafimaadka dhimirka, waxa kale oo muuqatay in ay jirtay dareen cabasho ah sida ay wakaaladu u maareeyeen caafimaadka dhimirka ee Cumar. Markii Cumar shaqsi ahaan loo tixgeliyey mas'uuliyiintu waxay ku daayeen isaga iyo Xasan. Mid ka mid ah wuxuu yiri, 'ma danaynayn inay raadiyaan macluumaadka isaga ku saabsan marka ay la macaamilayaan isaga'. Kormeerkan waxa uu si madax banaan ula xidhay fursadaha waxbarasho ee lagu xusay cutubyada 6.5.56 & 16.5.65.
- 16.7.12 Mid ka mid ah qoyska ayaa la wadaagay in kaliya la eego tirada ragga Soomaalida ee xabsiga ku jira ee qaba dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka si loo muujiyo baaxadda arrinta. Arrintan ayaa xoogaa dareen ah ka heshay wararka maxalliga ah, Bristol Live ayaa soo warantay Abriil 2019 "Waxa jira dhibaato caafimaad dhimir oo ka jirta bulshada Soomaalida ee Bristol iyada oo toban dhimasho oo la xidhiidha la diwaangeliyey".⁶⁹ Arrintan ayaa la daba socday bishii Oktoobar iyadoo maqaal ka tarjumaya caqabadaha qaar oo ay ka mid yihiin dhaleeciynta la xiriirta cudurrada dhimirka ee bulshada Soomaaliyeed.
- 16.7.13 Dhawaan, daabacaad "Hagaajinta Taageerada Caafimaadka Maskaxda ee Jaaliyadda Soomaaliyeed ee UK"⁷⁰ wuxuu sahmiiyay dhowr caqabadood oo hortaagan Bulshada Soomaaliyeed, oo ay ku jiraan (a) sinnaan la'aanta iyo caafimaadka maskaxda iyo (b) caafimaadka maskaxda ee bulshada Soomaaliyeed. Waa wax ka baxsan baaxadda dib-u-eegista, si loo falanqeeyo natiijooyinka warbixintan, waxaa ku filan in la sheego inay jiraan arrimo la ogaaday oo la socda indha-indhaynta dib-u-eegista, sida 'dhibaatooyinkii dagaalladii sokeeye, oo raadkoodii weli taagan'. iyo 'caqabadaha in la raadsado caawimo sida u janjeera in la isu keeno dhammaan bulshooyinka BAME'. Midda kale, waxaan ognahay in Cumar uu ahaa mujaahid dagaal, waxaana ogaanay in beesha uu ka dhashay iyo beesha Xasan ay ka soo jeedaan degaannada ay sida tooska ah u saameeyeen dagaallada sokeeye. Waxa kale oo aanu ogaanay in Cumar loo gudbiyay Nilaari, oo ah hay'ad samafal oo BAME hogaamisa.⁷¹ Inkastoo IMR uusan dhamaystirin Nilaari, guddoomiyuhu wuxuu la hadlay maareeye sare wuxuuna ogaaday inaysan jirin wax ku saabsan daawaynta afka soomaaliga oo ku takhasusay ururka. Tan waxaa loo aqoonsan yahay inay caqabad ku ahayd Cumar inuu ku lug yeesho adeegyada.

(LO23) Fursad Waxbarasho/Tixgelin: In la raadiyo dammaanad qaadka in mas'uuliyiintu ay si waafi ah uga hawl-galaan bulshada Soomaaliyeed ee ku saabsan maaraynta cudurrada dhimirka. Talo soo jeedin 3: In la horumariyo fahamka baahiyaha gaarka ah ee Bulshada Soomaaliyeed ee deegaanka (SC) ee dhinaca Caafimaadka Maskaxda oo ay ka mid yihiin; - Maxaa awood u siiya/hortagaya helitaanka taageerada SC oo si cad u tilmaamaysa daldaloolada bixinta.

Duruufaha Guriga

- 16.7.14 Ehelkii Cumar iyo asxaabtiisii markii ay wax ka waydiiyeen xaaladdiisa guriga waxa ay ku macneeyeen, in aanu Xasan la noolayn oo keliya, ee ay laba ama saddex nin oo kale ku macneeyeen. In kasta oo tafaasiiltu aanay caddayn, haddana laba waxay sheegeen in nimankii kale ay ku tageen hab-dhaqanka Cumar awgiis oo uu Xasan uga tagay Cumar. Xasan waxa uu si cad u sheegay in Cumar uu OK yahay isaga. Qofna ma awoodin inuu si faahfaahsan u sheego dabeecadda Cumar ee ku qancisay kiraystayaasha kale inay baxaan.

16.8 Aragtida Bulshada

- 16.8.1 Bishii Janaayo 2021, guddoomiyuhu wuxuu la hadlay afar wakiil oo ka kala socday laba urur oo xiriir dhow la leh jaaliyadda Soomaaliyeed ee Bristol. Maqnaanshaha aqoonta gaarka ah ee shakhsiyaadka, guddoomiyuhu wuxuu damcay inuu helo aragti ku saabsan dilkaas oo ku salaysan

⁶⁹ Xigasho: <https://www.bristolpost.co.uk/mental-health-crisis-bristol-somali-2767603> (Marin loo helay Maayo 2020)

⁷⁰ Xigasho: [ATM-Improving-Caafimaadka-Maskaxda-Taageerada-Bulshada-Soomaaliyeed-Uk.pdf \(theatm.org\)](https://www.theatm.org/ATM-Improving-Caafimaadka-Maskaxda-Taageerada-Bulshada-Soomaaliyeed-Uk.pdf)

⁷¹ Xigasho: [Warbixinta sanadlaha ah ee Nilaari 2019-2020.pdf](https://www.bristolpost.co.uk/mental-health-crisis-bristol-somali-2767603) (Marin loo helay Sebtembar 2021)

waxa ay u yaqaanaan qayb ka mid ah bulshada.

Bulshada

16.8.2
ahayd

Marka la tixgeliyo sida ragga aan guursanin ay u heli karaan hoy, waxaa laga faallooday inay taasi

Ma aha wax aan caadi ahayn in bulshada Soomaaliyeed ay dadka soo galiyaan oo ay degaan. Waxay aqoonsadeen in dabcan, lacag lagu bixin karo hoyga, laakiin dhaqankani wuxuu ahaa mid caadi ah, marka loo eego kharashka kiraynta hoyga ee aagga.

Xanuunka Dhimirka

16.8.3

Wakiiladu waxay ka war hayeen in Cumar uu la nool yahay xanuunka dhimirka, oo uu ku jiray xiriir lala sameeyay wakaaladaha wax yar ka hor dhacdada, iyo in tani ay tahay astaanta muhiimka ah ee dilkan. Waxa ay soo jeediyeen in laga yaabo in ay jirto fashil dhanka nidaamka ah oo dhanka taakuleynta ah, iyo in la qaado tillaabadii looga baahnaa Cumar iyo xanuunka dhimirka. Maaddaama wakiiladu aysan aqoon gacan koowaad ah u lahayn Cumar iyo la-shaqeyntiisa xiriirka hay'adaha, shirgudoonku wuxuu sahmeyay mowduucyo ballaaran oo khuseeya bulshada Soomaaliyeed iyo 'wax-ka-qabta' iyo 'caqabadaha' bulshada si ay u helaan taageero iyo caawinta cudurrada dhimirka.

Faallo Guud

16.8.4

Waxay arkeen in bulshada inteeda badan ay saameeyeen dagaal, dhaawac soo gaaray qaar sharaxaad iyo barakac. Waxay ka hadleen waayo-aragnimadooda iyaga oo u maraya ururadooda ka ganacsiga dadka, dhiig-miirashada iyo addoonsiga casriga ah. Waxa ay intaa ku dareen in mar haddii ashkhaas ay heleen maqaam degenaansho la'aan iyo garab istaag la'aan. Natiijadu waxay tahay, in shakhsiyaadka markaas ku noolaayeen iyaga oo aan la kulmin waayo-aragnimadooda naxdinta leh iyo saameynta ay ku leeyihiin caafimaadka dhimirka oo si habboon wax looga qabtay daaweyn/daaweyn.

16.8.5
a

Markii la waydiiyay in ay jiraan wax caddayn ah oo taageeraya indha-indhayntooda shakhsi ahaaneed,

faallooyinka ayaa la sameeyay in bixinta 'daaweynta hadalka' ay hooseyso gudaha tanna waxaa lagu taageeray waraaqo kala duwan, oo ay ku jiraan 'Farqiga jinsiyadeed ee caafimaadka dhimirka: Dib u eegista suugaanta iyo caddaynta'.⁷² . Maqaalkani waxa uu soo jeedinayaa talo gaar ah si loo "bixiyo helitaan wanaagsan oo ku saabsan daaweynta hadalka iyada oo loo eegayo baahida maxalliga ah, iyo ka-qaybgalka beelaha madow iyo kuwa laga tirada badan yahay si loo hubiyo in daawaynta ay yihiin kuwo ku habboon dhaqan ahaan iyo juqraafi ahaan la heli karo".

Caqabadaha

16.8.6

Dhowr arrimood ayaa ka tarjumayay indho-indhaynta kor lagu xusay, sida dhaleeceynta (16.7.9), oo leh faallo dheeraad ah oo ku saabsan cabsida, caqabadaha luqadda, cabsida daawada iyo heerka aqoon-la'aanta ee daawooyinka, kalsooni darada hay'adaha qaanuuniga ah oo ay uga sii dartay la'aanta matalaad dhaqameed ee nidaamka.

Luugad

16.8.7

Waxaa lagu macneeyay in mararka qaarkood, ay jirto khatar isfaham la'aan iyo isgaarsiineed dhibaatooyinka u dhexeeya bulshada Soomaaliyeed iyo xirfadlayaasha caafimaadka. Tan waxaa sidoo kale lagu xusay maqaalka; "Qofka waalan waa qof waalan. Ma kala soocdo": sahaminta aragtida Soomaalida ee caafimaadka dhimirka iyo helitaanka daryeel caafimaad ee bulsho Soomaaliyeed oo UK ah".⁷³ Maqaalku wuxuu sharxayaa in rajooyinka laga filayo adeegyada caafimaadka dhimirka ay caqabad ku noqon karaan "dhibaatooyinka xiriirka ay sabab u tahay fasiraada qaldan ee isticmaalka luqadaha iyo dhaqdhaqaaqyada kala duwan". Waxa kale oo laga yaabaa in si khaldan loo fasiro iyada oo ay ugu wacan tahay baahida loo qabo in lagu calaamadiyo shuruudo gaar ah, kuwaas oo laga yaabo in aan si fudud looga turjumi karin bulshada Soomaalida dhexdeeda iyo fahamka jirada

⁷² Xigasho: * [Warbixinta caafimaadka maskaxda-v5-2.pdf](#) (Marin loo helay Janaayo 2021)

⁷³ Xigasho: *["Qofka waalan waa qof waalan. Ma kala soocdo": sahaminta aragtida Soomaalida ee caafimaadka dhimirka iyo helitaanka daryeel caafimaad ee jaaliyad Soomaaliyeed oo UK ah \(biomedcentral.com\)](#) (Marin loo helay Janaayo 2021)

dhimirka.

Matalaadda Dhaqanka

- 16.8.8 Marka sahaminta, indho-indhaynta la xidhiidha la'aanta muuqata ee xirfadlayaasha Soomaaliyeed bixinta daryeelka, taageerada iyo talada, ha ahaadaan GP-yada ama khabiir kale. Way ka baxsan tahay baaxadda dib-u-eegista si loo tijaabiyo fikraddan waxaana lagu soo warramayaa inay tahay xaqiiqada ay la kulmeen matalaad ka timid ururada bulshada.

Cabsida daawada

- 16.8.9 Marka laga hadlayo, tani waxay la xiriirtaa kalsooni darro soo jireen ah oo daawooyinka qaarkood ah, oo la siiyay dhaqanka werwerka iyo dhaleeceynta ku saabsan cudurrada dhimirka, tani waxay abuurtay caqabado gaar ah. Markii la weydiyay sida ay tani isu muujisay, mid ka mid ah wakiillada ayaa ka hadlay macaamiisha haysta xaddi badan oo dawooyin ah oo aan la isticmaalin, maadaama ay u muuqatay in dawooyinku ay si joogto ah isu beddeleen. Si kastaba ha ahaatee waxay ogaadeen, isla welwelkaani ma khuseyn antibiyootiga.

Wax sahlay

- 16.8.10 Kursigu wuxuu xusayaa in wada-hadalladii uu la yeeshay qoyska iyo asxaabta Cumar ay dhacday ku dhawaad laba sano ka hor wada hadalka wakiilada beesha, waxaana cad in qaar badan oo ka mid ah indha-indhayntii caqabadaha ay ka muuqdeen. Marka la baarayo waxa suurtagelin kara ama hagaajin kara sida bulshada Soomaaliyeed ay uga hawl-gasho adeegyada caafimaadka dhimirka, mowduuca dariiqooyinka taageerada ayaa soo baxay.
- 16.8.11 Waxaa lagu macneeyay in dad badan oo bulshada ka mid ah ay u tagi doonaan masaajidkooda ama ururadooda Soomaalida si ay u noqdaan deked ugu horreysa, taasna waxaa laga yaabaa inay ku lug yeelato habab badan oo dhaqameed sida salaadda. Iyadoo taas maskaxda lagu hayo, waxaa la soo jeediyay inay jirto awood guud oo baahida loo qabo in la xoojiyo xiriirka ka dhexeeya ururada asaasiga ah iyo adeegyada guud, iyada oo la rajaynayo hagaajinta isgaarsiinta iyo iskaashiga, hubinta adeeg la heli karo, dhaqan ahaan karti u leh kuwa la nool maskaxda. jiro. Waxaa kaloo la soo jeediyay in la xoojiyo xiriirka ka dhexeeya bulshada, ururrada asaasiga ah iyo adeegyada caadiga ah, in la yareeyo saameynta caqabadaha sida ceebeynta iyo luqadda. Waxaa kaloo la soo jeediyay in fursada waxbarasho ee ku jirta cutubka 16.7.13 la sii ansixiyo.

17. GUNAANAD IYO CASHARKII LA BARANAY

17.1 Gabagabadii

- 17.1.1 Kursiga iyo guddiguba waxay maanka ku hayaan ' eexda dib u eegista', iyagoo muujinaya waxa la qabtay si ka duwan iyo ka fogaanshaha 'talada kaamilnimada'. Guddiga dib u eegista ayaa isku dayay in ay u arkaan wixii dhacay sida ugu macquulsan, si ay u fahmaan duruufaha nolosha Xasan iyo Cumar si ay gacan uga geystaan sidii ay u sharaxi lahaayeen xaaladihii dhimashada Xasan. Golaha ayaa nasiib darro u awoodi waayay in ay fahmaan nolosha Xasan, ka dib markii uu guddoonku awoodi waayay in uu kala saaro qoyska ama saaxiibada doonaya in ay la hadlaan isaga ama guddiga. Si kastaba ha ahaatee, kursigu wuxuu awooday inuu tixgeliyo fikradaha asxaabta iyo qoyska dambiilaha, Cumar.
- 17.1.2 Xasan wuxuu ahaa nin keli ah, oo qoyskiisu ay ku noolaayeen Soomaaliya, qaarna lahaa qoys ku noolaa Ingiriiska. Wuu la hoyday dambiilaha, mana ahayn wax tilmaamayaal ah oo ay hay'aduhu ka warhayaan ama si kale u ogaaday dhibka u dhexeeya isaga iyo dembiilaha Cumar.
- 17.1.3 Cumar waa nin ka da' weyn, dagaalna ku soo maray Soomaaliya, wuxuuna lahaa taariikh maskaxeed jirro, xanuunka kadeedka ka dib-traumatic stress (PTSD) iyo dyskinesia daahitaanka (TD). Labadii sano ee ka hor dilka, TD-da oo u kobci karta saameyn daawaynta ah, inta badan daawooyinka dhimirka ayaa noqday dhibaato, caafimaadkiisa maskaxeedna wuu xumaaday. Sida laga soo xigtay

saaxiibada Cumar iyo qoyska, u hoggaansanaanta daawadu waxay noqotay arrin waxayna saameyn ku yeelatay dhaqankiisa. Hadalka garsooraha oo soo koobay, waxa uu kaga hadlay arrinta ku saabsan u hoggaansanaanta daawaynta, xumaanta hab-dhaqanka Cumar iyo sida uu u lumiyeey fahamka sida uu u caafimaad qabo. Xaaladahan oo kale, waxaa laga yaabaa in lagu soo gabagabeeyo in Cumar uu lahaa laba mudnaan oo iska soo horjeeda oo ah maaraynta jirrada dhimirka iyo dhibaatooyinka ka iman kara dawooyinka. Sidaa darteed waxaa la soo gabagabeeyay in xanuunka dhimirkiisu uu ahaa qodobka ugu muhiimsan ee dilkan.

- 17.1.4 Waxaa cad in Cumar uu ku adkaaday la noolaanshaha jirrada dhimirka iyo TD. Waxaa jiray a tirada warbixinnada lixdii bilood ee ka horreeyay dhacdada kuwaas oo tixraacaya caafimaadka maskaxda ee Cumar oo sii xumaanaya. Tani waxay ku soo beegantay xilli aanu la shaqayn khubarada caafimaadka oo aan laga wargelin dhacdooyinka (December 2018 iyo January 2019) oo laga yaabo inay muujinayaan hoos u dhaca caafimaadka maskaxda ee Cumar. Sidoo kale ma jirin jadwal, qiimayn rasmi ah oo lagu sameeyay caafimaadkiisa maskaxeed ka dib muddo qiimayn ah iyo isbeddello ku yimi dawooyinka xagaaga 2018.
- 17.1.5 Maqnaanshaha wax taariikh ah oo khuseeya xidhiidhka 'qoyska' ee kiraystaha iyo soo-jiidhiyaha ayaa caqabad ku ah guddiga, waxaana laga yaabaa in qofku ku doodo in dilka uu yahay 'mid ka baxsan buluugga'. Si kastaba ha ahaatee, waxaa jiray safar loo maro falkii ugu dambeeyay, in lagu soo gabagabeeyay in ay ka sii darayso caafimaadka maskaxda Cumar.
- 17.1.6 In kasta oo dib u eegistu ay muujisay fursadaha waxbarasho, lama soo jeedin in naxdinta leh dhacdooyinka ayaa ahaa kuwo la saadaalin karo.

17.2 Barashada

- 17.2.1 Dib-u-eegiddu waxay ka faa'iidaystay taariikho faahfaahsan, IMR's daacad ah iyo wadahadal furan oo leh wakiilo guddi iyo xirfadlayaal kale. In kasta oo ay suurtoagal noqon wayday in la hadlo qoyska Xasan, dib u eegista ayaa laga faa'iidaystay aragtida bulshada oo ay bixiyeen asxaabta iyo qoyska dembiilaha. Isku soo wada duuboo, tani waxay culays ku kordhisay aqoonsiga dhawr fursadood/tixgalin waxbarasho oo ku jira falanqaynta guud ee wakaalad kasta. Dib u eegista kiiskani waxa ay iftiimisay duruufo, iyada oo awoodaysa barashada mawduuca hoos lagu sharaxay taas oo keentay in guddiyadani ay dib u eegaan talooyinka lagu dhisay talooyinka wakaaladaha gaarka ah marka loo baahdo. Shaki la'aan, diiradda weyn ee waxbarashada ayaa ku wareegsan caafimaadka maskaxda Cumar.

Xanuunka Dhimirka. Awooda Rabshadaha iyo U Hoggaansanaanta Dawooyinka (LO1, LO6 tixraac)

- 17.2.2 Cumar taariikhdiisa dambi baadhiseed ee xanuunka dhimirka iyo ka sii xumaanshaha caafimaadkiisa maskaxeed ayaa udub dhexaad u ah falkii ugu dambeeyay ee dilka.
- 17.2.3 Cumar wuxuu la kulmay rabshado aad u daran oo ka dhacay Soomaaliya wuxuuna muujiyay inuu awood u leeyahay Rabshado aad u ba'an oo ka dhacay England, iyadoo lagu xukumay laba dambi oo waxyeelo jireed oo daran. Maqnaanshaha helitaan sahlan oo macluumaad iyo cilmi baaris ku saabsan dilka ay geysteen kuwa la nool arrimaha caafimaadka dhimirka (iyo kuwa horey u geystay falal rabshado halis ah), ayaa caqabad ku noqotay guddiyada fahamka dhacdadan.
- 17.2.4 Waxaa la aqoonsan yahay in cudurka dhimirku uu weli sido dhaleeceynta bulshada guud ahaan, laakiin gaar ahaan bulshada Soomaaliyeed. Xanuunka dhimirka ee Cumar iyo muujinta jireed ee dyskinesia daahitaanka ee suurtagalka ah in lala xiriiro daawada, waxay u badan tahay inay ahayd ceeb gaar ah. Xaaladahan oo kale, waxay u ekaan kartaa mawduuca u hoggaansanaanta daawadu inay u baahan tahay feejignaan weyn, iyada oo aan lagu tixgalin qiimaynta khatarta ah ee la dhammaystiray.

Qorshaha 1.

- 17.2.5 Isgoysyada jirada dhimirka, awoodda rabshadaha iyo u hoggaansanaanta daawadu waa saddex calaamadood oo muhiim ah oo lagu fahmo dilkan. Waxay bixiyaan fursad lagu fahmo sababta dhacdooyinkan oo kale ay u dhacaan muddada dheer iyo sida loo yareeyo soo noqoshada dhacdooyinka la midka ah.

Qiimaynta Khatarta, Jirrada Maskaxda iyo Kartida Rabshadaha (LO2, LO3, LO6 & LO7 tixraac)

- 17.2.6 Habka qiimeynta khatarta nafsadda iyo khatarta dadka kale waa mid aad u muuqda by daryeelka sare ee xirfadlayaasha caafimaadka dhimirka (AWP), iyagoo sameeyay tiro qiimayn rasmi ah oo la macaamilka Omar. Qiimaynta khatarta waxaa la sameeyaa waqti ka dib, sida la sheegay waqtiyada kala guurka iyo marka ay dhacdo dhacdooyinka. Ma jirin qiimeyn ku saabsan khatarta mustaqbalka iyadoo la raacayo Waaxda Caafimaadka Dhaqanka ugu Fiican ee Maareynta Khatarta⁷⁴ iyo u hoggaansanaanta daawada looma tixgelin inay tahay arrin khatar ah. Iyadoo la tixraacayo falanqaynta ka-qaybgalka GP-ga iyo AWP, waxaa jira fursado lagu xoojinayo habka guud ee maaraynta khatarta iyadoo la hubinayo in arrimo ay ka mid yihiin u hoggaansanaanta daawada iyo aragtida isbedbedelka leh la tixgeliyo, gaar ahaan bukaannada horay u muujiyay awoodda rabshadaha ba'an, iyo in Wadashaqeynta qiimeynta khatarta waxaa loo qorsheeyay si waafaqsan habka ugu wanaagsan.

Loop-celinta iyo Wadaagga Macluumaadka (LO4)

- 17.2.7 Guddigu waxay soo bandhigeen fursado lagu xoojinayo jawaab celinta ka timid hay'adaha kale sida Nilaari ee Cumar loo soo gudbiyay. Hal tusaale waxaa u gudbiyay Nilaari AWP waxaana dib loogu celiyay GP-giisa. Cumar lama uusan xiriirin Nilaari, inkastoo uusan soo jeedin in tani ay tahay mid muhiim ah, ka-qaybgal la'aantu waxaa laga yaabaa inay ku kalliftay inuu GP-giisa weydiiyo.

Qiimaynta Khatarta, Wadaagista Macluumaadka iyo Go'aan qaadashada (LO16 ilaa LO22 tixraac)

- 17.2.8 Guddigu waxa ay awoodeen in ay tixgaliyaan tiro wicitaano deg-deg ah bisha ka hor inta aan la dilin, guddigu waxa ay aqoonsadeen caqabadaha ka jira in go'aamo lagu gaadho wakhtiga degdega ah, iyaga oo ku tiirsan xirfadda shaqaalaha, hababka iyo macluumaadka. Dib u eegistani waxay iftiimisay helitaanka macluumaadka hay'adaha iyo ku tiirsanaanta adeegga ambalaasta ee macluumaadka booliiska.
- 17.2.9 Booliisku waxay iftiimiyeen fursadaha go'aan qaadashada wixtarka leh, iyada oo loo marayo habraac adag oo loo isticmaalo THRIVE (qaabka qiimaynta khatarta ah), laakiin si liddi ku ah ayaa ka warbixiyay fikradda 'hadhaynta ogaanshaha' oo ah sharraxaad suurtagal ah oo aan la geyn kheyraadka, in kasta oo ay jiraan arrimo badan oo ay tahay/ waxay keeni kartaa in la geeyo. Qayb ahaan tani waxa laga yaabaa inay soo martay habraaca soo socda iyo su'aalaha maaraynta wicitaanka 'qoraalaysan'.
- 17.2.10 In kasta oo ay taasi jirto indha-indhayntan ay booliisku sameeyeen, guddigu waxa ay ogaadeen xaddidaadyada helitaanka macluumaadka caafimaadka iyo khibradda saacadaha shaqada ee ka baxsan saacadaha shaqada taas oo laga yaabo in ay ku wargelisay go'aanka in la diro. Waxa kale oo jirtay fursad la lumiyey in macluumaadka laga raadiyo xogta xogta sirdoonka bilayska. In kasta oo aan la hubin in macluumaadka 'la garan karo' la heli lahaa iyaddoo ay ugu wacan tahay suurtagalnimada in si khaldan loo qoro iwm, waxay caawin lahayd booliiska iyo SWASFT labadaba

⁷⁴ IBID

go'aan ka gaadhista hawlgelinta iyo tallaabada. Sidaa darteed, helista, iyo raadinta firfircoon ee macluumaadka dheeraadka ah waxaa loo arkaa inay tahay 'fudud' si loo gaaro go'aan wax ku ool ah.

- 17.2.11 Waxaa jiray arrimo badan oo halis ah kuwaas oo guddigu isku raacay in la tixgeliyo. Waxa jira horudhac habraacyada maaraynta wicitaanka qaranka oo ah in noocyada wicitaanada qaarkood ay hoos yimaadaan kormeerka khasabka ah (fiiri cutubka 16.5.37) waxayna u muuqataa inay jirto fursad lagu suurtoogelinayo isla habka wicitaanada halkaasoo dhammaan saddexda arrimood ee khatarta ah ee hoos ku xusan ay joogaan. .

Qorshaha 2

Wakaaladaha Digniinta iyo Wadaagista Macluumaadka (LO21 & LO23 tixraac)

- 17.2.12 Ma jirin macluumaad ku filan oo ay heli karaan booliiska ama adeegga ambalaasta wakhtiga Dhacdooyinka bilihii ka horreeyay dilka si loo muteysto feejignaan ilaalin ah iyo wixii guddigu ka bartay; Waxa ay ahayd wax aan macquul ahayn in marin la gaaro. Guddigu waxay sahamiyeen sababta gudbinta GP-ga loo dhammayn waayay kiiskan iyo caqiidada oggolaanshaha. In kasta oo aan la garanayn in oggolaanshaha Cumar la raadsaday, guddigu waxa ay ogaadeen koboc weyn oo ku yimi mugga ilaalinta iyo digniinaha GP-ga sannadihii u dambeeyay ee ay samaysay SWASFT iyo dadaalka joogtada ah ee lagu wargelinayo ku dhaqanka xirfadda ee arrintan la xidhiidha sida hagitaan dhow Tixgelinta Caafimaadka iyo Kartida ee Bukaannada Soo Bandhiga iyaga oo is-wax-u-yeelay ama isku dayay inay is dilaan'.

Xiisaha Xirfadlaha (LO11, LO12 & LO22 tixraac)

- 17.2.13 Guddigu waxa ay ka hor istaageen in ay ku dhaqmaan eexda dib-u-fiirinta ee la falgalka ugu dambeeya ee booliska maalintii dilku dhacay. Si taas loo sameeyo, waxay noo horseedi doontaa fududaynta guud ee duruufo qalafsan, iyadoo la arkayo sababta iyo saamaynta qaab toosan, halkaas oo diiradda la fadhiyo hal sarkaal oo booliis ah oo baaraya eedeymaha dembiga, iyada oo la raacayo qaab-dhismeedka adag siyaasadda. Barashada ballaadhan ee laga helayo isdhexgalka kama dambaysta ah, sida isdhexgalka kale, waa mid ka mid ah aqoonsiga dabeecadda adag ee wax ka qabashada cudurrada dhimirka. Xaaladdan oo kale, booliisku waxa loo sheegay dhibaatooyinka caafimaadka maskaxda ee Cumar, haddana waxa uu u soo bandhigay mid deggan oo deggan. Tani waxay u baahday xiisaynta xirfadeed ee la xoojiyey si wax loo waydiiyo iyo in la hubiyo in fursada lagu calaamadiyo shakhsi u nugul taageerada. Si kastaba ha ahaatee, waxaa xooga la saaray, Cumar uma muuqan in uu dhibaato ku jiro wada-xaajoodkan ugu dambeeyay ee booliiska.
- 17.2.14 Sidoo kale, Cumar waxa uu u soo bandhigay hay'ado kale oo ay ka mid yihiin BCC H&LS oo ay weheliyaan xubin qoys. Marka laga hadlayo BCC H&LS, faallo ayaa laga bixiyay isaga oo suurtoagal ah inuu u baahan yahay sarkaalka taageerada kireysiga, laakiin sababaha aan loo baadhin. Sidaa darteed waxaa aqoonsaday guddiga, in sida dib u eegisyo badan oo noocan oo kale ah, ay jiraan fursado badan oo xiiso xirfadeed si loo ogaado baahida taageerada iyo calaamadaynta sida loo baahan yahay, oo ay la socoto barashada ballaaran ee dib u eegista.

Sinaanta iyo isdhexgalka (LO5 & LO24 tixraac)

Qorshaha 3.

Jinsiyada

Ka Xayuubinta
Bulsho-nimada

Caafimaadka
Maskaxda

Naafada

- 17.2.15 Xasan iyo Cumar waxa ay ahaayeen Soomaali, waxa ay ku noolaayeen xaafad ka tirsan xaafadda Bristol oo ay ku nool yihiin dhibaatooyin kala duwan oo lagu sheegay 13.2.
- 17.2.16 Waxaa muuqata in Cumar uu ku naafoobey la noolaanshaha PTSD iyo jirrada dhimirka (eeg 11.6), isagoo aan awoodin inuu sii wado shaqo waqti dheer ah. Xasan waxa uu ku shaqayn jiray taksiile.
- 17.2.17 Dib u eegis ayaa lagu ogaaday in bulshada Soomaaliyeed ay la kulmeen caqabado kala duwan marka ay la tacaalayaan cudurrada dhimirka, kuwaas oo u dhexeeya baahiyaha gaarka ah ee shaqsiyaadka ay soo mareen dhaawacyada waaweyn, iyo caqabadaha kala duwan ee wax ka qabashada baahiyahaas. Waxaa ka mid ahaa, ceebaynta, faquuqa bulshada, afka iyo qaar kale.
- 17.2.18 In kasta oo xogta waadhku muujisay in qayb badan oo ka mid ah dadka deegaanka aanay ku hadlin Ingiriisi ahaan luqaddooda koowaad, tani ma ahayn arrin Xasan ama Cumar midkoodna. Si kastaba ha ahaatee, dib u eegista ayaa lagu ogaaday in hay'aduhu ay muujiyeen wacyiga luqadda inay caqabad ku yihiin, iyadoo GP-ga uu isticmaalo shabakad la heli karo iyo shaqaale luqado badan ku hadla. BCC H&LS waxay muujisay wacyigelin iyagoo isticmaalaya ciwaano calamad leh halka Ingiriisi aanu ahayn luqadda koowaad iyo hubinta isgaarsiinta luqadaha badan markay ka fiirsanayaan shaqada horumarinta ee hantidooda.
- 17.2.19 Waxa jira ururo dhaqan ahaan xasaasi u ah, oo Cumar sabab u ahaa in loo gudbiyo, sida Nilaari, in kasta oo AWP ay qiratay IMR-kooda baahida loo qabo in kor loo qaado wacyiga la heli karo adeegyadan, haddana waxa ay tahay in Cumar aanu helin daawayntan. Runtii, AWP Root Cause Analysis waxa ay faallaysay in adeegayaasha bulshada Soomaaliyeed laga yaabo in aanay heli karin adeegyo la heli karo ama la aqbali karo iyo in bulshada Soomaaliyeed la og yahay in ay adagtahay in la helo adeegyada guud ee caafimaadka dhimirka. Kormeerradan ayaa sidoo kale la socda faallooyinka guud ee asxaabta Cumar iyo qoyska iyo wakiilada beesha ee la hadlay guddoomiyaha.
- 17.2.20 Faallada ka dhex jirta RCA gudaheeda waxa lagu sii sed-bursiiyaa (a) xogta ah in ay jirtay maqnaanshaha daawaynta ku hadalka af-soomaaliga ee Nilaari oo Cumar loo gudbiyay iyo (b) natiijooyinka ku dhex jira daabacaad 'Hagaajinta taageerada caafimaadka dhimirka ee UK Bulshada Soomaaliyeed'⁷⁵ taasi waxay ogaatay in 78% jawaab bixiyaashii ka socday bulshada Soomaaliyeed aysan dareemin in adeegyada jira ay fahmeen bulshada Soomaaliyeed, (c) aragtida bulshada ee caqabadaha badan ee wajahaya xubnaha bulshada Soomaaliyeed ee la nool caqabadaha caafimaadka dhimirka oo ay ka mid yihiin; ceebayn, kalsooni darro, luqadda loo isticmaalo in lagu qeexo cudurka dhimirta iyo la'aanta xirfadlayaal dhaqan ahaan matala.
- 17.2.21 Sidaa darteed waxay u muuqataa in isku-dubbaridka tiro sifooyin bulsheed ay halis gelinayaan is-goysyada, taas oo ah in aqoonsiyo bulsho oo kala duwan ay gacan ka geystaan takoor ka habaysan.⁷⁶ Guddigu waxa ay isku raaceen in ay jirtay welina taagan tahay baahi joogta ah oo lagu xoojinayo xidhiidhka ka dhexeeya bulshada, ururada asaasiga ah iyo adeegyada caadiga ah.

Qorshaha 4.

- 17.2.22 Markii dib u eegista la soo gabagabeynayey, guddigu waxay ogaadeen hindise maxalli ah oo dhowaan la sameeyay, kaas oo lagu tilmaamay iskaashi meel ku salaysan oo ka dhexeeya caafimaadka maxalliga ah, ururada bulshada iyo bulshada iyo shakhsiyaadka. Tani waxay ka kooban tahay GP Practices/Shabakadaha daryeelka aasaasiga ah; ururada waaxyaha iskaa wax u qabso; oo ay ku jiraan qorayaasha bulshada; adeegyada bulshada iyo adeegyada kale ee dawladda hoose oo ay ku jiraan BCC H&LS, caafimaadka dadweynaha; bixinta caafimaadka dhimirka; adeegyada bulshada iyo dadka deegaanka. Ujeeddadeedu waa in la hagaajiyo natiijooyinka lana yareeyo sinnaan la'aanta caafimaadka. Guddigu waxa ay u aqoonsan yihiin in ay tahay horumar togan oo talada 3 ay ammaani

⁷⁵ Xigasho: [ATM-Improving-Caafimaadka-Maskaxda-Taageerada-Bulshada-Soomaaliyeed-UK-Uk.pdf \(theatm.org\)](https://www.theatm.org/)

⁷⁶ Isha: <https://www.dictionarv.com/browse/intersectionality> (Marin loo helay Janaayo 2020)

doonto.

17.3 Dhaqanka Wacan

17.3.1 Guryaha iyo Adeegyada Mulkiilaha Dawladda Hoose ee Bristol

- Warqadda saxeexan ee oggolaanshaha Cumar si loogu oggolaado inaadeerkii inuu ka hadlo arrimaha kiraystaha ee la xidhiidha kiraysiga waxa lagu kaydiyey qaybta qofka la wadaago ee nidaamka maamulka H&LS. Tani waxay ahayd dhaqan wanaagsan mar haddii dhammaan saraakiisha BCC H&LS ay awoodaan inay tan helaan oo ay awoodaan inay arkaan oo ay ka jawaabaan rabitaanka kiraystayaasha tusaale, kiro/ dayactir.
- Shaqooyinka dib u hagaajinta ee ku taxan ciwaanka mudada wakhtiga waxa ay ku dhamaadeen waqtigii loogu talo galay hadii aan la diidin.

17.3.2 Bristol, North Somerset iyo South Gloucestershire Group Commissioning Clinical Commissioning Group (BNSSG CCG) iyagoo ka wakiil ah GP-ga

- Dhaqanka GP-ga waa la tababaray Iris.
- Xidhiidh dhow oo wada shaqayneed oo ka dhexeeya la taliyaha cilmi nafsiga iyo GP-ga

17.3.3 Avon iyo Wiltshire Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee NHS Trust

- Qiimaynta ayaa si fiican loo habeeyey oo si wanaagsan loo diiwaangeliyey.
- Xidhiidh shaqo oo dhow oo ka dhexeeya La-taliyaha iyo GP-ga.
- Tixgelinta arrimaha dhaqamada kala duwan ee natiijada qiimaynta.

17.3.4 Booliska Avon iyo Somerset

- Isticmaalka Fiidiyowga Jidhka ee Ficil ahaan waxaa lagu xusay dhaqan wanaagsan.

- Soo bandhigida Siyaasadda Daryeelka ee dib loo eegay si ay gacan uga geysato la tacaalida vacitaanka ayaa lagu xusay horumar wanaagsan.

17.3.5 Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust

- Kor u kaca mugga ilaalinta iyo digniinaha GP-ga waa la qiray sidoo kale waa la qirayaa heerarka tababbarka ilaalinta ee ku habboon.

18. TALOOYIN

18.1 Talooyinka IMR maxaliga ah

18.1.1 Guryaha Golaha Deegaanka ee Bristol iyo Adeegyada Mulkiilaha

- Tababarka si loo hubiyo in saraakiishu ay ogaadaan sida iyo goorta loo cusboonaysiinayo liisaska deganayaasha gudaha Civica Cx (nidaamka maamulka cusub ee BCC H&LS) ee diiwaanada kiraysiga iyo muhiimada ay leedahay in sidaas la sameeyo ee la xidhiidha saamaynta dhaqaale ee kiraystaha iyo dhinaca maaraynta kiraysiga/guryaha. Sidoo kale, xaqiiji in dhammaan saraakiishu ay yaqaaniin meesha ugu wanaagsan ee lagu wadaago qoraalka oggolaanshaha sida si wanaagsan loogu sameeyay Northgate markii hore kiiskan.
- Foomka adeegga maamulka kirada ee CCSS waa in dib loo eego si loo hubiyo in su'aalo dheeraad ah oo khuseeya lala socdo macmiilka. Tani waa si foomku u sameeyo sidii loo abuuray oo loogu talagalay; in loo dhaqmo sidii hab lagu taageerayo joogteynta kireysiga ee horay loola socdo kiraystaha.
- Dib u cusbooneysi kooxda Hantidhawrka Gudaha iyo H&LS wadaaga habdhaqanka macluumaadka oo u kaydiya si sax ah marka guryaha BCC ay sameeyaan ficilo tusaale ahaan, tusaale ahaan amar maxkamadeed oo lagu caddeeyo deganaanshaha.

18.1.2 Bristol, North Somerset iyo Kooxda Komishinka Caafimaadka ee South Gloucestershire (BNSSG CCG) oo ku hadlaya magaca GP-ga

- Wax talooyin ah ma jiraan

18.1.3 Avon iyo Wiltshire Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee NHS Trust

- Si kor loogu qaado wacyiga dariiqa PTSD oo dhamaystiran ee daryeelka aasaasiga ah
- Si loo aqoonsado doorka isku xidhka ee helida adeegyada bulshada deegaanka Soomaalida

18.1.4 Isbitaalada Jaamacadda ee Bristol iyo Weston NHS Foundation Trust

- Wax talooyin ah ma jiraan

18.1.5 Carruurta Golaha Deegaanka ee Bristoliyo Adeegyada Qoyska

- Wax talooyin ah ma jiraan

18.1.1 Booliska Avon iyo Somerset

- Tababarka ku saabsan 'hadhitaanka ogaanshaha' waa in la kordhiyo si loo waco gacan-qablayaasha marka lagu daro kormeerayaasha Qolka kantaroolka. Fadlan ogow in taladan uu horay u aqbalay Maareeyaha Dhacdada Ciidanka waxaana qorshuhu yahay in la diyaariyo wakhti la ilaaliyo oo ay telefoonada gacanta ku qaataan tababarkan.
- Waaxda Taliska-iyoo-koontaroolku waa inay dib u eegaan su'aalaha qoraalka wicitaanka oo ay wadaan gacan-ku-hayeyaasha adeegsiga su'aalaha 'qoritaan-ka-baxsan' ee la xidhiidha wicitaannada halka caafimaadka dhimirka iyo hubku yahay sifo. Waaxdu waa inay qaaddaa tallaabada ku habboon si ay u horumariso aaggan sida loogu baahan yahay.

18.1. x Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust

- Talooyin ma leh

18.2 Talooyinka Guddiga

Talooyinka soo socda waxaa isku raacay guddiga. Qorshe hawleed faahfaahsan oo taageeraya waa in laga helaa **Lifaafa D.**

- **Talo soo jeedin 1:** Qaado tillaabooyin si aad u hubiso in Nilaari iyo WADOOYINKA, ee ku habboon Oggolaanshaha ayaa bixiya warar cusub oo ku saabsan u gudbinta bukaanka ee daryeelka aasaasiga ah (GP) iyo tixraacaha (haddii aanu ahayn GP) Caafimaadka Dadweynaha
- **Talo soo jeedin 2:** Dib u eeg hab-maamuuska qiimaynta khatarta iyo maaraynta, hubinta in (a) u hoggaansanaanta dawada loo tixgeliyo bukaannada taariikhda rabshadaha leh, (b) in qiimaynta kala-guurka ka dib loo qorsheeyay/lagu qabto kooxdan, (c) isbedbeddelka aragtida bukaanka ayaa la tixgaliyaa iyo (d) in tan si cad loo diiwaangeliyay wareejinta u dhaxaysa AWP iyo GP AWP
- **Talo soo jeedin 3:** Hagaajinta fahamka baahiyaha gaarka ah ee deegaanka Bulshada Soomaaliyeed (SC) marka loo eego Caafimaadka Maskaxda oo ay ku jiraan; - Maxaa awood u siiya/hortagaya helitaanka taageerada SC oo si cad u tilmaamaysa daldaloolada bixinta. Caafimaadka Dadweynaha
- **Talo soo jeedin 4:** In barashada dib u eegistaan lagu wadaago qasab ilaalinta tababbarka si loo dhiirrigeliyo xiisaha xirfadeed ee korodhay marka la soo bandhigo walaacyada daryeelka macmiilka ee suurtoogalka ah. BCC H&LS/Booliska
- **Talo soo jeedin 5:** Raadso inaad hubiso in shaqaaluhu ka warqabaan sida loo helo caafimaadka macluumaadka saacadaha ka baxsan. Booliiska/SWASFT
- **Talo soo jeedin 6:** Avon iyo Booliiska Somerset si ay dib ugu eegaan siyaasadda maaraynta wicitaanka halka Waxaa jira dhowr arrimood oo halis ah oo muuqda oo hirgeli hab nidaamsan oo amraya in wicitaannadan la kormeero. Booliiska
- **Talo soo jeedin 7:** Avon iyo Booliska Somerset si ay u eegaan nidaamkooda wicitaanka la tacaalida si loo hubiyo in hubinta sirdoonku la fuliyay laguna duubay nidaamka maaraynta wicitaanka. Booliiska

LIFAAQA 1

Shuruudaha Tixraaca

1. Ujeedada dib u eegistan

- Samee falanqayn wax ku ool ah oo ka soo saar gabagabada saxda ah macluumaadka la xiriira kiiska, sida uu qabo dhaqanka ugu fiican.
- Samee casharrada laga baranayo kiiska ku saabsan habka loo marayo Xirfadlayaasha maxalliga ah iyo ururada waxay si gaar ah iyo wadajir ah u shaqeeyaan si ay u ilaaliyaan oo ay u taageeraan dhibanayaasha rabshadaha qoyska oo ay ku jiraan carruurtooda ku tiirsan.
- Si cad u qeex casharrada ka jira gudaha iyo inta u dhaxaysa hay'adahaas. Aqoonsiga waqtiyada lagu dhaqmi doono iyo waxa la filayo inay is beddelaan natiijada.
- Ku dabaq casharradan jawaabaha adeegga oo ay ku jiraan isbeddelada siyaasadaha iyo nidaamyada sida ku habboon; iyo
- Wax ku biirin Kahortagga Dilka oo wanaaji jawaabaha adeegga ee dhammaan Dhibanayaasha rabshadaha qoyska iyo carruurtooda iyada oo loo marayo hagaajinta shaqada gudaha iyo hay'adaha.
- Muuji duruus kasta oo degdeg ah oo la baran karo ka hor warbixinta daabacaadda si loo hubiyo bixinta adeeg wanaagsan ama looga hortago khasaaro nafeed.

2. Dulmarka iyo Isla Xisaabtanka:

- 2.1 Go'aanka Bristol ee ah in ay samayso Dib-u-eegis Dil-dillaal Guri (DHR) waxa qaatay Guddoomiyaha Iskaashatada Badbaadada Bulshada ee Bristol^{18kii} Maarso 2019. Home Office-ka waxaa lagu wargeliyay 19^{kii} Maarso 2019.
- 2.2 Hagida sharciga ee Home Office waxa ay ku talinaysaa halka ay suurtoagal tahay in DHR lagu dhameeyo 6 bilood gudahooda ee go'aanka lagu sii wado dib u eegista.
- 2.3 Dib-u-eegiddan Dilka Guriga waxa ka go'an hab-dhaqanka caddaaladda, sinnaanta, furfurnaanta, iyo hufnaanta, waxa loo fulin doonaa si dhammaystiran, sax ah oo taxaddar leh, iyada oo la raacayo ruuxa Sharciga Sinaanta 2010

3. Dib u eegista Dilka Guriga ayaa tixgelin doonta:

- 3.1 Ku lug lahaanshaha wakaalad kasta Xasan ugu yaraan 5 sano ka hor dhimashadiisa 10/01/19, marka laga reebo xog kasta oo kale oo khuseeya oo la xidhiidha xadgudubka guriga ka hor taariikhdan. Inta aan hubineyno diiwaanadan waxaan higsan doonaa inaan aqoonsano shaqsiyaadka kale ee muhiimka ah kuwaas oo awood u yeelan kara inay caawiyaan dib u eegista iyagoo bixinaya macluumaad.

Erayga 1 - Ka warqabka qoyska ee xadgudubka iyo caqabadaha ka warbixinta.

- 3.2 Haddi qoyska, asxaabta ama asxaabta ay rabaan inay ka qaybqaataan dib u eegista. Haddi ay sidaas

tahay, xaqiiji inay ka war hayeen dhaqan xumada dhibbanaha, ka hor dilka (sheegid kasta, oo aan wakhti xadidnayn).

- 3.3 Marka la eego xubnaha qoyska, haddii ay jiraan wax ka warqaba haddii ay jiraan wax xadgudub ah iyo wax caqabado ah oo la kulmay ka warbixinta xadgudubka? Mise habka ugu wanaagsan ee fududeeyay ka warbixinta?

Erayga 2 - Isgaadhsiinta Hay'adaha

- 3.4 Ma laga yaabaa in mid ka mid ah kuwan soo socda uu soo hagaago ayaa keeni karta natiijo ka duwan in Xasan uu tixgeliyo:-

- a) Isgaadhsiinta iyo wadaaga macluumaadka ee u dhexeeya adeegyada ee ku saabsan ilaalinta dadka waaweyn.
- b) Isgaarsiinta gudaha adeegyada
- c) Isgaadhsiinta iyo xayeysiinta dadweynaha iyo adeegyada aan takhasuska ahayn ee ku saabsan dabeecadda iyo baahsanaanta xadgudubka guriga, iyo adeegyada gaarka ah ee deegaanka ee la heli karo

Erayga 3 - Heerarka iyo Siyaasadda

- 3.5 Haddii shaqada ay qabteen adeegyada kiiskan ay waafaqsan yihiin urur kasta:

- a) Heerarka xirfadeed
- b) Siyaasadda xadgudubka guriga, hababka iyo borotokoolka

Erayga 4 - Tallaabooyinka Wakaalada

- 3.6 Jawaabta hay'adaha ay khusayso tixraac kasta oo la xidhiidha Xasan ee khuseeya xadgudubka guriga ama waxyeellada kale ee muhiimka ah laga bilaabo 2013. Waxay raadin doontaa inay fahamto go'aamadii la qaatay iyo ficillada la sameeyay ama aan la fulin, ama aan la fulin, iyo in la caddeeyo sababaha. Gaar ahaan, meelaha soo socda ayaa la baadhi doonaa:

- a) Aqoonsiga fursadaha muhiimka ah ee qiimeynta, go'aan qaadashada iyo faragelinta wax ku oolka ah ee kiiskan laga bilaabo marka ugu horeysa ee lala xiriiro dhibbanaha ama dembiilaha.
- b) Haddi talaabooyinka la qaaday ay ahaayeen kuwo waafaqsan qiimaynta iyo go'aamada la gaadhay iyo in waxqabadyadaasi ay ahaayeen kuwo wakhtigeedii ku haboonaa oo waxtar leh.
- c) Haddii adeegyada ku habboon la bixiyay/la bixiyay iyo/ama weydiimo khuseeya la sameeyay iyada oo la eegayo qiimayn kasta oo la sameeyay.
- d) Tayada qiimayn kasta oo khatar ah oo ay samayso hay'ad kasta oo ku saabsan Xasan, carruurta ama dembiilayaasha.

Muddada 5 - Xadka

- 3.7 Haddii heerarka ururka ee heerarka faragelinta loo dejiyay si habboon iyo/ama si sax ah loo dabaqay, kiiskan.

Erayga 6 - Dareenka Dhaqanka

- 3.8 Haddi ku dhaqma hay'adaha oo dhami ay xasaasi u yihiin qoomiyada, dhaqanka, luqada iyo aqoonsiga diinta ee shakhsiyaadka iyo haddii baahiyo khaas ah oo dhinaca maadooyinka ah la sahamiyey, la wadaagay si habboon oo la duubay.

Muddada 7 - Kordhinta

- 3.9 Haddi arrimuhu kor u dhaafeen maamulka sare ama hay'ado kale iyo xirfadlayaal, hadday ku habboon tahay, oo la dhammaystiro wakhtiga ku habboon.

Erayga 8 - Arrimaha Tababarka iyo Wacyigelinta

- 3.10 Haddi, tababar kasta ama shuruudaha kor u qaadida wacyigelinta la aqoonsaday si loo hubiyo aqoon weyn iyo faham hababka xadgudubka guriga iyo/ama adeegyada.
- 3.11 Aqoonso sida xogta iyo warbixinta ka soo baxday loo maamulayo ka hor inta aan la daabicin qoyska iyo asxaabta iyo ka dib daabicida warbaahinta.
- 3.12 Ku hay shuruudahan dib-u-eegis si aad uga faa'iidayso mid kasta, oo aan wali la aqoonsan ilaha macluumaadka ama shakhsiyaadka ama hay'adaha ay khusayso.

4 Istaraatiijiyada Warbaahinta

- 4.1 Hal meel oo lala xidhiidhayo ayaa la aqoonsaday si loo soo bandhigo dhammaan weydiimaha warbaahinta ee la xidhiidha DHR iyo bayaan mawqif ah "wax faallo ah kama bixin" ayaa la bixin doonaa ilaa laga dhammeeyo nidaamka DHR iyo saxeexa warbixinta guud ee Tayada Home Office Guddiga Hubinta.

Lifaaga B - Natijada Xiriirka Wakaalada Trawl

Ururka	Xasan	Cumar
Daryeelka dadka waaweyn ee golaha deegaanka ee	Maya	Haa.
Balwadda iyo Soo kabashada	Maya	Maya
Avon iyo Somerset MAPPA	Maya	Maya
Booliska Avon iyo Somerset	Haa.	Haa.
Avon iyo Wiltshire Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee NHS Trust	Maya	Haa.
BSDAS qayb ka mid ah ROADS	Maya	Haa.
Adeegga si xun u isticmaalka maandooriyaha ee BCC BDP	Maya	Maya
	Maya	Maya
BRI IDSPA	Maya	Maya
Bristol CCG - Daryeelka aasaasiga ah	Haa.	Haa.
Caafimaadka Bulshada Bristol	Maya	Maya
Mashruuca Dawooyinka ee Bristol	Maya	Maya
Agaasinka Dadka - Adeegyada Carruurta & Waaxda Gurmada Degdegga ah ee Royal Infirmary	Haa.	Haa.
BSCB	Maya	Maya
DHI	Maya	Maya
Jawaabta koowaad/Adeegga Caawinta Hore, Golaha Magaalada Bristol	Maya	Maya
Aqalka cagaaran	Maya	Maya
Housing Options, Golaha Magaalada Bristol	Maya	Maya
Guryaha iyo Adeegyada Mulkiilaha Golaha Magaalada Bristol (BCC H&LS)	Maya	Haa.
Adeegga Ka Hortagga Hoyle'aanta	Maya	Maya
Liverty (sida rasmiga ah ee Knightstone Housing	Maya	Maya
Xidhiidhka Xiga, Xiriirinta Badbaadada ah, Xiriirinta NHS NBT	Maya	Maya
Mid ka mid ah 25	Maya	Maya
OPOKA	Maya	Maya
Ciidanka Asluubta Qaranka	Maya	Haa.
Tijaabo -Bristol iyo South Gloucestershire LDU	Maya	Haa.
SARSAS	Maya	Maya
Kooxda Si xun u Isticmaalka Walaxda	Maya	Maya
Ka-hortagga Cunsuriyada & Sinnaan la'aanta	Maya	Maya
La-taliyayaasha HPT & HCB ee takhasuska leh,	Maya	Maya
Adeegga Ambalaaska ee Koonfur-galbeed ee NHS Foundation Trust	Maya	Haa.
	Maya	Maya
Mashruuca Southmead		
St Mungos- Paul Sargent	Maya	Maya
Buundada Xarunta Gudbinta Weerarka Galmada	Maya	Maya
Isbitaalada Jaamacadda Bristol NHS Trust	Haa.	Haa.
Taageerada Dhibbanaha	Maya	Maya

Lifaaga B - Natijada Xiriirka Wakaalada Trawl

YOT		Maya	Maya
-----	--	------	------

LIFAAQA C - Bayaanka Madaxbanaanida

Guddoomiyaha guddiga

Mark Wolski waxaa u magacaabay Somerset Safety Partnership inuu noqdo Guddoomiyaha Madaxbanaan ee Guddiga DVHR waana qoraaga warbixinta.

Waa sarkaal hore oo bilayska Magaalo-madaxda ah oo leh adeeg hawleed 30 sano ah, isagoo shaqada ka fadhiistay Febraayo 2016.

Wuxuu inta badan ahaa sarkaal lebis, isagoo soo noqday taliye ku-xigeenka degmada Haringey, Harrow iyo taliskii hawl-gallada takhasuska leh ee amniga duulista.

Intii uu ku guda jiray adeeggiisa waxa uu helay waayo-aragnimo la taaban karo oo u horseedaya jawaabta xadgudubka gudaha, Ilaalinta Dadweynaha iyo Ilaalinta

Mark waxa uu dabadeed u dhaqmay sidii lataliye ahaan dhinaca Badbaadada Bulshada, Guddoomiyaha Madaxa Banaan ee Kooxda Maaraynta Marac, Hogaamiye istiraatiijiyadeed iyo guddoomiyaha adeegyada VAWG iyo guddoomiye DHR/guddoomiye la wadaaga.

Intii lagu jiray iyo tan iyo adeeggiisa MPS wax lug ah oo shakhsi ah iyo mid hawleed toona kuma lahayn Bristol Community Safety Partnership.

LIFAAQA D Qorshe Hawleedka Tooska ah

Talo soo jeedin	Baaxadda talada; Deegaan, Gobol ama Qaran	Talaabada la qaadayo	Hogaamin Wakaalada	Marxaladaha muhiimka ah ee lagu gaaray meel marinta talada	Taariikhda la beegsanayo	Taariikhda dhamaystirka iyo natiijada
Talo soo jeedin 1: Qaado tillaabooyinka lagu hubinayo in Nilaari iyo ROADS, oo leh oggolaansho ku habboon ay bixiyaan wararka ku saabsan u gudbinta bukaanka ee daryeelka aasaasiga ah (GP) iyo tixraacaha (haddii uusan GP ahayn)	Deegaanka	Barashada dib u eegistaan waxaa lala wadaagaa Nilaari iyo ROADS Wakaaladaha waxay dib u eegaan/wax ka bedelaan borotokoolka gudaha, si ay u hubiyaan wadaaga macluumaadka oggolaanshaha wakaalada gudbinta. Shaqaalaha Hay'adda ayaa warbixin iyo tababaro siiyey. Wadaagista macluumaadka/cusbooneysiinta gudbinta ayaa bilaabaneysa.	Dadweynaha Caafimaadka	Munaasabadda Learning ayaa la gaarsiiyay Tirada wakaaladaha iyo shaqaalaha ka soo qeyb galay Hab-maamuuska oo wax laga beddelay oo la daabacay. Shaqaalaha Hay'adda ayaa ka warbixiyay Wakaaladaha waxay ka warbixiyaan u hoggaansanaanta, (sida 90% tixraacayaasha oo la	2024-JUUN-2024 Disembar 2024 15ka Janaayo 2024 Febraayo 2025	(Natiijooyinka u-diridda wakaaladaha loo sheegay tixraacaha)
Talo soo jeedin 2: Dib u eeg hab-maamuuska qiimaynta khatarta iyo maaraynta, iyadoo la hubinayo in (a) u hoggaansanaanta dawada loo tixgaliyo bukaannada taariikhda rabshadaha leh, (b) in qiimaynta kala-guurka ka dib loo qorsheeyay/lagu qabto kooxdan, (c) isbedbeddelka bukaanka	Deegaanka	Dib u eeg hab-maamuusyada jira oo aqoonso hagaajinta la samaynayo. Wax ka beddel borotokoolka/siyaasadda. Samee habab si loogu daro hagaajinta.	AWP	Maamulka deegaanku waxa uu ogolyahay isbedelada. Hab-maamuusyada wax laga beddelay. Hababka dib loo eegay/Nidaamka Maaraynta Kiis oo wax laga beddelay.	Oktoobar 2022 Nofeembar 2022 Nofeembar 2022	La dhammeeyay July 23: Habka qiimeynta khatarta ayaa dib loo eegay 2020, qalab/hab cusub oo lagu muujinayo isbeddelada ayaa la soo saaray Juliaay 2023.

fahanka waa la tixgaliyay iyo (d) in tan si cad loogu diiwaan galiyay wareejinta u dhaxaysa AWP iyo GP		La xiriir GP's si aad u korsato. Dhaqan borotokool cusub Qiimee saamaynta		Xiriirinta GP-yada Nidaamka maaraynta kiis ee dib loo eegay si toos ah ayuu u socdaa iyo xisaabinta maaraynta si loo hubiyo u hoggaansanaanta. Qiimayn ayaa la sameeyay.	Disembar 2022 15ka Janaayo 2024 2023-LUULYO-2024	Qiimaynta saamaynta ayaa socota.
Talo soo jeedin 3: Horumarinta fahamka baahiyaha gaarka ah ee Bulshada Soomaaliyeed (SC) ee dhinaca Caafimaadka Maskaxda (MH) iyadoo la samaynayo qiimayn baahiyaha MH oo ay ku jiraan; - Maxaa awood u siiya/hortagaya helitaanka taageerada SC oo si cad u tilmaamaysa daldaloolada bixinta	Deegaanka	Dhamaystir Qiimaynta Baahida ee waayo aragnimada caafimaadka dhimirka, baahiyaha adeega iyo caqabadaha daawaynta dadka Soomaaliyeed ee Bristol.	Dadweynah a Caafimaadka	Soo bandhigida Guddiga Caafimaadka iyo Wanaagga/Guddiga Iskaashiga Deegaanka ee ICB Faafinta waxbarashada xubnaha ilaalinta Bristol Safe Partnership Iskaashiga Deegaanka ICB Guddiyada inay tixgeliyaan talada	2024-DISEMBAR-2024 2025-JANAAYO-2025 2025-Maayo-2024	(Natiijada: Fahamka g ee awood-bixiyayaasha iyo caqabadaha bulshada Soomaaliyeed ee doonaya daawaynta MH si ay ugu wargeliyaan bixinta adeegga.)
Talo soo jeedin 4: In barashada dib u eegistaan lagu wadaago tababbarka ilaalinta qasabka ah si loo dhiirgaliyo xiisaha xirfadeed ee kordhay marka la soo bandhigo walaacyada daryeelka macmiilka ee suurtagalka ah.	Deegaanka	Barashada dib u eegistaan waxaa lala wadaagaa waaxyaha tababarka ee wakaaladaha. Ku heshiiga ujeedooyinka waxbarashada. Ku biir tababarka ururka ee ku saabsan M.Health / Badbaadinta	BCC H&LS Booliska	Barashada la wadaago Tababar/waxbarasho la sameeyay. Tababar/waxbarasho lala wadaago shaqaalaha	Oktoobar 2022 Disembar 2022 15ka Janaayo 2024	Waxaa dhameystiray Fikradda xiisaha xirfadeed ayaa hadda lagu daboolay dhammaan koorsooyinka la xiriira oo lagu xiray NDM. UWE

						Waxay hubiyeen in qorshayaashooda casharku ay tani ka turjumayso waxaana lagu daray casharrada PIP. Kiiskan waxa lala wadaagay tababar waxaana lagu sheegay PCDA, Comms, MH TacAd tababarka iyo sidoo kale talooyinka LPA (700 sarkaal).
Talo soo jeedin 5: Raadso inaad hubiso in shaqaaluhu ka warqabaan sida loo helo macluumaadka caafimaadka saacadaha ka baxsan	Deegaanka	KBSP si ay dammaanad uga raadiso dhammaan hay'adaha in shaqaalaha safka hore ay ka warqabaan sida loo helo adeegyada saacadaha shaqada iyo helitaanka macluumaadka caafimaadka ee la xiriira waqtiyada dhibaataada isticmaalayaasha adeegga.	Booliiska/ SWASF T	Natiijooyinka warbixinta guud ee la wadaagay.	Disembar 2024	(Natiijada: Xirfadlayaasha waxay awoodaan inay helaan macluumaadka caafimaadka saacadaha ka baxsan)
Talo soo jeedin 6: Booliska Avon iyo Somerset si ay dib ugu eegaan siyaasadda maaraynta wicitaanka halkaasoo ay ka jiraan arrimo badan oo halis ah oo muuqda oo ay hirgeliyaan hab nidaamsan oo amraya in wicitaannadan la kormeero.	Gobolka	Barashada dib u eegista waxa lala wadaagaa hubinta tayada/aaga maamulka ee masuulka ka ah qabashada wicitaanka. Dib u eeg habka ugu wanaagsan ee UK oo dhan oo aqoonso fursadaha lagu hirgelinayo 'calan ka saarida' arrimo badan oo 'khatar ah' kuwaas oo otomaatig ah kormeerka khasabka ah.	Booliiska	Natiijooyinka warbixinta guud ee la wadaagay. Hawsha iyo dhammaynta kooxda ayaa la sameeyay, waxaana lagu heshiiyay qodobbada tixraaca. Siyaasada iyo nidaamyada isbedel ayaa la sameeyay.	Oktoobar 2022 Disembar 2022 2023-JUUN-2024	Waxaa dhameystiray Tan iyo kiiskan 2018 waxaan qaadnay waxyaabaha soo socda si aan wax uga qabanno talada iyo barashada:

		Ku samee isbedelada lagama maarmaanka ah siyaasadda iyo nidaamyada. Tabobar wac maamulayaasha oo bixi Tijaabinta / u hoggaansanaanta hantidhawrka		Shaqaaale la tababaray. Hanti-dhawrka u hoggaansanaanta ayaa bilaabma oo la kormeeraa.	2023- LUULYO- 2024 Ogosto 2023	- Anaga waxay soo qaateen tababar ku saabsan ogaanshaha cudurka overshadowi ng - Anaga waxay bixiyeen tababar la cusboonaysiiyay THRIVE iyo tababbarka NDM. - Anaga dib u eegis ku sameeyeen darajooyinka wacitaanka. - Wac gacan-ku-hayeyaasha iyo soo-diriddayaashu waxay qiimeeyaan shilalka hubka ee darnaanta waxayna u wareejin doonaan FIM si ay go'aan uga gaaraan jawaabta xeeladaysan. Hadda nidaamkani waxa uu soo saarayaa dib u eegis ay sameeyeen kaadirka FIM ee ku dhawaad y10000 oo shaqo hub ah sannadkii.
--	--	--	--	--	--	---

					Tani waxay keenaysaa qiyaastii y 450-500 dhacdo bishii loo arko inay ku haboon tahay saraakiishu inay ka qaybgalaan Taser iyo 35-60 dhacdo bishii halkaasoo saraakiisha hubaysan la geeyo maamul hubaysan. • Anaga waxay hagaajiyeen helitaankeena taageerada caafimaadka dhimirka anagoo adeegsanayna shaqaalaha ku saleysan xakameynta ambalaaska. • Anaga dib u eegis ku sameeyeen shilalka ay Kormeerayaas ha Comms la waydiistay inay dib u eegis ku sameeyaan sababta oo ah waxay
--	--	--	--	--	--

					wareejinta ay sabab u tahay kororka baahida guud, gaar ahaan 999 wicis. Uma arko inay ku habboon tahay in la hawlgeliyo Kormeerayaas ha Comms inay dib u eegaan shilalka ku salaysan kaliya calaamadaha PNC - mugga ayaa noqon doona mid xad dhaaf ah g. Calaamadaha PNC waa in si sax ah loogu tixgeliyo qayb ka mid ah sawirka weyn iyada oo loo marayo THRIVE iyo NDM laakiin maaha kaligood.
					lyada oo ku saleysan tixraacyada DSI (ugu sarreeya waa welwelka

					Dhacdooyinka daryeelka waxaa dib u eegis ku sameeya kormeeraha comms. • Anaga aqbal 'barashada casharrada' baaritaanada maxali ah iyo kuwa madax banaan, kasbashada waaxaha iyo waxbarashada shaqsiga halka ay ku haboon tahay. Qaar ka mid ah kuwan ayaa ahaa kuwo si weyn u kala caddeeyey booliiska iyo ambalaasta oo ku saabsan cidda qaadan doonta mudnaanta halka labada wakaaladood ay ka dhacaan shilal furan. • Wac qorista waxaa loo bedeli doonaa 'hagayaasha wacitaanka' si
--	--	--	--	--	--

						inaad noqoto 'xirfad leh! aad u xiiso badan oo weydii su'aalo ka baxsan 'qoraal'.
Talo soo jeedin 7: Booliska Avon iyo Somerset inay dib u eegaan nidaamkooda wax ka qabashada wicitaanka si ay u xaqiijiyaan in hubinta sirtoonku la fuliyay laguna duubay nidaamka maaraynta wicitaanka.	Gobolka	Barashada dib u eegista waxa lala wadaagaa hubinta tayada/aaga maamulka ee masuulka ka ah qabashada wicitaanka. Dib u eeg habka ugu wanaagsan ee UK oo dhan oo aqoonsa fursadaha lagu hirgelin karo. Ku samee isbedelada lagama maarmaanka ah siyaasadda iyo nidaamyada. Tababar wac maamulayaasha oo bixi Tijaabinta / u hoggaansanaanta		Natiijooyinka warbixinta guud ee la wadaagay. Hawsha iyo dhammaynta kooxda ayaa la sameeyay, waxaana lagu heshiiyay qodobbada tixraaca. Siyaasada iyo nidaamyada isbedel ayaa la sameeyay. Shaqaaale la tababaray. Hanti-dhawrka u hoggaansanaanta ayaa bilaabma oo la kormeeraa.	Oktoobar 2022 December 2022 2023-JUUN-2024 2023-LUULYO-2024 Ogosto 2023	Waxaa dhameystiray Nidaam cusub oo CAD iyo/ama CRM ah ayaa la soo koobayaa waxaana koox mashruuc ah ay meesha ku sugan yihiin shaqo daahfurid iyo demo ayaa hadda dhacaysa.

1. Dib u eegida Dilka Guriga

Hay'adda Keeping Bristol Safe Partnership waxay soo saartay DHR ka dib dilkii Xasan Janaayo 2019.

2. Kiiska Kooban

Xasan wuxuu ahaa da'da g markii uu dhintay. Asalkiisuna wuxuu ahaa Soomaali, wuxuuna UK ka soo galay Holland. Waxa uu Cumar kula noolaa guri guri oo laba qol ah oo da' ahaa markii Xasan dhintay. Cumar waxa uu ku noolaa UK in ka badan labaatan sano.

Ka dib markii ay booliiska u yeedheen ina-adeerkii Cumar oo sheegaya in Cumar uu qof dilay, boolisku waxa ay tageen oo ay heleen Cumar, iyaga oo xoog ku galay ciwaankooda waxa ay heleen Xasan oo dhintay, isaga oo dhaawacyo kala duwani ka soo gaadheen toorey.

3. Xaqiiqooyinka - dulmar

Guriga ay degenaayeen waxa uu ku yaalaa mid ka mid ah 34 waaxood oo ku yaala magaalada Bristol, waxa kale oo uu ka muuqdaa dhawr caqabadood oo ay ka mid yihiin; - heerka sarreeya qaybaha kale; - heerka dambiyada saddexaad ee ugu sarreeya; - heerka ugu sarreeya ee qoysaska buux dhaafiyay; Boqolkiiba tirada ugu badan ee dadka ka tirsan kooxda laga tirada badan yahay ee Madow ama Qowmiyada iyo tirada dadka ku dhashay meel ka baxsan UK, kuwaas oo bulshada Soomaalidu ay saddex jeer ka badan tahay kuwa kale. Intaa waxaa dheer, Ingiriisi maaha luqadda koowaad ee 30% dadka deegaankan.

Nasiib darro, Xasan wax yar lagama yaqaan, marka laga reebo inuu ku shaqayn jiray taksiile.

Cumar ayaa hore loogu xukumay falal rabshado ah, waxaana yaqaannay GP-giisa iyo xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka dhimirka ee takhasuska leh.

Waxaa jiray xiriir dhow oo lala sameeyay maamulka bilihii ka horreeyay dilka.

- Bishii Janaayo 2019, Cumar wuxuu ku lug lahaa khilaaf nin uu sheegay inuu lacag ku leeyahay. Dhibbanuhu wuxuu soo jeediyay in Cumar uu qabo dhibaatooyin xagga maskaxda ah. Dhibbanuhu wuxuu doortay inuusan caddaynin eedeynta.
- Bishii Disembar 2018, Cumar wuxuu u yimid ogaysiis bilayska oo uu ka xanuunsanayo arrin caafimaadka dhimirka ah, taas oo uu naftiisa ugu waxyeelleeyey waddada isagoo mindi wata. Arrinka waxaa loola dhaqmay sidii arrin caafimaad waxaana ka soo qayb galay adeegga ambalaasta.
- Bishii Maajo 2018, Cumar waxa loo gudbiyay AWP marka la eego PTSD ee la xidhiidha khibradiisa dagaalka, dhacdo dhawayd oo uu dhibane dambi ka galay, iyo arrin caafimaad oo socota.
- Muddadan ka hor, Cumar waxa uu la xidhiidhay GP-giisa, waxaana jiray dhacdooyin aan la hubin oo guriga ah oo lala yeeshay gabadh ay saaxiibo ahaayeen.

Garsoorayaasha soo koobaya marka xukunka la ridayo, waxaa tixraacaya taariikhda xukunka oo ay ku jiraan rabshado halis ah, iyo taariikh jirro dhimir ah. Waxaa kaloo la sheegay in uu ku guul dareystay in uu daawadiisa qaato, isla markaana uu la noolaado dhibaatooyinka ka dhalan kara daawadii uu qaadanayey, isla markaana uu lumiyeey aragtidiisii uu ka lahaa dilka.

4. Qodobbada Barashada

Isgoysyada Jirrada dhimirka, awoodda rabshadaha iyo u hoggaansanaanta daawadu waa saddex calaamadood oo

muhiim ah oo lagu fahmo dilkan. Waxay bixiyaan fursad lagu fahmo sababta dhacdooyinkan oo kale ay u dhacaan muddada dheer iyo sida loo yareeyo soo noqoshada dhacdooyinka la midka ah.

Waxaa jirta fursad lagu xoojinayo habka guud ee maaraynta khatarta iyadoo la hubinayo in arrimo ay ka mid yihiin u hoggaansanaanta daawada iyo aragtida isbedbedelka leh la tixgeliyo, gaar ahaan bukaannada horay u muujiyay awoodda rabshadaha ba'an, iyo in si wadajir ah qiimeynta khatarta loo qorsheeyay si waafaqsan. dhaqanka ugu fiican.

La-hawlgal la'aanta hay'adaha ka baxsan daryeelka aasaasiga ah iyo sare, waxay muujisay fursad lagu xiray wareegga jawaab-celinta ee u dhexeeya hay'adahaas iyo daryeelka aasaasiga ah.

Markii aad wacday booliiska iyo adeegga ambalaasyada, waxaa jiray arrimo badan oo khatar ah oo ka yimid 'waxyeello nafeed, hub iyo caafimaadka maskaxda' kuwaas oo mudan in si dhow loo tixgeliyo imaanshaha booliiska. Waxaa jirta fursad lagu wanaajinayo helitaanka xogta booliiska iyo macluumaadka caafimaadka si loogu wargaliyo go'aannada la geeyo oo laga qaado tallaabo wax ka qabashada wicitaannada degdegga ah.

Waxaa jiray fursado lagu horumarinayo xiisaynta xirfadeed ee dhinaca caafimaadka maskaxda ee Cumar.

Isku darka dhowr astaamood oo bulsheed ayaa khatar gelinaya is-goysyada, taas oo ah in sifooyinka kala duwan ee bulshada ay gacan ka geystaan takoorka nidaamka, waxaana weli jirta baahi loo qabo xoojinta xiriirka ka dhexeeya bulshada, ururada aasaasiga ah iyo adeegyada guud. Wadahadallada lala yeeshay kooxaha bulshada iyo dib u eegis lagu sameeyay cilmi-baadhisyo maxalli ah, waxay soo jeedinayaan inay jiraan caqabado badan oo hortaagan bulshada Soomaaliyeed ee ku saabsan cudurrada dhimirka.

5. Talooyin

Talo soo jeedin 1: Qaado tillaabooyin si aad u hubiso in Nilaari iyo ROADS, oo leh ogolaansho ku habboon ay bixiyaan wararka ku saabsan u gudbinta bukaanka ee daryeelka aasaasiga ah (GP) iyo tixraacaha (haddii uusan ahayn GP). Talo soo jeedin 2: Hagaajinta hab-maamuuska qiimaynta khatarta iyo maaraynta, iyadoo la hubinayo in (a) u hoggaansanaanta daawada loo tixgeliyo bukaannada taariikhda rabshadaha leh, (b) in qiimaynta kala-guurka ka dib loo qorsheeyay/lagu qabto kooxdan, (c) isbedbeddelka fahamka bukaanka ayaa la tixgaliyaa. iyo (d) in tan si cad loogu diiwaan geliyey wareejinta u dhaxaysa AWP iyo GP.

Talo soo jeedin 3: In la horumariyo fahamka baahiyaha gaarka ah ee Bulshada Soomaaliyeed ee deegaanka (SC) ee dhinaca Caafimaadka Maskaxda oo ay ka mid yihiin; - Maxaa awood u siya/hortagaya helitaanka taageerada SC oo si cad u tilmaamaysa daldaloolada bixinta.

Talo soo jeedin 4: In barashada dib u eegistaan lagu wadaago tababbarka ilaalinta qasabka ah si loo dhiirgaliyo xiisaha xirfadeed ee kordhay marka la soo bandhigo walaacyada daryeelka macmiilka ee suurtagalka ah.

Talo soo jeedin 5: Raadso inaad hubiso in shaqaaluhu ka warqabaan sida loo helo macluumaadka caafimaadka saacadaha ka baxsan.

Talo soo jeedin 6: Booliska Avon iyo Somerset si ay dib ugu eegaan siyaasadda maaraynta wicitaanka halkaasoo ay ka jiraan arrimo badan oo halis ah oo muuqda oo ay hirgeliyaan hab nidaamsan oo amraya in wicitaannadan la kormeero.

Talo soo jeedin 7: Booliska Avon iyo Somerset inay dib u eegaan nidaamkooda wax ka qabashada wicitaanka si ay u xaqiijiyaan in hubinta sirdoonku la fuliyay laguna duubay nidaamka maaraynta wicitaanka.

6. Xiriirinta iyo macluumaad dheeraad ah

In la geliyo daabacaadda kadib.

Xafiiska Arrimaha Gudaha

██████████
Sarkaalka Mashruuca Dib-u-eegista Sharciga ah ee
Iskaashiga Ka Yagleelida Bristol Mid Badbaado Leh
Qaybta Ganacsiga ee KBSP (Hoolka Magaalada),
Golaha Magaalada Bristol, PO Box 3399,
Bristol
BS1 9NE

11 Sebtembar 2023

Gacaliye ██████████

Waad ku mahadsan tahay inaad u soo gudbisay Warbixinta Dib u Eegista Dilka Guriga (DHR) (Hassan) ee Iskaashatada Badbaadada Bulshada ee Bristol (CSP) Guddida Hubinta Tayada ee Xafiiska Guriga (QA). Warbixinta waxaa lagu tixgaliyay shirkii guddiga QA ee 25-kii Luulyo 2023.1 raaligelin ka bixi dib u dhaca ku yimid jawaabtaada.

Kooxda QA waxay uga mahadcelinayaan iskaashiga dib u eegista ay ku sameeyeen waxa sida cad u ah kiis adag. Guddiga QA ayaa ammaanay qorista, qaab-dhismeedka, iyo faahfaahinta warbixinta, waxayna si gaar ah u xuseen: tillaabooyinka la qaaday si looga qayb-geliyo goyska dembiilaha iyo asxaabtiisa dib-u-eegista; habka naxariista leh ee loo qaaday kiiska guud ahaan; tixgelinta warbixinnada dhimirka ee dembiilaha, ku lug lahaanshaha Taageerada Dhibbanaha iyo NHS-ta, iyo natiijooyin cad iyo talooyin.

Qaybta sinnaanta iyo kala duwanaanta warbixinta ayaa loo arkay inay si qoto dheer u samaynayso isku xidhka arrimaha hoose oo ay ku jiraan isgoysyada, aqoonsiga da'da, jinsiyadda, iyo naafanimada sifooyin la ilaaliyo.

Guddida QA waxay dareemeen inay jiraan qaybo ka mid ah warbixinta kuwaas oo laga yaabo inay ka faa'iidaystaan dib u eegis dheeraad ah, laakiin Home Office wuxuu ku qanacsan yahay in marka la dhammeeyo isbeddeladan, laga yaabo in DHR la daabaco. **Meelaha u baahan in horumarka kama dambaysta ah laga sameeyo:**

- Si loo helo xogta muhiimka ah ee macnaha guud, waxa ay ku caawin lahayd in lagu sheego da'da, qoomiyadda iyo xaaladda socdaalka ee Xasan iyo Cumar qaybta hordhaca ee warbixinta taas oo lid ku ah tan dambe ee warbixinta lagu sheegay. Tusaale ahaan, Xasan da'diisa waxaa markii ugu horreysay lagu sheegay farqada 10.2, Cumarna da'diisa lama sheegin ilaa farqada 13.1. Sidoo kale, Sinnaanta & Kala-

duwanaanta waxay ka hadlaysaa in labadooduba ay ahaayeen Soomaali, balse ma jirto xog dheeraad ah oo ku saabsan isirkooda ilaa farqada 13-aad.

- Taariikhda dhimashada waxaa lagu sheegay labada cutubka 1.5 iyo 13.4.1 oo leh taariikho kala duwan. Kaliya bisha iyo sanadka ayaa loo baahan yahay. Bogga hore ee warbixinta waa in uu ahaadaa bishii iyo sanadkii uu Xasan dhintay.
- Farqada 6.13, waxa ay sheegaysaa in Cumar lagu helay dambiga dilka ah, laakiin farqada 10.1, waxa ay sheegaysaa in Cumar uu qirtay dambiga dilka ah. Cadeyn ayaa loo baahan yahay.
- Farqada 13.2.2 ayaa lagu sheegay in Xasan uu soo galay UK aan la cayimin, balse farqada 15.3.2 waxaa si cad loogu sheegay in 2014 uu soo galay UK.
- Dib-u-eegiddu waxay xusaysaa xaaladda ay ku nool yihiin dhibbanaha iyo dembiilaha, oo ah meel bulsho ahaan ka maqan, oo leh shaqo la'aan sare iyo arrimo ballaadhan oo khuseeya caafimaadka maskaxda, taas oo si wax ku ool ah u yeelan doonta saameyn weyn shaqo la'aanta. Si kastaba ha ahaatee, waxaa laga yaabaa inay faa'iido leedahay in si qoto dheer loo eego sida bulshada Soomaaliyeed looga taageero iyo isku dhafka arrimahan - ma jiraan talooyin la xiriira in la hubiyo in dadka ka socda bulshada Soomaaliyeed ay ogaadaan inay heli karaan gargaar iyo halka laga heli karo qaybaha kala duwan ee bulshada. arrimaha halkan lagu aqoonsaday. Taasi waxay noqon kartaa mid mudan in si faahfaahsan loo baadho.
- Ma cadda sababta ay 5 sano ku qaadatay in dib loo eego geerida Xasan.
- Way ku caawin lahayd in la ogaado sida guddigu u xushay magacyada beenta ah.
- Qorshe hawleedku wuxuu u baahan yahay in si faahfaahsan loogu faahfaahiyo natiijada la rabo, iyo waxa laga filaayo isbeddelka aan rabno inaan aragno waa inuu ahaadaa mid si qoto dheer u qeexaya qorshe hawleedka oo leh taariikhaha dib u eegista ee dabagalka.

Marka la dhammeeyo Home Office-ku wuu kaaga mahadnaqi doonaa haddii aad na siin karto nuqulka dhijitaalka ah ee nuqulka u dambeeya ee dib loo eegay oo ay la socdaan dhammaan lifaaqyada iyo tusmooyinka la dhammaystiray iyo isku xirka shabakadda goobta warbixinta lagu daabici doono. Fadlan hubi in warqadan lagu daabacay warbixinta.

Fadlan ku soo dir nuqulka dhijitaalka ah iyo weblink DREnquiries@homeoffice.gov.uk. Tani waa diiwaankayaga si aan u falanqayno mustaqbalka si aan u muujinno habka ugu wanaagsan iyo in aan ogeysiino siyaasadda guud.

Warbixinta DHR oo ay ku jiraan soo koobidda fulinta iyo qorshe hawleedka waa in loo beddelaa dukumeenti PDF ah oo ay ka yar tahay 20 MB; Warqaddan u dambaysa ee Xafiiska Arrimaha Gudaha ee QA waa in lagu lifaaqaa dhammaadka warbixinta lifaaq ahaan; iyo Qorshaha Waxqabadka ee DHR waa in lagu daraa warbixinta lifaaq ahaan. Tani waa inay ku jirtaa dhammaan cusbooneysiinta fulinta oo ogow in qorshe hawleedka uu yahay dukumeenti toos ah oo ay ku xiran tahay isbeddelka marka natiijooyinka la keeno.

Fadlan sidoo kale u soo dir nuqul dhijitaal ah Wakiilka Xadgudubka Guriga Ka Dhex Dhaco DHR@domesticabusecommissioner.independent.gov.uk

Anigoo ku hadlaya magaca Guddiga QA, waxaan jeclaan lahaa inaan kuugu mahadceliyo, guddoomiyaha warbixinta iyo qoraaga, iyo asxaabta kale shaqada baaxadda leh ee aad galiseen dib u eegistan.

Lynne Abrams

Guddoomiyaha Guddiga Hubinta Tayada ee Xafiiska Arrimaha Gudaha ee DHR

